

NICOLAE C. DINU
FILOMENA

Din dorința de a proteja personajele reale, am atribuit personajelor mele alte nume. Astfel, orice asemănare cu numele unor persoane din viața reală este absolut întâmplătoare.

În același scop nu am precizat nici unele locuri în care s-au desfășurat faptele.

Autorul

PARTEA I

CONTEAZĂ MULT SĂ AI PĂRINȚI, DAR SĂ TE ȘI IUBEASCĂ

CAP. I - TÂRNAVA - COPILĂRIA MEA. MĂTUȘA SAVETA

Nu-mi amintesc cum am apărut eu pe lume, iar rudele din partea mamei n-au reușit să mă lămurească suficient de bine. Singura în măsură s-o facă ar fi fost mama, dar ea a părăsit această lume înainte de a-și fi trăit viața, lăsându-mă în grija tatălui care nu m-a vrut. Rudele mi-au spus că m-am născut în București în anul 1970, vara, când râurile din Transilvania se revărsau peste maluri, inundând localitățile și terenurile agricole din împrejurimi, pe toată întinderea dintre râurile Mureș, Târnave și Crișuri.

Tatăl meu, pe nume Istrate Alexandru, era funcționar prin Ministerul de Externe - mare diplomat - cum îl numea bunica mea, dar eu nu l-am cunoscut niciodată, mai întâi pentru că el nu s-a interesat în vreun mod de existența mea, iar mai târziu, când am crescut mare, n-am vrut eu să-l mai caut, deși am avut ocazia s-o fac. Probabil din orgoliu n-am făcut-o, gândindu-mă că nu-l interesez de fel, deoarece nu s-a făcut praf după mine.

Sora mamei mele, mătușa Elisabeta Gancea, căreia

toți îi spuneau Saveta, l-a cunoscut la el acasă, în București, când a fost să mă ia pe mine. Îmi povestea odată despre el că era un bărbat înalt, chipeș, șaten, dar cu ochi verzi, viril, ca un șoim de pradă și foarte sever. Mobilurile acțiunilor pe care le întreprindea el, ca și nota predominantă a caracterului său, proveneau dintr-un egoism cras care nu admitea niciun compromis, indiferent de persoană. Deși era distant, nu făcea paradă de știința lui, căutând să nu iasă din făgașul unei atitudini pline de tact, rezolvându-și discret infidelitățile.

Totdeauna făcea numai ce îi plăcea, iar în familie trăia după pofta inimii sale, fără a răspunde vreunei chemări, oricât de slabe, a unei conștiințe civice. Avea o filosofie proprie omului de lume, nelipsindu-i o ușoară nuanță de cinism.

Când l-a cunoscut Saveta, tata avea 36 de ani, iar pe mama mea el o cunoscuse în urmă cu doi ani în trenul Cluj-București, când s-a nimeri să călătorească amândoi în același compartiment. Mama plecase de acasă la București să-și caute serviciu, deoarece în comună și în orașele din apropierea acesteia nu găsisese; urmașe o școală de telefonie și încerca să se angajeze. Aproape de gara din Predeal, compartimentul lor a rămas gol, iar domnul Istrate, care o studiasse discret tot timpul, a început s-o întrebe despre una, despre alta, până când a aflat că este în căutare de serviciu. I-a propus să-l însoțească acasă la el, unde locuia împreună cu mama sa, urmând să-i caute undeva un loc de muncă pe parcurs. Cum s-au petrecut faptele și de ce a acceptat ea să-l însoțească, rămâne un mister.

Mătușa Saveta mi-a spus că mama a scris acasă după vreo două luni de zile că și-a găsit o slujbă în București, la familia Istrate din scrada... nr... și nu se mai întoarce acasă. Ce puteau face altceva decât să accepte noua situație fără să mai caute motivul. „Ne-am mirat când am citit că în trenul cu care călătorea spre București a cunoscut un domn care a prezentat-o mamei lui, cu rugămintea să o accepte ca noră, deci, soția lui. Nu ne-a scris, însă, dacă s-

au căsătorit. Mama ta era foarte discretă”, spunea mătușa Saveta.

„În luna iunie 1970 am primit acasă o telegramă de la Alexandru Istrate, care ne anunța să mergem urgent la București pentru a lămuri „o situație complicată”. A doua zi am plecat eu împreună cu Ghe. Visu, vărul nostru după mamă. Când am ajuns acasă la ei – o casă mare, cu doi servitori – ne-a primit mama lui, o doamnă arogantă, dar distinsă, care ne-a spus că Ana, mama ta, a murit de o lună de zile când te-a născut pe tine. Tu te aflai într-un pătuț din altă cameră. Când a venit el, ne-a arătat certificatul de deces al Anei și ne-a dat certificatul tău de naștere, în care te numeai Istrate Filomena. Ne-a spus că mama ta este înmormântată în Cimitirul „Sfânta Vineri”, a adăugat mătușa Saveta, oftând.

— Cum era mama? am întrebat-o eu.

— Era o fătucă frumoasă, blondă, cu păr auriu și cu ochii albaștri, că ai tăi. Când a plecat de acasă, în 1968, Ana avea 23 de ani. Era mai mică cu cinci ani față de mine.

— De ce m-ai luat de la tata?

— De aceea ne chemase, ca să te luăm, deoarece el era diplomat și nu se putea ocupa de tine, fiind mereu plecat.

— Dar mama lui nu putea să mă îngrijească?

— Ea era doamnă mare și se pare că nu te-a vrut.

— Cum am ajuns la Târnava?

— A fost foarte greu atunci, spune Saveta, clătînând amarnic din cap. Până în gară am mers cu tramvaiul, apoi am luat trenul din Gara de Nord, am schimbat de două ori trenul până am ajuns la noi. Te-a dus vărul meu Gheorghe în brațe. Mai rău a fost când a trebuit să trecem peste râul Târnava, care se lățise mult peste pășuni, de nu mai știai unde a fost vadul lui. Trecerea nu se mai putea face pe punți sau pe podețe. Ne-a trecut un om din sat cu barca, dar tot ne-a fost frică.

— Cum au fost inundațiile?

— Cum să fie? Răle. A fost prăpăd mare. Puhoaietele de

ape coborau pe povârnișuri, aducând cu ele bușteni, cadavre de oameni și de animale. Tăvălugul lor urma cursul râului, mergând spre vest, dar invadase satele, câmpiile și ponoarele din împrejurimi”.

Această discuție am purtat-o eu cu mătușa Saveta pe când mă afluam prin clasa a cincea la Brașov. Abia peste câțiva ani am putut avea o reprezentare mai clară a situației mele familiale.

Până la vârsta de șapte ani am trăit alături de bunica mea, mama mamei mele și a Savetei, care m-a crescut cu drag și m-a iubit foarte mult, poate și pentru că eram orfană. Mi-au rămas în amintire din acea perioadă jocurile pe care le încingeam pe malul

Tâmavei sau prin curte împreună cu cei trei verișori ai mei: Ion, Sânzâiana și Tudorița Visu.

Când aveam șapte ani, mă pregăteam febril de școală, dar bunica s-a îmbolnăvit și nu mai putea să se ocupe de mine. În același an a și murit, la numai 63 de ani.

Fuse o femeie chinuită, rămasă văduvă la vârsta de 41 de ani, deoarece bunicul se prăpădise în mină.

Mătușa Saveta fusese chemată acasă de unchiul Gheorghe Visu, fratele bunicii, pentru a o veghea, iar la plecarea ei, m-a luat și pe mine la Brașov să locuiesc cu ea.

De atunci am mai revenit la Târnave în vacanțele de vară, uneori și de Crăciun, până când m-am mărit și am început să plec în tabere școlare, iar mai târziu, în drumeții pe munte împreună cu colegii de școală.

Păstrez amintiri frumoase din taberele școlare de la Homorod și Arbănași – ultima din județul Buzău, unde am participat la un concurs „Sanitarii pricepuți”, pe care l-am câștigat împreună cu grupa din care făceam și eu parte.

De asemenea, nu pot uita primele vacanțe de vis pe care le-am petrecut cu mătușa Saveta la Eforie Sud și la Mangalia.

Odată ne-a însoțit și ea într-o deplasare pe muntele Omul, dar a doua zi a rămas la cabană obosită.

Când reușeam să mergem vara la Târnava, nu prea

mă vedeau ai mei prin casă. Zburdam pe dealuri și pe malurile apei de dimineța și până se însera, preferând să rabd de foame, dar să nu mă întorc acasă. Dacă aveam norocul să prindem o zi când unchiul nu avea treabă cu caii, ne rugam de el să ne lase cu ei pe pajiște ca să-i paștem, iar o vreme îi călăream pe rând toți cei patru copii, mai mult Ion care pretindea că are întâietate, fiind băiat.

Mătușa Saveta era o comoară, blândă și bună ca pâinea caldă. Plecase din sat imediat după ce terminase liceul, angajându-se ca funcționară la fabrica de tractoare din Brașov. A dus o viață modestă, dar a scos-o întotdeauna la capăt.

Cei care o cunoșteau o socoteau o femeie deosebit de isteată și plină de tact, apreciere la care subscriu și eu. În ciuda blândeții ei aparente, a mișcărilor fără zgomot, a ochilor ei duioși, de culoarea cerului și a glasului ei melodios, era severă în comportare și plină de respect.

Manierele ei pline de drăgălășenie erau însoțite de o voință de fier. Era o fire plăcută, amabilă, dar exigentă și puțin egocentrică. De câte ori se afla în societate își dădea osteneala să fie mai mult decât politicoasă și agreabilă, cerând, în schimb, respect necondiționat, pe măsura voinței de fier și a hotărârii de nezdruccinat pe care le masca adese sub gingășia ei aparentă.

Era blondă, fața ei fiind aproape tot timpul îmbujorată; avea părul arămiu cu reflexe de aur în bătaia razelor soarelui, un auriu, mătăsos, care făcea ca toată ființa ei să radieze frumusețe, începând cu liniile generoase ale siluetei, privirile galeșe ale ochilor săi albaștri, precum și carnația albă, tare ca piatra.

Mai târziu, silueta ei a devenit maiestuoasă, fără a lua proporții cu trecerea anilor, fiind totdeauna de o eleganță rafinată. Reușea să-și păstreze mereu prospețimea, energia și un entuziasm nedomolit pentru tot ce o pasiona. Nu s-a căsătorit niciodată, iar când o întrebam de ce nu se gândește să-și întemeieze o familie,

răspundea:

— Draga mea, bărbați sunt pe toate drumurile ca și femeile, dar pentru a-ți lega existența de a lor, trebuie să renunți la multe, ceea ce eu nu vreau. Fii liniștită că nu duc lipsă de bărbați!

— Mă gândeam și eu că îți mai îndulceai viața în doi.

— Îmi place să fiu liberă și să duc viață liniștită.

...Era o fire total dezinteresată de bărbați și nu-mi amintesc dacă a mai avut un alt prieten în afară de Maxim Pătruțan, un coleg de serviciu din fabrică, cu care am avut convingerea că se potrivea și se înțelegea destul de bine. Acesta o vizita destul de des, încât devenise obișnuit al casei, din strada dr. Felix, unde locuiam noi cu chirie la proprietari. Mulți ani a durat relația lor, fără a se căsători legitim. Într-o zi, însă, totul s-a terminat din cauze numai de ei știute. N-am întrebat-o niciodată despre acest fapt.

Odată, când îmi făceam lecțiile în camera mea, i-am surprins discutând despre mine:

— Fii ia nu-i seamă Anei, mama ei, în totalitate; nu are decât ochii și părul, restul trăsăturilor sunt ale tatălui ei - trăsni-l-ar! - că nu s-a interesat niciodată de ea de când am luat-o de la București. Ana era frumoasă, albă la față și rumenă în obraji, cu o sănătate de invidiat. Fata e cam mică de statură, nu e ca mama ei înaltă, spunea Saveta.

Mi se părea că mătușa are dreptate, lucru care m-a cam speriat și am fugit la oglindă, unde am descoperit o față cu o figură de orientală, cu ochii puțin oblici, dar deloc urâtă. Cu trecerea anilor am crescut destul de înaltă (mătușa îmi zicea: „ce te-ai deșirat, fătucă”).

„Să știi, draga mea, că Fii ia va deveni o adevărată frumusețe peste câțiva ani. Poate crește până la vârsta de 21 de ani, o încuraja Maxim. Am studiat-o și am constatat că are un ten alb, catifelat, ca petalele de camelie, peste care luminează ochii ei de culoarea cerului, adumbriți de niște gene lungi și mătăsoase. Se transformă pe zi ce trece”.

Mai târziu, Maxim mă lăuda pe față, aducându-i omagii mătușii Saveta:

— Filia (Filomena) s-a dezvoltat foarte frumos. Te felicit pentru modul în care ai reușit s-o crești!

— Este, într-adevăr, frumoasă, dar m-aș fi bucurat dacă nu ar fi avut și trăsături ale tatălui ei. Bine ar fi să nu fi moștenit și caracterul lui.

— Ce vrei să spui cu asta? a întrebat-o Maxim.

— Vorbesc și eu așa. E o poveste mai delicată cu el, s-a eschivat să răspundă la întrebarea lui, Saveta.

— În ce clasă este acum Filia?

— Într-a douăsprezecea.

Maxim avea un fel romantic de a descrie persoanele și petrecerile de societate.

— Cred că are deja optsprezece ani, o adevărată domnișoară. Merge și ea la petreceri, baluri, carnavaluri?

— Nu, răspunde mătușa Saveta. Se mai duce uneori pe la reuniuni tinerești de la ea din școală.

— Are prieteni? Mă refer la băieți?

— Ei, are. Nu are, dar ce-i trebuie ei prieteni de pe acum? O fi având unele simpatii copilărești, fără suspine din dragoste. Pentru asta mai are destul timp, că abia a împlinit optsprezece ani la jumătatea lunii mai.

La optsprezece ani eram și eu conștientă de frumusețea mea, iar mătușa Saveta îmi întărea această părere aproape permanent, cerându-mi să mă port ca o doamnă când plecam cu ea în oraș, sau cum zicea ea: „ieșim în lume”.

Îmi făcusem un prieten pe care l-am cunoscut la cinematograful. Se numea Tiberiu Sasz și era din Toplița. Acesta era student la Facultatea de autocamioane și tractoare din Brașov, în al patrulea an de studii și locuia, cu chirie, la doamna Ilona Kespertz, aproape de capătul străzii noastre. Era o femeie divorțată, avea 35 de ani și era foarte frumoasă. Tiberiu era cu cinci ani mai mare decât mine, dar ne înțelegeam foarte bine și ne distrăm împreună la baluri, reuniuni, teatru, film.

Când am terminat liceul, mi-am luat diploma de bacalaureat și, împreună cu alte două colege, am plecat la București, înscriindu-ne la o școală post-liceală de contabilitate cu durată de doi ani. Veneam acasă numai în vacanțele legale. Locuiam într-un cămin studențesc din cartierul Grozăvești, unde era și Complexul, patru fete într-o cameră.

În Ajunul Crăciunului, când am mers la Brașov în vacanță, mătușa Saveta m-a anunțată că Tiberiu s-a căsătorit cu proprietărea sa. Așa am înțeles de ce nu-mi mai răspundea el la scrisori. Deși Ilona era cu vreo unsprezece ani mai în vârstă decât el, nu se observa diferența dintre ei.

În 13 iunie 1990 mă pregăteam să plec la școală pentru a susține ultimul examen. În ușa căminului aglomerație mare. Poștașul înmâna studenților scrisorile direct, fără a le mai pune în cutii sau să le predea administratorului, cum se mai obișnuia, încă. Îmi aud numele și mă apropiu.

— Ai o telegramă, domnișoară. De la Brașov, adaugă poștașul. Semnează aici!

În telegramă eram anunțată să merg că a murit mătușa Saveta. Vă puteți închipui în ce stare de spirit am susținut acel examen. Nu puteam să pierd diploma pentru un examen și m-am prezentat, forțându-mă să fiu tare, până am plecat.

Cu trenul de după-amiază am plecat la Brașov și am participat la înmormântare unde am vărsat un „vagon de lacrimi”.

Mătușa Saveta îmi ținuse loc de mamă atâția ani, iar acum când abia puteam s-o ajut și eu, s-a dus. Ieșise la pensie cu șase luni în urmă, adică în decembrie 1989 și n-a apucat să se bucure de ea, după ce muncise 28 de ani.

A doua zi m-a chemat proprietarul, un sas foarte respectuos și blajin, care m-a anunțat să-mi caut altă locuință, deoarece i s-a căsătorit fiul și are nevoie de spațiu. Ce era să fac? M-am dus la niște foști prieteni ai

Savetei de pe o stradă paralelă cu strada Dr. Felix și le-am spus necazul meu.

— Ai bagaj mult? m-a întrebat soțul doamnei.

— Câteva lucruri personale, o ladă și două valize, apoi vreo doi saci cu cărți.

— Merg cu dumneata cu mașina și le luăm mintenaș, dar la noi nu prea este spațiu. Ceva provizoriu până când îți vei găsi o locuință mai bună.

...Printre obiectele mătușii am găsit un lanț de aur, niște cercei de aur, un inel cu montură și safir și 500 de lei. Restul cărți, certificate, diplome, scrisori, etc.

M-am instalat în camera pe care mi-au pus-o la dispoziție acești oameni buni și simțitori și timp de trei zile n-am ieșit din casă decât pentru a cumpăra câte ceva de mâncare.

Mi se umflaseră ochii de atâta plâns. Era a doua oară când trebuia s-o iau de la capăt, dar de această dată trebuia să mă ajut singură.

CAP. ÎI - PLEC LA MARE. DAVID - MAREA DEZAMĂGIRE

M-am tot gândit ce să fac și am ajuns la concluzia că decât să stau închisă în casă și să plâng, mai bine plec pe litoral și să mă odihnesc o săptămână, după examene și după trauma psihică pe care mi-a produs-o acest eveniment neașteptat. Mai aveam eu 300 de lei pe care mi-i trimisese mătușa cu zece zile în urmă, pe care i-am adaug celorlalți găsiți acasă și m-am hotărât: Plec la Constanța.

Mi-am pus în valiză câteva obiecte de îmbrăcăminte, i-am anunțat pe noii proprietari ce am de gând să fac și am pornit spre gară a doua zi dis-de-dimineată.

La Constanța am ajuns pe la orele 16, 50, iar când am coborât din tren, am luat troleibuzul 43, după sfaturile unei doamne și am ajuns la hotelul „Sport”, aflat pe malul mării, dar pe strada Mircea. Am obținut un pat într-o cameră pe care o împărțeam cu o doamnă din Turnu Severin, care venise în delegație la o firmă din portul Constanța.

Vara litoralul este foarte aglomerat cu turiști veniți din toată țara, dar și din străinătate, din care cauză obținerea unei camere la hotel constituie un chin. Greutăți am întâmpinat și eu, dar, în final, am avut noroc. După ce am fost înscrisă în registru și am primit cheia de la cameră, mi-am dus bagajele și mi-am ocupat locul, apoi am ieșit din hotel și m-am plimbat pe mal până când să înserat.

În aer nu adia niciun pic de vânt, iar marea avea suprafața lină, fără valuri. Pe plajă mai erau turiști întârziați când am intrat în hotel. În cameră am găsit-o pe doamna din Severin, am făcut cunoștință, apoi am sporovăit amândouă până când am adormit.

Dimineața când m-am trezit, am fugit să deschid fereastra pentru a privi marea, dar am fost dezamăgită când am constatat că noi aveam camera spre strada Mircea. M-am spălat repede, m-am îmbrăcat cu costum de baie, iar deasupra mi-am pus o rochiță de vară. Cu sacoșica în mână am coborât scările spre plajă, unde nu era prea multă lume.

Abia așteptam să-mi scot îmbrăcămintea, să-mi așez cearșaful și să mă încălzesc la soarele strălucitor și darnic.

Aproape de prânz m-am ridicat și am mers la un chioșc de unde am cumpărat un sandvici și am băut o coca-cola. Când m-am întors la cearșaful meu, alături era întins un alt cearșaf, mult mai mare decât al meu, pe care se odihnea leneș, stând în șezut, un bărbat șaten, destul de bine dezvoltat și tânăr. Mă privea intens încât privirea lui mă intimida. Am început să-l privesc și eu cu mai mult interes, dar cu discreție maximă.

După câteva minute acesta mă întrebă:

— Nu v-am mai văzut pe aici. De unde sunteți, de loc?

— Din Brașov, am răspuns eu aproape mașinal.

— Azi este prima zi de plajă, se vede că aveți pielea albă. Feriți-vă să stați numai cu o parte a corpului la soare, să nu faceți insolație. Și timpul contează: în primele zile de plajă se începe cu o oră, apoi se crește treptat în fiecare zi

de expunere la soare.

— Mulțumesc pentru sfat! am spus eu, după care m-am așezat pe cearșaf. N-am vrut să-i spun că nu sunt prima dată la plajă, că am fost la mare și în alți ani, nedorind să se simtă jignit.

— Mă numesc David, spune el cu un aer protocolar.

— Iar eu mă numesc Filia Istrate, m-am prezentat eu.

— Îmi place de dumneata. Hai să ne spunem pe nume și să ne tutuim, iar din acest moment să ne considerăm prieteni. Sau ai vreun prieten, un soț, la Brașov?

— Am avut un prieten acum un an, dar s-a căsătorit. Ne-am privit amândoi în tăcere și eu mă gândeam: „Ce o fi găsit acest David la mine? Prea frumoasă nu sunt, iar îmbrăcămintea este destul de sărăcăcioasă deoarece am umblat prin școli și nu prea am avut posibilități să-mi fac.

Atunci arătam o fire plăpândă, sfioasă, cu fața mea ovală, înconjurată de zulfii auriți de soarele verii, care-mi acopereau umerii înroșiți de razele fierbinți.

Poate i-au plăcut ochii mei albaștri „de culoarea cerului” cum spunea Maxim Petruțan, prietenul mătușii Saveta.

David afirmase că i-a plăcut zâmbetul meu cu care susținea că l-am cucerit pe el, emoționându-l peste măsură. Nu știu dacă era adevărat ce susținea el, dar toate vorbele lui, precum și fizicul care mi s-a părut că este magnific, au făcut să-mi bată inima cu putere. Am încercat să lupt împotriva acelei forțe magice pe care o exercita el asupra mea - un fel de înrâurire magnetică - pe care Cerul sau Infernul o acordă unor oameni, dar erau prea multe momentele în care mă simțeam fascinată de elocința și de frumusețea trupului său athletic. Neglijând toate pericolele la care mă expuneam, ca un făcut, m-am îndrăgostit de el și l-am iubit cu acea dragoste totală a sufletelor alese, care iubesc pentru prima și ultima dată.

Recunosc că n-am putut rezista farmecului acestui, junepirim” și l-am iubit cu inima înflăcărată, fără să-mi dau seama că această dragoste va fi pentru mine un nou izvor

de lacrimi și suferințe.

Mă îndrăgostisem subit de David, acea dragoste care atinge înălțimea, devenind atotstăpânitoare și însoțindu-se cu un fel de sfântă orbire a pudorii. Aceasta este un fel de stare în care femeia dă bărbatului sufletul său, iar acesta (recunosc, nu toți) ia numai trupul, lăsând-o doar cu sufletul, fremătându-i în taină și durere.

Pentru că iubirea nu se oprește la jumătatea drumului. De obicei te pierde sau te mântuie – ea înseamnă viață sau moarte – după lungi suferințe. Iubirea este o adevărată uitare a tot ce ne înconjoară, de aceea să nu-i cerem pasiunii să fie și logică.

Adevărata dragoste este luminoasă ca zorile și tăcută ca mormântul. Zâmbetul unei fete îndrăgostite este ca o lumină care se vede și în nopțile fără lună, poate tocmai acela fusese zâmbetul meu care-l cucerise pe David.

Când iubești și apoi pierzi, golul care ți se produce în inimă nu mai poate fi acoperit cu un dop, ca sticla, el rămâne tot gol și doare nespus de tare.

În câteva zile, David mă cucerise complet, încât eu îl consideram că reprezintă totul în viața mea, dar continuam să țin secret în mine acest fapt.

Seara m-a invitat la restaurantul „Zorile” local pe care-l vom frecventa împreună de multe ori, după care m-a condus la hotel. Ne-am înțeles să ne întâlnim pe plajă a doua zi, în jurul orei nouă, având ca reper o bărcuță care era folosită pentru fotografii la minut. La ora stabilită am fost acolo. David mă aștepta în picioare, în costum de baie, lângă cearșaful întins pe nisip; avea un cearșaf mare pe care se puteau așeza mai multe persoane.

— Bună dimineața! m-a întâmpinat el. Cum ai dormit?

— Bună dimineața! Am dormit destul de bine. Mă aștepți de mult?

— De câteva minute, a mințit el, deși se vedea că este încins și transpirat de arșița soarelui.

Mi-am dezbrăcat rochița și am scos din geantă o

bucată de pânză pe care am vrut s-o așez pe nisip.

— Așază-te, te rog, pe cearșaful meu, unde este destul loc! a insistat David.

— N-ar trebui, eu... m-am bâlbâit puțin, dar am acceptat invitația lui, căreia i-am dat curs.

Mai, târziu, m-am ridicat de pe cearșaf și am intrat în apă, nu prea departe de mal, unde m-am stropit cu mâinile, pentru a mă răcori. Când m-am întors, el era în picioare și mă privea cu mare atenție. M-am șters cu prosopul și m-am așezat din nou, a venit și el lângă mine și a început să mă bombardeze cu întrebări:

— Nu este prea costisitor să stai la hotel?

— Este, dar în Constanța nu cunosc pe nimeni.

— Eu am o garsonieră destul de spațioasă aici, în oraș și-ți pot oferi un pat confortabil la o chirie mică.

— Nu, nu se poate! Eu n-am fost niciodată în casa unui bărbat și...

— Și n-ai încredere în mine - m-a întrerupt el. Arăt eu așa de fioros? În privința fetelor totdeauna am fost domn.

— Nu, nu se poate! am răspuns hotărâtă de această dată.

— M-ai dezumflat repede. Nu m-am așteptat la un refuz atât de categoric din partea ta, a spus el cu un zâmbet amar pe buze.

S-a așezat pe burtă, punându-și pe cap un ziar.

Eu continuam să-l studiez cu coada ochiului. David mi se părea că este un bărbat frumos, șaten, cu părul des, având un început discret de chelie, o față ovală, mereu proaspăt rasă, o piele fină și întinsă și doi ochi mari, de culoarea piersicii; fața i se termina cu o bărbie voluntară. Nu era mai înalt de 1, 75 metri, dar statura athletică, radiind sănătate, a trupului său, mi-a plăcut din primele clipe când l-am văzut. Cu toate acestea, nu-mi puteam da seama ce mă atrăgea atât de mult la el, încât să mă facă să-l iubesc. Poate trupul lui, vorbele înșelătoare, sau poate zâmbetul cu care mă întâmpina aproape permanent. Însoțindu-l cu înclinarea reverențioasă pe care o făcea în

fața mea de câte ori ne întâlneam.

David mi-a povestit o parte din viața lui, atât cât a vrut el să-mi spună, după care m-a întrebat dacă am părinți.

La început am vrut să evit dezvăluirea adevărului, dar el a făcut o afirmație „e greu pe lume pentru un copil căruia îi lipsește unul din părinți sau chiar amândoi!” care m-a emoționat și, în fraze concise, i-am spus aproape toată istoria vieții mele de aproape douăzeci și unu de ani. El mă asculta și exclama, din când în când: „Extraordinar! Câte necazuri!”

Când am terminat, David a tras o concluzie personală:

— Deci prietena mea dragă, născută în București, locuiește în frumosul oraș de la poalele Tâmppei, rămasă singură pe lume, fără casă, fără masă, fără bani, fără rude sau prieteni, dar orgolioasă foc, încât nu acceptă un adăpost oferit de un om care știe ce înseamnă suferința, lipsurile și dușmănia oamenilor. Nu accepți adăpostul meu, nici dacă îți promit că nu-ți voi pretinde niciun ban pentru chirie și că nu mă voi atinge de tine?

— Nici chiar cu aceste promisiuni! am răspuns eu cu hotărâre.

— Teama ta este justificată, dar îți promit ca nu vei păți nimic. Îți ofer găzduire pentru că știu cât de greu trebuie să te descurci cu bani puțini într-un oraș cum este Constanța. Așa am început și eu acum doi ani de zile și am dus-o greu timp de patru luni de zile. Dar asta este o poveste tristă, pe care ți-o voi spune, fără să-ți ascund ceva, dacă vom avea prilejul.

— Nu văd de ce insiști atâta? i-am spus.

— Pentru că vreau să te ajut. Ai atât de mulți bani, încât să locuiești la hotel mai multe zile?

— Nu pot spune că am, dar... am suspinat eu, voi pleca acasă înainte de a rămâne lefteră. Și apoi mă tem de toate astea. Îți mulțumesc că te preocupă situația mea, dar... nici nu te cunosc suficient, nici tu pe mine.

— Îmi pare rău că ochii tăi albaștri sunt triști. Eu ți-am făcut o ofertă, iar tu ești liberă să hotărăști.

Am tresărit speriată și am holbat ochii spre el, care era aproape la fel de fâstâcit ca și mine, văzând că propunerea lui mă speriasse. Am tăcut amândoi. Eu mă gândeam la viața grea prin care trecusem în cei 21 de ani ai mei, apoi gândul mi-a zburau la hotelul „Sport” în care aveam și eu un loc. Acest hotel mi se părea ca un „azil mercenar” care găzduiește persoane în trecere, fără a lăsa vreo urmă utilă societății.

— Bine. Hai să mergem, a spus el ca trezit din visare, Trecem pe la restaurant să mâncăm, apoi te conduc la hotel.

N-am răspuns, fiind încă, transportată de gânduri, dar m-am îmbrăcat, cu reflexe mecanice și am pornit pe scări, apoi în stradă. El mă privea puțin bosumflat și n-a scos nici măcar un cuvânt până la restaurant. I-am respectat tăcerea până când ne-am așezat la masă.

— Ce mâncăm? m-a întrebat.

— Comandă tu!

— Chelner! Două fripturi de porc și o sticlă de șampanie! La sfârșit să ne aduceți și o prăjitură „Profiterol”!

În timp ce mâneam, de masa noastră s-au apropiat doi bărbați în vârstă de 30 de ani și zespeotiv 36 - 38 de ani.

— Ei sunt prietenii mei, a spus David. Faceți cunoștință!

Cei doi s-au prezentat: Paul și celălalt George, după care iau șoptit lui David ceva la ureche, făcându-se apoi nevăzuți.

Am mai zăbovit și noi vreo oră în local unde am ascultat muzică, apoi David m-a condus la hotel, rămânând stabilit să ne întâlnim a doua zi pe plajă, în același loc și la aceeași oră.

Toată noaptea m-am frământat, gândindu-mă ce să fac. Îmi mai rămăseseră aproape 500 de lei, din care

trebuia să plătesc hotelul, apoi să plec luni la București ca să-mi scot diploma de la Școala post-liceală și de acolo, în continuare la Brașov. Ce puteam face eu în Constanța?

David îmi plăcea ca bărbat, dar neștiind prea multe despre el, mă temeam să-i răspund la avansurile pe care mi le făcea. Vedeam că are bani, dar nu știam cu ce se ocupă. Îmi spusese pe plajă că are o situație materială care nu-l îngrijorează, dar nu știam în ce consta ea. Spusese, de asemenea, că este necăsătorit și nici nu se grăbește să se însoare, decât dacă dă peste un suflet bun.

Abia așteptam să se facă ziuă și să mă întâlnesc cu el pe plajă pentru a afla cât mai multe în privința lui.

Când ne-am întâlnit, m-a întâmpinat jovial, întrebând:

— Cum a dormit prințesa mea?

— Care prințesă? i-am răspuns printr-o întrebare, făcând pe naiva.

— Tu, prințesa mea. Alta nu mai am.

— Bine, i-am răspuns rușinată, observând privirile celor din jurul nostru, îndreptate asupra mea.

M-am dezbrăcat și m-am așezat pe cearșaf alături de el, discutând tot felul de banalități până când am simțit că ne dogorește pielea.

— Hai în apă! mi-a spus David, ridicându-se în picioare.

— Dar hainele noastre?

— Le păzește domnul cu ochelarii de soare, cel cu ziarul pe genunchi, a zis el, arătându-mi cu capul, pe cel vizat. La fel am făcut și eu mai devreme, când a intrat dânsul în apă, le-am păzit pe ale sale de eventualii intruși. Acesta este obiceiul pe plajă și-l consider util și necesar. Dar de ce ești atât de temătoare:

— Pentru că nu vreau să plec acasă în costum de baie.

— Hainele sunt în siguranță, nu te teme. Hai să înotăm! Sper că știi să înoți.

— Spre rușinea mea, nu știu deloc. Mă bălăcesc pe

lângă mal pentru că mă tem să nu mă înec.

— Lasă că te învăț eu cât ai clipi.

Zicând aceasta, David m-a luat de mână și m-a dus înspre larg până când mi-a ajuns apa îi dreptul umerilor.

— Nu mai merg. Îmi e frică! strigam eu de zor.

— Înotul se învață numai la apă adâncă, nu acolo unde dai de fund cu picioarele și ai mereu tendința să stai vertical, renunțând să te folosești și de mâini și de picioare.

M-a chinuit aproape o oră la apă adâncă obligându-mă să înot „bras” sau făcând pluta pe spate, timp în care el mă susținea de mijloc când vedea că mă pierd, existând pericolul să mă duc la fund. După ce s-a convins că am început să mă descurc singură, mi-a dat drumul și, treptat am prins curaj. Lecțiile primite au avut eficiență, nu se comparau cu ceea ce făcusem eu la ștrandul din București., unde fusesem de câteva ori cu colegele de la postliceală.

Ne-am întors la mal obosiți, mai ales eu care am și adormit pe cearșaf o vreme. M-a trezit David, care-mi șoptea la ureche, în timp ce își plimba bărbia pe gâtul meu:

— Scoală-te, scumpete, să nu capeți insolație! Soarele arde puternic și a devenit periculos, te poți îmbolnăvi.

M-am ridicat în picioare. Pe spate și picioare pielea mea frigea, parcă fusese lângă o flacără.

— Mă duc în apă să mă răcoresc. Simt că iau foc.

— Întoarce-te repede! După ce vii să plecăm acasă.

Când am revenit pe cearșaf, în timp ce-mi ștergeam de apă trupul răcorit, l-am observat pe David privind-mă cu jind. După un timp m-a întrebat:

— Te-ai mai gândit la propunerea mea?

— Care propunere? am întrebat eu gratuit.

— Cea de ieri, cu adăpostul? Nu te mai tot gândi atâta, știi că ai greutăți. Ți-am spus că și eu am trecut prin

asemenea frământări și lipsuri și știu cât de neplăcut este să nu-ți întindă nimeni o mână de ajutor.

— De ce vrei să mă ajuți?

— Pentru că îmi plac foarte mult și nu vreau să te știu că suferi. Poate te vei gândi să mergi pe alt drum.

Îl priveam năucă, parcă eram hipnotizată de el, dorind să-l urmez, deși îmi venea greu să spun care era sursa robiei mele, încât mă simțeam înlănțuită de el în așa hal că mă supuneam de îndată ce el porunceă. Îl iubeam, asta era, constatare făcută de mine mai târziu.

Peste plajă sufla o briză care mă făcea să tremur ușor după ieșirea din apă. David continua să-mi privească cu interes umerii înroșiți de soare și sânii care mi se legăneau în ritmul respirației, înghițea în sec, parcă-i lăsa gura apă. Nu s-a putut abține să nu spună, aproape în șoaptă:

— Câte lucruri bune aș face eu cu tine!

M-am făcut că nu-i înțeleg aluzia, m-am îmbrăcat și am pornit pe scări spre strada Mircea. Când am ajuns sus, pe mal, David m-a luat de mână și m-a condus spre prima bancă unde neam așezat.

— Ce frumos se vede marea de aici! am spus eu.

— Da, e foarte frumoasă priveliștea. De aceea mie îmi place să vin aici la piața Modern. Rar merg la Mamaia sau la Eforie, din cauza aglomerației din autobuze; după ce faci plajă, mai faci și o baie de aburi în drum spre casă. Dar dacă vrei, mergem într-o zi la Mamaia.

— Poate mergem, am răspuns eu absentă.

— La ce te gândești?

— Luni vreau să plec acasă.

— De ce te grăbești? Ai un motiv special?

— Mai multe.

— Acum hai să ne hotărâm! Mâncăm la restaurant, sau mergem acasă la mine și mâncăm colo, în liniște?

— Mie nu-mi este foame, i-am răspuns puțin țâfnoasă, încercând să evit un răspuns care se cerea clar.

— Cum nu-ți e foame? Doar nu vei rămâne până

măine dimineață cu cei doi mici, o prăjitură și o cola, pe care le-am luat pe plajă. Apa sugerează organismul.

Nu i-am răspuns. Tăcerea se prelungea enervant.

— Dacă te hotărăști să mergi la mine - continuă David cu și mai multă insistență - trecem pe la hotel să-ți luăm bagajul. Când ajungem la mine în cartier, târguim repede cele necesare pentru a organiza o masă îmbelșugată și urcăm în bloc. Sau te duc pe tine acasă și mă îngrijesc eu de cumpărături. Până mă întorc eu, tu faci un duș și așezi masa. Ce spui?

— Merg, am răspuns eu cu vocea sugrumată.

Nici astăzi nu-mi pot explica ce s-a întâmplat cu mine în acele clipe. Eram complet lipsită de voință, parcă eram hipnotizată, așa acționez, Acesta a fost momentul inconștienței mele, în care existența mea amară a primit din partea destinului acea lovitură crudă care mi-a spulbera orice speranță și mi-a înveninat, pentru o vreme, sufletul meu tânăr și inocent.

David era în al nouălea cer. Jubila și ar fi vrut să mă poarte în brațe până la hotel, apoi până la el acasă.

Am intrat în hotel, am mers la Recepție și i-am cerut recepționerei de serviciu să-mi întocmească nota de plată, întrucât plec. Aveam patru zile de plată. David a luat nota și a achitat-o, apoi eu am mers în cameră și am coborât cu valiza în mână. Dovedind că este cavalier, mi-a luat-o el și a pus-o în portbagajul unui TAXI care aștepta la intrare, apoi am urcat amândoi pe bancheta din spate. El s-a aplacat spre șofer și a spus:

— Lakm. 4 - 5!

— Da, am înțeles! a răspuns șoferul, aprobând și din cap.

— Ce i-ai spus? l-am întrebat pe David.

— Locul unde să ne ducă.

— Tot n-am înțeles ce este km.4 - 5.

— Așa se numește cartierul în care locuiesc eu.

Când am urcat, pe scara blocului era mai întuneric decât afară, încât nu mi-am dat seama când am ajuns.

David a descuiat ușa cu cheia, a așezat geamantanul în hol, apoi a luat niște sacoșe din cămară și a plecat la cumpărături, lăsându-mă singură în casă. La plecare mi-a spus:

— Ușa o încui eu. Tu faci duș și așezi masa pentru două persoane. Vin repede, să nu-ți faci griji!

Am mai auzit cheia lui învârtindu-se în yală, apoi pașii lui grăbiți pe scări, după care s-a făcut liniște. Mi-am rotit privirea prin încăperi și am constatat că e o casă de burlac. M-am dezbrăcat și am făcut repede un duș, ca să scap de nisip, apoi mi-am scos din valiză un capotel ușor de vară cu care m-am îmbrăcat, dar vrând să așez masa, m-am împotmolit. Nu știam de unde să iau o față de masă, tacâmuri, solnițe, șervețele etc. și am preferat să-l aștept pe David să se întoarcă.

— N-ai aranjat masa? a întrebat el când a pătruns în încăpere. Mă așteptam să cauți peste tot, să te descurci.

I-am explicat motivul și m-a înțeles, dar m-a luat cu el și mi-a arătat locul unde se afla fiecare obiect casnic.

În acea seară și în alte câteva zile, David a făcut risipă de bani, pregătind numai mese îmbelșugate.

După ce am mâncat am privit programul la televizor aproape trei ore, apoi ne-am culcat, David oferindu-mi dreptul de a dormi în patul aflat în cameră, iar el s-a culcat pe o canapea în bucătărie.

Dimineață a bătut la ușă și m-a anunțat că este gata cafeaua iar eu, fiind deja îmbrăcată, am mers la baie să mă spăl pe față, lăsând ușa deschisă.

— Ai făcut și patul! s-a mirat el. Înseamnă că te-ai trezit devreme.

— Da, am și aerisit camera, i-am răspuns.

— Hai, grăbește-te, că se răcește cafeaua!

Am mâncat și am plecat la plajă, de data aceasta la Mamaia, ca să mă convingă, probabil, de aglomerația din autobuzele care transportă călători în stațiune. Avea dreptate, o călătorie în înghesuiala din autobuze era o adevărată baie de aburi. Totuși la Mamaia a fost foarte

frumos, cu toate că a fost singura dată când am mers în toată vara.

Seara, când ne întorceam acasă, abia apucam să mâncăm și David pleca – numai el știa unde, întorcându-se pe la miezul nopții sau când se iveau zorile. Nu îndrăzneam să-l întreb unde se duce o noapte întreagă, conștientă că nu am niciun drept să-i controlez faptele.

Pentru mine David însemna un fel de debut într-o relație cu un bărbat, era o experiență, o noutate. Până atunci nu avusesem decât doi prieteni – pe durate scurte – Tiberiu Sasz de la Brașov și... colegul de la post-liceal, dar amândoi s-au purtat cu mine destul de decent, fără să reușească vreunul din ei să-mi deștepte simțurile, de natură, să-mi insuflă o pasiune adevărată.

Această noutate, însă, era urmarea faptului că îmi pierdusem capul, mă îndrăgostisem orbește de David care mă domina. La aceasta se adăuga și starea de spirit în care mă adusese pierderea mamei, apoi a Savetei, precum și teama de sărăcia care-și arăta colții și care mă azvârlise în vârtejul tuturor greutăților și primejdiilor.

Cine eram eu, de fapt?

O tânără domnișoară care abia își desăvârșise pregătirea școlară și se debarasase de stângăciile și sficiunile inerente tinereții, dar la fel de neștiutoare și lipsită de duh, așa cum sunt destul de multe fete de vârsta mea.

Câteva zile David nu s-a atins de mine, respectându-mă.

Într-o seară, după ce am mâncat, am rămas de vorbă până în jurul orei 22, oo în fotolii. După o pauză, David m-a întrebat direct:

— Fii ia, ții tu puțin la mine?

— Îți sunt foarte recunoscătoare pentru tot ce ai făcut pentru mine, pentru modul cum m-ai tratat până în prezent și... care m-a făcut să apreciez mult caracterul și bunătatea ta.

Ocolești răspunsul. Bine. Vrei să rămâi cu mine?

Întrebarea lui mă luase prin surprindere și nu știam ce să-i răspund. Ea viza o cerere în căsătorie voalată, o dorință mai mult. Am tăcut privindu-mi degetele de la picioare.

— Eu nu vreau să abuzez de tine - a continuat el. Cred că ai observat că nu te-am forțat în niciun fel, nici măcar să te sărut n-am încercat. M-aș. simți josnic dacă te-aș viola. Aș vrea să știu cum privești tu relația noastră, de aceea ți-am pus întrebarea: Vrei să rămâi cu mine? Sigur că mai târziu vom legitima legătura noastră, așa cum mi-ai spus, tu nu ai pe nimeni și ar trebui să-ți faci un rost, să nu-ți irosești tinerețea în alt mod.

Eu îți ofer un adăpost, un cămin, iar când vom avea copii, vom fi o adevărată familie. Nici eu nu am alte rude, în afară de mama care este bătrână și se află la Galați de unde nu vrea să plece nicăieri.

S-a oprit din vorbă, dar a continuat să mă privească cu ochii lui scânteietori, sugerând prin mișcarea capului, cam așa: „Hai, răspunde!” I-am dat un răspuns ca în transă.

— Vreau, dar să mai avem răbdare să mă obișnuiesc.

— Bine. Când vei fi pregătită, te rog să-mi dai de veste.

— Nu te supăra că te întreb, poți să-mi spui de ce pleci de acasă aproape în fiecare seară?

— Nu mă supăr și pot să-ți spun. Să fac rost de bani. Unde plec, nu-ți pot spune, deocamdată. Dar să fii liniștită că nu fac nimic ilegal acolo unde merg.

Nu l-am mai întrebat niciodată. Abia peste vreo șase luni de zile am aflat de la prietenul său, Paul, că David joacă poker prin diferite case sau la restaurant și câștigă mulți bani, nu a avut serviciu niciodată, că a fost arestat.

Aflarea acestei vești m-a speriat, zdruncinându-mi siguranța căminului pe care mi-l promitea David. Dar îl iubeam și speram că-și va schimba comportarea pentru mine. Și apoi nu-mi venea să-l cred pe Paul, care-mi făcea curte.

Am continuat să mergem la plajă la Modern, care era mai aproape de mijloacele de transport locale mai aerisite pe la orele zece când mergeam noi în oraș.

Într-o seară, conform obiceiului, am intrat eu prima în baie să fac duș. Când am terminat, mi-am pus pe mine halatul și am ieșit, dar la ușă se afla David, care m-a luat în brațe și m-a dus în pat și așa am apucat-o „pe drumul pierzaniei”, lăsând amanet virtutea. Nu știu de ce dar de atunci l-am iubit și mai mult, crezând că și el simte la fel ca mine. Nu știam că este un profitor și un egoist, am aflat toate acestea abia peste un an de zile, când m-am convins că din unirea cu el făcusem o săritură în beznă, ca în moarte. Mă mustram, în zadar, că trebuia să fi fost mai atentă și să știu că odată în viață dai cu zarurile, când te căsătorești. Dar eu nu gândeam cu capul, ci cu inima.

Când o femeie intră în cușca unui bărbat ca el, a unei bestii înfometate, fiind singură și naivă, se înțelege că inevitabilul se produce.

Cu toate că aflasem destule aspecte negative din viața lui David, încă nu mă arătam îngrijorată sau supărată, iar el era fericit și mă ducea peste tot, cheltuind sume mari de bani.

Era mulțumit că eu îi ofeream tot ce-i putea oferi o soție, fără ca el să-și piardă libertatea; eram tânără, sănătoasă, frumoasă, fără obligații și mereu optimistă și bine dispusă.

Lui i se părea că-mi uitasem chinurile, lăsând în urmă viața mea amărâtă și fără speranță despre care îi povestisem la început, când ne-am cunoscut.

Ajungeam des pe la restaurante unde ne întâlneam cu prietenii lui, Paul și George, cu care-și pierdea nopțile.

Cine erau acești prieteni?

Paul era un tânăr de 30 de ani, de aceeași vârstă cu David, înalt, robust, purtând pe cap o chică mare și neagră ca tăciunele, un păr aspru și zbârlit; pe fața lui prelungă străluceau doi ochi negri, care flancau un nas corioat ce cădea peste niște buze subțiri. Mă lua foarte des la dans

când ne găseam la restaurant și-mi plăcea că dansa ușor, mult mai bine decât mine. Era mai apropiat de David decât George, despre care David zicea adesea că este mercenar de ultimă speță.

— Ce înseamnă mercenar? l-am întrebat odată.

— Unul care execută diferite servicii dubioase la comandă, pentru care este bine plătit. George merge oriunde găsește un chilipir. Este în stare să ia viața oricui, fără scrupule, fără remușcări.

Disprețul și indignarea cu care pronunța acestea, fulgera în ochii lui căprui, făcând să-i freamăte și să-i înfierbânte până să răsuflarea.

Îl priveam pe George cu o seninătate disprețuitoare, continuând să păstrez o grație liniștită, dar arogantă, ca și când relaș fi aflat într-o dispoziție de totală nepăsare.

— De ce mai ești prieten cu el, dacă este așa?

— Sunt multe de spus, dar hai să trecem peste asta!

George era un bărbat scund, slab, puțin adus de spate și nu prea puternic, dar compensa prin viclenie și iuțeală în mișcări; părea uscat și rezistent ca lemnul de tisă. Arăta ca un corb bătrân, deși nu avea mai mult de 35 - 38 de ani, oacheș, cu o gură mare peste care cădea o mustață stufoasă care o acoperea. Când râdea, ieșeau la iveală niște dinți albi, care-i luminau chipul. De obicei purta o cămașă roșie, descheiată la mai mulți nasturi, lăsând să se vadă gâtul plin de vene și puternic bronzat, continuat cu pieptul acoperit de un păr des. George fuma țigara până îi ardea degetele care erau de culoarea șofranului. Obişnuia să privească pieziș oamenii, în timp ce scotea un horcăit din gât și scuipa direct pe podea.

Paloarea feței sale putea fi asemuită cu ideea de moarte, vecină cu disperarea unei încheștări finale. Nu avea deloc astâmpăr, comportându-se ca o fiară în cușcă ce se apropie de poartă, adulmecând libertatea de dincolo de gratii. Era întruchiparea geniului răului, geniul întunecat.

Într-o zi a venit la noi acasă Paul. Îl căuta pe David, dar acesta era placat. Atunci mi-a povestit multe despre

îndeletnicirile lor.

— David este foarte priceput la jocul de cărți, spunea Paul. La început o ia cu miză mică și pierde intenționat pentru a-i atrage pe ceilalți, iar spre miezul nopții mărește miza și câștigă sume mari. Au fost și situații când a pierdut tot ce a câștigat, iar a doua zi a luat-o de la capăt. Altă dată a trișat și a luat bătaie de la cei păgubiți, ferindu-se ulterior să se mai întâlnească cu ei, dar găsea el alt „loc”.

Înainte de a pleca, Paul mi-a propus să mă căsătoresc cu el. L-am respins, bineînțeles, certându-l.

— Nu-ți este rușine să-mi faci o astfel de propunere? Dacă am dansat cu tine, înseamnă că pot face și altceva?

— Nu te supăra, Filial Eu am discutat multe cu David și mi-a spus că nu are de gând să se însoare cu tine. Atunci m-am gândit că tu meriți mai mult și eu te... te iubesc și n-am să procedez ca el. Îți promit că voi fi soț model.

— Am să-i spun lui David, să vadă și el ce prieteni are.

— Să nu faci o asemenea greșală! Te vei convinge destul de repede că am avut dreptate în legătură cu David. Dacă ai timp îți povestesc ce am discutat odată eu cu el.

— Spune! l-am îndemnat eu, ca să văd dacă și până unde este în stare să meargă cu minciuna.

Atunci credeam că Paul minte ca să mă cucerească.

— Să-ți spun: Ne întâlnisem amândoi pe Bd. Tomis și am intrat la restaurantul „Pescarul” unde am băut câte un coniac.

— Nu te-am văzut aseară la Costică să jucăm poker, i-am spus eu, ca să aflu unde a fost.

— N-am putut să vin. Dar cum a mers?

— A câștigat Sandu Zăvoianu 10.000 lei. De când te-ai însurat, te-a copleșit dragostea de Fii ia și nu te mai dezlipești de ea, i-am zis eu.

— Ce dragoste, mă? Pe Filia n-o iubesc, doar îmi place că are trup frumos și e răbdătoare cu mine.

— Cum așa? Eu credeam că o iubești.

— Nu, te înșeli. Ea mă iubește pe mine. Mare lucru mai e și dragostea asta, domnule! Ce-ți este și cu femeile! Una, două se îndrăgostesc. Cum le-o trece lor prin cap să se îndrăgostească? Probabil că unii bărbați le ademesc cu metode mai brutale, chiar sadice, iar lor le place al naibii.

Eu consider că cel mai simplu este să ai o aventură cu o femeie, dar după aceea e groaznic de greu să te mai descotorosești de ea, a continuat David.

— Ai dreptate! răspund eu ca să-i fiu pe plac. Dar poți fi mai ferm cu ea, s-o dai afară din casă și să n-o mai primești.

— Da, măi, Paule, dar legăturile de acest gen nu pot fi rupte chiar atât de ușor, fără ca cineva să sufere.

— Te referi la Filia?

— Da. Deși n-o iubesc, mi-e milă s-o alung.

— Trebuie să strângi din dinți, bătrâne, hotărârile în acest caz se iau brusc, tăind în carne vie. În situația voastră este mai ușor că nu aveți copii.

Asta a fost discuția mea cu David. Trage concluzia singură.

Îl priveam buimăcită pe Paul. Cele spuse de el mă făceau să nu mai am liniște. Îl suspectam, totuși, de minciună, știind că mă dorea atât de mult pentru el. Dansasem cu el și mă strânsese în brațe, făcându-l gelos pe David, dar nu-l credeam în stare să se îndrăgostească de mine și să spere să-l urmez. E drept că îmi plăcea cum dansează, precum și faptul că avea un umor captivant, iar prietenia lui îmi făcea bine, dar nu m-am gândit niciodată să am o relație cu el.

Paul era un om chinuit de năzuințe și nostalgii, dar și foarte orgolios. Întâlnindu-ne cu toții de atâtea ori, mă obișnuisem cu timbrul vocii lui, așa cum te obișnuiești cu o carte care nu ți-a plăcut de la început, dar continui s-o citești.

A plecat supărat că l-am refuzat. Nu i-am spus nimic lui David, comportându-mă normal.

Mă gândeam să plec de la David, să nu aștept să mă

alunge el, dar nu aveam unde să mă duc. Parcă eram un ceasornic care s-a oprit pentru că i s-a rupt arcul. Eram într-o situație fără ieșire, dar m-am hotărât să aștept.

Trecuseră aproape șase luni de zile de când locuiam în acel bloc și cunoșteam aproape toți locatarii de pe scara mea. Mă împrietenisem cu Lucica Zisu, al cărui soț lucra la C.E.T. (centrala de termoficare) și care mă vizita uneori; venea să-mi țină de urât, dar și pentru că se plictisea singură în casă.

Într-o zi mi-a povestit că garsoniera în care locuiam n-a fost a lui David, ci a unuia pe nume Eugen Filip care a murit.

Tot ea mi-a spus că David n-a lucrat niciodată, dar are bani pentru că joacă poker în diferite locuri.

La câteva zile, văzându-l pe David bine dispus - ne întorsesem de la un restaurant unde băuse mai mult - l-am întrebat de Filip și de poker. A recunoscut imediat, fără greutate.

— Hai, povestește-mi cum a fost! am insistat eu.

— Când am venit în Constanța, acum doi ani de zile, eram sărac lipit. Am dormit prin gară câteva nopți, până când am descoperit un loc unde se juca poker, am câștigat ceva bani și am închiriat o cameră la un bloc din strada Progresului. Acolo am locuit două săptămâni.

Pe nea Eugen Filip l-am întâlnit la restaurantul de aici, din cartier. Am stat amândoi la o masă, am băut, am discutat și i-am povestit situația mea (că gazda avea copii).

— Eu locuiesc singur într-o garsonieră. Dacă vrei, poți veni la mine să dormi pe canapeaua din bucătărie și-mi dai jumătate din preț, mi-a spus el. Hai pe la mine pe acasă!

Nu am mai așteptat și m-am mutat la el. De atunci eu m-am îngrijit de hrană, plata datoriilor la bloc și celelalte, nea Eugen fiind bătrân și șubred, nu prea mai putea să umble.

Odată m-a întrebat, pe ocolite:

— Nu vreau să te supăr, dar văd că ai mulți bani. Nu

știu de ce, dar presimt că nu-i obții pe o cale cinstită.

— De la jocul de cărți, i-am răspuns sincer.

— Din câte știu eu, tu nu prea te rezumi la o viață modestă, iar acești bani pe care-i câștigi pe nedrept, tot așa îi vei pierde. Cine știe câte soții necăjite plâng după el, iar din cauza unor soți nechibzuiți, n-au mâncare la copii. Jocul de noroc, Davide, este o boală nevindecabilă.

— Eu mă bucur de noroc, nea Eugene, i-am spus.

— Țsta nu este noroc, băiete. Trebuie să faci tu ceva murdar ca să câștigi. Dacă este așa, într-o zi Dumnezeu te va pedepsi, încât nu te vei putea folosi de banii câștigați.

Privind obiectele din încăpere, i-am spus:

— Nici dumneata nu ești prea bogat, nea Eugene.

— Să știi că nici nu-mi trebuie mai mult. Am o pensie de 1.650 lei care-mi ajunge să trăiesc modest, fără să mă mai gândesc la viitor. Garsoniera este de la stat și plătesc 134 de lei pe lună pentru ea, apoi căldura, apă caldă și rece. De mâncat mănânc puțin, nu sunt gurmand, iar când îmi mai rămân ceva bani, mai beau și eu câte o țuică. Dacă ar trebui să-mi mai fac și griji pentru viitor, atunci viața nu mai merită să fie trăită. Și așa nu mai am eu mult de trăit. O știi bine.

— Câți ani ai, nea Eugen?

— Împlinesc în iulie 71 de ani. Acum suntem în luna aprilie, aș mai avea trei luni, dar cine știe?

— Mulți ani înainte! Arăți mai tânăr.

— Mă flatezi, tinere, dar află că sunt copt.

— Ce boală ai?

— Ciroză hepatică. Mi-au mai dat șase luni de trăit doctorii, dar eu încă mă simt bine.

— Mai greșesc și doctorii, că doar sunt și ei oameni.

— Cu mine n-au prea greșit.

— Rude ai pe undeva? l-am întrebat eu interesat.

— Din fericire, nu am pe nimeni, astfel nu voi face greutăți nimănui.

Mi-a povestit odată că a fost profesor de biologie la o

școală dintr-o comună de aici, din județ și venea acasă odată pe lună. A ieșit la pensie de 15 ani și stă singur cuc.

În luna următoare nu s-a mai putut ridica din pat, dar nu mă lăsat să-l duc la spital. S-a stins repede și l-am înmormântat eu la cimitirul de pe str. Democrației.

După o vreme am mers la I.C.R. A.L. și am trecut garsoniera pe numele meu, plătind chiria și celelalte utilități. Va trebui s-o cumpăr într-o zi, că acum se poate cumpăra.

În viață oamenii caută propria lor fericire, dar sărăcia te face meschin, expunându-te la umilințe nesfârșite, îți retează aripile și îți roade sufletul ca un cancer.

— Ai dreptate, dar nu trebuie să-ți dorești bogăția, ci doar mijloacele necesare, suficiente pentru a te ajuta să-ți păstrezi demnitatea. Pentru asta, însă, trebuie să muncești, i-am replicat eu, văzându-l preocupat de situația lui.

— Este greu să-ți dau acum un răspuns pe măsură.

— De ce nu te angajezi undeva, David?

— Am fost peste tot, dar nu am găsit decât post de salahor sau de paznic. Mă descurc eu cu cititul, dar nu mă prea pricep la munca fizică. Ce vrei să fac?

— Ce se întâmplă cu tine?

— Nimic. Ce te-a apucat să mă întrebi?

— De obicei nu erai trist în prezența mea. Nu cumva eu sunt cauza necazurilor tale?

— Cred că ți se pare. Pe tine nu mă pot supăra, dimpotrivă accept orice, totul ce vine de la tine. Chiar îți și mulțumesc pentru că ești aici cu mine.

Răspunsul lui mă pune pe gânduri: „oare nu minte?”

Încercam să ducem o viață normală, fără să îndrăznesc să-i cer bani pentru a-mi constitui o garderobă. Ca să meargă gospodăria fără lipsuri, făceam economie pe cât puteam. De îmbrăcat nu aveam decât două rochii de vară și una de vreme mai rece; mai aveam o fustă și o pereche de blugi. Atât îmbrăcăminte ca și încălțăminte,

mi se uzaseră. Nu aveam nici prea multe farduri, dar nici nu mă fardam des, beneficiind, încă, de o piele întinsă, fără zbârcituri. N-am îndrăznit niciodată să-i amintesc de căsătorie, deși îmi spusese la început că „vom legitima relația noastră”. Acestea fuseseră cuvintele lui.

...Într-o dimineață a sunat la ușă Paul. I-a deschis David. Când a pășit în încăpere l-am văzut că se clătina și era livid la față ca după o hemoragie sau o spaimă puternică.

— Ce ai pățit, Paule? l-a întrebat David.

— Nu mai pot, mă!

— Stai jos și spune ce s-a întâmplat!

Paul s-a târât până la fotoliu și s-a așezat, gâfâind din greu. Mâinile îi tremurau, iar pleoapele îi erau umflate că aproape îi acoperea ochii. Se mișca în permanență pe fotoliu și gemea.

— Dă-mi o „doză” de prafuri! a spus, fremătând.

— Nu cred că mai am, a mințit David.

— Te rog, caută repede, că mor! a insistat Paul.

David a scotocit prin cămară, de unde s-a întors cu un pliculeț pe care i l-a dat. Paul l-a dus la nas, inspirând cu lăcomie, iar peste câteva minute era din nou stăpân pe mișcări, era vesel, nu mai tremura, ochii deveniseră vioi, iar pe buze îi apăruse zâmbetul.

M-am mirat. Nu mai văzusem până atunci oameni în momentul când se droghează. Mai târziu am aflat multe în legătură cu această deprindere distructivă pentru om.

— Îți mulțumesc, David! Tu ești îngerul meu păzitor, a spus Paul, făcând câțiva pași prin încăpere.

— De ce îți distrugi sănătatea, Paule? i-am spus eu.

— Ce știi tu? Niciodată n-ai să cunoști satisfacția deosebită pe care o dă acest praf, această pudră albă. Ai văzut și tu cât de repede determină ea schimbarea în starea de spirit. Este o adevărată desfătare și simți cum îți pulsează sângele prin toate venele, apoi euforia pe care ți-o dă, precum și încrederea că poți face orice, fără să-ți pese de ceilalți și că toată lumea este la picioarele tale.

— Asta simți tu, că ești mare și toți îți cad la picioare? Rău ai ajuns, Paule! Îți plâng de milă, i-am spus apoi, privindu-l cum jubilează ca un copil.

— E drept că dacă iei o doză mai mare îți vâjâie urechile, parcă te-ai afla într-o scoică mare, lângă care auzi talazurile mării. Scoicile au o rezonanță deosebită, de aceea se confecționează din ele ghiocul cu care ghicesc țigăncile.

— Am citit undeva că la persoanele care se droghează, acea stare de bine de care ai amintit și tu durează un timp scurt, apoi vin durerile, iar treptat, vine dependența, după care se instalează boala.

De ce îți bați joc de tinerețea ta, Paule? l-am certat eu în continuare.

A urmat o tăcere prelungă, după care l-am întrebat iar:

— Ce vei face când nu vei mai avea posibilitatea să-ți procuri praful „salvator”?

— Va muri de foame și de lipsa drogurilor pe marginea șanțului, în niște dureri crunte, insuportabile, pentru că drogurile costă enorm când devii dependent, intervine David, în stil profesional.

— Acum știu și eu cât de greu este să faci rost de bani. Dacă n-o dădeam în bară atunci, când cu cărțile „măsluite”, aveam. Dar poate găsesc un alt loc de joc, unde nu ne cunoaște nimeni, să nu ne mai alegem iar cu oasele rupte.

Paul se pregătea să plece când în ușă a apărut George.

— Am să vă dau o veste „prima - a întâia”: niște cunoscuți de-ai mei veniți din Moldova Sovietică mi-au vândut un pont că sâmbătă pe la ora 2 o, oo vin niște vagoane care aduc marfa brava din Occident. Aștia au prieteni la C.F.R. și m-au asigurat că totul va merge strună.

— Treaba voastră! spune David. Pe mine să nu conați.

— Stai liniștit, că nu e nimic aranjat. Mai e destul

până sâmbătă și ne anunță ei, dacă și cum vom face.

Eram uimită de cele ce auzeam. Îmi ziceam în gând: „Iată de unde fac ei rost de bani ca să poată lua, după aceea, cu asalt restaurantele”.

De Crăciun am pregătit și eu câte ceva, sperând să-l petrecem împreună, însă David m-a lăsat din nou singură, cum îi era obiceiul. Văzându-l că pleacă, l-am întrebat:

— Ce faci, iar pleci? Credeam că vom sărbători împreună Sfintele sărbători, iar tu mă lași singură, ca în pustiu.

— Vrei bani, nu? Și, să știi că banii nu vin singuri și am observat că îți plac.

— De ce spui așa? Credeam că ai observat și că fac economie cât pot și, pe deasupra sunt foarte îngrijorată pe unde îți petreci nopțile ca să câștigi acești bani. N-ar fi mai corect să-ți cauți un serviciu și să fii liniștit?

— Ce serviciu? Cine mă primește pe mine?

— De ce să nu te primească, doar ești bărbat tânăr?

— Sunt eu tânăr, dar nu îndeplinesc condițiile cerute.

— Ce condiții?

— Știu eu... las-o baltă!

— Bine, dar tu nu ai nicio meserie?

— Nu, n-am niciuna sau mai bine zis, nu mai am niciuna. Dar ce te deranjează pe tine de unde îți aduc banii?

— Niciodată nu mi-am închipuit că voi trăi cu un om fără o ocupație stabilă și să tremur pentru siguranța căminului, am spus, oftând din tot trupul.

— Dragă, eu te-am întrebat pe tine ce ocupație ai? Stai liniștită și vezi de gospodărie! Scuză-mă! Iată că am început să ne și certăm.

— Știu că nu am vreun drept să te trag la răspundere, dar dacă tot stăm aici împreună, vreau și eu să fiu cu tine, nu să stau singură. Eu pe tine te vreau, nu banii tăi.

— Atunci e bine, a mormăit David.

— N-am înțeles ce ai spus.

— N-am spus nimic, a zis el, fluturând mâna prin aer în timp ce își îmbrăca paltonul, după care a ieșit, lăsându-mă mută în mijlocul camerei.

„David nu mă iubește, dar nici măcar nu mi-o spune”.

Peste vreo oră a sunat soneria. Am deschis, iar în prag a apărut Paul care-l căuta pe David.

— A plecat acum o oră. Nu mi-a spus unde se duce.

— Pot să intru pentru un minut?

— Intră! i-am răspuns cu indiferență.

— Trebuia să mergem într-un loc să facem „o partidă”. David se pricepe de minune la jocul de cărți, mai ales știe cum să trișeze. Zicea că a învățat când a fost în pușcărie, de la unul care era expert în jocul de cărți. Ne povestea cum dispăreau cărțile sub manșetele „expertului”. Eu îl întrebam:

— Nu e greu și mai ales periculos să furi la jocul de cărți?

„Este. răspundea el - dar dacă te apuci să joci, bazându-te numai pe noroc, așa cum procedează mulți, îți alegi cea mai sigură cale spre prăpastie. Dar, dacă te folosești și de unele tertipuri, deviezi „roata” norocului în favoarea ta. Unul din tertipuri este să faci să dispară cărțile de joc brusc sub manșete, fără să observe cei din jur, dar asta presupune să ai deja dibăcie în schimbarea și filarea cărților.

Și David așa a procedat, ca un expert, reușind să ruineze mulți jucători corecți și câștigând sume frumoase. Asta până într-o seară, când a fost prins, a mai spus Paul, ridicându-se de pe scaun, ca să plece.

Știu unde s-a dus, îl găsesc repede. La revedere!

— La revedere! i-am răspuns. Am încuiat ușa și m-am culcat, dar m-am gândit la tot felul de fapte, până târziu.

Deci, David nu era primit în posturi bune pentru că avea antecedente penale; fusese condamnat pentru fals, uz de fals și înșelăciune, asta însemnând că a lucrat ca funcționar undeva. De ce îmi ascundea el faptele? Tăinuia

chiar și cele mai mărunte fapte.

Toate încercările mele de a-l determina să-și caute un loc de muncă oficial, cinstit și să-și asume răspunderea întreținerii familiei au dat greș, îndepărtându-se și mai mult de mine. Eu doream să se schimbe, să fie corect, așa cum trebuie, dar totul a fost zadarnic. Esența lui a rămas neatinsă.

Sufeream în tăcere, așteptând să se producă o minune cu David și să fie bun, iubitor, tandru.

Nu-mi venea să cred că cele ce aflasem despre el erau, în totalitate, adevărate.

Într-o zi ne-am trezit din somn mai târziu ca de obicei și am mai lenevit în pat. Atunci David m-a întrebat diferite lucruri, până când a ajuns să-mi ceară să-i spun ce înțeleg eu prin dragoste.

— Dragostea este un sentiment nobil care unește doi oameni, făcându-i să nu poată trăi unul fără celălalt, iar fiecare dintre ei să se simtă capabil de sacrificiu pentru partenerul său. Dragostea poate ierta orice – am continuat eu – cu excepția mârșăviei care ucide dragostea și schilodește simțămintele omenești.

— Eu cred că dragoste adevărată nici nu există. Este o simplă închipuire a unora, a spus David în zeflemea.

Din această frază am tras, pe loc, concluzia că el nu are nicio legătură cu acest sentiment nobil. Peste câțiva ani am aflat că era un pervertit, fals, rob al poftelor trupești, mincinos, înșelător și ipocrit, transformat într-un veritabil vânător de plăceri de când „descălecuse” pe litoralul Mării Negre. Acestea erau armele lui pe care le folosea cu multă abilitate. Avea o expresie: „Noaptea toate pisicile sunt la fel”, care-i dădea la iveală unele carențe pe care le avea în educație. Acestui om îi căzusem eu în plasă și-l iubeam, fără leac.

Îmi făceam procese de conștiință, considerându-mă singura vinovată de situația în care mă aflam, după ce iubirea pentru el îmi adusese această amărăciune. Încă nu găseam calea spre izbăvire și atunci m-am hotărât să iau în

piept viața, așa cum este și să caut a învăța în chip serios adevărurile crude.

În săptămâna care a urmat m-a invitat la restaurant, arătându-mi un teanc mare de bani noi. Între timp apăruseră noile monede pe care nu le cunoaștem.

— Am ajuns iar la bani cu valori mari, dar fără valoare, ca înainte de război, spunea David, numărându-i.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Că vechile sute de lei – cei cu poza lui N. Bălcescu – nu mai au nicio valoare. Acum se lucrează numai cu miile, ceea ce înseamnă inflație generală în economie.

Nu prea l-am înțeles, dar am tăcut și m-am pregătit să merg cu el în oraș. Inițial am vrut să refuz și să-l determin și pe el să renunțe, dar n-am vrut să-l supăr și m-am hotărât să mai ies și eu din casă.

...După revoluție apăruseră în oraș tot felul de cârciumi, dar David prefera tot restaurantul Zorile.

Când am intrat, sala era aproape goală și era liniște. Ne-am așezat la o masă, dar nu vedeam niciun chelner. Dinspre bucătărie venea un fum gros și acru prin ușa care comunica cu oficiul, răspândindu-se ca o ceață în sală; tot de acolo se auzeau și niște strigăte de revoltă, apoi zgomot de vase sparte, urmate de clinchete de pahare și tacâmuri.

Treptat totul a revenit la normal și nu s-au mai auzit decât comenzile prompte ale chelnerilor. De masa noastră s-a apropiat unul dintre ai cu șervetul pe mână, căruia David i-a dat o comandă lungă, cât o filă de carnet.

— De ce ai comandat atâtea? Erau suficiente fripturile și vinul, am intervenit eu după plecarea chelnerului.

— Treaba mea, de ce, mi-a răspuns David iritat.

— Nu face mutra asta, dragule! Am întrebat doar.

La câteva minute după ce am terminat friptura, ne-au fost aduse niște plăcinte calde, iar pe un alt platou, două prăjituri cu multă frișcă.

Deodată s-a auzit orchestra intonând o melodie de dans, aproape în surdină, apoi vocea dizeuzei a umplut

sala cu un timbru plăcut, aproape confidențial, cu o voce șoptită, drăgăstos insinuată, care leagă de obicei iluziile a mii de îndrăgostiți. Interpreta una din melodiile vechii „Astă seară să dansezi numai cu mine”.

— Hai să dansăm! i-am spus lui David, prinzându-l discret de braț.

— Mai așteaptă! N-oi vrea să fim noi primii?!

Ascultam melodia cu buzele întredeschise, nerăbdătoare să dansez, dar David ședea nepăsător și fuma; fumul țigaretei sale se ridica drept, prin fața obrazului său, întocmai ca fumul de tămâie. Curând melodia s-a sfârșit, iar eu am avut o tresărire nervoasă că pierdusem acel dans. David a observat gestul meu și s-a ridicat brusc de la masă, și-a luat țigările și bricheta pe care le-a pus în buzunar, apoi s-a îndreptat spre ieșire, spunând autoritar:

— Să mergem!

— Nu plătești, mai întâi, consumația?

— Am plătit deja, de când ne-a adus friptura. Atunci i-am lăsat și bacșiș, că de ăștia nu scapi ușor.

— Dar de ce plecăm? De ce te-ai supărat? Ce se întâmplă cu tine în ultima vreme? În această clipă simt că mă detești, i-am spus eu, formulând întocmai acel adevăr.

David nu mi-a răspuns, dar când am ajuns afară, a mărit pasul, lăsându-mă mult în urma sa. Încercam să aflu ce e în capul lui. Probabil se întreba: „De ce o mai țin eu pe această femeie lângă mine dacă n-o iubesc și nici nu mi se mai pare atât de atrăgătoare ca la început?”

Continuam să mă țin după el cu ochii scăldați în lacrimi. Păcătoasa de mine îl iubeam, sufeream, dar nu eram în stare să-l părăsesc pentru că mi se părea că-mi devenise mai necesar ca la început. Cu el îmi începusem viața în cuplu, pornind de la zero, socotind că nu e bine să tot încerc.

Am urcat într-un TAXI și am ajuns acasă. Toată noaptea am plâns, fără nicio consolare din partea lui David și am adormit aproape de ziuă. Când s-au ivit zorile,

răsfrânte în geamuri, l-am simțit pe el ridicându-se încet din pat și s-a dus la fereastră, a dat perdeaua la o parte și și-a lipit fruntea de sticla rece, rămânând, pe gânduri. Îl priveam discret printre gene. S-a întors cu fața spre mine, care mă prefăceam că dorm, umflându-mi ușor buzele în ritmul respirației. Nu știu ce vedea el, dar a început să zâmbească. Poate i se părea că sunt frumoasă în poziția în care dorm sau că sunt prostuță că stau cu el în continuare. Deodată a șoptit: „E totuși frumoasă. Măi, să fie! Ce mai schimbă și o înfrumusețează pe femeie și dragostea asta!”

Din acel moment l-am văzut brusc cuprins de o neliniște ca omul care-și dă seama că a uitat ceva foarte important, însă nu reușește să-și amintească, continuând să se frământa.

M-am întors spre el, fără să deschid complet ochii, dar clipind ușor din pleoape, întocmai ca o pasăre care bate din aripi, dar nu poate să-și ia zborul imediat, fiind prea greoaie.

— Încerci să pleci, dar nu ești, încă, hotărât, i-am spus eu cu un glas îndepărtat, dar lipsit de reproșuri, de tristețe și fără o umbră de melancolie.

— Nu vreau să plec. Te priveam și constatam că ești frumoasă.

Primăvara totul a mers aproape la fel de tern și de monoton. Ca să-mi alung plictiseala și să uit de situația mea destul de nesigură, am început să scriu scrisori cunoștințelor mele din școala postliceală. Mi-am adus aminte de Alina Burcea din Craiova și Sanda Săftoiu din Zimnicea, cărora le-am trimis câte o vedere cu imagini de la mare, comunicându-le adresa mea, fără vreo aluzie la David. Când mă pregăteam să le duc la cutia poștală, mi-am adus aminte de o prietenă pe care am cunoscut-o în parcul „Cișmigiu” din București - Valeria Vâlsan - îi spuneam Rica.

CAP. III - VALERIA VÂLSAN - PRIETENA ȘI
NECAZUL
MEU

M-am apucat să-i scriu degrabă și de atunci corespondența noastră a devenit permanentă până când, într-o zi, Rica a venit la Constanța. Voi reproduce, din memorie, conținutul câtorva din scrisorile mele adresate ei, precum și răspunsurile primite de la ea, mai jos.

Pe Rica am cunoscut-o în perioada în care urmam la școala post-liceală din București. Mă plimbam prin Cișmigiu și am văzut-o stând pe o bancă, singură, cu privirile pierdute în decorul parcului. M-a atras ceva la ea, ceea ce nu pot defini concret și m-am așezat pe aceeași bancă, lângă ea.

Treptat am intrat în discuție, eu i-am spus de unde sunt, iar ea mi-a povestit viața ei, încheind cu specificația că lucrează ca muncitoare la fabrica de ciorapi „Adesgo” și locuiește cu chirie la o bătrână, lângă restaurantul „Gambrinus”.

M-a impresionat povestea vieții ei și poate tocmai faptul că și eu eram copil orfan, m-a făcut s-o iubesc și să-i fiu alături oridecâte ori am avut ocazia. Nici ea nu și-a cunoscut părinții și a crescut la un orfelinat din București. Fusese abandonată în fața bisericii „Sf. Vineri”, iar pe parcurs, când s-a mărit, nu și-a aflat nici măcar mama.

Era cu opt luni mai mare decât mine, dar avea o bogată experiență de viață. De atunci ne-am întâlnit mai des, tot duminica, atunci când eu nu aveam cursuri. Nu m-am mai văzut cu ea dinainte de moartea mătușii Saveta, când am plecat precipitat din București și doream să știu ce mai face.

Dragă Rica.

Eu mă aflu în Constanța. Mi-e dor de tine ca de aer. Aproape ți-am uitat chipul de când nu te-am văzut, că eu am plecat în iunie pe neașteptate din București, deoarece am fost chemată la înmormântarea mătușii și nu ți-am putut da de știre.

Poate te întrebi ce caut în Constanța? Sunt combinată cu un bărbat pe nume David. După cum vezi are un nume de Biblie, dar nu este deloc sfânt, dimpotrivă, are

preocupări moderne, joacă jocuri de noroc, bea, probabil merge și la femei, însă se poartă frumos cu mine. Locuim împreună într-o garsonieră și trăim bine, deși mi se par cam suspecte sursele noastre de trai.

Ce să-ți mai spun? Viața aici curge domol, fără evenimente; vara este aglomerație mare când vin sezonistii, iar toată atmosfera se îmbibă de soare care strălucește și dogorește toată ziua.

Tu ce mai faci? Ți-ai găsit vreun prieten? Când eram în Cișmigiu îmi spuneai că aștepti un Făt-Frumos pe care să-l iubești – dacă va merita dragostea ta – iubire care să fie o răsplată pentru faptul că îți dă un cămin adevărat.

Îți doresc mult noroc pentru că tu ai un suflet bun.

Te rog să-mi scrii.

Te sărut, Filia Constanța, 3.05.1991.

Prietena mea iubită.

Am primit scrisoare ta care m-a bucurat mult. Să știi că îți scriu din Sinaia, unde am plecat a doua zi după primirea scrisorii tale. Mă aflu cu o colegă de serviciu acasă la părinții ei, amândouă în concediu de odihnă. Aici e frumos, dar nu prea este cald.

Mă bucur pentru tine că ți-ai făcut un rost. În ceea ce mă privește, nu-ți pot spune decât că am o stare sufletească oarecum liniștită.

N-am fost niciodată mai indiferentă față de mine însămi ca acum. Trăiesc de pe o zi pe alta, la întâmplare. Cred că sunt sănătoasă, că nu mă doare nicio parte a trupului, dar am slăbit, însă nu prea mult. Simt că nu prea am putere. Energia mea seamănă într-un fel cu cea a lămpii de petrol: dacă ridic fitilul, flacăra este mai mare, dar scoate fum, iar dacă-l fac mai mic, tinde să se stingă. N-am dus-o bine în orfelinat, dar nici de când lucrez – iată s-au împlinit trei ani – n-o duc mai bine.

Mă întrebi dacă mi-am găsit vreun prieten. Nu l-am găsit, încă. Dar cel ce mă va iubi, îi voi da toată dragostea și viața mea. Până acum n-am cunoscut acest sentiment. Aștept să-mi scrii mai multe despre tine și frumosul litoral.

Te pup, Rica.

Sinaia, 8 mai 1991.

De la Sanda Săftoiu din Zimnicea n-am primit răspuns niciodată, dar Alina Burcea mi-a răspuns în următoarea lună. Iată ce-mi scrie:

Draga mea prietenă.

Am primit vederea de la tine care m-a bucurat mult de tot. Imaginile de pe litoral m-au fascinat întotdeauna, făcându-mă să-mi fie cald ca sub soarele torid. Scuză-mă că nu ți-am răspuns imediat, dar n-am fost acasă, la Craiova. Abia de două zile am sosit din București unde-mi petrec vremea cu Iacob, cu care intenționez să mă căsătoresc la toamnă. Nu mai caut sensul perioadei când aveam 18 ani, dar mi-ar trebui lumina care să mă justifice în fața mea. După ce am terminat post liceala, am intrat la Facultatea de Bele Arte, dar am abandonat-o la insistențele lui Iacob, care mă sfătuiește să urmez medicina - el este în anul 5 (cinci) la Medicină - deoarece pictura nu-mi poate asigura existența. Poate are dreptate.

Am citit undeva, carte sau almanah, nu-mi mai aduc aminte, că „viața constă dintr-o serie de posibilități pierdute”. Cred că mi se potrivește. Mă simt așa, de parcă aş sta mereu pregătită de plecare, cu geamantanul la uşă, așteptând să mă stabilesc definitiv undeva unde să mă realizez, adică să fac ceva care să fie al meu și să mă satisfacă.

Cine știe? Poate-mi va aduce liniștea această căsătorie? Tu ce mai faci? Cum de ai ajuns în Constanța?

Scrie-mi despre tine, că sunt tare curioasă!

Cu drag.

Alina.

Craiova, 20.6.1991

I-am răspuns abia peste zece zile, deoarece mergeam zilnic la plajă cu David sau cu Lucica, vecina mea, de unde veneam obosită de toropeala pe care mi-o producea dogoarea soarelui. Alina îmi zicea puicuța ca pe vremea școlii.

Începusem să mă consolez în privința lui David, sperând că va trece această perioadă mai grea, iar el se va trezi la realitate și își va lua rolul de familist în serios.

Alina dragă, îți mulțumesc pentru scrisoare. Nici nu știi cât de bine mi-ai făcut. Mă bucur că te căsătorești cu un om bun și îți doresc din inimă să fii fericită!

Despre mine ce să-ți spun? M-am stabilit în Constanța din vara trecută și trăiesc cu un bărbat în vârstă de 30 de ani, pe nume David (nu cel din Biblie).

M-am adaptat cu destulă ușurință aici. Îmi place marea la Constanța nespus de mult. Este de culoare, mai întâi albastră, apoi mii de culori și nuanțe, întinsă dincolo de orizont și mereu alta, după cum este nor, soare, cald, furtună sau viforită în toiul iernii.

Valurile ei ling malurile, când e liniștită, dar când este agitată, spumegă furioasă și se zbuciumă, dând impresia că vrea să-i pedepsească pe oamenii meschini și triviali. În zilele posomorâte marea gâfâie, respiră greu, întocmai ca un om bătrân cu plămânii înăbușiți. Adesea stau ore în șir sus, pe mal, privind-o, iar ochii mi se aburesc din cauza dărei strălucitoare pe care soarele o așterne pe suprafața ei netedă de o inexprimabilă frumusețe, din care se degajă o stranie vrajă, greu de precizat prin cuvinte. Atunci uit de tot ce este urât și trist pe lume și mă gândesc la faptul că omul nu poate trăi fără frumos, fără dragoste și nu în ultimul rând, nu poate trăi fără hrană.

Scuză-mă! Poate te-am plictisit cu descrierile mele, dar sunt puțin melancolică. Închei aici.

Aștept să-mi scrii. Te sărut dulce.

Filia.

Constanța, 1 iulie 1991.

Alina mi-a fost o bună colegă, dar era cam zvăpăiată și nu se preocupa prea mult pe atunci ce va face mai târziu în viață. Spunea adesea: „Mă mărit și scap de griji!”

Dar s-o las pe Alina și să mă ocup de Rica, de la care tocmai am primit o scrisoare plină de melancolie,

dezamăgire și resemnare.

Filia, scumpa mea prietenă.

M-am gândit să-ți scriu din nou. Gândurile mele zboară tot mai des spre tine. Sunt convinsă că duci o existență plină de sens, că urmărești un scop în viață, că disprețuiești țelurile mărunte și nu cauți să afli justificarea, așa cum fac eu. Poate tocmai asta înseamnă să-ți afli drumul în viață, încă nu-mi dau seama.

Să știi, Filia, că tu însemni foarte mult pentru mine. De aceea te consider mai importantă decât toți prietenii mei. Nu mă pot opune dragostei ce-ți port. Mă întreb adesea, ce este viața? Poate este un fenomen estetic cum îl numește Nietzsche, despre care tocmai am citit aici, într-o carte din biblioteca prietenei mele.

Mi-e dor de tine. Aș vrea să mă stăm alături și să vorbim, să reluăm discuțiile din Cișmigiu.

Nu reușesc deloc să mă adaptez la viață, ba chiar încerc se modelez după propria mea persoană.

Îți trimit câteva versuri ale unui poet rus pe care le-am citit anul trecut și le-am memorat:

„Dacă-ți sunt drag să nu mă uiți...

Să nu mă uiți când soarele răsare.

La fel să nu mă uiți seara când el dispare să nu mă uiți și sufletul să-ți fie Alături de-al meu pentru vecie!”

Dacă nu le-am reținut bine, te rog să mă ierți! Important este ce vrea să spună el în aceste versuri. Și acum să-ți spun un secret: Am un prieten pe care l-am cunoscut în februarie, în București. Se numește Gigi Enache și este de la voi din Constanța.

După câte mi-a spus el, este ceva prin magistratură, dar nu sunt sigură. Era la un curs în București și am petrecut împreună câteva zile.

Dacă poți afla ceva despre el, îți sunt îndatorată.

În rest, ce să-ți spun? Cu singurătatea mea, dar mă simt fericită că dispun de o libertate nelimitată, deși trebuie să recunosc că nu trăiesc pe rose, ba am uneori parte de lipsuri și mizerie. De aproape o lună, am fost

trecută în șomaj și trebuie să fac o economie cum n-am făcut niciodată. Viața mea seamănă atât de puțin cu ceea ce am sperat. Poate se întâmplă toate și datorită firii mele timide, dar încă mândră.

Te sărut, a ta, Rica.

București, 23. 06.1991

Scrisoarea Ricăi m-a întristat. Era singură și nefericită. M-a mișcat, însă, noutatea privind prietenul din Constanța despre care nu amintise în scrisoarea ei anterioară.

A doua zi, în drum spre plaja Modern, am trecut pe la Judecătoria locală să aflu câte ceva despre Gigi Enache. Eu nu cunoșteam pe nimeni și m-am gândit că dactilografa din hol poate ști câte ceva.

— Bună ziua! i-am spus eu sfioasă.

— Bună! Ce doriți?

— Aș vrea să vorbesc cu domnul Gigi Enache.

— Sus, la Procuratură, nu aici! Dar nu cumva ești vreo victimă de-a lui? m-a întrebat doamna.

— Nu știu... am bolborosit eu.

— Țasta a ținut trei neveste și are copii cu fiecare. Du-te cât mai departe de el și căutați fericirea.

I-am mulțumit și am plecat, gândindu-mă la biata Rica, cea care aștepta minuni de la acel bărbat năvalnic și afemeiat. I-am răspuns în aceeași seară:

Dragă Rica.

Am primit scrisoarea ta care m-a întristat de două ori: odată pentru că ești necăjită și șomeră, iar în al doilea rând pentru că ți-ai pus nădejdea într-un bărbat care nu te merită. Atârn interesat de Gigi Enache despre care ai pomenit în ultima ta scrisoare: este procuror în Constanța, dar este căsătorit a treia oară și are copii din fiecare căsătorie. Nu cred că trebuie să mai speri ceva de la el.

Îmi pare rău de tine că ești șomeră. Te-aș invita la noi, dar nu avem suficient spațiu. Îți închipui ce înseamnă o garsonieră. Și mie îmi este dor de tine, de vorba ta

blajină și-mi lipsesc plimbările noastre prin Cișmigiu.

Despre mine ce să-ți spun? Nu lucrez nicăieri și am timp să merg la plajă aproape zilnic, dar o fac împreună cu o vecină din bloc, foarte rar cu David, care mai are și alte preocupări care mie nu-mi plac și ne mai dondănim.

Închei, că este târziu și aștept vești de la tine.

A ta prietenă, Filia Constanța 02.07.1991.

Am recitit scrisoarea primită de la Rica și parcă o vedeam aieva cum stătea prima dată pe bancă în parcul Cișmigiu, cu privirea pierdută, visătoare.

Odată, studiindu-mi tenul, s-a oprit deodată din discuție și, parcă răspunzând unei vedenii, a spus. „Draga mea, frumusețea ta ar putea face mai mult rău decât bine în lume. Asta pentru că la o femeie ca tine râvnesc mai mulți bărbați, iar ochii tăi verzi ca marea îi vor vrăji, făcându-i să nutrească o dragoste zadarnică; doar cu unul te poți mărita, ceilalți rămânând să sufere din cauză că iubirea lor a fost disprețuită. Adesea se întâmplă ca un bărbat dezamăgit în dragoste, să-și înece oful în băutură, unii însă se resemnează și se lasă păgubași. Din păcate există și bărbați care vor persista să se târască în umbra ta pentru a fi mereu acolo unde te vei afla. Cu fizicul tău aproape perfect vei atrage mulți bărbați care-ți vor dedica timpul, poate și banii lor, împiedicând astfel un număr de femei să fie fericite alături de ei!”

Atunci n-am dat atenție spuselor ei și n-am înțeles la ce se referea, dar reflectând acum la miezul acestor fraze, încerc să-mi aflu rostul în relația mea de „familie”.

„Biata Rica, cât de mult trebuie să sufere! Ce-ar fi să-i spun lui David despre situația ei și să-i propun să vină la Constanța, poate își găsește și ea un rost?” mă gândeam eu.

Seara, înainte de plecarea lui David de acasă, l-am luat pe departe și i-am spus toată povestea Ricăi. La urmă l-am întrebat:

— Ai fi de acord să-i scriu și s-o chem la Constanța? Și așa este șomeră și nu o încurcă nimic.

— Treaba ta. Da, poți să-i scrii! s-a învoit el, dar nu va putea locui la noi, îi trebuie o cameră și asta e greu.

— Bine. Îi scriu și când vine aici mai vedem noi.

Așa am făcut. I-am scris aproape telegrafic peste două zile.

Dragă Rica.

I-am spus lui David situația ta și a spus că ai putea veni pe la noi câteva zile. Ți-am spus că locuim într-o gareonieră, deci, o cameră și o bucătărie, dar vom încerca să facem în așa fel ca totul să fie bine. Vino, nu te sfii de situația noastră precară!

Te pup. Pa!

Filia. Constanța, 8.07.1991.

A doua zi când m-am întors de la poștă unde pusesem scrisoarea cu pricina, am găsit în cutia de scrisori un alt plic, tot de la Rica, dar destul de voluminos. Era o scrisoare înșirată pe șase pagini în care explica toate necazurile ei. Voi reproduce numai ultima parte:

m-am împăcat întotdeauna bine cu tanti Vasil ca, gazda mea și o ajutam în toate. În ultima vreme nu se mai ridica din pat, iar eu m-am îngrijit de medicamentele ei și de celelalte până în ultima clipă a vieții ei, mai ales acum când eram șomeră și aveam timp berechet. Ea m-a iubit și nu puteam face altfel.

Uneori mai venea la ea și o vecină de apartament, femeie în vârstă, care-i cunoștea toate rudele.

Într-o noapte, gazdei mele i-a fost foarte rău și horcăia puternic, încât m-am speriat și am fugit la vecina pe care am chemat-o. „Moare!”, a spus ea.

Deodată bolnava s-a făcut arc, după care s-a întins, iar mâinile și picioarele s-au oprit din tremurat, apoi a murit. I-au fost anunțate rudele moartei, iar până au venit ele, noi amândouă am pregătit-o pentru înmormântare. După ce ne-am întors de la cimitir, rudele ei mi-au pus în vedere să mă mut din casă, întrucât vor s-o renoveze și s-o vândă.

Mi-am luat geamantanul și am plecat la o colegă cu

care am lucrat la „Adesgo” unde am locuit de atunci și până astăzi. Vai de viața mea! Șomeră și fără un adăpost.

Ți-am scris ca să știi și tu ce am pățit.

La revedere!

Rica.

București 6.07.1991.

Eram derutată de noua ei situație, iar acum nu mai știam nici la ce adresă să-i scriu, deoarece pe plic scria doar București și în plic nu specifica noua adresă.

I-am spus toate astea lui David.

— Las-o că dacă se hotărăște să vină la noi, ne va scrie, că doar a primit scrisoarea ta în care îi spui că poate veni! a spus el.

— Scrisoarea pe care i-am trimis-o și în care am invitat-o la noi, abia ieri am expediat-o, cu vechea adresă.

— Să așteptăm un semnal de la ea, a spus David.

În săptămâna care a urmat, am primit o telegramă de la ea, în care preciza: „Am primit scrisoarea ta. Sosesc pe 17, cu trenul de 13.27, Rica”.

— Când este 17 iulie? l-am întrebat pe David.

— Sâmbătă, poimâine, deci. Trenul este accelerat și sosește în Constanța în jurul orei 18, oo, a adăugat el.

— Mă duc s-o aștept în gară, că nu se descurcă să ajungă aici, în cartier, mi-am spus eu părerea.

Vineri am primit scrisoare de la Alina Burcea, care mă anunța că este fericită și că, probabil în august, va veni cu Iacob, viitorul său soț, la mare, dar la Costinești. Mă felicita pentru conviețuirea mea cu David și-mi povestea de o colegă comună, Veronica Datcu, următoarele „Îți mai aduci aminte ce spunea Veronica despre bărbați? Că se gândea la ei numai din cauză că nu avea altceva de făcut până când ni se servea mâncarea la prânz, dar că ea nu-i iubea pe niciunul. Știi ce râs sacadat avea ea și nu se mai oprea când începea să râdă. Când plecam cu ea în oraș seara, se îmbrăca cu acel costum-taior cenușiu, pălăria de fetru gen bărbătească și pantofii ei înalți, fiind predispusă

să-și rupă gleznele la fiecare pas. Zicala ei o mai știi: când vreau să scap de un bărbat care nu-mi place îi spun că sunt bolnavă de plămâni, iar el se sperie și nu mă atinge, știind că tuberculoza e boală contagioasă, poate mai am puțin și mor.

După ce termina râdea singură două minute.

M-am luat cu vorba și am uitat de noi. Voi ce mai faceți? continua Alina în scrisoare. La vară, dacă pot, vă vizitez”.

...Nu i-am răspuns imediat pentru că m-am preocupat să fac un pic de curățenie în vederea primirii dragei mele prietene, Rica. Sâmbătă am fost în gară s-o aștept. A venit cu o valioară săracă, la fel cum sosisem și eu în Constanța cu un an în urmă. Am adus-o acasă la noi. David dormea și pentru a nu-l trezi, am intrat în bucătărie, unde am stat de vorbă. După vreo jumătate de oră acesta s-a trezit și a deschis ușa.

— Ce faceți aici? Hai în sufrageriei.

— Îți prezint prietena mea de la București! am spus eu.

S-a prezentat fiecare, iar David i-a sărutat mâna, după care ne-am mutat pe fotolii în sufrageria-dormitor.

Rica povestea întâmplarea ei de la București, cu o voce caldă, domoală, iar David o privea din penumbra în care se afla, ochii scâncându-i ca un fulger. De atunci am observat la el o schimbare dar nu i-am dat importanță.

Rica avea o figură atrăgătoare, era un animal sănătos și feminin, care atrăgea bărbații, dar firea sa retrasă și faptul că îi trata cu indiferență, o făceau să fie greu accesibilă, mai ales tinerilor.

În acele momente îmi plăcea cum arăta. Avea o piele deschisă la culoare și transparentă ca în tablourile pictate de Rubens, iar ochii ei căprui străluceau sub niște gene dese și mătăsoase. De obicei părul său negru se odihnea peste umerii rotunzi și peste sâni, dar din cauza căldurii și-l prinsese într-un coc modern cu două agrafe mari și duble. Odată cu mine o studia și David, care o „prețăluia” în

gând.

Rica arăta cuvenitul respect și recunoștință față de noi, iar David care o vedea atât de rezervată o considera o enigmă greu de descifrat.

În acea seară David n-a mai plecat la vechile lui preocupări, rămânând cu noi. Astfel am petrecut până la miezul nopții într-o armonie aproape perfectă, după care i-am așezat Ricăi să doarmă în bucătărie și ne-am culcat. L-am întrebat pe David ce părere are de ea?

— Pare o femeie de treabă. Nu e prea inteligentă, nici prea frumoasă, dar are ceva care te cucerește. Mi se pare de o cinste fermecătoare, ca să te poți bizui pe ea fără rezerve.

— Ai auzit-o ce a spus?

— Nu știu la ce te referi? a răspuns el.

— Că venirea ei la Constanța a fost o nebunie și că o forță oarbă o mâna încoace, ca spre locul distrugerii sale. Și că nu înțelege de ce a făcut acest pas.

— Fabulații, a concluzionat sec David. Nu știe de ce a venit? Că nu mai avea serviciu și adăpost în București.

— E frumoasă, docilă, are a fire blândă, cu trăsături fine, o ținută zveltă și un obraz ca o floare. Respiră sănătate numai prin bujorii obrazilor. Mie mi-a plăcut această fată de prima dată când am văzut-o.

Câteva zile Rica a locuit la noi și am dus-o peste tot unde am mers și noi: la restaurant, la plajă sau la plimbare. Când am rămas odată numai eu cu ea, am abordat problema relației sale cu Gigi Enache și am constatat că era dezamăgită.

Într-o seară David ne-a invitat la restaurant, unde s-au prezentat și nelipsiții prieteni ai lui, respectiv Paul și George. Paul a dansat cu mine, iar David cu Rica, după care am făcut schimb.

La masa noastră a venit un boschetar cam jerpelit, dar se vedea că el este trecut mult de 40 de ani.

— Vreau să beau ceva, a spus el. Știți că o mașină nu pornește dacă rezervorul de benzină este gol.

Pentru că se afla lângă mine, i-am întins paharul cel mai apropiat în care se afla coniac. Primul pahar abia i-a pregătit terenul pentru al doilea. După ce l-a dat pe gât și pe al doilea pahar, se pare că a început să raționeze, deoarece s-a aplecat la urechea mea și mi-a șoptit: „Vezi că soțul dumitale o drăgălește pe doamna de lângă el! Dar nu fi geloasă!”

Doamna era Rica.

Am râs forțat, iar David m-a întrebat:

— Cea spus?

— Că sunt frumoasă și darnică, am mințit eu.

Boschetarul rostise un adevăr. Peste câteva zile David o cucerise definitiv pe Rica, care socotea eronat că el este totul pentru ea, visul unei vieți întregi. Cât de amarnic se mai păcălea, sărmana fată, așa cum mă păcălisem și eu la început și nu mă mai puteam vindeca.

Ca și mine, Rica era pe cale de a confirma faptul, că majoritatea femeilor se lasă păcălite și apoi trădate.

Caracterul lui David, acest bărbat prefăcut dar impetuos și rece, calculat și pasional, era de natură ereditară.

Îmi povestise el odată că mama sa îl îndemnase să profite de toate sacrificiile pe care le fac alții pentru el. „Fii viclean și profitor cât poți! Vezi bine că nu este nimeni corect în care să te poți încrede”.

Am observat că David o îndrăgea pe Rica cu fiecare zi care trecea. I-am spus să-i caute undeva o gazdă, pentru că aflasem de la ea că mai are ceva bani și urmează să primească banii pe șomaj de la București, prin intermediul unei foste colege de la „Adesgo”.

I-a găsit tot David o cameră cu chirie pe strada Miron Costin, în apropierea pieței Grivița, unde mai erau găzduite – în alte camere din curte – și alte persoane de prin Ardeal și Vâlcea, care veniseră cu zarzavat în piață.

Mai târziu am aflat că David o vizita acolo pe Rica destul de des, dar nu i-am mai reproșat.

Trebuia să-mi dau seama din clipa când l-am auzit pe

David spunând: „frumoasa și micuța ta prietenă”, că el o place pe Rica, deci îmi putea urma ca să intre în grațiile lui, dar, deși știam că este imposibil, mă bazam pe faptul că îmi era inferioară din toate punctele de vedere. De la ea nu puteam afla nimic, deoarece era o fire închisă, de la care scoți foarte greu adevărul.

La sfârșitul lunii august, cu acordul lui David, am plecat la București să-mi scot de la școală, diploma, dorind să-mi caut serviciu de contabil la vreo firmă i-am spus că am de gând să mă reped și până la Brașov pentru a mă interesa ce s-a făcut cu bagajele mele din casa proprietarului la care le dusesem înaintea plecării mele la Constanța. M-a surprins ușurința cu care s-a declarat de acord, deși urma să lipsesc cam două zile.

Am ajuns la București la ora 10, 30 la școală nefiind aglomerație la secretariat am scăpat pe la ora 13,00, iar când am mers în Gara de Nord, m-am răzgândit să mai plec la Brașov pentru că tot nu mai aveam unde să duc bagajele, așa că le-am lăsat acolo, zicând”. fie ce-o fi!”

Cu trenul de 14, 50 am plecat spre Constanța încât pe la ora 7,00 (19,00) eram acasă. Conform obiceiului, când am ajuns în piața din cartier, m-am oprit și am cumpărat roșii și castraveți, hotărâtă să fac o salată când voi ajunge acasă. Nu mă așteptam să găsesc ceea ce am găsit.

În dreptul ușii de la garsoniera noastră m-am oprit să-mi scot cheile din geantă și să-mi mai trag puțin sufletul, după efortul depus la urcarea scărilor.

Din casă veneau niște gemete, urmate de râsete scurte, care m-au mirat. Am potrivit ușor cheia în yală și am deschis, pătrunzând în hol și de acolo, mai departe în camera pe care noi o foloseam cameră de zi și dormitor.

În pat, David și Rica făceau dragoste, iar eu îi priveam ca la cinematograful. Ce să spun, era un flagrant demn de toată isprava, bun pentru judecătorie, dar eu nu puteam revendica dreptul de soție înșelată.

— Bravo, fraților! Frumos vă șade! le-am spus.

S-au ridicat amândoi brusc și

Mă simțeam distrusă, văzându-mi năruită toate speranțele de a mai repara ceva. În inima mea recunoșteam că greșisem unindu-mi destinele cu David, că privisem cu ușurință totul, fără să fi cântărit bine și dezavantajele acestei întreprinderi hazardate. Fusesem hipnotizată de acest om care în scurt timp s-a dovedit a fi josnic, fals și egoist, inconsecvent în relația de cuplu. Cum să-i mai opresc, când eu nu am nicio putere asupra lui? Mă va abandona oare?

David s-a ridicat și s-a dus în baie, apoi s-a îmbrăcat și a ieșit pe ușă afară, dar Rica a rămas în pat, acoperită cu marginea cuverturii de pe pat.

— Ridică-te! i-am spus.

S-a ridicat în șezut, dar a rămas mută, cu bustul drept, calmă, grațioasă ca de obicei și impenetrabilă. Nu-mi puteam da seama ce se afla îndărătul ochilor ei. Primisem din partea lor un „knock-out” - lovitura pe care o dă boxerul învingător în ring, când cel învins a mai reușit să se ridice de la podea. Știam regula potrivit căreia în viața oricărui bărbat exista o singură femeie, dar în mod sigur, nu era nici ea acea „unică” pentru David.

Acum m-au convins definitiv ca nu eram nici eu aceea. În viața lui nu fusesem decât un accident, o întâmplare, care îi devenisem o povară, o „ghiulea legată de piciorul robului”.

Rica mă privea cu o figură rușinată și umilă, parcă își cerea scuze. S-a ridicat din pat și a pornit spre baie, goală. Am privit-o fără să spun nimic. Eram năucă. Când s-a întors din baie i-am spus:

— Îți mulțumesc pentru necazul pe care mi l-ai făcut! Știi ce meriți? Eu m-am purtat ca o soră cu tine, te-am adăpostit și ți-am arătat prietenie, iar tu îmi răpești dragostea, tocmai tu, cea pe care te-am considerat cea mai bună prietena a mea!

Iubirea lui a fost totul pentru mine, iar tu știai acest fapt de la început și totuși... te-ai purtat ca o prefăcută, nu

ca o prietenă adevărată. Dumnezeuule! Spune-mi aici, de ce ai procedat așa? Ai crezut că îl vei putea iubi așa cum l-am iubit eu? Dragostea nu este totdeauna oarbă, dar puține lucruri te fac mai nefericită decât iubirea profundă pentru un om nevrednic de a fi iubit. De ce ai făcut asta?

— Este și vina mea, dar David m-a sedus. Mi-a spus că nu ține la tine și dacă vrei și poți să mă asculți, îți voi spune tot ce mi s-a întâmplat cu el și ce mi-a spus, atât cât îmi voi aduce aminte.

— Spune! Altă alternativă nu mai am.

— Astăzi de dimineață venisem să mai stau la vorbă cu tine, dar l-am găsit pe David singur și mi-a spus că ești plecată la București și Brașov pentru două zile, așa că am rămas cu el aici. Dar, ca să fiu sinceră, „idila” a început de vreo săptămână de zile, acasă la gazda mea de pe strada Miron Costin. A venit acolo de câteva ori, iar într-o dimineață, când a intrat în cameră, m-a găsit în chiloți, nu apucasem să mă îmbrac și m-a trântit în pat.

— E periculos ce faci. Ce va zice Fii ia când va afla? l-am întrebat eu.

— Tu îmi placi mai mult decât ea și poate ea pleacă și rămânem amândoi. Tot nu ai unde să te duci.

— Dar Filia este prietena mea, cum s-o înșel?

— Taci! Ei am să-i spun să plece și pe urmă... S-a tot strâns în mine, m-a tot sărutat, însă l-am rugat să mai aștepte.

— Poate altă dată - i-am spus. Acum nu pot. Ce va spune ea când va afla? Mai așteaptă! l-am implorat eu și din priviri, apoi am început să plâng. Probabil lacrimile care-mi curgeam pe obraji l-au înduișat, că s-a ridicat de pe pat și a plecat afară... în prag s-a mai oprit odată și m-a privit, apoi și-a aprins o țigară și a plecat. Afară era ceață, încă din timpul nopții, care a mai stăruit și în primele ore ale dimineții, plutind peste oraș leneșă, ca o pânză murdară și ruptă din loc în loc. A revenit a doua zi, în zori și nu l-am mai putut opri. Așa a fost.

*

...Am rămas pe gânduri: „Acest bărbat leneș, care se risipise în diferite aventuri sentimentale, fără să aleagă, se pare că tocmai acum se îndrăgostise de Rica. Mie mi s-a părut că numai faptele îl trădează, dar iată că știe să le și exprime când interesul io cere”.

*

— De câteva ori l-am oprit, întrebându-l: „ce va zice Filia?” dar mi-a răspuns: „Las-o în pace pe ea, că iese din calculele mele! O voi teroriza până când va pleca singură. Port în mine veninul atâtor umilințe și atâtor nenorociri, încât se va sătura de mine până la urma” a adăugat ea, apoi a tăcut.

După ce am ascultat-o până la capăt, i-am spus să se îmbrace și să plece. M-a ascultat și a plecat.

Am plâns toată ziua. Altă dată, plângeam foarte greu și închideam durerea în mine, dar am simțit că acel plâns reținut îmi sfâșia ceva pe dinăuntru. De când am descoperit pe viu adevărul care, pentru mine a venit tocmai ca o spadă care a reușit să dea lovitura de grație sentimentului meu de dragoste pentru David, am în suflet un gol.

Constatam cu durere că David nu m-a iubit niciodată, m-a plăcut pentru fizicul meu și a știut să tragă foloase dintr-o întâmplare fericită pentru el, care i-a căzut din cer, pe neașteptate, iar el s-a repezit s-o înhațe, socotind că nu se cuvine s-o piardă. Caracterul lui îl prezintă ca pe omul care se pricepe să ceară, dar nu și să-și onoreze promisiunile. A pozat în postura omului serios și politicos, care uneori înșală, politețea ținând adesea locul unor sentimente mai înalte care lipsesc. Cu asta m-a amăgit el pe mine, făcându-mă să-l iubesc cu speranța că mi-am găsit perechea în viață.

Ce greșală! Câtă naivitate!

Asta explică de ce David mă privea rece, ca pe o prietenă oarecare, nu ca pe o iubită foarte apropiată sufletului lui. Motivul? Mă poate avea la dispoziția sa oricând pofteste, fără niciun efort. Adesea l-am observat că

se uita la mine la fel cum privește și la grupurile de militari din curtea regimentului din apropiere, fără niciun interes.

Cred că dacă acum ar fi pus în situația de a-și da viața ca să mă păstreze pe mine, n-ar face-o, cât este de egoist. M-am gândit că indiferența se poate instala și datorită obișnuinței care intervine în orice cuplu, când poți fi asemănat cu un obiect din preajma ta.

Of, viață, viață! Ceva în sufletul meu mândru, pătruns de simțul onoarei, împietrise ca o stâncă. Trebuia să aștept urmarea cu calm și n-am mai vorbit cu nimeni despre durerea mea.

Seara David s-a întors acasă ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic. Am mâncat și în timp ce se îmbrăca să plece iar la îndeletnicirile lui nocturne, l-am întrebat:

- De ce ai făcut asta, David?
- Fă-te și tu că n-ai văzut nimic și uită totul!
- Numai atât ai să-mi spui?
- Deocamdată atât.

A ieșit grăbit pe ușă și a plecat, iar eu am rămas ca de obicei, singură și îngândurată. Paul și George continuau să vină pe la noi, de unde plecau împreună, ziua sau noaptea.

Paul, care știa mereu mai multe, venea mai des, nimerind aproape de fiecare dată când David era plecat de acasă. Căuta să mă țină la curent cu ce făcea sau spunea acesta, fără să-i cer eu acest lucru.

Odată mi-a reprodus o discuție a lor, adică cei trei prieteni nedespărțiți, pe care au avut-o în timp ce se aflau la restaurant.

Paul îl îndemnase să le povestească cum a făcut el să cucerească două fete deodată, iar David nu s-a lăsat prea mult rugat, mai ales că ei îi flataseră orgoliul: „Ce vrei să fac, mă, dacă mă plac fetele? - spunea el râzând în hohote. Sunt bune de... amândouă”. „Da, dar Fii ia este mai țesălată și mai frumoasă, o femeiușcă succulentă, foarte atrăgătoare, cu fața ei ovală, ochii verzi, obraji rotunzi și îmbujorați; e plină de sănătate și plăcere de viață” - a

intervenit George. „Și mie-mi place mai mult Filia”, am spus eu, pentru că este gingașă, blândă și are niște pleoape purpurii împodobite cu franjurile genelor închise peste ochii ei ca marea”.

— Văd că ai devenit mare poet. Paule, i-am spus fără să-l privesc. Dar despre el n-a spus nimic David? De exemplu: că este un egoist, un nerecunoscător, un profitor și un criminal? Astea cred că n-a avut curajul să le recunoască.

— Să știi, Filia, că eu ți-am luat apărarea, dar degeaba, Ți-am spus eu mai demult cum este David, dar n-ai vrut să mă crezi. Mai la urmă a spus: „Măi, eu țin, puțin la amândouă, dar nu mă voi însura cu niciuna. Ele vor dragoste și să fii cu ele acasă, iar eu nu pot fi însurat. Mi se pare ca Rica este ceva mai bună la pat, dar încolo...”

— Se vede că David are neclintita convingere că este un mare seducător, iar destinul lui este să cucerească inimile femeilor. Nici nu mai trebuie să muncească – și așa n-o face – ci să se supună sorții lui pline de bunăvoință.

— Așa cred și eu. Dacă-l scuturi, nu prea se alege ceva de el.

— El are altă părere, după cum vezi.

La sfârșitul săptămânii, prima din luna septembrie, David mi-a spus să mă îmbrac, că plecăm la un restaurant.

— Cine mai merge cu noi? l-am întrebat.

— Prietenii și atât.

Afară ne aștepta un TAXI cu care venise David din oraș. Am urcat în el și, la Șos. Mangaliei, am văzut că se îndreaptă spre Eforie.

— Unde mergem? l-am întrebat eu în șoaptă.

— La restaurantul „Europa” din Eforie Nord.

Nu mai fusesem acolo niciodată și nu știam cum este, dar îmi era indiferent unde mă duce. Am tăcut până când am ajuns în local și a trebuit să ne așezăm la masă. Acolo se găsea Rica, încadrată de Paul și George.

— De ce m-ai adus aici, dacă știai că e și...

— Gura! Ia loc pe scaun și distrează-te, fără să pui întrebări de încuietore!

Paul și George s-au ridicat în picioare când am intrat, dar Rica a pus capul în jos, privind-și rochia.

În timpul mesei, după ce am băut câteva pahare, bărbații au început să spună bancuri, mai întâi Paul, apoi David și mai pe la sfârșit și George. Îl voi reproduce numai pe al lui George, atât cât l-am reținut eu, pentru a vă face o părere despre cultura lui: „Un boier avea o nevastă tânără și foarte frumoasă, iar el era cam „trecut”. Avea de toate, dar era cu sufletul neîmpăcat pentru că nu avea copii. Sluga lui, un tânăr spătos și destul de tânăr avea opt copii, toți sănătoși și frumoși.

— Ce zici, Florico, să-l rog pe Traian să ne facă și nouă un copil? Vezi bine că eu nu te pot ajuta.

— Ce-ți veni bărbate? Cum să fac eu asta cu sluga?

— Lasă, Florico, despre asta vorbesc eu cu el, numai să vrea și dacă rămâi însărcinată, avem și noi un moștenitor și ajutor la bătrânețe.

— Cum zici tu, dar mie nu mi se pare că facem bine.

După această discuție a lor, boierul l-a chemat pe Traian la el și i-a spus: „Trebuie să-mi faci un moștenitor! Când naște îți dau o vacă din cireadă” „Da, conașule, dar cocoana vrea?” „Vrea. Du-te în casă la ea să-ți spună ce să faci!”

S-a dus omul să primească porunca de la cucoană.

— Cucoană, săru-mâna! m-a trimis conașu... zice că știți matală de ce.

— Treci colo, în odăiță și spală-te bine cu săpun peste tot! La sfârșit ai grija de-ți taie toate unghiile! Când ești gata, vii aici la mine!

Traian a făcut întocmai, după care i s-a prezentat:

— Sunt gata! a spus el, cu gândul la vaca cu lapte pentru copiii lui.

— Urcă-te aici, în pat, lângă mine!

— Nu pot cucoană, că murdăresc mândrețe de

cearșafuri! Și-apoi, eu sunt învățat să fac treaba asta pe rogojină, să simt pământul tare.

Văzând cucoana că n-o scoate la capăt cu țăranul, s-a învoit să coboare cu el pe rogojină.

Peste vremea sorocită, cocoana Florica a născut doi băieți gemeni. Bucuros, nevoie mare, boierul a făcut o petrecere la care l-a invitat și pe Traian ca să-i mulțumească. Cu acest prilej boierul i-a vorbit așa:

— Treiane, ți-am promis o vacă dacă nevasta îmi va naște un băiat, dar ea a născut doi și acum socot că se cade să-ți dau două vaci. Să le stăpânești sănătos!

— Mulțumesc, conașule! Dar, a spus el râzând, dacă cucoana nu mă obliga să-mi tai unghiile și nu-mi alunecau picioarele pe rogojină din această pricină, îți luam toată cireada”.

Au răs toți trei, dar eu am socotit-o o glumă deplasată într-un cadru serios cum ne aflam noi la acel restaurant de lux cum am constatat eu.

Eu eram disperată de situația mea, iar Rica se rușina toată de mine pentru ceea ce făcuse și conștiința o împiedica să se distreze.

— De ce nu te debarasezi de asemenea prieteni? i-am șoptit la ureche lui David.

— Nu-mi sacrific eu prietenii pentru o femeie! a răspuns el cu voce tare, aproape țipăt.

După ce s-a achitat consumația în local, am ieșit și ne-am mareptat spre plajă. Acolo David și-a dat în vileag comportarea vulgară. A luat-o pe Rica de după umeri și, însoțit de Paul și de George au urcat pe scări, dispărând în întuneric, fără să mă bage în seamă. Ploua mărunț, din care cauză se putea distinge greu orizontul. Priveam marea înspumată și mă gândeam la amărăciunea mea. Aburii care se ridicau de la suprafața apei făceau ca depărtarea să se vadă neclar, nedefinită. Am rămas pe loc, așezată pe o piatră și continuam să contemplan priveliștea.

Mai târziu a început să sufle vântul și s-a declanșat furtuna, iar valurile au început să crească, să se înalțe și să

se izbească de mai cu putere. Paradoxal, în loc să mă sperie și să mă enerveze, zgomotul lor ritmic mă liniștea. Țineam ochii închiși și comparam furtuna din sufletul meu cu cea de afară. Făceam eforturi să uit tot ce pătimisem până atunci și să caut un mijloc prin care să plec pentru a lua totul de la capăt, în altă parte din această țară. Dar unde să mă duc? Cu ce să trăiesc? Dacă nu mă pot angaja undeva ca să-mi câștig existența prin muncă, nu-mi rămânea decât să fur, dar nici acest lucru nu știu să-l fac.

La acest gând am tresărit. Ploaia rece îmi udase trupul și mă simțeam obosită și deprimată, părăsită în beznă.

M-am ridicat și am pornit spre șoseaua națională unde era și o stație de autobuz. Mă temeam că mă voi prăbuși dintr-o clipă în alta.

Am urcat în autobuz, dar nu aveam niciun ban, nici bilet; m-am bazat pe faptul că pe acel traseu circulau multe persoane cu abonamente, încât oricine vedea că nu scot bilet, putea crede că sunt și eu dintre aceste persoane. N-a fost nici controlor de bilete, astfel că am ajuns cu bine acasă. David nu venise.

M-am aruncat pe pat, așa cum eram îmbrăcată, și am plâns cu mult amar. Noaptea are o mare înrăurire asupra durerilor fizice și asupra suferințelor morale, așternând peste toate o umbră lugubră. Gândirea își sporește activitatea, pe când rațiunea își pierde puterea suverană. Suspinele îmi săltau trupul, doborât de o arșiță mistuitoare, iar din zbuciumul meu nu reușeam să deosebesc pricina pe care o căutam zadarnic. Abia spre ziuă m-am oprit din plâns și am reușit să adorm. Când m-am trezit din somn, afară era ziua, dar David tot nu venise și-l voi aștepta încă patru zile.

Am deschis fereastra. Nu mai ploua, așa că am respirat o vreme aerul rece și proaspăt de afară. Trebuia să iau o hotărâre, dar nu-mi venea niciuna în minte. Am căutat prin sertare bani, dar n-am găsit decât niște mărunțiș. Lovitura care-mi fusese dată era destul de

puternică. Fusesem părăsită, ca într-un deșert, fără hrană, fără bani, fără apă, deci, fără niciun sprijin. Mă simțeam ca o cantitatea neglijabilă în acea garsonieră; parcă mă aflam acolo ca un obiect de decor: o veioză sau o noptieră. Parcă eram rătăcită în propria-mi țară. Inima îmi era prea sfâșiată ca să mai pot găsi vlagă pentru lacrimi, iar durerea mea fără speranță de vindecare. Simțeam că nu-l voi putea ierta niciodată pe David. Incidentul de la Eforie aducea lumină asupra unu lanț întreg de alte incidente mărunte, vorbe, priviri, fapte, pe care aproape le uitasem. Amintindu-mi-le, toate mă făceau să-l disprețuiesc.

Eram dezorientată și mă întrebam: „Ce-mi rămâne? Speranța?” Ar fi bine dacă aș reuși într-o zi să descopăr acest giuvaier, această piatră prețioasă, despre care am auzi că s-ar afla undeva, pe fundul fatalei cutii a Pandorei. În situația mea, nu știu dacă mai pot spera la ceva.

Pe obraji mi se prelingeau lacrimi pe care ochii nu le mai puteau opri; erau sărate și le simțeam intrând în gură.

Eram bântuită de gânduri negre care mă duceau la disperare, sufletul îmi era greu și trebuia s-o rup definitiv cu ei. Unde să mă duc? Îmi venea obsesiv această întrebare în gând.

Făcusem o gafă de neiertat aducând-o pe Rica în Constanța și nu mai exista nicio posibilitate de a îndrepta greșeala.

Sleită de puteri cum eram după atâtea ore de zbucium, nu mă simțeam capabilă să mă pot apăra de ispita unei viitoare vieți de prostituată, datorită mizeriei pe care o întrevedeam că mă așteaptă.

M-am privit în oglindă, constatând că fața mi se ascuțise, iar ochii mei își pierduseră strălucirea de atâta amar și atâtea lacrimi vărsate. Mi-am răcorit fața cu apă și am ieșit pe stradă să-mi caut o cale de evadare în neființă, să dispar din această viață urâtă, mizerabilă.

Aerul răcoros mă înviora treptat și mă îndemna la visare. Vedeam cum cad din copaci frunzele uscate, smulse de vânt. M-am oprit să le privesc mai atent, constatând că

de pe ramuri aceste frunze plutesc ușor prin aer, mai zburdă împrejurul tulpinii lui, apoi se aștern pe sol și mor înaintea celor încă verzi, rămase pe crengi. Toate urmează o lege a firii statornicită în univers.

Mă uitam în jurul meu și mă gândeam: „Femeia singură este ca un giuvaier pierdut la drumul mare; cine-l găsește se poate bucura nestingherit de el. Mai ales că viciul intră aproape totdeauna pe ușa nevoii”. Mă temeam că soarta m-ar putea azvârli în această lume necunoscută, fiind nevoită să-mi port viața pe cont propriu. Plângeam și continuam să merg fără țintă prin oraș. După ce am străbătut și piața „Ovidiu”, am urcat pe bulevardul Tomis și m-am oprit la „Galeriile de artă”, unde prezenta doamna Doina Păuleanu de la Muzeul Județean Constanța pentru câteva zeci de persoane între care m-am strecurat și eu. Acolo l-am întâlnit pe

Iorgu, un bărbat políticos, frumos, bun, plăcut la vorbă și la chip, un om de treabă pe care și l-ar fi dorit orice femeie. Îl văzusem în mulțime și m-am mirat când am constatat că mă fixează cu privirea. Atunci l-am urmărit și eu cu coada ochiului.

La ieșire s-a apropiat de mine și m-a abordat direct:

— Nu vă supărați, doamnă! Pot să vă însoțesc câțiva pași? Îmi sunteți, oarecum, cunoscută și aș vrea să vă întreb ceva.

— Nu am nimic împotrivă, i-am răspuns, continuând să-l studiez și, mai ales, curioasă să aflu ce vrea să mă întrebe.

Încă eram confuză și nu realizam împrejurarea.

— De ce mă priviți astfel? m-a întrebat.

Întrebarea lui m-a scos din visare și am tresărit fără voie, ca atunci când te cuprinde frigul iernii.

— Mi s-a părut curioasă intervenția dumneavoastră neașteptată și afirmația că vă sunt cunoscută.

— Nu mi-ați fost prezentată, dar vă știu de undeva. Dar hai să mergem mai departe de aici! Pe unde vreți să mergem. Pe faleză, pe bulevard, la un restaurant, la o

cofetărie?

— La o cofetărie, am spus repede, ca în transă, deși îmi era foame și aș fi preferat un local. Tonul lui calm, dar hotărât m-a intimidat și am pronunțat fără să mă gândesc „cofetărie”. Nici nu voiam să-și facă o impresie proastă.

Propunerea lui nu mă mai surprindea; după ce trecusem prin atâtea încercări în zilele din urmă, nimic nu mă mai surprindea. Au urmat prezentările, apoi el a spus:

— V-aș ruga să acceptați să fiți invitata mea!

Am aprobat prin înclinarea capului, fără cuvinte.

Când am ieșit din cofetăria Crizantema ne-am îndreptat spre parcul din jurul prefecturii, tot discutând. Atunci Iorgu mi-a spus că m-a văzut în compania lui David și a celor doi prieteni ai acestuia, la restaurantul Zorile.

Ne-am așezat pe o bancă. Eu eram foarte obosită și stoarsă de energie din cauza zbuciumului din timpul nopții și abia mă țineam pe picioare. M-a podidit plânsul pe care n-am reușit să-l opresc, nici să-l maschez, cu toate că-mi apăsam ochii cu batista. Lacrimile șiroiau de-a lungul obrazilor, iar constrângerea pe care mi-o impuneam îmi sporea și mai mult tulburarea.

Un hohot de plâns mi-a ieșit din piept involuntar și m-am prăbușit cu capul în mâini, aproape sufocată de lacrimi și de rușine față de Iorgu.

Acesta a rămas surprins. Nu se aștepta să vadă o asemenea reacție din partea mea și se străduia să afle pricina.

— Ce s-a întâmplat? Am spus ceva necuviincios care v-a rănit? Sunteți bolnavă? V-au mâhnit vorbele mele?

Continuam să țin batista la ochi. Mi-a îndepărtat-o cu blândețe și m-a rugat să-i spun motivul, dar eu tăceam, suspinând mereu. În cele din urmă am reușit să-i spun:

— Sunt nefericită, domnule!

— De ce? Cine v-a făcut nefericită?

— O, nu dumneavoastră! Cel pe care l-ați numit ceva mai devreme, cu care m-ați văzut la „Zorile”.

M-a luat ușor de umeri și mi-a așezat tandru capul pe pieptul său, spunând: „sărmană doamnă!”

— Ați putea să-mi spuneți cauza nefericirii?

— Nu, acum nu pot, poate altă dată. Acum aș vrea să merg acasă. Nu mai pot, sunt tare nenorocită.

— Am mașina parcată lângă piața Carol, dacă doriți vă conduc eu acasă, numai să-mi spuneți adresa.

— În km.4 - 5, am răspuns eu mecanic.

Când ne-am apropiat, mi-a arătat un autoturism de culoare neagră, marca B M.W. Mi-a deschis ușa și m-a ajutat să urc, apoi a pornit.

Din acel moment s-a petrecut ceva cu mine, deoarece am intuit cu claritate că viața îmi rezervă o surpriză, cu o întorsătură de rosturi. Doream să descopăr aceste rosturi cu toată ființa mea și eram conștientă că trebuie să încerc să aflu cât mai repede, dat fiind și situa precară în care mă găseam.

Atitudinea lui Iorgu, precum și fizicul lui plăcut, mă îndatorau, îmi dădeau speranțe și mă făceau să-l văd ca pe un om bun, scăldat de o lumină vie. Avea o privire caldă și vorba blajină care au fost de natură să-mi întărească credința că îmi fusese trimis de soartă, ca în el să găsesc sprijinul moral care să mă ajute să evit prăbușirea. Niciodată nu voi uita generozitatea lui.

Când am coborât din autoturism Iorgu mi-a spus, cu blândețea care-l caracteriza, că dacă mă voi simți bine mă așteaptă marți pe aceeași bancă din parc, la ora 16, oo, dacă, bineînțeles doresc și eu. I-am răspuns că sunt de acord, tot prin înclinarea capului, fără vorbe.

PARTEA A II-A IORGU VRABIE - UN OM. DEOSEBIT.

CAP. I - LINIȘTEA FAMILIEI ESTE O BINEFACERE

Se întâmplase un miracol cu mine, că după ce am ajuns în garsonieră, am devenit senină și nu-mi mai păsa chiar atât de rău că-l pierdusem pe David. Ceva îmi spunea că s-a făcut dreptate, dar nu percepeam cam în ce fel se manifesta. Am mâncat ceva frugal și m-am culcat, reușind să dorm până aproape de ora 15, oo, fără să fiu deranjată

de cineva.

Spre seară a venit pe la mine Lucia Zisu, vaccina da la etajul trei cu care am stat de vorbă. I-am zis, în treacăt că David lipsește de două zile și nu mi-a lăsat niciun ban, iar aceasta s-a oferit să-mi împrumute o sumă. Cu banii de la ea am supraviețuit câteva zile, până când a catadicsit David să treacă pe acasă.

Mi-am adus aminte de Iorgu și în urechi mi-a sunat vocea lui melodioasă și caldă. „Marți la ora 16, oo pe aceeași bancă”, am repetat încet. „Voi fi acolo”.

Pentru întâlnirea fixată m-am pregătit un pic, chiar dacă nu aveam toalete noi și nici prea moderne, iar la ora stabilită pătrundeam deja pe alee. Iorgu citea o revistă de modă, iar în buzunarul de la jachetă avea un ziar. M-a observat de departe și să ridicat în picioare, s-a înclinat, mi-a sărutat mâna și m-a lăsat să mă așez eu, apoi a stat și el alături de mine.

Iorgu mă privea discret și nu scotea niciun cuvânt. L-am privit și eu, la început cu coada ochiului, apoi am întors complet privirea spre fața lui, observând că avea ochii foarte triști și obosiți. Deodată privirile ni s-au întâlnit și el a spus:

— Ai niște ochi foarte frumoși, dar iar ai plâns. De ce? Și părul îți strălucește în soare ca aurul. Spune-mi ce ai?

— Mi-am ratat viața, i-am răspuns, abținându-mă să nu izbucnesc din nou în plâns.

E o poveste mai lungă.

— Pot să te invit la o cafea?

L-am privit cu suspiciune la început, deoarece știam că această invitație era folosită, în glumă, de unii bărbați când încercau să intre în vorbă cu fetele. Iorgu a râs, apoi a adăugat: „nu glumesc, vorbesc foarte serios”.

— Atunci răspunsul meu este „da”, însă sunt puțin obosită și... am făcut primii pași în cafenea.

— Toți obosim câteodată. Ne obosește propria viață.

— Eu nu fac mai nimic, nu am responsabilități sociale

care să mă obosească. De fapt, eu nu sunt deloc importantă, nici măcar cât un arbore artificial nu valorez. Știți că ei sunt din material plastic, nu se udă, nu se hrănesc în niciun fel, dar se mai șterg câteodată de praf ca să arate mai bine.

Discutam cu el atât de lejer de parcă ne cunoșteam de-o viață, deși, când ajunsesem în parc îmi simțeam inima împietrită și creierul fără greutate, de parcă eram transplantată de pe o altă planetă necunoscută și total ireală.

Mi-a luat mâna cu tandrețe și mi-a mângâiat-o timp în care privirile ni s-au întâlnit din nou. Ochii lui exprimau singurătate și dezamăgire, dar avea mâna la fel de caldă ca și vocea. I-am zâmbit și am spus:

— Curios lucru. Mă simțeam singură pe lume și deodată îmi apari în cale și nu mai sunt singură. E drept că doresc un suflet care să mă înțeleagă, să-mi fie prieten, dar nu mă așteptam la mai mult. Recunosc, mă simt puțin încurcată.

— De ce? Ți-ai dorit altceva? Nu corespund dorințelor?

— Scuză-mă! Nu asta am intenționat să înțelegi, dar de la o vreme nu mai cred în oameni.

— Nici eu nu prea cred, dar trebuie să încercăm să legăm prietenii și să comunicăm cu ceilalți așa cum am învățat, că altfel nu vom putea trăi în societate.

Iorgu a plătit consumația, apoi am ieșit în stradă. M-a invitat la o plimbare, dar m-am scuzat că sunt obosită și l-am rugat să mă conducă acasă. M-a înțeles și mi-a îndeplinit dorința fără să facă vreo observație. Când am ajuns în apropierea blocului unde locuiam, i-am mulțumit și am coborât. Înainte de a închide portiera mașinii lui, mi-a spus:

— Îmi pare rău că ne despărțim. Ești atât de singură! Te aștept sâmbătă pe la ora 17, 00, tot acolo. Sper să vii!?

— Da, am răspuns, odată cu înclinarea capului.

— Noapte bună!

— Noapte bună! i-am răspuns, apoi m-am pierdut în umbra blocului.

Când am ajuns în garsonieră totul era pustiu, așa cum o lăsasem. David nu trecuse pe acasă, mă grăbisem degeaba. Îmi părea rău că refuzasem plimbarea cu Iorgu, dar mă temusem să nu fiu nevoită să-i povestesc toată pățania mea cu David. Nu doream s-o cunoască.

A doua zi, pe înserat, priveam la televizor, când ușa s-a deschis și a apărut David. Fără să-mi dea vreo atenție, a trecut în baie, apoi și-a luat din dulap haine de schimb, pregătindu-se să plece din nou. M-am apropiat de el și l-am abordat direct:

— De ce mi-ai făcut toate astea, David? Nicio pasăre nu-și spurcă propriul cuib. Tu de ce ai făcut-o? Unde-ți este credința și cinstea, dragostea și temeinicia făgăduințelor pe care mi le-ai făcut la începutul relației noastre?

Oare jertfirea cinstei mele n-a fost de ajuns? M-ai socotit o haină pentru vreme rea sau poate chiar o târfă, știind bine că am fost o fată nevinovată, cinstită și am făcut totul corect, având încredere în tine?

David n-a răspuns și atunci am continuat:

— Când ne-am întâlnit prima dată pe plajă, nu știai cum să faci să te apropii de mine. Ai fost chiar prea bun cu mine până când m-ai făcut să te iubesc, iar acum mă abandonezi. Nu credeam că se va sfârși așa. Dar vei regreta!

— Nu cred, a spus David. Abia că am scăpat de alte cheltuieli, că m-ai adus la strâmtoare în ultima vreme.

— Ce strâmtoare? La ce te referi?

— De ce te faci că nu știi? Ți-am purtat de grijă un an de zile, deși n-ai avut niciun merit deosebit.

— Mă jignești, David! am strigat deznădăduită.

— Crezi? Nu știam că ești așa sensibilă.

— De fapt tu ai reușit să mă jignești din primele șase luni, bănuindu-mă că am ceva cu Paul, deși știai că nu a așa. Iar acum mă abandonezi, pur și simplu.

— Ce pot să-ți fac dacă nu te iubesc?

— Deci o iubești pe Rica, prietena mea, cea pe care am adunat-o de pe drumuri, aducând-o la Constanța.

— De parcă Constanța îți aparține ție, a spus David în zeflemea.

— Îmi pare bine că, cel puțin, ești sincer și recunoști că pe ea o iubești, deși nu te credeam să te îndrăgostești de o fată ca Rica.

— Înseamnă că n-ai reușit s-o cunoști suficient.

— Tocmai pentru că o cunosc am spus asta. O cunosc cu mult înainte de a o cunoaște tu. Recunosc că are un suflet minunat, dar neinteresantă pentru tine, așa cum te cunosc eu. Și apoi, ce perspective îți poate oferi ea?

— Asta-i acum, perspective! a sărit el ca ars. Mă mulțumesc să fim fericiți o vreme împreună, apoi...

— Apoi o abandonezi și pe ea. Păcat! Și cu banii cum vă veți descurca? Că tu nu știi dacă ai muncit vreodată, nu-ți place munca. Ești o mare lichea, obișnuit să trăiești pe picior mare când câștigi la cărți, apoi te târăști ca șarpele, trăind din expediente, asta până când vei ajunge, poate, la fapte și mai grave.

— Nu-mi purta tu de grijă! Voi găsi eu ce să fac. Tu vorbești de muncă? Cel puțin eu te-am întreținut cum am reușit, dar tu ce ai făcut?

— Recunosc că nici eu n-am fost prea deșteaptă. Am pierdut un an din viață stând alături de tine, dar n-am putut altfel, fir-ar să fie de inimă!

Am tăcut o vreme amândoi, după care am intervenit:

— Deci, te gândești să rămâi cu Rica?

— Sunt hotărât. O iubesc, ce mai...

— Înseamnă că ai terminat definitiv cu mine?

— Așa vreau să înțelegi. Nu văd de ce tot faci mutra asta de prințesă ofensată, a adăugat el, întorcându-mi spatele.

— Bine. Te părăsesc, David! Mă simt trădată în speranța pe care mi-am pus-o în tine la început. Pornisem la drum cu idei generoase, dar tu m-ai dezamăgit. De când

am fost atunci, la Eforie, m-ai lăsat fără bani atâtea zile, să rabd ca un câine.

— Toți facem compromisuri.

— Eu am făcut prea multe și tot n-am fost fericită.

— Poate nu ți-ai ales momentul potrivit.

— Momentul? Este ca atunci când te îmbolnăvești, iar momentul nu-ți convine, însă n-ai ce face.

Mi-am dat seama că glasul meu suna atât de amar și în ochi mi-au apărut lacrimile care se prelingeau pe obraji, parcă eram bântuită de fantome. Trăiam un coșmar pe care nu l-am simțit nici la moartea mătușii Savata, care m-a crescut ca o adevărată mamă. Mă simțeam din nou singură și cu inima zdrobită.

David s-a ridicat și a plecat în oraș, iar de atunci nu l-am mai văzut multă vreme.

Mă întrebam: „Ce să fac? Unde să mă duc?” Nu mă puteam întoarce învinsă la Târnava și cu atât mai mult în Brașov.

Înțelesesem bine că David nu era îndrăgostit de mine, poate nici de Rica. Pentru el, femeia nu era decât un instrument cu care își satisfăcea plăcerile; frumusețea mea nu-i gădilase inima, ci doar trufia, iar eu am fost o prostuță care l-am socotit zeu. Acum îmi dau seama că îmi cad barierele unui orgoliu hrănit cu singurătate. M-o fi iubit și el la început? Dar eu l-am iubit, oare, atât de mult pe David?”, mă întrebam chinuită, gândindu-mă mereu la iubirea mea neîmpărtășită, care rămânea o prezență ascunsă, însă nu anulată.

Am adormit târziu și m-am trezit în zori, când dimineața își croia drumul prin întunericul celei mai negre zi din viața mea. Numi puteam reveni după cearta cu David. Totul mă apăsă, amenințându-mă cu strivirea.

M-am îmbrăcat și eu și am ieșit în centrul orașului. Când am ajuns în parcul de la gară, m-am așezat pe o bancă, să continui gândurile care mă năpădeau. „Cine sunt eu? Cine? Nimeni și nimic”, îmi răspundeam. Perspectivele viitorului, odată închise, simțeam cum prezentul se

sfărâma în bucăți care se împrăstiau.

Lângă bancă a venit o cățea slabă și cu țâțele lăsate, semn că alăpta căței. M-a mirosit dând din coadă. Simțeam că e singura creatură cu o stare asemănătoare cu a mea. Am mângâiat-o pe cap și i-am vorbit; „Ești și tu singură și flămândă ca și mine”. Văzând că nu-i dau nimic, a plecat.

Niciodată nu m-am simțit atât de copleșită de tristețe, sufocată de singurătate, întocmai ca o naufragiată într-o insulă pustie. „Îmi merit soarta”, mi-am. zis. „Am iubit un bărbat rece și care nu mă merita, încă-l mai iubesc, deși el este preocupat numai de el, un om închis, ascuns, egoist, care nu mă iubește”.

Mi-au venit în minte prietenii lui, Paul și George, ultimul, un fel de cucuvea fără cuib, care noaptea este stăpână pe oraș și pe toată pădurea. George nu avea familie, era un om al nimănui, cu ochii după pradă.

Despre David ce să mai spun? Ar fi el bărbat frumos, dar tot spurcăciune rămâne toată viața. Cum de m-am îndrăgostit eu de el? îi dădeam totul. Dacă ar mai fi trăit Saveta, s-ar fi mâniat rău văzându-mă căzută în plasa acestui om perfid și nerecunoscător. A murit la vreme, fără să vadă cum ajunsesem. Dar acest drum al dragostei nu are ocol, iar eu trebuia să trec pe el.

Tinerețea are vârtejurile ei de care nimeni nu scapă. Totuși ar fi bine să treci fără a păți ceva rău, dar când fierbe sângele... Anii tineri sunt cei în care se zămislește femeia de mai târziu, dar fata intră în jocul lor cu avântul năvalnic al inimii, fără experiență, pornind cu toată fierberea simțurilor noi pe cărările de foc ale dragostei. Și aleargă cu ochii închiși, pentru că dragostea e oarbă, iar în această primă iubire se poate risipi totul, lăsând în inimă ruine pe care nu se mai poate clădi nimic, oricât te-ai strădui, în afară de deznădejde, teamă și dezgust.

Sunt situații când, la vârsta fragedă, acea deznădejde reușește să frângă chiar viața. Dar prudența, draga de ea, nu poate ocoli destinul implacabil.

Lui David, multele succese la femei îi tociseră

intensitatea sentimentelor, ascuțindu-i numai rafinamentul pentru tot ce aduce femeia în dragoste. Complicațiile de ordin sufletesc nu-i puneau probleme trudnice care să-i tulbure somnul. Era ca un vânător dibaci, pe care vânatul îl încorda în luptă și nu se lăsa până când nu biruia. Sufletul meu și al Ricăi, poate și al altora, nu intrau în socotelile lui. Îl așeza printre obiectele cu care nu mai avea ce face, indiferent ca și cei care lasă ușile să se trântescă, în loc să le închidă ușor, cu grijă, aceștia având mâinile ciungite de lipsa de educație.

Mărturisirea lui m-a lovit ca un trăsnet și mi-a răscolit tot sufletul. Mă gândisem să-l iert pentru fapta lui cu Rica, dar totul era pierdut.

M-am ridicat de pe bancă și am pornit-o pe str. Traian, apoi am ajuns în piața Ovidiu și de acolo tocmai pe faleza de lângă Casino, unde frunzele toamnei căzute pe asfalt erau împrăștiate de vânt peste tot, iar când le călcam, foșneau sec.

Mi-am amintit de mătușa Saveta și, cercetându-mi memoria, am reconstituit rapid, în gând, anii pe care i-am trăit alături de ea. Era femeie credincioasă. Mi-am amintit și vorbele ei: „Să ai credință! Ea este o ancoră de nădejde și o pavăză împotriva furtunilor vieții”.

M-am întors pe același drum și, când am ajuns în fața Catedralei, ușa fiind deschisă, am intrat. Nu era prea multă lume și atunci m-am apropiat de icoana Maicii Domnului, am îngenuncheat lângă o bătrânică ce se ruga și am cerut și eu, smerită, îndurare și ajutor.

Fără să vreau, lacrimile au pornit-o la vale.

Când am ieșit din biserică, afară cerul se întunecase, deși era doar 16, 30 ceasul. Am grăbit pasul ca să nu mă apuce ploaia înainte de a mă întâlni cu Iorgu.

L-am găsit tot pe bancă, puțin îngrijorat. Probabil se temea că nu voi mai veni la întâlnire. Avea dreptate, întârzasem aproape opt minute cu plimbarea mea pe jos. Când m-a văzut s-a înseninat la față și mi-a spus, zâmbind:

— Mi-ai dat emoții. Bine ai venit! apoi mi-a sărutat

mâna și m-a așezat pe bancă.

— Bine te-am găsit! Te rog să mă scuzi pentru întârziere! M-am plimbat până la Casino și n-am apreciat corect cât timp îmi trebuie să străbat distanța înapoi.

— De ce n-ai luat troleibuzul? Dacă ploua?

— Am vrut să mă plimb. Mă bucur că ești aici, cu mine.

— Hai în mașină!

Am urcat, iar el, înainte de a porni motorul, m-a întrebat cu oarecare stânjeneală:

— Te grăbești undeva?

— Nu.

— Dacă te rog să mă însoțești până acasă, la mine, te superi?

— Nu, i-am răspuns după o pauză.

— Mulțumesc!

A pornit motorul și am plecat acasă la Iorgu. Pe drum am discutat banalități. Când ne-am apropiat de casă era emoționat și a zis, înainte de a opri mașina:

— Ți voi face cunoștință cu coana Reta Savu, menajera și sfetnicul meu de taină. Când vom avea mai mult timp, ți voi povesti mai multe despre ea.

Am intrat în hol, iar de acolo într-un salon mare. Înăuntru era cald și bine și mirosea a trandafiri. M-am simțit repede ca în anii copilăriei la Târnava, când intram în casă după ce alergasem o groază de timp prin frig. Amintirea m-a făcut să izbucnesc în plâns.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat Iorgu.

— Nimic. Ce cald și bine e aici!

Am închis ochii și i-am atins ușor mâna.

— Nimic. Emoții datorate amintirilor din trecut.

— Te rog să-mi spui! a insistat Iorgu.

— După ce mi-a murit mătușa din Brașov, proprietarii la care locuisem dintotdeauna mi-au pus în vedere să mă mut. Am scos mobilele și celelalte obiecte, dar acolo mi-au rămas toate amintirile. Acum mă gândeam că ar fi fost bine

dacă le împachetam (amintirile) și le luam cu mine.

Ușa s-a deschis și dinspre bucătărie venea un miros plăcut de friptură și pâine caldă. În prag a apărut o doamnă în vârstă de aproximativ 40 de ani, cu părul prins într-o basma albă.

— Bună seara! a spus aceasta.

— Bună! i-am răspuns amândoi odată.

— Intră, coană Reta! a îndemnat-o Iorgu. Ți prezint pe cea mai frumoasă și cea mai draga A inimii mele, doamna Filia!

— Mă bucur s-o cunosc, a spus Reta, apoi a întrebat dacă poate servi cina.

— Da, chiar te rog, a încuviințat Iorgu, apoi s-a ridicat de pe fotoliu și mi-a întins mâna să mă ajute să mă ridic.

Iorgu este un bărbat chipeș, puternic, dar blând, gentil, cu o voce caldă și un aer de înțelegere permanentă în ochi. Era un bărbat ideal pe care și l-ar fi dorit orice femeie. Îl priveam cu duioșie și admirație cum se mișca prin casă în elegantul său costum gris-petrol, care îl făcea și mai înalt decât era. Ochii lui triști se schimbau treptat, nu mai aveau acel sentiment de pierdere irecuperabilă și tristețe, reveneau la viață.

Mă urmărea și el în același timp, destul de discret, dar insista să mă convingă să las în urmă coșmarul prin care tocmai trecusem ca printr-un pustiu.

— Hai să ne străduim amândoi să ne scuturăm de melancolie și de necazurile Ele nu ne fac bine.

— Încerc și eu pe cât pot, dar îmi este greu, i-am spus.

— Îmi place cum arăți în aceasta seară. Părul tău auriu cade pe umeri și pe spate în bucle delicate ca o cunună, ca o cascadă de mătase naturală. Arăți ca o femeie ingenuă care este, încă, inconștientă de frumusețea ei. Mai ești, încă, sub imperiul necazurilor trăite. Uită-le!

— Aș vrea, dar nu pot. Râsul meu de altă dată e doar o amintire și ecoul lui mi se pare o greșeală acum. Încă

mai sufăr și necazurile îmi dau tâcoale.

— Dacă mă vei asculta, va fi bine pentru amândoi.

Discuția s-a întrerupt aici deoarece în salon și-a făcut apariția Reta, care ne-a anunțat că este masa gata și ne-a invitat în sufragerie.

*

Reta continua să mă studieze cu vădită atenție. Cercetarea ei – am aflat mai târziu – fusese determinată de modul în care îi povestise Iorgu despre mine:

— Reta, am găsit o fată foarte drăguță pe care aș vrea s-o vezi și dumneata.

— Adu-o acasă, dacă și ea este de acord, dar te-ai cam înflăcărat prea repede, nici n-ai cunoscut-o bine și

— Așa voi face. Cât despre faptul dacă o cunosc, pot să-ți spun că o cunosc foarte bine.

Îi cunosc mințea, sufletul, inima, știu că este foarte singură, iar eu o iubesc de când am văzut-o prima dată. De atunci au trecut aproape șase luni de zile.

— Cine este fata?

— Pot să-ți spun doar că vine din cer, este din familia îngerilor, are un suflet curat și nobil, o frumusețe care valorează, cât o avere mai mare decât toate bogățiile din lume.

— Extraordinar! După cum ai descris-o, constat că ești tare îndrăgostit de ea!

— Ai ghicit. O iubesc și nu mai este nimic de făcut. Voi încerca s-o aduc s-o vezi, ca să-mi spui părerea despre ea.

Ne-a adus mâncarea, apoi și-a făcut de lucru o vreme prin cameră, continuând să tragă cu coada ochiului la mine, când din față, când dintr-o parte. Nu i-am dat importanță, crezând că este vorba doar de cuziozitatea specifică femeilor.

Rezultatul cercetării minuțioase la care mă supusese Reta, l-am aflat, de asemenea, mai târziu:

— Ți-a plăcut? a întrebat-o Iorgu, după ce eu am

părăsit camera, ducându-mă la culcare.

— Da, foarte mult, a răspuns Reta. Fata este modestă și se pare că a suferit mult. Cred că va aprecia cum se cuvine locul pe care-l va ocupa în această casă, loc pe care consider că-l merită. Gândesc că ea este soția pe care o cauți de atâta vreme: frumoasă, inteligentă, cultivată, amabilă, blândă și reținută la toate extravaganțele apărute în lume. Te poți căsători oricând cu ea fără să ai rețineri.

— Deci ți-a plăcut?

— Da. Este o ființă minunată și atât de bună, are ceva matern și blând, care te cucerește imediat. Dă dovadă de bună-cuviință, simplitate și distincție care fac din ea un model pentru orice tânără.

Aceste vorbe deosebite mi le-a spus Reta abia peste câteva luni de zile de când mă mutasem acasă la Iorgu și reușisem să devenim bune prietene.

*

...După cină, Reta a strâns masa și s-a refugiat în bucătărie, iar eu am rămas cu Iorgu în salon, să continuăm discuția.

— Fii mai naturală, dragă Fii ia, nu mai sta așa țeapănă! m-a atenționat el. Încă te mai ține teama departe de mine? Te-am văzut și data trecută, când am fost la cofetărie, cum observai toaletele unei doamne de la o masă vecină.

— Care doamnă?

— Doamna aceea cu rochia de mătase de culoarea oului de rață. Mi-am dat atunci seama că îți curge cochetăria în sânge, dar că nu ai cu ce s-o satisfaci. Ai răbdare, că vor veni și acele vremuri! Acum nu mai fi tristă, zâmbeste! Te temi poate, să nu-ți fie zâmbetele prea vesele și vorbele prea vioaie?

— Încă nu știi nimic despre mine, am spus, în timp ce mă gândeam la David, străduindu-mă din răputeri să mi-l scot din inima mea rănită, să scot acele mlădițe gingașe ale dragostei, care prinseseră între timp rădăcini adânci, verzi și puternice. Să-l scot din inimă pe egoistul și

nerecunoscătorul David, care m-a făcut să-l iubesc, apoi m-a abandonat pentru Rica, prietena mea, pe care o adunasem de pe drumuri.

— Sper să aflu la timpul potrivit, dar acum nu vreau să te simți în casa mea ca o pasăre închisă în colivie și care, dacă ar fi slobodă, ar fi în stare să zboare spre cer, dincolo de nori.

— De când locuiești în această casă? l-am întrebat.

— De aproape doi ani. E o poveste lungă.

— N-ai vrea să mi-o povestești?

Văzând că ezită s-o facă, m-am grăbit să adaug:

— Dacă nu se poate, renunț.

— Ție îți pot povesti orice, fără jenă, mai ales că nu am nimic de ascuns.

S-a foșnit puțin în fotoliu, apoi a început calm:

Am fost căsătorit și am locuit împreună cu fosta mea soție, Iuliana, într-un apartament de pe șoseaua Filimon Sârbu (în prezent I.C. Brătianu). Mama mea locuia singură într-o casă bătrânească din cartierul Medeea; a murit anul trecut.

Eu am lucrat aproape un an și jumătate în Spania, iar Iuliana și-a găsit un inginer prin port unde lucra și ea, hotărându-se să plece amândoi la Pitești. Anul trecut s-a pronunțat divorțul și ne-am liniștit. Am vândut apartament și casa bătrânească a mamei și am cumpărat-o pe aceasta, unde încerc să iau totul de la capăt, împărțășind soarta burlacilor. Noroc cu Reta, o prietenă a mamei și a mea, cu care suntem rude, care se ocupa câteodată și de menajul meu.

— Nu-ți pare rău după Iuliana?

— Nu. Cred că și tu ai cunoscut gelozia?!

— Da, pentru că și eu am cunoscut dragostea, dar se vede treaba că n-am avut parte de ea.

— Mă bucur, Filia, că ești o bună confidentă și un suflet aparte.

— Eu am avut de înfruntat doi tigrii: gelozia și

disperarea că voi ajunge pe drumuri, în sărăcie, preocupându-mă de găsirea unui adăpost, unui refugiu.

— Îți place casa mea? m-a întrebat Iorgu, trecând cu abilitate peste ultima frază pe care o rostisem.

— Îmi place, desigur, dar ar trebui să-i placă celui ce o posedă, indiferent de gustul meu.

— Mie îmi place, da aceea am și cumpărat-o, dar am vrut să aflu și părerea ta.

— Este o casă frumoasă, bogată, casă bună, ce mai...

— Dar ce se întâmplă cu tine? Ești prezentă aici numai cu trupul, iar cu gândul ești la mii de kilometri depărtare. Deși speram să fim prieteni adevărați, am impresia că nu te interesez deloc.

— Nu prea cred că ai vrea să ai o prietenă ca mine, care are numai necazuri. Nu ți se pare că forțezi deja lucrurile? Sau vrei să ai o prietenă în plus?

— Nu. Și află că ești unica mea prietenă, nu în plus. Revin, deci la întrebare: „Vrei să fim prieteni?”

— Da, am răspuns încet.

De-ar fi știut el atunci ce furtună era în sufletul meu, s-ar fi înspăimântat. Dar nu-mi dădeam bine seama ce se întâmpla cu mine, îl doream și nu voiam să-l pierd. Mă privea fix, iar eu tremuram, parcă mă hipnotizase, așa cum procedează șerpii asupra sălbăticiunilor mărunte, când le privesc în ochi, se duc singure spre el. „Uneori trebuie să-ți calci pe inimă și s-o faci să tacă” - mi-am zis în gând. Iorgu este un bărbat bun și trebuie să încerc cu el. Întoarcerea mea la David este imposibilă pentru că el nu mă iubește și poate că nu este în stare de un sentiment atât de nobil. La el totul se rezumă la distracții și relații sexuale.

— Tot nu mi-ai răspuns, de ce ești atât de absentă?

— Nu știu de ce. Am așa o poftă să plâng!

— Ce mai aștepți? Dă-i drumul! a spus Iorgu râzând.

M-a bufnit râsul și am râs amândoi cu poftă, apoi am continuat:

Sunt frântă de oboseală, parcă aş fi parcurs mii de kilometri pe jos.

— Pe câtă vreme, te-am adus cu maşina, în confort, repede şi nu te-a stresat nimeni. Nu-i aşa?

— Da, aşa este. Dar mi se întâmplă ceva căruia nu-i găsesc acum explicaţia.

— Ştii că afară plouă cu găleata? Cum ai să pleci?

— Mă strecor printre picături. Mie îmi place foarte mult să mă plimb prin ploaie. Îmi amintesc ce frumos era la Târnava când ploua; vara îmi plăcea să ascult şipotul pârâului, foşnetul frunzelor şi ciripitul păsărilor. Întotdeauna mi-a plăcut cântecul păsărilor. Era ca o muzică ce-ţi încântă sufletul, inima. Tăcerea câmpiei adormite, profunzimea de gânduri şi sentimente.

— Eşti melancolică, dar tot nu te las să pleci prin ploaie. Dacă ţii neapărat să pleci, te conduc eu acasă cu maşina, dar cred că e mult mai cuminte să dormi aici şi să pleci mâine dimineaţă.

— Nu se poate! am răspuns eu oţărâtă.

— Nu credeam că ai prejudecăţi, draga mea.

— Aşa sunt eu. Ca fetele menite să întemeieze familii, să aibă copii şi să fie legate de soţi „până ce moartea ne va despărţi”.

— Sunt de acord şi cu asta, dar nu văd de ce atâta grabă şi atâta nesiguranţă într-o casă locuită de oameni civilizaţi, nu de sălbatici... Te rog să rămâi şi să nu te mai temi. Nu te las să răceşti pe ploaia asta!

În timp ce îmi vorbea, Iorgu mă privea insistent din profil. Peste câteva luni de căsnicie cu el i-am amintit acea seară, iar el mi-a spus: „Priveam atent lobul urechii tale şi linia formată între obraz şi gât. Acel loc jinduam atunci să-l ating, Din făptura ta mi se părea că desprind o anumită plinătate precum cea a spicului de grâu, bogat, greu, unduindu-se în Ian la adierea uşoară a vântului, sub greutatea rodului. Te doream mult, iar tu încercai să fugi.

A deschis uşa şi a strigat-o pe Reta. Aceasta a apărut

în prag, ștergându-și mâinile pe un prosop.

— Știți ce plouă afară! E potop.

— Tocmai de aceea te-am chemat, zice Iorgu.

— Te rog s-o conduci pe Filia într-un dormitor la alegere, îi dai o pijama și va dormi la noi. Mâine o conduc acasă cu mașina, la prima oră, dacă nu vrea să mai stea la noi. Noapte bună, dragă!

Reta m-a luat cu blândețe, de mână ca pe un copil și m-a condus pe un coridor, apoi într-o cameră-dormitor, frumos mobilată. A desfăcut patul, iar dintr-un dulap mare mi-a dat o pijama bărbătească. După ce mi-a arătat baia, mi-a urât „noapte bună”, a închis ușa în urma ei, dispărând.

Am privit în jur. Totul era în ordine, curat și respira liniște și pace. „Iorgu este un om fericit, iar când ești fericit, nu trebuie să-ți dorești să fii și mai fericit”.

Vedeam aievea chipul lui care dobândise starea de spirit necesară, deși mi se părea că fizicul meu îl ispitea, dar tăceam amândoi de parcă ploaia de afară ar fi stins, odată cu ecoul ultimelor vorbe și dorința de conversație.

Am intrat în baie, mi-am făcuttuala de seară, după care m-am băgat în patul larg, de două persoane, moale și primitiv, adormind aproape imediat. Dimineăța când m-am trezit din somn, după ce m-am orientat în spațiu unde mă aflam, am mers la fereastră și am dat perdeaua la o parte. Afară era soare, dar mai bătea puțin vântul. În ușă s-a auzit o bătaie ușoară, repetată.

— Intră! am spus.

Când a intrat i-am zâmbit.

— Bună dimineăța! Cum ai dormit? m-a întrebat Iorgu, privindu-mi ținuta, cu un zâmbet larg pe față.

— Bine. Am adormit imediat și fără vise.

— Eu am visat. Vrei să ți-l povestesc?

— Da, dacă nu te deranjează. Dar de ce râzi?

— Pijamaua ta e cam mare. Văd că ai suflecat-o.

— Este. Am suflecat-o, i-am răspuns rușinată.

— Astăzi pari destul de luminoasă, draga mea, iar

cine are lumină trebuie s-o lase să strălucească. Afară nu mai plouă, așa că, după ce mâncăm ceva, te pot conduce acasă cu mașina, în drum spre slujba mea.

Asta numai dacă nu vrei să rămâi pentru a mai sta de vorbă cu Reta, care se plictisește singură...

— Merg acasă, am spus eu repede.

— Și acum visul: Eram pe un vapor în largul mării, pe o furtună năprasnică. Vasul s-a scufundat și eu m-am agățat de un lemn gros care plutea la suprafața apei, dansând pe valurile înalte.

Deodată, lângă mine a apărut Iuliana, fosta soție, care se prinsese strașnic de hainele mele, trăgându-mă la fund. Tot zbătându-mă, m-am trezit. Recapitulând visul, mi-am zis: „Ar fi în stare”.

— Poate nu i-ai făcut dreptate la divorț? am spus.

— Ce este dreptatea? Ea este mereu când de o parte, când de alta. Drept este întotdeauna când ești îngăduitor cu omul care este bun la suflet și în faptă.

Iorgu se mai lasă o vreme în voia gândurilor, prefirând în minte tot ce pătimise din partea Iulianeii, după care se apropie de fereastră, privind afară. După un timp s-a întors spre mine, semn că și-a amintit că sunt în cameră.

— Scuză-mă că te rețin! îmbracă-te și vino în sufragerie. Te aștept acolo. Apoi a ieșit, închizând ușa în urma lui.

Când am intrat în sufragerie, Reta pregătea felii de pâine caldă cu unt. Alături se găseau ceștile cu ceai aburind și un filtru de cafea.

— Rămâi cu noi la masă, Reta! a spus Iorgu.

— Nu pot. Mi se arde mâncarea pe foc. Pofta bună!

M-am urcat în mașina lui Iorgu și am plecat spre „garsoniera deziluziilor mele”. Iorgu era atent la trafic, destul de intens la acea oră, încât nu prea am discutat.

Rămasă cu gândurile mele, îmi tot repetam: Ce casă frumoasă! Ce om blajin și iubitor e Iorgu! Era prima dată când întrevedeam posibilitatea să am o casă a mea, în care

să-mi fie drag să stau, să fiu eu stăpână acolo.

Când a oprit mașina să cobor, Iorgu m-a sărutat, aproape strivindu-mi buzele. Atunci nu mi s-a părut a fi prea senzual. Am intrat în garsonieră și am găsit-o tot așa cum o lăsasem la plecare. David nu trecuse pe acasă. M-am așezat pe fotoliu, continuând să mă gândesc: „Îl vreau pe Iorgu, simt că-mi poate fi un sprijin de nădejde. De ce, oare, simt așa o frică nejustificată? Înseamnă că mă tem de necunoscut?” Mă mărit cu el.

Mi-am amintit că la masă, în acea dimineață, Iorgu m-a întrebat: Când ne mai întâlnim? iar eu nu i-am răspuns. Atunci a spus să-i dau telefon, acasă sau la firmă oricând doresc să fim împreună, înmânându-mi cartea lui de vizită.

Nu l-am sunat toată săptămâna, sperând că se va întoarce David acasă. N-a venit deloc.

Sâmbătă pe la prânz m-am îmbrăcat și am plecat în oraș, iar de la gară l-am sunat pe Iorgu de la un telefon public. În timp ce se auzea apelul în receptor, așteptând să-mi răspundă, inima îmi bătea nebunește. Acea pauză. mi s-a părut o eternitate.

— Alo!

— Da. A, tu ești, Filia!? a răspuns Iorgu emoționat.

— Da. Te aștept la farmacia Miga.

— Peste cinci minute plec spre tine. Așteaptă-mă!

N-a durat mult și am văzut mașina trecând spre locul de parcare din zona pieței Carol. L-am așteptat să parcheze mașina, apoi a venit la mine.

— Bună! Ce faci?

— Nu fac deloc bine, dar trebuie să treacă toate.

— Hai să mergem la „Zorile”! Mâncăm ceva și mai discutăm. Poate îți mai trece și ție supărarea.

Am intrat la restaurant și am ocupat o masă lângă ușă. Iorgu a comandat câte o friptură și șampanie. Era îmbrăcat cu un costum nou, vernil cu dungi vișinii.

— Ce sărbătorim? l-am întrebat, privind la sticla de

șampanie din care chelnerul turna încet în pahare.

— Ai și uitat? Ziua când ne-am întâlnit prima oară acolo, la „Galeriile de Artă”. Astăzi nu este 12?

— Da. 12 septembrie - 12 octombrie. A trecut o lună?!

— Desigur și mă bucur că am fost împreună.

— Dragul meu, reușești să mă uimești pentru a nu știu câta oară de când te cunosc!

Din poziția în care eram vedeam marea, care era albastră spre orizont și liniștită, încât se oglindea cerul în ea. Priveliștea ca și prezența lui Iorgu, avuseseră darul de a mă liniști. Îl priveam pe Iorgu, cu ținuta lui măreață, cu părul șaten pieptănat cu cărare în partea stângă. Avea un aer în el de sărbătoare.

Eu mă jenam pentru că eram îmbrăcată într-o rochie simplă, chiar sărăcăcioasă, dar îmi venea bine, scoțându-mi în evidență farmecele native. Totuși, din acest motiv, și altele, eram tăcută și retrasă, modestă până la prostie.

— De ce taci tot timpul? m-a întrebat Iorgu.

Și parcă ghicindu-mi gândul, a continuat:

— Lasă modestia la o parte! Tu ești frumoasă ca un trandafir, iar trandafirii trebuie să-și arate ostentativ formele în plină lumină. Nu este alta în local mai frumoasă decât tine.

Nu știa că eu mă gândeam la situația mea în care ratasem dragostea și nu-mi mai rămăsese decât să-mi plâng soarta și să cer ajutor Cerului, singurul de la care mai puteam aștepta schimbarea destinului meu. Cuvintele lui David din primele zile când. Îl cunoscusem îmi pătrunseseră în inimă ca mușcătura șarpelui veninos care-mi inundase tot trupul, otrăvindu-l.

Aveam în față un „nod” sofisticat care ar fi putut fi tăiat, dar nu se lăsa deloc dezlegat. Trebuia să plec din acea garsonieră întocmai ca un fugar vagabond. În legătură cu Iorgu mai aveam încă o temere, poate nejustificată, dar „cine se frige cu ciorbă, suflă și în iaurt”, cum spune proverbul.

Când am ieșit din local, Iorgu m-a luat de braț și, cu un gest ștrepțăresc, m-a întrebat:

— Ghici, care este mașina noastră?

— Cea de culoare neagră, marca B.M.W., cu parasol ar.

— Te pricepi și la mărci? Bravo! E un de tip vechi, dar este foarte bun, a adăugat el.

— Văzând că oprește în fața casei lui, l-am întrebat:

— De ce am venit aici?

— Ca să continuăm sărbătorirea zilei de 12.

— Dar nu...

— Lasă-te condusă de mine, te rog!

Siguranța gesturilor lui îmi spunea că nici nu s-ar fi gândit că îl voi refuza și a avut dreptate. L-am ascultat, pășind alături de el pe treptele scării de la intrare, apoi în hol, iar de acolo în salonul larg. Pluteam alături de el, având convingerea - cred că visam - că m-am avântat într-o lume a minunilor, a liniștii și bucuriei.

Alungasem gândul că în acea casă mare poate locui numai o singură persoană. Reta n-a apărut. Poate pentru că era miezul nopții sau așa era hotărât dinainte...

Văzusem din stradă casa cufundată în întuneric, mai puțin becul de afară care ardea, dar nu credeam că este pustie.

În sufragerie ne aștepta o masă acoperită cu o față albă ca zăpada, pe care se lăfăiau tacâmuri lucitoare și un recipient Yena cu carne friptă lângă coșul cu pâine.

— Lipsește ceva? a întrebat, retoric, Iorgu.

Tot el și-a răspuns: Șampania, și a dispărut spre bucătărie.

— Stai jos, scumpa mea! mi s-a adresat el când s-a înapoiat în încăpere, trăgându-mi un scaun aproape de masă. Reta a plecat la o prietenă, care avea parastas, a încercat el să-i justifice absența.

Friptura, însă, e caldă, înseamnă că s-a întors, a concluzionat el, după ce a ridicat capacul recipientului.

Am mâncat, am băut șampanie, apoi am discutat despre toate. El mi-a povestit cum a rămas singur, iar eu i-am povestit cum am trăit alături de mătușa Saveta aproape cincisprezece ani la Brașov.

— Dar Iuliana te-a părăsit? l-am întrebat.

— Da, ea m-a părăsit pentru un inginer mai tânăr decât ea. Trăia cu el în perioada în care eu am fost în Spania, iar când m-am întors, au plecat la Pitești amândoi. Știam că nu ține la mine. Avea impresia că este o doamnă mult prea fină și curtată de bărbați. Ce pot să spun, era perfidă. Bine că s-a dus.

Îl priveam și constatam că-mi plăcea mult de el. Nu-l iubeam, dar mă simțeam bine în preajma lui. Eram chiar fericită, ascultându-l împărtășindu-mi atâtea lucruri care-mi fuseseră necunoscute până atunci. Cu mine se purta decent, cu gesturi potolite și mă încânta cu manifestările lui sincere de prietenie care mă făceau să-mi lepăd constrângerile pe care mi le impusesem la început. Iorgu era comunicativ din fire și-mi plăcea modul cum știa el să zugrăvească diferite aspecte și întâmplări care constituiau noutăți pentru mine.

La un moment dat s-a ridicat de pe scaun, mi-a luat ambele mâini într-ale lui, apoi le-a dus la gură sărutându-le, după care mi-a spus:

— Filia, tu mi-ai redat zâmbetul, pentru care îți mulțumesc din inimă.

Buzele-i tremurau, glasul îi era sugrumat de emoție, iar ochii săi străluceau, trădând un suflet plin, gata să se reverse.

M-a tras spre el și m-a strâns la piept, sărutându-mă cu patimă, după care a continuat:

— Privirile și vorba ta m-au alinat până-n fundul sufletului. Acum știu bine că frumusețea stă în ochii celui care privește.

Îi dădeam dreptate. Dacă aș fi fost în locul lui, mi-aș fi luat tot o soție pe care s-o pot iubi. În acele clipe mă mustram că, încă, nu-l iubesc și-mi era frică.

Nu știam de ce mă temeam, poate pentru că David se afla în oraș, iar dragostea mea pentru el nu se stinsese, încă era o ispită. L-am rugat să se așeze pentru a mai discuta, dar o făcusem pentru a evita apropierea noastră, întrucât și eu fusesem străbătută de un fior care nu prea iartă.

Când s-a așezat din nou, a încercat să schimbe subiectul discuției:

— Ai văzut-o pe doamna de la masa de lângă noi? Cea cu costumul verde închis.

— Care? Cea cu capul mic și ascuțit?

— Nu știu dacă era ascuțit. Este o fostă colegă de liceu.

— Da? Arăta ca o pisică, care, când stăpânul o mângâie, ea toarce și se întinde. Ce ai vrut să spui despre ea?

— Că mi-a fost colegă de liceu și atât. Dar de ce râzi?

— Ei, nu știi de ce râde prostul? De ce își aduce și el aminte.

— Spune! a insistat Iorgu.

— Anul trecut eram cu niște prieteni la restaurantul din km.4 - 5. Când am ieșit din local, de noi s-a apropiat un bărbat beat care se clătina rău când în stânga unde era zidul, când spre marginea trotuarului. Tot deplasându-se în zigzag, a dat cu capul într-un stâlp de la iluminatul publi. După lovitură, s-a dat înapoi, apoi a ocolit stâlpul cu pricina tocmai prin mijlocul străzii, tot blestemându-l și înjurându-l, iar din când în când se întorcea și-l privea de departe.

— Probabil îi luase frica, intervine Iorgu.

— Asta în mod sigur. Și-l ura, de aceea îl înjura.

— Bravo! Mă bucur că ai devenit optimistă.

— Vreau să plec, am spus, ridicându-mă de pe scaun.

— Te rog să rămâi la mine în această seară!

— Nu se poate. Trebuie să... deși nu trebuia nimic.

— Nici dacă te rog eu din suflet? m-a întrerupt Iorgu.

— Bine, accept, dar vom dormi separat.

— Dacă asta îți este dorința... dar... poate...

Avea dreptate să spere, decizia fusese luată de mine când sunasem la telefon, iar acum...

— Din câte am înțeles eu, Fii ia, viața ta este un mare gol, ca și a mea. Vrei să le umplem, unindu-le?

— Te grăbești. Nici nu mă cunoști.

— Te cunosc destul ca să-ți fac această propunere.

S-a apropiat de mine, m-a luat în brațe, apoi m-a strâns și m-a sărutat. Nu m-am mai împotrivit deoarece și trupul meu începuse să pulseze, stăpânit de o pasiune pe care n-o mai simțisem de multă vreme. N-am apucat să spun decât atât:

— Nu mă ademeni, să nu mă...

— Te iubesc, Fii ia, s-a grăbit el să-mi acopere gura cu un nou sărut, după care m-a ridicat pe brațe și m-a transportat până în dormitor, depunându-mă pe pat încet, ca într-un balet.

Îl simțeam emoționat și temător să nu mă piardă. M-a dezbrăcat, delicat și-a scos și el hainele, venind lângă mine și a continuat să mă mângâie și să mă sărute pentru a-și stinge setea. Am făcut dragoste, iar și iar, după care, epuizați de efort, dar fericiți, am intrat și am făcut o baie fierbinte.

— Ești epuizată, a spus Iorgu.

— Da, ca și tine. Dar îmi este foarte somn.

Mă dăruisem lui din toată inima. Iorgu era un bărbat calm, liniștit și sigur pe el. Încercam să ne descoperim unul pe celălalt, în brațele lui mă arcuiam și pluteam în vis.

Am reușit să adormim abia după miezul nopții. Dimineața Iorgu s-a ridicat în șezut și mă studia admirativ. L-am simțit și l-am privit printre gene. El zâmbea drăgăstos. Mi-a rostit încet numele, apoi, când am deschis larg ochii, mi-a spus: „Bună dimineața! Bine ai venit în casa noastră!” L-am privit întrebătoare.

— Da. De aici nu mai pleci. Acum nu mai pot sta fără

tine. Nici nu știi cât de dor mi-a fost de tine. Îți plac copiii?

— Da.

— Poate vom avea și noi, că tare i-am dorit în zadar.

— Cine știe? Asta nu contează, am spus eu.

— Ba cred că trebuie să conteze foarte mult pentru amândoi. Fosta mea soție n-a vrut copii, nu-i plăceau. Lucra și zicea că nu are timp pentru ei. N-am putut s-o conving niciodată. După cele petrecute îmi pare bine că s-a întâmplat așa. Acum ar fi suferit.

— Acesta a fost motivul pentru care ai părăsit-o?

— Ea m-a părăsit. Ți-am spus data trecută de ce. Dar s-o lăsăm pe ea și să ne bucurăm că suntem aici împreună, iar dacă va vrea Dumnezeu să ne căsătorim, tu să stai acasă, să mă iubești și să te ocupi de casă și de copii. Vreau să fii o soție bună, o mamă bună, afectuoasă și doamnă când împrejurările o cer. Constat că ți se potrivește de minune această descriere, care este și dorința mea.

Dimineața ne găsise îmbrățișați, epuizați, satisfăcuți, dar arătam fericiți, zâmbind amândoi, fiind recunoscători pentru clipele petrecute. Ne iubisem mult, cu sete, parcă o făceam pentru ultima dată.

Iorgu era emoționat, fiind nevoit să constate că ceea ce se petrecuse între noi, nu trăise cu Iuliana, fosta lui soție. „Tu ai ceva atât de tulburător, care-ți taie răsuflarea”, mi-a spus el.

Ne-am spălat, apoi ne-am îmbrăcat și am mers în sufragerie să luăm micul dejun. Amândoi eram înfometați încât am mâncat aproape ca la prânz.

La cafea am continuat discuțiile:

— Înțeleg că deja ai luat o hotărâre? a întrebat Iorgu.

— Dacă mă mai vrei.

— Sigur că te vreau. Te-am așteptat ca să te hotărăști. Nu Țlam spus atunci: „Eu te aștept aici mereu”. Dar acum, dacă te-ai hotărât, rămâi cu mine.

— Bagajele mele când le iau de acolo?

— Vom vedea. Deocamdată nu ai nevoie de ele. Azi vom merge pe la magazine să-ți cumperi toate cele de trebuință.

M-am învoit și de atunci nu l-am mai părăsit. Când eram lângă Iorgu mă simțeam în siguranță și mă străduiam să uit de toate necazurile. Nu reușeam, însă, să-l uit pe David, monstrul care mă chinuise și mă umilise.

Îmi părea nespus de rău când vedeam că Iorgu îmi dăruia totul, iar eu nu-i puteam dărui nimic, pentru că nu aveam nimic în afară de dragostea mea pe care i-o dăruisem, cu atâta ușurință, lui David.

A doua zi am plecat amândoi la cumpărături. Iorgu știa să aleagă tot ce era mai bun, iar la restaurant se pricepea să aleagă cele mai fine mâncăruri și băuturi. Toate acestea, așezate lângă caracterul și comportarea lui, îmi dădeau prilejul să fac comparație între el și David, acesta din urma tratându-mă cu indiferență, trădată și flămândă, uitată într-o garsonieră, fără bani și fără o vorbă. Mi-am revenit greu din suferințele mele, dar proasta de mine, tot îl iubeam și din această cauză tot amânam să-i dau lui Iorgu un răspuns definitiv, adică să ne căsătorim.

Iorgu își deschisese total inima în fața mea și îmi povestea că a mai avut relații și cu alte femei, dar nu le iubise pe niciuna dintre ele, nici chiar pe Iuliana, cu care fusese căsătorit; îmi mărturisise că cu mine fusese cu totul altceva, mă iubise de la prima întâlnire și, ce era mai curios, iubea pentru prima dată în viața lui.

Pe când rămăsese singur, începuse să se teamă de singurătate. Căuta o femeie cu care să-și refacă viața, dar dorea să aibă la bază dragostea; el tânjea după o dragoste puternică în care să pună toată tandrețea și toată vigoarea sufletului său, motiv pentru care în modul său de comportare își făcuseră loc duioșia, patima, o doză de adolescență, deși avea 35 de ani.

Eram fericită alături de el, care-mi dădea zilnic dovezi de dragoste. Dacă n-ar fi fost acele regrete că îi

dădusem inima lui David, fără să mi-o ceară, totul ar fi fost în regulă, dar când mă gândeam că David nici nu mă iubea, considerându-mă o femeie comună, bună numai pentru satisfacerea plăcerilor carnale, inima mea vibra de durere, suspinând învinsă și suferindă din cauza acestui „crai” leneș, egoist și indiferent.

Mă străduiam să înțeleg de ce aproape toți bărbații pe care îi cunoșteam se îndrăgosteau de mine, numai David mă trata cu răceală. Nu eram o femeie strălucitoare, nici prea spirituală sau prea deșteaptă, dar în locurile unde mă arătam reușeam – de multe ori fără voia mea – să încânt și să emoționez pe orice bărbat, stârnind adesea invidia semenelor mele.

Pe unde umblasem am văzut că astăzi banul îl poate face cinstit pe omul onest și muncitor, iar altora le dă această aparență. Cu toate acestea, după o perioadă bună în care am răbdat în garsoniera lui David, doream și eu să am o situație materială care să-mi asigure o existență lipsită de griji. Este și asta o filosofie proprie.

Iorgu se întoarce în cameră și intrarea lui mă scoate din visare. Era proaspăt ras și mirosea frumos. Îmi plăcea mult de el. Avea un profil roman clar conturat peste ale cărui trăsături proeminente strălucirea razelor de soare intrate prin fereastră așternea poleială bronzului căpătat în lunile de vară. Avea 35 de ani și o statură de invidiat, dreaptă și demnă, însoțită de un calm plăcut. Era un bărbat interesant, dar și el mai rămânea adâncit în gânduri, ca orice om care a suferit o dezamăgire fusese părăsit de o femeie, deși, în general, femeile părăsesc mai rar bărbații, ei o fac mai des.

S-a așezat în fotoliu alături de mine, și-a dres glasul, după care a început încet, târăgănat:

— Draga mea, am 35 de ani și la această vârstă s-ar putea spune că m-a cam părăsit tinerețea. Constat că am stat prea mult singur. Recunosc că nu mă mai gândeam să mă căsătoresc, dar acum mi-am schimbat părerea, iar această schimbare s-a petrecut de când te-am întâlnit pa

tine. Doresc, deci, să mă adun de pe drumuri, iar tu mă poți ajuta s-o fac. Vrei să fii soția mea?

Am tresărit când l-am auzit, mai ales acum, după ce aflasem cine este. Mi se uscaseră gura și n-am fost în stare să-i răspund imediat. Nu știu ce a citit el pe chipul meu, dar, deși eram uimită, în sufletul meu obosit luasem hotărârea: „Da, accept schimbarea! Sărăcia este prea apăsătoare și tristă”.

Atunci el a continuat:

— Nu încerc să te ademenesc cu vorbe dulci. Poate ai fost nevoită să ascuți prea des vorbe de admirație care nu-ți mai fac nicio plăcere. De aceea renunț la ele. Te rog, însă, să te gândești bine, cu blândețe și îngăduință! Ai aici tot ce-ți trebuie, iar eu te pot ocroti, suficient de bine ca să nu te mai atingă grijile, lipsurile și răutatea lumii. Ți cer doar dragoste și sinceritate în tot ce faci.

Nu știam cum să încep, parcă-mi pierise glasul.

— Voi încerca să-ți fiu o bună parteneră de viață, i-am spus cu un tremur în voce, dovada emoției care pusese stăpânire pe mine, dar cred că ar fi bine să mai așteptăm.

— De ce să mai așteptăm? Ce te reține?

— Vreau să mă dezmeticesc, să înțeleg mai bine noua situație și ce urmează să se întâmple cu mine.

— Bine. Când te hotărăști să-mi spui. Dar de aici nu mai pleci, cu asta cred că ne-am înțeles! a adăugat apoi.

— Da, am răspuns puțin mirată de vocea lui poruncitoare. Îl priveam pe Iorgu și mi-l închipuiam ca pe o pasăre măreață căreia i se jumuliseră penele care-i confereau acea măreție. Își deschisese inima în fața mea și îmi vorbise cu toată sinceritatea pe care i-o apreciam în mod deosebit. Și, totuși, el mă iubea, iar eu încă nu-l puteam bucura cu acest sentiment nobil, limitându-mă să-i fiu parteneră.

— De ce taci?

— M-ai surprins cu cererea ta, deși nu cred că te interesez chiar așa de mult.

— Ești nedreaptă cu mine, Filia. Nu-ți reproșez nimic

pentru că țin prea mult la tine și te respect.

Doamna Margareta Savu (Reta-menajera) se tot învârtea pe lângă noi, dornică să-i arătăm ce am cumpărat.

— Vai, cât de frumoase sunt toate! a exclamat ea, continuând să privească cu uimire fiecare obiect.

— Luni plecăm la munte, a anunțat Iorgu cu un aer cordial. Mergi și tu cu noi, Reta?

— Nu merg. Ce să caut eu acolo? Nici nu se cade...

— Și pe mine m-ai luat prin surprindere, dragul meu, așa cum ai început să faci în orice împrejurare.

— Cred că nu ai vreo treabă de făcut în mod special în Constanța? mi s-a adresat el, privindu-mă pe sub gene.

— Nu am, dar la munte va fi frig... Suntem în octombrie.

— Uneori octombrie este luna cea mai frumoasă la munte. Pădurile capătă culori pastel: gabene, roșii, verzi, portocalii, violet etc., iar aerul este pur și sățios.

Nu știu de ce, dar toată ziua am așteptat să se facă mai repede noapte și să se întoarcă Iorgu de la firmă.

Cu Reta am discutat toată ziua, atât la bucătărie, cât și în salon, dar eu îl așteptam pe el.

S-a întors pe la orele 18, 00, am mâncat, iar pe la ora zece ne-am retras în dormitor. Abia a închis ușa camerei, că Iorgu m-a și prins în brațe, m-a apropiat de pieptul lui și m-a sărutat. I-am răspuns la fel, iar când am simțit că trupul mi s-a înfierbântat, m-am lăsat moale, abandonându-mă în brațele lui puternice, care m-au luat pe sus și m-au așezat pe pat.

Îi simțeam degetele înfrigurate care mă dezbrăcau, iar când a terminat cu mine, s-a dezbrăcat și el, aruncându-și hainele pe scaune și cuibărindu-se lângă mine. Nerăbdarea lui de a ajunge cât mai repede alături de mine, mă făcea să mi se umple inima de fericire și recunoștință, fiind o dovadă că el mă iubește și mă dorește.

În gând îmi spuneam: „Bine-mi mai stă ca amantă a lui Iorgu! Halal doamnă!”

Luni am pus bagajele în mașină și am plecat spre Brașov, trecând prin București, apoi pe autostradă spre Ploiești. Pe la ora 15,00 am ajuns la Sinaia, cazându-ne la vila „Furnica”, pentru două zile. Ne-am plimbat prin împrejurimi și am privit munții. Ce frumoși sunt în apus de soare, parcă ard crestele lor. Ne țineam de mână, iar Iorgu mă privea cu coada ochiului și zâmbea entuziasmului meu. Îi zâmbeam și eu cu un zâmbet larg, așa cum nu mai zâmbisem unui bărbat niciodată.

Seara ne întorceam de la restaurant și ne băgăm în pat. Iorgu mă atenționase: „Niciun ziar, nicio carte!” și așa am făcut. Atunci i-am povestit eu toată copilăria mea, până când am ajuns la Constanța. În câteva vorbe, cam asta i-am spus: „M-am născut în București, mama a murit când m-a născut, iar tatăl meu nu s-a interesat de mine niciodată – am aflat de la rude că a fost demnitar și atât. Până la vârsta de șapte ani am trăit în comuna Târnava la bunica, apoi am crescut în Brașov, sub îngrijirea și educația mătușii Saveta – sora mamei, care m-a dat la școală până când am terminat liceul și o școală post-liceală în București. Mătușa a murit anul trecut în luna iunie, iar eu, rămânând fără vreau sprijin, am plecat în lume. Abia când am rămas singură pe lume mi-am dat seama cât de naivă eram și viața petrecută prin școli nu-mi dăduse nicio experiență.

Viața cea adevărată nu m-a întâmpinat cu flori și greul l-am simțit când am ajuns aici, la Constanța. Degeaba voiam eu să fiu independentă, dar fără bani, am constatat repede că sunt nimeni. După liceu voiam să dau examen la Belle-Arte, voiam să mă fac pictoriță, dar am ajuns la școala post-liceală de desenatori. Se zicea că am ceva talant, însă nu aveam sprijin de nicăieri.

Multe nu știam pe atunci. Abia mai târziu s-a lărgit sfera mea de înțelegere a lumii și mi-am dat seama în ce fel trăiesc oamenii și de unde vine răul. Îmi făcusem multe planuri de viitor, dar niciunul nu s-a împlinit.

Acum ai apărut tu și aștept să văd dacă, într-adevăr, norocul eseistă și pentru mine?

— De ce ai ales Constanța? m-a întrebat Iorgu.

— Nu știu. După moartea mătușii mele Saveta, proprietarul casei în care locuisem dintotdeauna m-a somat să mă mut pentru că are nevoie de spațiu pentru fiul său. Ce era se fac? Am dus mobila și ce mai aveam acolo la niște vecini, sași, provizoriu, iar eu am mers pe litoral să-mi limpezesc mintea după acel dezastru. Când am ajuns în Constanța, m-am cazat la hotelul „Sport”, iar peste un sfert de oră mă aflam pe plaja Modern și mă bălăceam în apa mării.

Acolo m-a întâlnit David care, după câteva zile de prietenie, m-a păcălit și m-a luat la el acasă și am decis să rămân, astfel că nu m-am mai întors la Brașov de mai bine de un an de zile.

— Mergem acum? Tot suntem pe drum.

— Nu. Aș mai face-o în caz foarte grav, altfel nu mă pot întoarce acolo de rușine. Ei mi-au primit bagajele, iar eu mă întorc peste un an. Nu se poate. Recunosc că rămânerea la Constanța a fost atunci o inspirație proastă, de moment, dar acum înclin să cred că a avut un rol și destinul meu. Cine mai poate ști?

— Îmi pare rău că a trebuit să treci printr-o asemenea situație neplăcută și să suferi atâta! Pe David îl cunosc și eu, ca și pe cei doi prieteni ai lui. I-am văzut destul de des la restaurantul „Zorile”, iar uneori nu lipseai nici tu din grupul lor. Cât ai stat cu el?

— Un an de zile, dar fără a fi căsătoriți.

— Un escroc. Ai văzut la el ceva ce nu era. Dar asta este caracteristica femeilor. Deci, ați trăit un an de zile în concubinaj? Curios! Ai ales crinul din mocirlă. L-ai iubit?

Aveam pielea ușor bronzată, iar un vânticel care intra pe fereastra deschisă mi-a înfiorat trupul, făcându-mă să mă strâng puțin. I-am răspuns în doi peri:

— Așa am crezut. Atunci nu prea m-am gândit la ce fac, m-am aruncat orbește în brațele lui, mulțumită că el mă adora și că îmi oferea un adăpost. Pe atunci eram pudică... și prostuță, necăjită de toate câte mi se

întâmplaseră și foarte dezorientată.

— Ai plonjat cu ochii închiși în această relație.

— Da, se poate spune și așa.

— Cum te-ai hotărât să-l părăsești?

— Am fost obligată să plac. David s-a combinat cu o prietenă a mea pe care am adus-o de la București, unde era șomeră și nu avea unde să mai locuiască. După cum ți-am spus mai înainte, bagajul meu se află tot acolo, dar David nu se mai întorsese acasă, locuia cu noua „achiziție” la o altă gazdă. Cu mine se purta urât.

— Acum încep să înțeleg.

A urmat o tăcere prelungită și fiecare ne gândeam la ceva. Tot Iorgu a rupt tăcerea:

— Ce făceai acolo, în garsoniera lui?

— Eram singură de foarte multe ori pentru că el placa și numi spunea unde se duce. Dar aducea bani. Uneori făceam mâncare, curățenie, apoi puneam muzica pe care îmi plăcea s-o ascult pe întuneric. Atunci îmi închipuiam că sunt părăsită întocmai ca un obiect prăfuit care a fost aruncat într-un pod pentru că nu mai era de trebuință, apoi priveam niște poze ale fostului locatar al garsonierei, care murise fără moștenitori, despre care nu știam nimic. Nici nu știu cum aş putea să-ți descriu starea mea de atunci.

— Zici că pleca mereu. Când stătea acasă?

— Câteodată stătea și acasă, ziua, dar nu făcea nimic. Se obișnuise să stea resemnat, capitulând în lene, cu gândul la un câștig de la poker-ul de noaptea. Alteori stăteam retrași în tăcere, fiecare în singurătatea lui, iar când privirile ni se întâlneau, zâmbeam silit unul la celălalt.

Într-o zi, tot gândindu-mă la situația nesigură în care trăiam, m-au podidit lacrimile. David dezlega cuvinte încrucișate la masă, iar când mi-a văzut fața plânsă a trântit pixul pe masă, a înjurat grosolan – cum îi era obiceiul – și a plakat în oraș, de unde s-a întors abia după două zile.

— Îmi dau seama că ție ți-a fost frică de acest despot careția zdrobit sufletul de când ai devenit prada lui, care te-a pângărit și apoi ți-a aplecat grumazul, distrugându-ți viața. Ai încredințat comorile inocenței tale acestui individ josnic și brutal care, după ce s-a săturat, s-a plictisit și te-a abandonat. Foarte grav!

A urmat iar o tăcere, după care Iorgu a reluat:

— După ce am terminat divorțul cu Iuliana, am hotărât să nu mă mai căsătoresc, ci să aștept. Ceva îmi spunea că după acea căsnicie nenorocită, Dumnezeu îmi va trimite un înger cu care să-mi croiesc o altă viață. Aș vrea ca acel înger să fii tu, Filia. Tu ești jumătatea sufletului meu, iar împreună vom forma întregul. Vino cu mine! Nu mai căuta fericirea în altă parte ca să dai peste alt blestemat. Te întreb acum: De ce nu vrei să te căsătorești cu-mine?

— N-am spus că nu vreau. Hai să mai avem un pic de răbdare! Ziua aceea va veni în mod sigur. În fond, de ce este atât de importantă o hârtie? Vreau să spun, acel certificat de căsătorie. Nu crezi că este bine să ne mai cunoaștem și să ne mai obișnuim unul cu celălalt? Numai așa te poți convinge că nu faci o achiziție proastă, căsătorindu-te cu mine.

Am râs și eu de ultimele cuvinte pronunțate.

— Bine, m-ai convins, nu mai insist. Îmi pare rău că ai suferit atâta. Câteodată oamenii cei mai incapabili reușesc să exercite o influență copleșitoare asupra spiritului femeilor, așezându-le pe grumaz jugul care le pleacă atât de jos capetele înfierbântate de dragoste și de naivitate. Uneori li se mai întâmplă și bărbaților să fie sinceri în dragoste și atunci pierd totul iremediabil în fața femeilor.

— Ți-am spus tot pentru că eu vreau să te înșel, ca să mă disprețuiești mai târziu. Vreau să uit de necazuri.

— Așa trebuie să faci. Cu toate acestea eu te iubesc, Filia, pentru că frumusețea și candoarea sunt stele care luminează puternic chiar dacă zac în întunericul nenorocirilor.

— Faptul de a fi iubită de tine îl consider un noroc care mă înalță mai presus de starea mea umilă de acum și de aceea mă tem, dragul meu.

— De ce trebuie să te temi? Nu are rost să te frământezi deoarece eu te consider demnă de dragostea mea. Dacă până acum te-am iubit, fermecat de ființa ta, astăzi, cunoscându-ți trecutul și zbaterile prin care ai trecut, te ador. Mă voi strădui să te ridic pe onorabilul loc pe care-l meriți cu prisosință și știu cum s-o fac pentru chipul tău drăgălaș.

Tăceam amândoi pentru a nu știu câta oară în acea seară. Deodată îl văd pe Iorgu că se ridică și vine spre mine.

— Știu, mă gândeam: „Ce-o fi în inima ta?”

Îmi aduc bine aminte că citisem undeva, poate într-o carte, că inimile femeilor se aseamănă cu acele sertare secrete ce se practică pe la scrinuri. Fiind încastrate unele în altele, trebuie să te trudești mult până le deschizi, dar când le-ai deschis, în unele nu găsești decât praf, sau vreo hârtie îngălbenită sau nimic. Curioase făpturi sunteți voi, femeile!

— La mine nu s-a putut așeza praful, toate sunt încă proaspete. Noroc că nu am ce să ascund și că detest minciuna.

Iorgu își făcuse un obicei de când eram împreună: de câte ori intram în camera unde se afla el, mă oprea în prag și mă privea. L-am întrebat de ce o face și mi-a răspuns că îi place să mă privească în rama ușii, ca în rama unui tablou. Venisem de la baie și, după ce m-a privit, mi-a strigat tărăgănat: „Hai... vino... să... ne... culcăm!”

Ne-am sărutat, ne-am mângâiat și am făcut dragoste, iar și iar, încât găfâiam amândoi ca după 100 metri plat. Când m-am ridicat din pat eram amețită ca un alcoolic care a apucat să bea un pahar plin cu alcool pe nerăsuflăte.

Gândul spre David nu mai zbura, de data aceasta simțeam că îmi găsisem scăparea în brațele lui Iorgu.

Sentimentele îl năpădiseră și pe Iorgu, iar vocea i se

frânsese; era emoționat pentru că așteptase aceste clipe prea mult, cu destulă răbdare, iar acum era tulburat, inima lui zvâcnind de duioșie, voluptate și dorință.

— Te iubesc, Filia! repeta el.

— În declarațiile de dragoste niciodată nu spui tot ce simți. Poate și tu faci la fel?

— Asta ar însemna să mint, iar eu nu pot. Ar fi asemenea declarației pe care o face un gospodar în fața Comisiei care vine să-i inventarieze animalele din curte: nu spune tot pentru a nu fi obligat să dea o cotă mai mare statului. Noi suntem oameni serioși și vorbim despre sentimentele noastre. Îmi pare rău că nu te-am cunoscut eu înaintea lui David. Ar fi fost altfel, dar tu nu aveai ochi pentru mine când te priveam la Zorile cum dansai cu el sau cu lunganul de Paul.

— Ai dreptate. Atunci mă simțeam atrasă de el cum este atras criminalul de victima lui, cu toate că avea destule defecte: bea, juca poker, leneș, certăreț și deseori moșic. Era incorrigibil. Dar îl iubeam.

Câtă dreptate avea mătușa Saveta care-mi spunea să mă feresc de dragosce pentru că voi fi totdeauna victimă. Deși o ascultam, tot n-am putut face cum m-a sfătuit ea, deoarece dragostea, această plantă gingașă, a crescut și s-a dezvoltat acolo, la Constanța, în timp ce eu m-am copt la soare, pe plaja „Modern”.

— Ce este femeia? întreabă Iorgu. Și tot el răspunde: un năvod pe care l-a țesut Iadul ca să-i prindă cu el pe bărbați; femeia este o sărbătoare a Satanei și un cuib de vipere.

A doua zi am plecat la Predeal, unde ne-am oprit la restaurant să mâncăm, apoi am pornit spre munte. În drum ne-am oprit la biserica Sf. Nicolae, numită și *Biserica din iarbă* de către localnici, veche de peste 250 de ani. De departe ne-a întâmpinat o construcție nu prea mare, dar având niște pereți de o albeață orbitoare.

— Eu am mai fost odată aici, a spus Iorgu. Puțin mai sus se afla granița cu fostul Imperiu Habsburgic care a

durat până în anul 1918.

Era o priveliște minunată și am tot urcat până când am ajuns într-o poiană plină de felurite flori și iarbă grasă. Pe deal, oi albe și negre smălțau câmpia. Iorgu mi-a adunat un buchet mare de flori în timp ce eu priveam fluturii întârziați care zburau din floare în floare. Ne-am așezat pe iarbă și am stat de vorba, apoi am continuat să urcăm până când am dat de marginea unei râpe destul de adânci, care se căsca dedesubt. Jos de tot susura un pârâiaș.

— E destul de riscant să coborâm la râu? l-am întrebat.

— Da, malul e destul de abrupt și periculos.

Iorgu mă ținea de după umeri și, din când în când, mă întorcea spre el și mă săruta. Peste tot, în jurul nostru era numai frumusețe, liniște și pace, greu de redat în cuvinte. Florile aduse de Iorgu le țineam la piept, iar el mi le-a strivit tot apropiindu-mă ca să mă sărute. Le căzuseră petalele, dar nu la toate.

— Iartă-mă! a spus el când a observat. Ți-am strivit florile. Și cât de frumoase erau!

Am încercat să-i zâmbesc și nu i-am răspuns imediat, provocându-i îngrijorare.

— Spune-mi, Fii ia, de ce ai tu inima împovărată? m-a întrebat Iorgu, cu glasul lui blajin, în timp ce cu palmele lui fine și calde îmi mângâia obrazii.

— Ți se pare, nu am nimic, poate sunt puțin obosită, iar peisajul de aici mi-a produs melancolia.

— Ai tu ceva pe suflet, dar nu vrei să-mi spui. Poate s-a întâmplat ceva sau eu am făcut ceva care nu-ți convine. Spune! Nu vreau să fii... supărată. Eu mă bucur foarte mult că ești aici, cu mine.

— Te înșeli, dragul meu, nu am nimic.

L-am strâns ușor de braț, iar el mi-a dat părul la o parte de pe față și m-a sărutat cu tandrețe, ținându-mi fața în palmele lui mari și fine, dar puternice. I-am răspuns la sărut, încolăcindu-mi brațele de gâtul lui.

— Nu-mi place să te văd supărată.

— Nici nu sunt, i-am răspuns, sărutându-l din nou.

— Te simți bine aici, cu mine? m-a întrebat iar, având pe buze un surâs de adolescent.

— Da, foarte bine, am răspuns aproape mecanic.

— Cred că ar fi bine să ne întoarcem. Vântul s-a întetit, iar aici vremea se poate schimba brusc în acest anotimp. Văd că se adună nori de ploaie și nu avem adăpost.

N-a terminat bine cu explicațiile despre vreme, că peste munte s-a lăsat un fulger în zigzag, apoi a început ploaia, la început mai rară, apoi s-a întetit. Fugeam pe o cărare, fără să ne orientăm și am ajuns la o casă care era înfiptă într-un colț de stâncă. Iorgu a bătut în poartă și ne-a ieșit în întâmpinare un bătrânel care-și proteja capul împotriva ploii cu un sac.

— Ne primiți și pe noi? l-a întrebat Iorgu.

— Pofțiți! Dar hai repede că vă udă ploaia de tot!

— Am intrat în casă și am trecut lângă soba în care ardea focul, ca să ne încălzim și să ne uscăm hainele.

— Se mai întâmplă pe aici ca turiștii să fie surprinși de ploaie și rămân pe la noi câte o noapte, spune soția bătrânului, o femeie robustă, roșie în obraji, având cam 55 - 60 de ani.

— Noi am vrea să plecăm imediat ce va sta ploaia, a precizat Iorgu, privind pe fereastră.

— Nu se va opri curând. Câteodată ține toată noaptea, intervine bătrânul. Muntele e destul de capricios.

— Aveți grabă? întreabă soția acestuia.

— Nu avem nicio grabă, dar nu vrem să vă deranjăm.

— Da puteți sta la noi oricât, domnule, că nu ne deranjați deloc. De mâncare se găsește, iar cu această doamnă frumoasă, abia că mai stau și eu de vorbă. Nu puteți pleca pe o așa vreme de la o casă de oameni gospodari. E noapte și puteți nimeri în râpă sau să aveți necazuri cu jivinele pădurii.

— De ce nu-i întrebi, Ileana, dacă au mâncat ceva?

intervine bătrânul care stătea pe un scaun lângă sobă și meșterea ceva la un căpăstru de cal.

— Apăi, da, că v-o fi foame? zice ea. Spălați-vă aici în ligheanul aista și eu vă pun pe masă ce am. Poate o să vă placă, că am o ciorbă ardelenească cu găluști și friptură de iepure. Am și friptură rece de miel.

— Ridichi aveți? am întrebat-o eu.

— Nu avem, dar avem murături la borcan.

— Merge! a spus Iorgu cu veselie în glas.

Am mâncat încet. Între timp gazda ne-a pregătit patul într-o cameră mare unde aerul mirosea a rășină și fructe de pădure, iar în sobă duduia un foc de lemne.

— Noi ne culcăm devreme, a spus bătrâna.

— Asta pentru că n-avem radio, televizor, nici lumină electrică în pustietatea asta, a completat bătrânul. Am un tranzistor, dar i s-au gătat bateriile și a „adormit”. Până merg eu iar la oraș să cumpăr altele.

— De ce stați aici, izolați de lume? i-am întrebat eu.

— Apoi asta e casă făcută de bunicul meu. Tot aici au locuit părinții mei, acum noi doi, că fiica noastră s-a măritat tocmai la București. Unde să ne ducem?

Dimineața când ne-am sculat nu mai ploua deloc, dar mai sufla vântul dinspre nord.

— Cred că vine zăpada, spune bătrânul privind cerul peste vârful muntelui. Ce vreți? Este sfârșit de octombrie și pe aici începe iarna mai devreme.

— Să ne grăbim să ajungem la mașină! i-am spus lui Iorgu.

— Unde aveți mașina?

— În Predeal, la o parcare, răspunde Iorgu.

— Cam departe, apreciază bătrânul, dar sunteți tineri.

La plecare, mama Ileana mi-a dat un buchet mare de flori de grădină. Majoritatea crizanteme.

— Pe toate i le dați ei? a întrebat-o Iorgu, râzând.

— Da. I le dau pe toate. Dumneata să te mulțumești

cu doamna care este o frumusețe, a răspuns femeia veselă.

Ne-am luat rămas bun la poarta lor, după care am primit indicațiile necesare cu privire la coborâre, apoi am plecat spre Predeal, sporovăind amândoi.

Când am ajuns la mașină, am pătruns înăuntru și ne-am odihnit puțin înainte de a porni la drum.

— Ce zici, ne întoarcem acasă, sau continuăm spre Brașov? m-a întrebat Iorgu.

— Cred că ar fi mai cuminte să ne întoarcem acasă. L-ai auzit pe bătrân că vine zăpada și cine știe ce se poate întâmpla pe drum.

— Atunci așa facem. Mergem la Constanța.

Zicând aceasta, s-a aplecat spre mine și m-a strâns în brațe, apoi m-a sărutat. Măinile și gura lui mă căutau înfometate, neliniștite, iar sângele fierbinte îi urca în obraji.

— Hai să mergem la hotel ca să mai facem dragoste!

— Nu. Hai acasă, avem destul timp pentru asta!

A pornit motorul și am intrat în șoseaua națională.

— De ce taci? Ai o figură de parcă ai fi săvârșit o crimă, mi-a spus Iorgu. Sau un păcat mare. Suntem noi niște păcătoși?

— Ei, chiar păcătoși, nu, doar puțin amănți.

— Ai dreptate. În curând vom depăși și stadiul de amănți.

L-am lăsat pe Iorgu să tremure de febra și plăcerea îmbrățișărilor, care-mi plăceau și mie deoarece mă alinau și-mi redau frânturi de fericire, făcându-mă să mă simt din nou demnă și mândră și m-am cufundat în gânduri.

Îmi aminteam că până nu de mult mândria mea fusese terfelită de David, care profitase de naivitatea mea și de sărăcia în care mă zbăteam când l-am cunoscut.

În noua situație mă simțeam reabilitată, pe măsură ce relația mea cu Iorgu înainta și se consolida și asta mă făcea să-mi radieze inima bucurie, deși nu prea mă exteriorizam.

Am ajuns la Constanța după prânz. Acasă ne-a deschis Reta, care ne-a întâmpinat cu întrebarea:

— De ce v-ați întors atât de repede?

— Tu voiai să stăm până la Crăciun? i-a răspuns Iorgu. Acolo urlă lupul, nu mai cântă cucul, dragă Recă. Vine iarna.

— Dacă este numai asta, atunci bine ați venit acasă!

Viața împreună cu Iorgu se dasfășura plăcut și cu toate acestea, nu mă puteam adapta. Nu-mi venea să cred că poate fi viața în cuplu și altfel. Mă mai frământau unele gânduri în legătură cu David, în special scena când m-am întors de la București și l-am surprins în pat cu Rica.

Îmi venea să vărs lacrimi față de Dumnezeu, dar și față de Iorgu, de recunoștință pentru cele ce mi se întâmplau după atâția ani chinuiți în mizerie și umilință.

Prin această unire cu Iorgu dobândisem posibilitatea de a mă gândi la ziua de mâine fără pic de îngrijorare.

Treptat, am început să mă obișnuiesc cu această casă, cu vaza plină de trandafiri de care se îngrijea Iorgu și cu patul mare care-mi producea o dulce amorțeală în tot trupul și-mi făcea plăcere să-mi ating propria-mi piele catifelată. Când am început se iubesc, mi se părea atât de frumoasă, încât o socoteam a fi piatră prețioasă amplasată într-o montură reușită care era grădina în care puteam respira un aer de siguranță.

Am aranjat camerele după gustul meu, ajutată de Reta, rezervând pentru Iorgu un birou de lucru în care am pus și o canapea lată.

— De ce aranjezi și aici dormitor? m-a întrebat ea.

— Aici va fi biroul lui Iorgu, iar canapeaua îi va servi să se odihnească atunci când este obosit.

— Nu-mi place moda asta cu camere separate. Ar trebui să bată la ușă când vine soțul în dormitor? Asta duce la înstrăinare între soți și nu e bine deloc.

— E mai igienic, iar în acest caz soții se doresc mai mult.

— Eu n-am pomenit așa ceva. Atunci când soția îi

spune soțului „vreau să fiu singură”, e semn că se apropie o mare primejdie în tăria cuplului, care duce la început la separarea în fapt, apoi la desfacerea căsătoriei, până la ea nu mai rămâne decât un pas. Într-o căsnicie nu trebuie să existe împotriviri, cei doi soți trebuie să se completeze unul pe celălalt. Să nu umblați cu gânduri ascunse, dimpotrivă, căutându-vă unul pe altul!

— Nu este nimic din tot ce crezi, m-am gândit numai că are nevoie de birou, iar când vrea să se odihnească un pic să se întindă pe această canapea, am explicat din nou.

— Donul Iorgu nu lucrează noaptea și chiar de s-ar întâmpla așa, odihna tot în pat îi cade mai bine, alături de dumneata. Sunteți oameni tineri, ce naiba, insistă Reta.

Când s-a întors Iorgu și i-am spus cum a aranjat în casă, a râs, a fost de acord cu mine dar a precizat:

— E foarte bine, dar eu tot cu tine voi dormi. Să pui câte o veioză pe fiecare noptieră de lângă patul nostru!

După cină nu mai rămâneam prea multă vreme în salon. Ne băgăm în pat și discutăm până aproape de miezul nopții.

Odată Iorgu mi-a spus:

— Draga mea, inima ta este ca o liră, dar mi se pare că ceva nu merge cum trebuie, parcă lipsește acel ceva care ar trebui să-i mângâie strunele și atunci ea rămâne tăcută. Sau poate rămâne așa numai pentru mine? N-o mai ține atât de încordată și lasă-mă s-o mângâi eu! Ai să vezi atunci ce sunete frumoase va scoate când se va înflăcăra. Încearcă să uiți vechea iubire! Tinerețea este însoțită de speranță și fiecare om o întâmpină la început cu încredere. Dragostea când ne cuprinde o primim adesea cu bucurie, acceptându-i cu o încântare săgețile, fără să ne dăm seama dacă sunt otrăvite. Dar nu trebuie să uităm că fiecare bucurie pe care ne-o oferă viața - bucuriile sunt foarte puține, este o adevărată desfătare, care înainte de a fi luată în stăpânire, necesită să fie cucerită prin luptă.

Mai înainte ți-am propus să ne căsătorim și ai cerut o amânare, ți-am respectat dorința și voi avea răbdare.

— Din câte am aflat până acum, aproape toate căsniciile sunt nefericite. Cauzele nu le știu, am spus eu.

— Poate că ai dreptate. Sunt mii de căsnicii nefericite, numai că undeva se greșește, acei soți care formează cuplurile în cauză se mint, nu spun adevărul despre mersul căsniciilor lor, complăcându-se să conținu le viața în doi, chiar dacă nu le-a mai rămas nimic din ceea ce a fost la început. Cu atât mai rău o duc acele cupluri care nu au avut nimic în comun, iar unirea lor a avut la bază interese materiale sau greșeli ireparabile, dragostea fiind exclusă.

A urmat o pauză în care tăceam amândoi. Tot el a rupt tăcerea:

— De ce ești, încă, rezervată? Crezi că dragostea este o crimă?

— Nu am spus asta. O consider chiar o virtute divină. Indiscreția și nerușinarea sunt crime oribile, dezgustătoare. Dragostea pornește din inimă și ea nu trebuie atinsă de vulgaritate, fiind sfântă, neavând nimic comun cu depravarea înăscută, acea practică imbecilă.

— Poate te-ai întrebat de ce mă grăbesc? Am deja 35 de ani.

Filia.

— Nu trebuie să te temi. Un bărbat nu are vârstă, mai ales în ceea ce privește virilitatea și viața intimă.

— Trebuie, totuși să ne gândim la viitor. Dar acum hai să ne culcăm că este târziu, a spus în timp ce întindea mâna spre noptieră să stingă veioza.

Dimineața cerul era înorat, iar până când am luat micul dejun a început să plouă și a ținut-o tot așa vreo câteva zile, apoi a venit o zăpadă care a ars și ultimele flori de toamnă, după care s-a topit. Când s-a mai încălzit, l-am rugat pe Iorgu să mă ducă la garsoniera lui David ca să-mi iau bagajul.

— Te duc mâine dimineață, a zis el.

— Nu dimineața. Nu vreau să mă vadă vecinii că plec cu valiza de acolo. Seara, când te întorci de la firmă.

— Bine, mergem când vrei tu.

Seara, când am ajuns la ușa garsonierei, aveam emoții. Nu știam ce se întâmplase cât lipsisem de acolo. Am introdus încet cheia în yale, apoi am învățit cu grijă; ușa s-a deschis și am intrat. Totul era în beznă. Am aprins lumina și am cercetat flecare încăpere, constatând că n-a fost mișcat nimic de la locul lui. Mi-am pregătit valiza și o sacoșă din plastic în care mi-am pus toate lucrurile mele personale, apoi i-am scris un bilet prin care îl anunțam că am plecat, iar cheia am lăsat-o Luciei de la etajul al treilea.

Am îngenuncheat în fața mesei și m-am rugat: „Doamne, fa cu mine după voia Ta. Las soarta mea în grija înaltei Tale înțelepciuni să hotărăști, iar eu mă voi supune și voi îndeplini această hotărâre, după puterile mele”. M-am închinat, m-am ridicat și am ieșit. După ce am încuiat ușa, am mers la apartamentul Luciei și am sunat. A ieșit Lucica.

— Hai înăuntru! a insistat ea.

— Nu pot, că mă așteaptă jos mașina. Ține tu cheia de la garsonieră și te rog să i-o dai lui David! Dacă ai plăcere și timp, vino într-o zi pe la mine! I-am dat și adresa și telefonul de acasă, apoi ne-am despărțit.

Părăsind garsoniera, am simțit cum dispărea o părticică din viața mea, precum nisipul dintr-o clepsidră. O privisem pentru ultima dată, știind că nu mă voi mai întoarce acolo niciodată.

Jos mă aștepta Iorgu, care mă privea cum mă strecuram pe lângă bloc, iar la o fereastră deschisă stătea un tânăr care mă compătimea, văzându-mă încovoiată sub greutatea bagajelor. Și-o fi zis el: „Biata de ea, ce bătrână și obosită este!” Din apartamentul lui răzbătea o muzică veselă. Iorgu, care parcă îmi ghicise gândul, m-a întâmpinat cu expresia: „Ți se pare, nu arăți deloc, bătrână a, doar un pic șifonată. Dar te repari tu curând”. Mi-a luat valiza și mi-a pus-o în portbagaj, apoi am plecat spre casă. La aparatul de radio din mașină era aceeași muzică sălbatică. Mă gândeam că muzica este singura artă

supremă care poate comunica multe și în orice limbă. E greu să-mi explic de ce, totuși, există și oameni opaci la muzică, unii sunt chiar oameni cultivați.

Un claxon m-a scos din visare și abia atunci i-am răspuns lui Iorgu:

— Se poate să fiu, încă, convalescentă, dar sper să mă restabilesc într-un timp scurt, dacă sunt înțeleasă și ajutată. Mă bucur că am reușit să las în urmă pustiu.

— Eu sunt lângă tine cu sufletul și promit să te ajut, mi-a răspuns Iorgu, zâmbindu-mi tandru. Asta pentru că te iubesc. M-am molipsit de iubire pentru a doua oară, iar dacă atunci, în liceu, am reușit să scap din tunel, de data aceasta nu mai cred să reușesc, cu fiecare zi mai adaug o za la nevăzutul lanț al intimității noastre. Ai găsit totul bine acolo? a schimbat el subiectul.

— Da. Liniște, beznă, pustiu.

— Ți-ai luat tot ce aveai sau ai mai uitat ceva?

— Năravul a mai rămas. Nu l-am uitat, l-am lăsat intenționat acolo ca să crape.

— Bine ai făcut.

Mă simțeam bine. Pornisem alături de Iorgu cu încredere, îl simțeam aproape, ca pe un neten cu care mă puteam înțelege cu ajutorul gândului și mai puțin prin cuvinte, de care mi se părea că nu mai aveam nevoie.

Acasă am dus bagajul în dormitorul nostru, apoi am mers în sufragerie să cinăm.

— O făcurăm și pe asta, a spus Iorgu, râzând.

— Trebuia să-mi iasă din grijă, i-am răspuns.

— Îți mai aduci aminte când ne-am întâlnit prima dată? m-a întrebat din nou.

— Da. Era 12 septembrie, o zi frumoasă de toamnă, numai în sufletul meu era iarnă. Era cald ca vara, în iulie, copacii erau încă verzi și plini de frunze care, încă, nu simțiseră mușcătura rece și vătămătoare a brumei.

Eram obosită, trasă la față după o noapte nedormită, dar simțeam că m-am maturizat brusc. Prima dată m-am

oprit în parcul de lângă gară, unde pomii și florile păstrau pe frunze rouă zorilor. M-am așezat pe o bancă și am privit parcul pustiu. Era o liniște deplină încât se auzeau până acolo zgomotele talazurilor care loveau ritmic digul și tipatul pescărușilor, care își chemau perechea. Plângeam și-mi spuneam în gând: „Ce frumoasă trebuie să fie viața, iar eu sunt atât de nefericită și neajutorată!”

M-am ridicat de pe bancă și am mers pe jos până la Casino, apoi înapoi, până la „Galeriile de Artă” unde ne-am întâlnit. Restul îl știi.

— Cred că tot destinul ne-a întâlnit, Filia.

— Se poate.

În acea noapte, prin aducerea bagajului de la David, rupsesem toate punțile cu el. M-am întors spre Iorgu și l-am mângâiat, iar el m-a strâns la piept, m-a sărutat, m-a dezbrăcat de cămașa de noapte și ne-am iubit de mai multe ori, dăruindu-mă lui cu totul și am adormit îmbrățișați, poziție în care ne-am și trezit dimineata.

Ne-am făcut toaleta, iar când am intrat în sufragerie eram veselă, că îmi venea să cânt. Privindu-mă într-o oglindă, am observat că pielea mi se colorase ușor, îmi revenise vechea strălucire a ochilor și o notă de voioșie.

Reta a observat și ea schimbarea și m-a felicitat, ca și când știa și ea că treceam pragul convalescenței.

Mă simțeam fericită, gândind că viața merită să fie trăită, fiind plină de posibilități și de speranțe, care-mi dădeau curaj, siguranță și mă făceau să mă simt reînnoită.

Mâneam și mă gândeam: „Ce fericire să trăiești lângă acest om! Bine ar fi fost dacă-l întâlneam pe el când am sosit în Constanța, să-i fi dăruit lui candoarea mea și să-i fi fost soție. El este un om atât de bun, de cinstit și îndrăgostit de mine. Trebuie să-l iubesc pentru că merită!”

Iorgu îmi declara cu orice prilej că prezența mea în casa lui - casa noastră, cum îi plăcea să spună - îl încântă mereu la fel ca în prima zi.

Toate aceste manifestări de dragoste mă făceau să mă simt în siguranță lângă el, întocmai ca o navă ancorată

în port sigură, ferită de furtuni, după ce trăisem o perioadă de coșmar, datorită ignoranței mele și a sărăciei, care m-au băgat în cea mai rea și perfidă capcană.

Peste vreo săptămână m-a sunat Lucia Zisu la telefon și mi-a spus că ar vrea să-mi facă o vizită.

— Te aștept bucuroasă. Știi să vii aici?

— Da, știu. Cred că ajung pe la orele zece.

— Bine, sunt acasă și te pot aștepta.

Când a intrat în casă, Lucica nu mai contenea cu laudele:

— Vai, ce casă frumoasă aveți! Candelabre peste tot, ferestre largi și luminoase, mobile și tablouri, iar în centrul lor tronează chipul stăpânei îmbrăcată în rochie roză, cu bretele albe și umerii acoperiți cu o eșarfă ca un abur, arătând ca un trandafir proaspăt udat de rouă. Ești frumoasă, Filia, de strălucești și asta mă bucură nespun.

— Nu mă mai flata atâta, Lucia!

— Spun ce văd, nu te flatez deloc. Nici nu știe David ce a pierdut, păcătosul. Venisem să-ți spun că s-a întors cu două zile în urmă, a venit să-i dau cheia și i-am spus că ai plecat, dar nu i-am spus unde. Părea vesel, nu se vedea pe fața lui că-i pare rău, că e amărât. Parcă se bucura că și-a câștigat libertatea împotriva unei pasiuni romanțioase cu pretenții conjugale. L-am întrebat: „Nu-ți pare rău că a plecat? Era o fată bună și...”

„Ce dacă a plecat? Cu atât mai bine. A fost rezonabilă și a înțeles că este în plus aici. Plecarea ei arată ca s-a resemnat ușor. Se descurcă ea”.

— Măgarul! am exclamat eu la cele spuse de Lucia.

— Da, așa a spus. Aseară a adus-o pe Rica în garsonieră. Veneau amândoi cu o geantă de voiaj și niște sacoșe de plastic în mâini. Cred că era bagajul ei.

Am mai vorbit despre multe altele. La plecare Lucica a privit din nou casa și a tot lăudat-o, spunând: „nu se compară cu locuințele noastre de la bloc. M-am hotărât greu să vin, mă gândeam să nu deranjez, dar voiam să te văd neapărat”.

— Bine ai făcut că ai venit. Să știi că nu m-ai deranjat deloc, dimpotrivă mi-a făcut plăcere vizite la. Te mai așteapt și altă dată, i-am spus când am condus-o la poartă.

Pe Lucia o impresionase casă, dar nu era ceva ieșit din comun. Mobilele nu erau toate noi, dar lemnul lor era cald și primitor, tablourile nu erau extraordinare, dar parcă se aflau acolo, pe pereți, de drept, iar biblioteca era mare și arata preocupările culturale ale stăpânului.

În rest, toate impresionau prin felul cum fuseseră aranjate.

Într-o zi, Iorgu a venit de la firmă și, în loc să vină în salon unde mă aflam eu, a mers la bucătărie. Ușa fiind deschisă, am auzit discuția lor aproape în întregime:

— Ai vorbit cu ea? a întrebat-o Iorgu.

— Da. Este liniștită, chiar bine dispusă, dar fără prea mare exuberanță. Ochii ei au o blândețe incomparabilă și par să povestească o viață sufletească cu mari suferințe.

Este destul de melancolică uneori, iar atunci i se poate citi în priviri un fel de duioșie și o reculegere a fericirii.

Pare să aibă inima zdrobită, dar dacă-și regăsește fericirea, se va desface întocmai ca o floare la căderea serii și va întineri aproape brusc. Am stat mult de vorba cu ea.

E așa de blândă! Mi-a strâns mâinile cu atâta duioșie și cu bucuria omului dornic de iubire și de comunicare.

— Într-adevăr a suferit mult și încă mai suferă. Trebuie s-o ajutăm să uite. Mai discută cu ea și împărtășește-i din experiența ta!

Noaptea nu prea am putut dormi datorită celor auzite, dar mai ales, de cele pe care mi le spusese Lucia.

Dimineața, însă, Iorgu a plecat fără să mă trezească. Abia pe la ora nouă a venit Reta și m-a trezit, chemându-mă la masă. Am mâncat împreună, apoi am rămas în sufragerie să discutăm.

— L-am auzit pe domnul Iorgu că nu prea ești pregătită să te căsătorești cu el și-l tot amâni, a început ea.

— N-am spus că nu vreau sau că nu sunt pregătită,

dar l-am rugat să mai aștepte o vreme pentru a ne cunoaște mai bine. Mai mult pentru el am făcut-o, ca să nu regrete mai târziu și să ne vedem pe ușile tribunalului pentru divorț. I-am spus și lui că este bine să se convingă dacă a făcut o achiziție bună sau proastă însurându-se cu mine. Eu am fost părăsită odată, încât am o experiență pe această linie. Altfel, eu îl apreciez ca pe un om bun, respectuos, tandru și iubitor. Nu am ce să-i reproșez.

— Draga mea, căsătoria seamănă cu o loterie. Poți face o alegere greșită, dar adevărata nepotrivire este cea a sufletelor. Domnul Iorgu este un om cu multe calități, de aceea insist să te măriți cu el. Cu toate acestea te sfătuiesc să nu te grăbești, cercetează-ți bine sufletul!

— Dar, știi, eu am niște probleme. Am iubit pe unul care nu m-a meritat și inima mea încă mai suferă și...

— Dragostea este chiar sufletul din om pe care nimeni nu-l poate atinge, dar îl simți arzând în tot trupul și strălucind până-n tăriile Cerului, de acolo de unde ne este dat el. Taina vieții nu o poți descoperi decât două ființe care se iubesc și se contopesc într-un destin necunoscut. Ar fi bine să nu-l refuzi. Nu da cu piciorul norocului care ți-a surâs!

Anii zboară și odată cu ei se duce și frumusețea. Ocazii ca aceasta sunt rare. Unde mai pui că domnul Iorgu te iubește cu adevărat. Multe fete și femei și l-ar dori de soț. Mai gândește-te!

— Sunt doar puțin speriată. S-a întâmplat atât de repede să ne împrietenim, iar eu abia am scăpat dintr-o situație dificilă din care am ieșit aproape distrusă, încât cred că mai trebuie să reflectez și să iau o hotărâre bună.

— De ce ești nehotărâtă? Din experiența mea, pot spune că atunci când o femeie se îndrăgostește dacă trebuie sau nu să accepte un bărbat, este mai bine să-l refuze, pentru că dacă ezită să spună „da”, este mai corect și mai avantajos pentru ea să spună „nu” din prima clipă. A accepta o asemenea cerere cu inima îndoită, nu va duce decât la neplăceri mai târziu.

Iartă-mă că spun direct ceea ce gândesc, dar am socotit că este de datoria mea, ca femeie cu experiență și care îți doresc numai binele, să-ți spun toate aceste lucruri! Ia seama că nu am intenția să te influențez în decizia ta!

Mai gândește-te! Vezi că nici domnul Iorgu nu te-a forțat să-i răspunzi pe loc.

— M-am gândit și poate voi accepta curând.

— Te felicit din inimă, draga mea! Iată o pasiune de care o femeie trebuie să se simtă mândră. Căsătoria ta cu Iorgu oferă numai avantaje, te asigur; îți oferă tot ce dorești: stimă, independență, o casă onorabilă și multe altele. Cei care vor să te vadă fericită în căsnicie, pot fi siguri că, alături de acest distins bărbat, vei fi.

Când am rămas singură mi-am zis: „N ic iun farmec nu este mai mare decât delicatețea sufletească, căldura și purtarea deschisă, afectuoasă, la o minte atrăgătoare și înțeleaptă”. Asta era Reta.

Mintea îmi era agitată, gândindu-mă la perspectiva căsătoriei cu Iorgu și devenisem veselă, eram încântată și recunoscătoare în același timp. Nu-mi mai doream nimic altceva decât să-l merit pe Iorgu, să fiu modestă și circumspectă în viitor, învățând din „lecția” trecutei mele nebunii.

Se apropia sfârșitul cruntei mele dezamăgiri pentru care fusesem nevoită să sufăr atâta vreme.

Iorgu este infinit superior lui David din toate punctele de vedere, inclusiv stima lui. Gândul la situația prin care trecusem îmi producea tristețe și indignare. Acum eram hotărâtă să nu mă las prea multă vreme pradă deznădejdi și unor păreri de rău nefolositoare față de trecutul pe care-l știam că nu se va mai întoarce.

Regretam ușurința cu care greșisem în relația cu David, dar îmi concentram, în mod foarte hotărât și înțelept, atenția spre viitorul care mi se părea mult mai important în acel moment.

M-am dus la mine în dormitor și m-am întins pe pat,

continuând să-mi examinez, cu multă grijă, situația în care mă aflu, ce speranțe mai aveam, unde mă îndoiam și ce perspectivă de reușită mi se profilau la orizont.

„Avere nu am, meseria n-am practicat-o, adăpost nu am, sunt în mare dezavantaj. Dar câți oameni bogați și de vază nu s-au căsătorit chiar cu bucătăresele lor?

Iorgu are multe calități, iar eu trebuie să-l iubesc și îl voi iubi până la urmă. Pentru asta trebuie să mă schimb și să-l uit pe nesuferitul de David”.

Într-o seară Iorgu s-a întors de la firmă foarte vesel. Când a intrat de afară în coridor cânta o melodie plăcută.

— Mă bucur să te aud cântând, i-am spus, întâmpinându-l în pragul sufrageriei. Ce anume ți-a produs această stare?

— De când te cunosc pe tine, Filia, inima mea cântă, pentru că tu ești pentru mine cea mai dulce femeie din lume și în preajma ta nu mă supăr și nu mă plictisesc niciodată, asta și pentru că te iubesc. Și nu spun prostii! a mai adăugat, apoi, ca o sentință definitivă.

— Mulțumesc, dragul meu! Voi ține minte această scurtă și înflăcărată declarație solemnă care-ți face cinste.

— Ar cam trebui să ne gândim la viitor, draga mea.

— Sunt perfect de acord cu tine. Și eu vreau să încep o viață nouă, dar nu prea știu cum s-o fac. Poate tocmai de aceea trăiesc de pe o zi pe alta.

— Tu nu meriți să bâjbâi în viață. Ești atât de tânără și plină de viață și ar fi păcat s-o irosești în van.

— Și cum crezi tu că aș putea-o folosi mai eficient?

— Cum? Mai întâi căsătorindu-te cu mine, apoi să iei în stăpânire deplină casă, iar când se vor aranja toate, să te gândești la ce facultate vrei să dai examen. Ține minte, însă, că eu nu te forțez s-o faci!

— Ce anume nu mă forțezi, să mă mărit cu tine?

— Nici asta, dacă tu nu vrei. Închipuiește-ți cum ar arăta o familie bazată pe lipsa voinței partenerilor!

— Ai dreptate, dar să ne gândim bine cum să facem.

Spunând aceasta în memorie mi-a apărut David, ca într-o poză, cum arăta când se întorcea noaptea, amețit de la poker, obosit și cu fața încruntată. „Ce deosebire colosală între cei doi bărbații” mi-am zis în gând. Am simțit, apoi, cum David se îndepărta de mine asemenea unui tren care pleacă dintr-o gară pe timp de noapte, dispărând treptat în beznă și i se mai văd, foarte vag, luminile roșii de semnalizare de la urmă.

În acel moment am simțit cum în tot trupul îmi coboară un calm asemănător apusului de soare care dezmiardă cu săgețile lui roșii ca focul oglinda tăcută a unui lac.

Soarta care-mi arătase vitregul ei obraz de atâtea ori, mă răsfăța deodată ca pe cel mai îndrăgit dintre aleșii săi.

Din această visare m-a trezit Iorgu cu vocea lui caldă:

— Familia trebuie să se bazeze pe iubire și pe o deplină înțelegere între soți. Iubirea trebuie să inspire un simț al libertății nu al întemnițării.

— Da, așa credeam și eu, însă în practică...

Am continuat în gând: „pasiunea mea pentru David îmi topise sufletul, iar el, nu știa, mai târziu, cum să scape de mine”.

De această dată simțeam că îi aparțin lui Iorgu, alături de care mă simțeam în siguranță și în plenitudinea drepturilor.

CAP. ÎI - CĂSĂTORIA CU IORGU. NUNTA

De când îmi aflate trista poveste, Iorgu își dădea silința să-mi distragă gândurile și chiar să mă amuze cu diferite ocazii. Veselia lui îmi făcea bine. Nu exista un însoțitor mai plăcut decât el, plin de delicatețe, atent și jovial, iar când povestea ceva avea atâta umor, încât descrierile și comentariile lui deveneau amuzante pe neașteptate. Era înzestrat cu un fler deosebit pentru tot ce avea semnificație și se pricepea nespus de bine să aprecieze valoarea, îmi vorbea des despre iubire în ultima vreme.

— Draga mea, prima iubire prin care trece oricine

este vremelnică și apare, de obicei, în adolescență sau în tinerețe, mai târziu devine o raritate. Când apare, ai impresia că ea va dura o veșnicie dar nu este așa, nu este de durată, pentru că intervin anumiți factori care o sting.

Căsătoria, însă, ar trebui să țină „până ce moartea ne va despărți”, cum declară cei doi soți la altar, dar pentru aceasta este nevoie de altceva; ea trebuie clădită pe temelie solidă, nu pe himere. Adevărul, cinstea și dragostea trebuie să-i călăuzească în viața în doi.

Dacă ai timp, astăzi aș vrea să ascuți și povestea vieții mele, pe care voi încerca s-o concentrez în câteva fraze, ocupându-mă, mai ales, de ultima parte care ne este mai aproape.

— Timp știi că am berechet și te ascult cu drag.

— Când eram ultimul an de liceu am fost prieten nedespărțit cu o colegă căreia îi jurasem dragoste și credință eternă - ce să-i faci? candoarea tinereții. La fel a făcut și ea, dar cu o oarecare reținere pe care, naiv cum eram atunci, n-am fost în măsură s-o descifrez.

Hotărâsem amândoi să ne căsătorim în toamnă, după ce luam examenul la facultate, dar am fost împiedicați de părinții fetei care erau adventiști. Abia atunci am priceput de ce avusese fata reținerea când luasem hotărârea. Mama mea era și ea împotriva acestei căsătorii, dar motivul era altul, că sunt prea tânăr și se temea să nu abandonez facultatea. Când a aflat de împotrivirea familiei fetei, mama nu știa cum să-i mulțumească Cerului.

— Dar tatăl tău ce a spus?

— Tata lipsea de la sfatul nostru. Murise pe când eu eram în clasa a zecea. A suferit un accident de muncă în port și nu a mai putut fi salvat.

— Scuză-mă! N-am știut că...

— E-n regulă! După ce am terminat facultatea (A.S.E.) am fost repartizat ca economist la fabrica „Zagna Vădeni” din județul

Galați, iar acolo am făcut greșeala colosală să mă căsătoresc cu Iuliana, care lucra la serviciul administrativ

în calitate de contabilă. Prin 1988 eu am reușit să mă transfer cu serviciu la fabrica „Munca” din Ovidiu, iar ei i-am găsit post de contabilă în port, la platforma de export din cadrul Ministerului Industriei Construcției de Mașini.

De aici a început tot necazul meu, care m-a făcut să-mi dau seama cât de mult mă înșelasem în privința ei.

La serviciu Iuliana a cunoscut un subinginer cu care s-a combinat, dar eu n-am știut nimic până s-a produs „catastrofa”.

După revoluția din 1989, cum situația din țară se înrăutățise, m-am gândit să plec și eu în străinătate ca să lucrez acolo și să-mi îmbunătățesc situația materială. Iuliana a fost de acord imediat, dar eu nu știam cum să procedez și unde să mă duc.

Discutând cu mama, aceasta mi-a spus să-i scriu unchiului Zamfir Prodan, unicul ei frate în viață, care trăiește în Seviilia-Spania. A căutat într-un sertar și mi-a adus o scrisoare de la el.

I-am scris ca să-l întreb ce posibilități există dacă merg la el în Spania și mi-a răspuns în mai puțin de o lună de zile, trimițându-mi invitația și banii necesari (valută) pentru transport. Așa am ajuns în Sevilla, unde am lucrat aproape doi ani de zile.

Între timp Iuliana a plecat cu subinginerul ei la Pitești de unde era acesta, luând din apartamentul nostru tot ce s-a putut lua, mai puțin obiectele grele și mobilele.

Alertată de vecinii din bloc, mama a fost acolo să vadă, apoi mi-a scris să mă întorc în țară. M-am întors și bine am făcut, deoarece peste două luni mama a murit și am putut să mă ocup de cele de trebuință pentru cele veșnice.

— De ce a murit? Era bătrână? l-am întrebat.

— Avea 61 de ani, dar a avut cancer la vezica biliară și s-a stins repede. Medicii nu prea m-au lămurit.

— Iată, deci - a continuat Iorgu - ce înseamnă dragostea din copilărie și ce este căsătoria fără dragoste, făcută de nevoie sau din ambiție, cum am făcut-o eu pe a

mea.

Ți-am povestit toate acestea pentru a avea o imagine clară asupra bărbatului pe care v-a trebui să-l accepți sau să-l respingi. Din partea mea te asigur că te iubesc de când te-am văzut prima dată la restaurantul „Zorile” împreună cu David și Paul; cu ultimul dansai foarte frumos.

— Paul dansa foarte frumos și foarte ușor, avea ritmul în sânge, am precizat eu.

— Da. Te-am observat mai de aproape când, după dans, ai revenit la masa lui David și ai băut jumătate din paharul cu șampanie. Ți mai aduci aminte?

— Poate era vara, cald? Nu-mi aduc aminte.

— Era la sfârșitul lunii mai. Eu eram în doliu.

A urmat o tăcere prelungită ce se lăsase între noi.

Iorgu nu mințea, mă iubea cu aprindere, întocmai ca un adolescent, îmbinând focul tinereții cu rațiunea bărbatului matur, trecut prin experiența unei căsnicii ratate.

Eu continuam să mă gândesc la dragostea mea irosită, fiind conștientă de imposibilitatea unei conviețuiri în viitor alături de David. Trebuia să iau o hotărâre, dar încă mă mai temeam de necunoscut.

— Aș fi vrut - a rupt Iorgu tăcerea - să ne căsătorim amândoi, bineînțeles dacă și tu vrei asta, să punem bazele unei familii trainice, pe temelii noi.

Am simțit că totul se învârtea în jurul meu și mă simțeam fericită, parcă pluteam într-un palat de cristal.

Văzând că întârziu să-i răspund, Iorgu a reluat:

— Vezi, tu, draga mea, iubirea este sublimă în teorie, chiar și atunci când trăiești într-o colibă alături de persoana iubită, dar în practică este diferit. Viața plină de lipsuri reușește să ucidă dragostea, treptat, în nouă din zece cazuri. Mulți dintre bărbați sunt egoiști și lasă tot greul în seama femeilor, care sunt nevoite să îndure totul; când nu se mai pot descurca, fie ele abandonează „căruța”, fie sunt abandonate de bărbați.

Tare aș vrea să te bizui pe experiența mea, pe

dragostea și înțelegerea mea față de tine, pe discernământul meu în aprecierea mersului vieții și al lumii. Ți-am cerut să te meriți cu mine pentru că știu că sunt capabil să te fac fericită. Îți las posibilitatea să te gândești la noua situație și să-mi răspunzi.

— Îți mulțumesc pentru că mă înțelegi! Dar de această dată accept cererea ta în căsătorie pentru că ești bun și te respect.

— Acesta este singurul motiv?

— Vor mai fi fiind ele și altele.

— Care? Spune-mi unul!

— Cred că sunt însărcinată, i-am spus suspinând.

— Asta nu este motiv să plângi, dimpotrivă. Ești sigură?

— Păi, sunt, după toate semnele femeiești.

— Mi-ai făcut o mare bucurie, a spus el sărutându-mă. Măine mergem la medic să ne confirme bănuiala ta, apoi să treci la regimul mamei grijulii.

— Vreau, însă, să-ți spun câteva lucruri acum că am acceptat să-ți fiu soție. Încă nu te iubesc suficient, așa cum ar trebui o femeie să-și iubească bărbatul, dar simt pentru tine mult mai mult decât o prietenie. În viitor sper să ajung să te iubesc din toată inima pentru că ești un om bun, care meriți să fii iubit, iar eu mă voi strădui din toate puterile să te prețuiesc și să te iubesc cum se cuvine. Ai multe calități și, căsătorindu-te cu mine, simt că-mi faci o mare cinste. Poate te-am dezamăgit cu trecutul meu, care mă făcuse ca nici eu să nu mai am despre mine o părere prea bună ca altă dată.

...Fața îmi ardea și mă aflam într-o stare sufletească ciudată care arata cât de înrobite de trup îmi fusese sufletul și cât atârna starea morală de voință.

Iorgu s-a îndreptat spre un scrin, l-a deschis și a scos din el o casetă mare de culoare maron. Cu o cheiță a deschis-o, iar din ea a scos niște cutii de culoare neagră, dând la iveală, rând pe rând, un colier, un inel și o pereche de cercei, toate din aur cu diamante înscrustate în

monturi.

— Toate sunt ale tale. Este darul meu pentru tine și te rog să-mi dai voie să-ți pun eu inelul și colierul, iar tu prinde-ți cerceii!

Am întins mâna, iar Iorgu mi-a pus inelul în deget, apoi a trecut în spatele meu și mi-a prins colierul; când m-am apropiat de oglindă, abia vedeam cerceii printre lacrimi.

— De ce plângi, iubito?

— De bucurie. Încă nu le merit. Sunt atât de frumoase! Mulțumesc din toată inima! i-am spus, încolăcindu-i mâinile după gât și sărutându-l tandru.

Întorceam mâna cu inelul în toate părțile, iar lumina lustrei se reflecta cu sclipiri de diamante, în timp ce pe obrajii mei curgeau involuntar lacrimi fierbinți.

— Ți plac?

— Da, sunt foarte frumoși, n-am mai avut așa ceva.

— Deci, viitoarea mea soție aste deja însărcinată. Asta presupune să ne căsătorim înainte de a se naște copilul pentru a nu avea trei nume diferite, cum se obișnuiește la firmele de avocatură: „Vrabie, Istrate, el. company”. Asta nu e bine nici pentru noi, nici pentru copil, mai ales.

— Ți aduci aminte când am fost la Predeal? Când am coborât de pe pajiște spre râpă, am dat peste un loc misterios, care parcă ascundea ceva la fiecare pas, fiecare palmă de pământ părea că ascunde o taină.

— Da. Acolo putea să fi fost un loc de sacrificii.

— În noaptea aceea am visat locul respectiv, în timp ce norii de pe cer se mișcau pe deasupra lui, parcă îl știau. Cred că atunci am rămas însărcinată.

— Și nu te bucuri?

— Ba da, numai că îmi este puțin teamă. Mama mea a murit la naștere, iar eu am trăit, dar am rămas singură pe lume.

— De când ești cu mine să nu te mai consideri

singură.

— Voi încerca. De mult doream să am un prieten de suflet, cu care să pot discuta orice, în deplină sinceritate. Eu am obiceiul să fiu sinceră cu toată lumea. Mi-a plăcut totdeauna adevărul, dar atunci când este luat drept minciună, te lași păgubașă să-l mai rostești. Sinceritatea mea mi-a adus destule necazuri și tot nu m-am lecuit.

— Ne vom căsători și de aici înainte te voi apăra de toți.

— Căsătoria înseamnă cătușe, închisoare, pentru multe femei, iar eu m-am temut de ea. Nu știu de ce îmi este foarte milă de femeile tinere căsătorite.

— A noastră va fi o căsătorie modernă, realizată între doi oameni cu judecată, oameni civilizați, moderni.

Trebuie să recunosc că această căsătorie a avut, la început, un iz de necesitate, iubirea mea pentru Iorgu venind ceva mai târziu; începusem să-l îndrăgesc pe Iorgu, dar mă presa și o dorință de a avea „o casă a mea”, în înțeles propriu, pe care nu o avusesem niciodată, nu în înțeles numai de gospodărie, mult mai mult, acea formă de conviețuire alături de un om în fața căruia să-mi pot deschide sufletul și să pot discuta toate problemele care mă frământă. Privindu-l pe Iorgu, mi se părea că găsisem acel om. El era potrivit pentru ceea ce doream, mă asculta atent, îmi lămură unele lucruri și mă sfătuia în altele, dovedind multă experiență de viață și răbdare cu mine. Atunci mi-am spus în gând: „În viitor îl voi iubi pentru că noi, femeile, în orice poveste de dragoste vrem să regăsim ceva din viața noastră. În lume sunt multe lucruri interesante în afară de iubire pe care o poți găsi, dacă ai noroc, numai la ființele gingașe și dornice de a se dărui, iar el este o astfel de ființă. Cu David ajunsesem rău, iar continuarea conviețuirii ar fi însemnat o sinucidere lentă, mai ales că eu sunt o persoană care-mi doresc libertatea și viața fără complexe. Îmi dau seama că David fusese un compromis cu destinul, iar acum el reprezintă trecutul, deși îl mai iubesc, nefericita de mine, pe când Iorgu este

un om important, inteligent și plin de forță, calități pe care i le-am simțit chiar de la prima strângere de mână. Simțeam că în fața mea se află un om de mare forță lăuntrică, senizația pe care el reușea se susține prin fiecare gest, cuvânt și faptă. Deși este deștept, este plin de modestie și de fiecare dată când discută cu cineva nu încearcă să se coboare la nivelul acestuia, ci caută – adesea reușește – să-l ridice pe interlocutor la nivelul lui.

— La ce te gândești? mă întrebă Iorgu, făcându-mă să tresar și să roșesc știind ce-mi trecea prin minte în acele clipe și pentru că mă surprinsese neatentă la discuție.

— La noi doi. Cu tine am făcut primii puși spre libertate. Mai făcut să am atâta încredere de parcă ne-am cunoaște de când este lumea. Aproape nu-mi vine să cred că toate acestea mi se întâmplă mie, după coșmarul prin care am trecut. Mi-ai redat încrederea în viață și mi-ai dăruit dragostea și fericirea la care nu mai speram, mi se părea că rămâne doar un vis nerealizabil.

— Ar fi bine să anunțăm evenimentele: căsătoria și faptul că ești însărcinată.

— Cui să le anunțăm? am sărit speriată.

— Retei și colegilor mei de la firmă, precum și viitorilor noștri nași.

— Îi cunoaștem pe nași?

— Aș vrea să fii și tu de acord să ne adresăm familiei Paula și Andrei Cojocaru, niște buni amici ai mei. Voi vorbi eu cu ei, apoi să ne vedem cu toții și să hotărâm cum va decurge totul. De acum prietenii mei vor trebui să fie și ai tăi. Ce zici?

— Cred că e bine cum ai hotărât tu.

În aceeași seară, la cină, după ce Reta a așezat totul pe masă și ne-a umplut farfuriile, Iorgu i-a spus:

— Te rog să te așezi și tu cu noi la masă, că avem ceva de discutat.

— Sunt gata! a anunțat ea, după ce și-a pus o bucățică de plăcintă pe o farfurie și s-a așezat pe scaun.

Iorgu a luat sticla de șampanie din frapieră și a turnat în trei pahare, după care a ridicat paharul, spunând:

— Pentru căsătoria noastră și pentru viitorul fiu!

— Ce te-a apucat? a spus Reta privind curioasă.

— Azi, eu și Filia am hotărât să ne căsătorim, dar bucuria mea e dublă: în curând vom avea și un copil.

— Felicitări! a strigat Reta. În sfârșit, v-ați hotărât.

Am continuat discuțiile tot timpul cât a durat cina, apoi a doua zi și următoarele, cu tot felul de liste de invitați, cumpărături, fixarea datei cununiei și a petrecerii, luna de miere etc., toate detaliile care o preocupau pe Reta, dornică să rezolve totul, întocmai ca o mamă cu părul alb, interesată de copiii ei.

În zilele următoare Iorgu a discutat cu familia Gojocaru care ne-a invitat la ei și totul a fost discutat, stabilit, organizat pe hârtie în aceeași seară.

— Vă sfătuiesc să faceți o petrecere în cadru mai restrâns, nu este cazul să faceți risipă, a fost de părere Andrei Gojocaru, care a fost bucuros să ne fie nași împreună cu Paula, soția lui.

— Nici nu aveam de gând să ne întindem, mai ales că nici nu prea avem pe cine să invităm, a spus Iorgu. În afară de colegii de la firmă, care vor putea veni, precum și vreo doi-trei colegi de școală, ai mei, nu văd cine ar mai putea veni.

— Din partea noastră poate mai vin două familii, adăugă Gojocaru. Unde vreți să faceți petrecerea?

— La restaurantul „Zorile” unde-i cunosc pe șefi și ospătari. Când plecăm de la starea civilă, trecem pe la biserica „Adormirea Maicii Domnului”, iar de acolo la restaurant. Cred că așa e bine?! a concluzionat Iorgu.

— Da și eu cred, a încuviințat Cejocaru.

— Dar cum v-ați gândit la restul, adică domnișoare de onoare, cavalerul de onoare? întreabă Paula.

— Întrucât niciunul dintre noi nu avem părinți, consider că e mai bine fără cavaleri și domnișoare de onoare și fără acea exuberanță tinerească. Va purta rochie

albă de mireasă, voal cu o trenă scurtă și buchetul de flori, a adăugat Iorgu. Acum că v-ați hotărât să ne fiți nași, ne veți mai corecta pe parcurs.

— Suntem de acord, a spus Andrei Cojocaru, iar Paula a încuviințat prin înclinarea capului și un zâmbet larg adăugând: „desigur”.

Mă temeam că Iorgu le va spune și despre sarcina mea, dar n-a făcut-o, iar la plecarea spre casă am respirat ușurată și i-am mulțumit că a păstrat secretul.

— Nu trebuie spus totul deodată, a motivat el.

— Le spunem aproape de cununie, am fost eu de părere, iar el a fost de acord. fără alte comentarii.

A doua zi mă cuprinsese o melancolie nejustificată, încât nu aveam chef de nimic, Stăteam într-un fotoliu și mă tot gândeam. Reta a intrat de mai multe ori și m-a întrebat câte ceva, la care i-am răspuns greu, fără să mă concentrez. Văzându-mă așa de căzută pe gânduri, s-a așezat în fața mea și m-a întrebat:

— Ce te mai frământă acum?

— Mă gândesc și eu la viață, la lume, la noi...

— Așa este întotdeauna înainte de nuntă. N-ai parte de liniște și te gândești la toate. La fel am fost și eu când m-am măritat, în urmă cu aproape douăzeci de ani și... dar asta e viața. Lumea este plină de oameni inteligenți, mai puțin inteligenți și proști; unii sunt amuzanți, iar alții foarte plicticoși.

În altă zi, când s-a întors Iorgu acasă m-a găsit tot pe gânduri și m-a întrebat:

— Ce e cu tine? Dacă e ceva grav, acceptă să împarți povara cu mine. Nu vreau să te văd tristă.

La vorbele lui, involuntar, lacrimile au început să-mi brăzdeze obraji.

— De ce plângi? Nu te gândești că îi face rău copilului?

— Că nu avem și noi părinți, ca să ne vadă. Eu n-am avut parte nici de mătușa Saveta care m-a crescut, s-a dus tocmai când trebuia să pornesc în viață.

— Nu trebuie să plângi. Ne avem unul pe celălalt și este suficient. În curând vom fi o familie.

M-a luat în brațe și m-a strâns la pieptul lui cald și generos.

Mătușa Saveta m-a crescut de la vârsta de șapte ani, preocupându-se de mine ca o adevărată mamă; cu ea discutam orice și mă sfătuia. Ea a ocupat acel vid din viața mea, în lipsa părinților. Când a murit ea, am fost profund afectată.

— Povestește-mi câte ceva despre ea! îmi zice Iorgu.

— Ce să-ți spun? Era o femeie frumoasă, iar când o întrebam de ce nu se mărită, îmi răspundea: «Frumusețea pe care spui tu că o am, aş vrea s-o găsesc la alții. Cel cu care, poate, aş fi dispusă să mă mărit, trebuie să fie superior. Dar eu nu m-am îndrăgostit niciodată și fără dragoste nu renunți la libertate». «Bine, dar e groaznic să fii fată bătrână». «Eu mă simt bine așa cum sunt, fără obligații», răspundea ea senină.

Abia ieșise la pensie. Era generoasă și dezinteresată, iar blândețea firii ei o făcea să fie prietenoasă. Îi respectam părerile, știind că nu renunța ușor la părerile ei.

...Toamna a fose lungă și am avut parte de multe ploi, zile cu ceață sau frig și puțină lumină, iar către sfârșitul lunii decembrie a dat zăpada, care s-a topit după câteva zile. Abia în 14 ianuarie a nins din nou.

În această perioadă toți au fost ocupați cu cumpărăturile, aranjamentele la restaurant, la biserică și la Oficiul Stării Civile, unde soții au semnat în registru având ca martori douăzeci de persoane. De acolo au pornit cu mașinile la biserică, apoi la restaurant.

La biserică, Filia a fost condusă la altar de Andrei Cojooaru, care i-a ținut și loc de tată. Ea plutea ca o magie printre rândurile mulțimii, iar rochia ei albă de mireasă foșnea pe interval. Zâmbea larg, dar candid, la brațul lui, până în clipa când i-a dat-o în grijă lui Iorgu care o aștepta. Preotul l-a întrebat pe Iorgu:

— Vrei s-o iei pe Filomena Istrate de soție?

— Da. Și o voi păstra și o voi. iubi, la bine și la rău, până ce moartea ne va despărți!

Ecoul răsună în biserică.

— Vrei să-l iei de soț pe Iorgu Vrabie? a întrebat-o pe ea.

— Da, din toată inima.

Iorgu i-a pus verigheta în deget, apoi s-au sărutat. „De m-ar vedea acum tușa Saveta. Ea a fost responsabilă de tot ce mi s-a întâmplat bun în viață”, se gândea Fii ia, iar în ochi i-au apărut lacrimile.

...Iorgu era înalt, frumos, cu părul pieptănat cu cărare pe partea stângă și-i stătea minunat în costumul lui albastru bine croit; în păr i s-au așezat câțiva fulgi de zăpada până când a ajuns la mașină. Era un bărbat inteligent, prezentabil, cu obrajii îmbujorați de frigul de afară. Ce femeie nu și l-ar fi dorit?!

La brațul lui păsea Filia, care era magnifică și grațioasă ca o regină alături de prințul consort. Părul ei auriu, strălucitor, ochii albaștri, scânteietori, surâsul emoționat și buzele ușor întredeschise. Îl privea cu plăcere pe Iorgu, ca pe o promisiune a unei vieți. Amândoi aveau atâtea de împărțit și de dăruit unul celuilalt!

— Arați incredibil, i-a șoptit el, urcând în mașină.

— Aș vrea ca ziua de azi să nu se mai termine.

— Ea se va sfârși, dar viața noastră va continua. Totul depinde numai de noi amândoi, cum va fi.

— Este visul meu de o viață ca să fiu căsătorită, să am o familie în care să simt dragoste, căldură, pe care nu le-am avut. Sunt atât de fericită astăzi!

Iorgu o privea tandru, urmărindu-i buzele de coral care se deschideau dând la iveala dinții albi; părul ei auriu îi încadra fața albă pe care-i străluceau ochii de un albastru bătând în verzui.

Când au intrat în restaurant au fost întâmpinați de personalul localului, dar și de invitații lor.

Doamnele erau orbite de strălucirea din ochii ei, fiind astfel obligate s-o accepte și s-o respecte.

La nuntă fuseseră invitați și David, împreună cu Rica, singurii invitați din partea Filiei, la cererea acesteia. După ce s-au servit bucatele, înainte de desert, nașul Andrei Cojocaru, a rostit un toast, apoi a început dansul.

David, care băuse cam mult, s-a apropiat de masa mirilor și i-a cerut Filiei să danseze cu el, dar aceasta l-a refuzat pentru a nu lăsa supăra pe Iorgu. Refuzul ei l-a întăritat pe David, încât a început să strige că a fost nevasta lui, determinându-i pe oamenii care asigurau ordinea să-l scoată din local.

De la restaurant s-au întors acasă la Iorgu, numai nașii împreună cu mirii și Miron Staicu, merceologul de la firmă, unde au continuat să se distreze până aproape de ziuă. Cu acest prilej Iorgu i-a anunțat că prin luna iulie Fii ia așteaptă un copil cu care se va mări familia lor.

— Ce preferi, fine? Întrebă nașa Paula.

— Ca toți bărbații aș vrea un băiat, dar și o fetiță va fi binevenită, a răspuns Iorgu.

— Fetele sunt mai apropiate de părinți. Noi avem o pereche și e foarte bine, spune Andrei.

— Poate vom avea și noi o pereche!

— Grăbiți-vă, atunci! și ai grijă, fine, îi șoptește nașul Andrei la ureche, că de când te-ai însurat, te-ai supus de tot Filiei! Te ține legat de ea precum ține ursarul ursul în lanț.

— Glumești, nașule. Sunt destul de liber acasă, dar îmi ia mult timp firma unde trebuie să pun ordine, se apără Iorgu. Și apoi, de-acum nu-mi mai pot permite să umblu pe străzi sau prin cârciumi, odată ce m-am adunat de pe drumuri.

— Acum ferește-te să nu te prindă fina cu vreo slăbiciune, că pe urmă pune stăpânire pe tine! Când viața bărbatului trece în stăpânirea femeii, praful se alege de ea - continuă nașul Andrei cu sfaturile lui de cap de familie.

— Nu-mi fac probleme în această direcție.

— Mai ia-o pe fina și veniți pe la noi!

— Vom veni după ce ne întoarcem din călătorie.

— Unde plecați?

— În Bucovina. De acolo vrem să facem un circuit prin țară. Filia a stat numai în casă până acum. Nici n-a depășit dincolo de poartă de mai multe săptămâni, socotind că lumea ei este în casă și în curte. Aproape că nu mai manifestă nicio chemare pentru lumea care freamătă pe străzi și în oraș.

În săptămâna care a urmat Filia și Iorgu au plecat în luna de miere, mai întâi la Vatra Dornei, de unde au vizitat mănăstirea Voroneț, iar după câteva zile au trecut în Transilvania - prin munții Bârgăuiei, Bistrița, Cluj, Sibiu, Brașov, Predeal, cu un popas de două zile la Cluj și șapte la Predeal și Sinaia.

I-a alungat acasă iama, care promitea zăpadă mare, așa cum anunțau posturile de radio. Filia era bucuroasă să se întoarcă acasă la ei unde i se părea că totul e primitiv, cald și tihnit.

— Abia aștept să ajungem la noi acasă, să mă simt în largul meu; mi s-a făcut dor de Reta.

— Și mie, a confirmat Iorgu.

Când au ajuns în Constanța se întunecase de-a binelea și casa lor era luminată în salon și pe hol.

— Ce-o face Reta în salon? s-a întrebat Filia cu voce tare.

— Poate aranjează ceva sau șterge praful.

— Nu poate face așa ceva noaptea.

Coborând din mașină, Filia a intrat în casă, lăsându-l pe Iorgu să introducă mașina în garaj. În salon a dat cu ochii de Miron, care stătea pe un fotoliu având în față o ceașcă de cafea. Reta stătea pe un scaun lângă masă, iar când a văzut-o în prag, s-a ridicat, surprinsă, în picioare. La fel a făcut și Miron.

— Când ați venit? Nici nu v-am auzit.

— Abia am sosit acum, a răspuns Filia.

— Iorgu unde este? a întrebat-o Reta, sărutând-o.

— Introduce mașina în garaj.

— Cum v-ați distrat? Nu vă așteptam așa curând.

— Bine. Ne-a fost teamă să nu rămânem înzăpeziți pe acolo. La radio se tot dau avertismente că sunt drumuri înzăpezite prin țară.

În prag a apărut și Iorgu, cu valiza în mână și cu fulgi de zăpada pe haine.

— Afară se așterne iama, anunță el. Bine v-am găsit! Mi se făcuse dor de voi.

— Bine ați venit acasă! au spus Reta și Miron, care se ridicaseră, din nou, în picioare ca să-l salute.

— Eu plec, i-a anunțat Miron.

— Unde să pleci? Stai să mănânci. cu noi! Sau nu te bucuri că am venit?! a glumit Iorgu.

— Chiar așa! a intervenit Filia. Mi s-a făcut o foame, că de la ora 12, oo n-am mai mâncat nimic, grăbindu-ne să ajungem acasă înainte de a ne prinde zăpada.

Auzind aceasta, Reta s-a făcut nevăzută în direcția bucătăriei, după care i-a invitat la masă în sufragerie.

...Primăvara a venit cu ploi, ceață și zile friguroase, iar Filia rămânea mereu în casă, cu excepția zilelor în care Iorgu o ducea la medic pentru control. Când a intrat în luna a șaptea de sarcină, Iorgu i-a adus-o pe Nicoleta Anghel, care să îndeplinească sarcinile de fată în casă, dar și să-i fie aproape Filiei, în caz de nevoie.

Nicoleta avea 19 ani și era o fire veselă și eficientă.

Sarcina mergea bine, dar Filia încă se mai temea să nu i se întâmple ceva rău și să moară la naștere ca și mama ei. Iorgu o încuraja ori de câte ori stătea lângă ea, iar Reta îi povestea câte ceva despre nașteri, din câte auzise și ea de la alte femei.

— Nu trebuie să te temi, draga mea. Acum sunt medici pregătiți, iar în spital au aparatura necesară.

— Ar fi groaznic să mi se întâmple ceva tocmai acum când am o situație bună, un bărbat deosebit și o dorință fierbinte ca să trăiesc și să mă bucur de viață.

— Dacă ești liniștită și nu faci eforturi, poți duce

sarcina cu bine până la sfârșit, o încuraja Reta.

— De la o vreme mă simt din ce în ce mai neajutorată.

— Stai liniștită și va trece și această sarcină!

Criza a început într-o noapte. Iorgu dormea și sforăia ușor, obosit după o zi de muncă. Către miezul nopții, Filia a avut dureri în spate și l-a trezit din somn.

— Du-mă la spital! i-a cerut ea. Îmi este tare frică.

— Mai bine să chem Salvarea. Ei au medici și condiții de transport corespunzătoare.

— Chiam-o mai repede că nu mă simt bine deloc! Ar fi bine să vină și Reta cu mine.

— Reta nu este acasă, dar o caut și o chem.

În câteva minute a sosit Salvarea, iar în casă a intrat medicul, însoțit de doi asistenți. După ce a palpat-o și a examinat-o, acesta a hotărât:

— E gata. Duceți-o în mașină!

A urcat și Iorgu lângă ea, ținând-o de mână și încercând s-o încurajeze. Reta încă nu sosise când au plecat.

Filia a fost dusă într-o cameră de travaliu și așezată pe un pat, dar toate eforturile sale n-au dat rezultate, astfel că, spre ziuă, a fost transportată în sala de nașteri, anesteziată și i s-a făcut operație cezariană, cu acordul lui Iorgu. S-a trezit peste o oră în sala de reanimare.

„Când am deschis ochii – povestea Filia – totul era alb ca zăpada în jurul meu, iar la mâna dreaptă aveam prins un tubperfuzie prin care se scurgea un lichid incolor dintr-un balon din material plastic care era agățat într-un cuier metalic. O vreme mi-am lăsat privirea să alunece pe tavanul alb, liniștit și ospitalier pentru a se odihni, fără a mă întreba ce se întâmplase cu mine și ce căutam acolo. Încă nu aveam conștiința existenței, dar nici nu mă luptam să mi-o recapăt, dovadă că îmi era bine în acea stare, căreia m-aș fi abandonat la nesfârșit.

Treptat am devenit mai atentă și am început să-mi rotesc privirea prin cameră; pe peretele din dreapta mea

am descoperit dreptunghiul unei ferestre care era larg deschisă, iar în depărtare se vedea cerul senin pe care se plimba un pâlc de norișori pufoși și albi, aproape străvezii.

Lângă patul meu, pe scaun, ședea o asistentă medicală pe care n-am observat-o până când s-a foit și a făcut zgomot. Mă privea atent, iar când m-a văzut că m-am trezit, s-a ridicat încet și s-a aplecat deasupra mea cu fața luminată de un zâmbet larg.

— Bună dimineața, doamnă! mi-a spus ea. Ați făcut ochi?

— Bună! i-am răspuns aproape în șoaptă.

Abia atunci am observat că eram sleită de puteri, iar vorbele îmi ieșeau din gât cu greutate.

— Cum vă simțiți?

— Bine, am răspuns cu greutate. Copilul meu unde este? am întrebat-o speriată.

— În salonul copiilor. Aveți un cavaler de 5, 200 kg. Mai târziu vă va fi adus să-l vedeți.

— Pot să știu ce s-a întâmplat cu mine?

— Din cauză că travaliul n-a dat rezultate, vi s-a făcut cezariană. Să nu vă faceți griji, că totul este în regulă! a încercat asistenta să mă liniștească, văzând pe fața mea semne de panică.

Instinctiv am dus mâna la pântec, unde am dat peste pansamente, dar imediat am simțit o durere „surdă”, care m-a determinat să mă crispez și să iau repede mâna.

— Sunteți operată, doamnă. De acum trebuie să vă menajați la efort, iar la început să-l evitați cât puteți de mult pentru a nu produce complicații. Acum e bine să vă odihniți, a adăugat asistenta, acoperindu-mă cu pledul, urmărindu-mi ochii care se închideau, cu tot efortul pe care-l depuneam eu să-i țin deschiși.

Simțeam o toropeală mare, fiind tentată să mă las în voia sortii și să adorm din nou. Încă mai simțeam tăria anestezicului ca pe o intervenție vrăjită, capabilă să-mi curme zbuciumul din suflet, prefăcând totul într-o întindere de ape line. Până la urmă acesta m-a învins și am

adormit iar, trezindu-mă abia aproape de amiază, când am văzut-o pe asistentă lângă patul meu, însoțită de moașa care ținea în brațe un copil.

— Iată-l pe cavalerul dumneavoastră? a zis moașa, ridicându-l în brațe. Care-i va fi numele?

— Încă nu știu. Trebuie să mă consult cu soțul meu.

— Soțul dumneavoastră este lângă ușă. Să-l chem?

— Vă rog! am răspuns în timp ce luam copilul în brațe.

În cameră a intrat Iorgu, având în brațe un buchet de trandafiri roșii și roz. Îl însoțea și Reta. S-au apropiat pe rând, m-au îmbrățișat și m-au sărutat.

— Îți mulțumesc! a spus Iorgu. Și să ne trăiască! Te iubesc!

— Care este numele? l-am întrebat.

— Sorin-Andrei, cum am mai discutat și acasă.

— Atunci așa să fie! am încuviințat eu.

Peste o săptămână am părăsit spitalul, întorcându-mă acasă împreună cu Sorin-Andrei, însoțiți de Iorgu. Din discuția cu medicul a rezultat că după operația cezariană nu este indicat să mai am un alt copil, dar nu este periculos în toate cazurile. Iorgu se resemnase, deoarece și el fusese un singur copil la părinți.

Pe Andrei-Sorin l-am așezat în pătuțul din camera lui, special amenajată cu două luni în urmă. Era un băiețel frumos, cu fața luminoasă, cu ochi albaștri și un păr de culoarea inului. Iorgu era cel mai fericit tată, invidiat de femei și de prieteni. Zicea că Sorin este prima ființă care îi aparține lui în totalitate, indiferent dacă eul-am născut. „După ce ți-a părăsit trupul, este al meu”.

Îl adora pe copil, iar de la serviciu când sosea, se oprea direct lângă patul copilului. Obișnuia să spună: „Când se naște un copil într-o casă, aceea este considerată o zi mare, așa cum o considerau și strămoșii noștri”.

— La mine nu mai ții deloc? îl întrebam eu cu glas mios.

— Închipuiește-ți că țin foarte mult la tine și nu vreau să te pierd”.

...În timp ce spunea toate acestea, Iorgu o privea și vedea în Filia ceva dintr-o Madona, cu aerul ei patetic, de femeie visătoare, care avea cearcăne la ochi și paloare în obraji. Cu prilejul nașterii, Filia slăbise și părea mereu obosită, iar ochii ei erau exagerat de mari și albaștri.

Mai târziu a plecat să se plimbe singur pe malul mării pentru a fi numai cu gândurile și bucuriile lui. Soarele era strălucitor în acea zi de sfârșit de iunie și se oglindea în marea albastră a cărei suprafață lină reflecta cerul. O briză abia simțită încărcată de aerul iodat și care îi biciuia fața obosită.

Era cald și bine, iar marea aducea acea răsuflare binefăcătoare, plină de sănătate. În primăvară fusese mai rău, chiar la jumătatea lunii aprilie ninsese puțin, dar suficient ca să ardă toate florile pomilor fructiferi abia înfloriți, producând mari pagube fructelor.

...Deseori m-am întrebat și eu - autorul - ce forță gigantică reușește să stăpânească adâncurile mării cu tot ce viețuiește în ea, precum și să liniștească apele ei de la suprafață? Pot spune că marea a fost obsesia mea și am mers la malul ei ori de câte ori m-am simțit obosit și deprimat, dorind să trag sevă din adâncurile ei. Am avut prilejul s-o privesc în revărsat de zori, în miezul zilei sau pe înserat, precum și noaptea, adesea pe timp senin, și cu lună plină, dar și atunci când era bântuită de furtună, cu valuri înalte, zbuciumate, care se izbeau puternic de diguri, lăsând în urmă doar spuma.

Îmi plăcea să privesc marea în amurg când se arăta satinată în larg, în timp ce de maluri se apropia o ceață rară. În portul „Tomis” care adăpostește micile ambarcațiuni, luminile de la locuințele din jur scânteiau pe suprafața apei ca niște veritabile diamante.

...Când s-a întors acasă, Iorgu a căutat-o pe Filia, pe care a găsit-o în camera copilului.

— Ce faci aici? a întrebat-o el aproape în șoaptă.

— Îl supraveghez pe Sorin. Doarme atât de frumos!

Camera era primitoare și plină de jucării, fiind decorată cu iepurași, ursuleți și păsărele, era plină de lumină, curățenie, dragoste și căldură.

— Îl iubesc foarte mult, a spus Iorgu, privind-l.

— De ce n-ai avut copii cu Iuliana? l-a întrebat Filia.

— Ei nu-i plăceau copiii.

— Te puteai căsători cu o altă persoană.

— Nu m-am mai înarăgostit până acum de o altă femeie, așa cum n-am fost îndrăgostit nici de Iuliana. Acum ai apărut tu și am făcut-o. Iar tu ești o soție extraordinară că ai născut acest cavaler minunat.

— Nu l-am făcut singură, mi-ai dat și tu o mână de ajutor, ca să nu spun un ajutor substanțial.

Au tăcut amândoi.

— La ce te gândești? a rupt Iorgu tăcerea.

— Copiii noștri nu-și vor cunoaște bunicii niciodată, oricât le-am povesti noi. La mine se repetă situația.

— Nu te mai necăji pentru asta. Important este să ne cunoască pe noi, cei care le-am dat viață, a spus el, în timp ce se apleca spre ea și o săruta.

Filia era îmbrăcată într-o rochie ușoară de vară cu bretele lungi, care-i lăsa la vedere umerii netezi ce satinul. Trupul ei revenise la suplețea dinaintea sarcinii și arăta mlădioasă ca o liană, iar părul ei auriu îi cădea în bucle peste umeri și pe spate.

Sorin-Andrei era firav la început, dar mai târiu a început să se dezvolte foarte frumos și destul de repede, având pe cap o cunună de cârlionți și zulufi aurii, de un auriu întunecat, iar pe fața sa rumenă și luminoasă străluceau doi ochi albaștri ca marea. Când a început să meargă în picioare, Filia obișnuia să-l îmbrace numai în culeri albe sau cu costumaș de marinar care îi stătea foarte bine, constituind mândria familiei.

Andrei și Paula Cojocaru i-au fost și nași de botez copilului, iar de atunci i-au fost adesea în preajmă.

CAP. III - RETA ÎȘI ÎNTEMEIAZĂ O NOUĂ FAMILIE.

Sorin-Andrei devenise principalul punct de atracție al casei, iar Reta stătea cu el ori de câte ori avea puțin timp liber. Numai la plimbare, în cărucior, îl scotea Filia, însoțită câteodată de Nicoleta; Iorgu n-o putea însoți decât în zilele nelucrătoare.

Într-o zi Reta a terminat treaba la bucătărie mai devreme și a intrat în camera Fii iei să mai stea de vorbă.

— Ce părere ai de Miron? a întrebat-o ea.

— Mi se pare că este un om bun, manierat și care știe să se facă întotdeauna util. De ce mă întrebi?

— Mi-a prepus mai de mult să fim prieteni, iar de la o vreme mă tot întreabă dacă vreau să mă mărit cu el.

— Cu Iorgu ai vorbit?

— Despre asta? Nu, de ce să vorbesc cu el?

— Păi, eu cred că este omul care îl cunoaște cel mai bine, nu este merceolog la firma? Asta înseamnă că este mâna lui dreaptă. Vrei să-l întreb eu pe Iorgu?

— Nu știi dacă este bine. Să mă mai gândesc.

— Important este ce vrei tu, dar tot ar fi bine să te și informezi puțin despre el. Eu am văzut că Miron îți dă târooale încă din ziua nunții noastre.

— Da, așa este. A început să-mi placă de el, deși luasem hotărârea să nu las un bărbat să se apropie de mine, mai ales acum, când mă apropii de vârsta de 39 de ani.

— El câți ani are? Sau nu ți-a spus?

— Are 41 împliniți. Cum să nu-mi spună? El este un om foarte deschis.

Când Sorin-Andrei a împlinit un an de viață, familia Vrabie a invitat mai multe persoane: foști colegi, oameni din lumea afacerilor și intimi. Ca în toate locurile unde se aducă lume, nu lipsesc întrebările, bârfa și invidia.

— N-am crezut ce se spune despre doamna Vrabie, dar este într-adevăr uluitoare, zice unul.

— Are ținută de regină și niște ochi ca marea, zice

altul.

— Ai observat ce gât de lebădă are?

— Da. Și se îmbracă cu gust, deși nu sofisticat.

Filia era îmbrăcată într-o rochie de seară din catifea verde, la gât purta un imens colier de perle, care-i dădeau o înfățișare de regină; cerceii și inelele aveau aceleași pietre prețioase. Înflorise din nou și era mai proaspătă decât înainte da a fi fost însărcinată. De această dată avea o anumită gravitate în privire și o demnitate accentuată în ținută, calități care-i sporeau distincția, ca și atenția celor care o priveau de aproape sau mai de departe.

Nașterea lui Sorin o maturizase, pierduse deja aerul sovăielnic al tinereții fragede, continuând să păstreze, încă, prospețimea acelei vârste.

Miron Stanciu participa la petrecere și a răspuns unor discuții, fiind în cunoștință de cauză.

— Doamna Vrabie este prietenoasă cu toată lumea și are o simplitate și o eleganță în toate, inclusiv în modul cum se îmbracă.

— Mie mi se pare colosală, intervine domnul Suciu, privindu-și interogativ soția sa care era așezată alături.

— Da, ai dreptate. Unde o fi găsit-o? De unde o fi scos Iorgu o asufel de perlă care a reușit să-l înflăcăreze atâta?

— Ești invidioasă? o tachinează Marcel Suciu pe soția sa.

— Nu, Marcele, îi răspunde soția, m-am întrebât doar. Și constat, cu plăcere, că fata este foarte frumoasă.

Iorgu o privea pe Filia cum trecea de la o masă la alta, făcându-și datoria de gazdă, întreținând discuții cu invitații și observând dacă le lipsește ceva.

Deși auzise o parte din cele discutate sau murmurate pe la mese, pe el nu-l interesau.

Era omul care întâlneau, pentru prima dată, femeia care să-i fure inima, iar în concepția sa Filia întruchipa perfecțiunea, depășindu-le cu mult pe toate femeile pe care le cunoscuse el mai înainte. Îi plăceau discuțiile purtate de ea cu invitații, ceea ce îl făcea să se simtă

mândru de soția lui, care dovedea forță atât de sentimente, cât și de caracter, mai mult decât o cunoșteau cei dinafară.

Perla pe care o admira el era soția lui, pe care o considera atât de prețioasă, și pură întocmai ca o bijuterie, fără a uita montura în care este pusă. Pe obrajii ei calzi a observat o împurpurare, iar când a trecut prin dreptul unei ferestre întredeschise, un curent ușor i-a trecut peste față, revărsându-i buclele bogate și lungi peste gâtul alb ca un crin.

Aproape toate doamnele purtau bijuterii, dar acestea dimpreună cu luxul etalat, nu li se potriveau tuturor. Unora nu le putea acoperi aerul de fostă țărăncă, așa cum și câte un domn slab, îmbrăcat într-un costum alb și cu o floare la butonieră nu putea fi neglijat din pricina nasului, său coroiat și comportamentului său grețos de „cocoș castrat”, care-l făceau, mai greu de înghițit decât un purgativ.

Cu toate acestea., petrecerea decurgea frumos, cu unele clipe mai zgomotoase, provocate de câte un domn încorsetat în costum negru, cravată, ochelari fumurii cu rama aurită și o mustață stufoasă de sultan pe tron.

La o masă se discuta chiar despre Iorgu. Doamna Cora Panfil, fosta vecină pe strada din cartierul în care se născuse el și care-l știa de mic, îi povestea Filiei:

— Dragă doamnă, mi-l aduc aminte pe Iorgu când era elev la școală și trecea pe stradă cu o ținută semeață, era un tânăr frumos. Mai târziu a devenit un bărbat deosebit, cu un chip șaten, trăsături regulate, niște ochi albaștri precum cobaltul și părul șaten, ondulat.

— Îl vei adora, doamnă Vrabie, îți spun eu, intervine doamna Suciu, care s-a oprit brusc, privind peste masă.

— Dar ce este dragă cu doamna Eliza Popa de este așa de îmbufnată? Nu-i mai intră nimeni în voie.

— Nu știu, îi răspunde doamna Cora, dar eu nu pot s-o înghit, poate nici ea pe mine. Este o femeie imposibilă.

Dacă o accepți și-i recunoști pretențiile de mare regină, în sensul că ea să conducă toate discuțiile dintr-o adunare, atunci e blândă ca o porumbiță și e gata să te

laude, dar în cazul că bănuiește o opoziție sau neloialitatea cuiva, devine răutăcioasă și este în stare să-l suprimă pe neascultător.

— Nu mi-a plăcut niciodată acest gen de femeie, Totul la ea este artificial. A fost cândva frumoasă, dar s-a trecut. Probabil se mai bazează pe faptul că are mulți bani, dar poate tot atâtea lipsuri are și în cap, deși face paradă.

— Ai grijă că te aude! șoptește Cora.

— Las-o să audă! nu mă plec eu în fața ei. Uită-te la doamna Vrabie, amfitrioana noastră de astăzi, cât de diferită este de ea. Este o femeie fermecătoare, frapantă, comunicativă, încântătoare plină de umor și de bună dispoziție.

— Ai dreptate! confirmă doamna Silvia Zăgan, care le urmărise discuția de la început. Am vorbit cu Reta, menajera lor, care mi-a fost colegă de școală și bună prietenă. Ea îi știe toată viața doamnei Filomena Vrabie. Mi-a spus că este o fire rezonabilă, în care poți avea deplină încredere și nu se comportă ca o stăpână, ci ca o prietenă adevărată. Dacă ar fi trăit soacra ei, cred că tare ar fi iubit-o. Cu prima soție a lui Iorgu nu s-a împăcat deloc, dar Reta mi-a spus că a avut necazuri, a pățit și ea, sărăcuța, în scurta viață pe care a dus-o.

— La ce te referi, doamnă Zăgan? întrebă Cora.

— Păi, la ce? Doamna Vrabie a fost orfană și a crescut-o o mătușă a ei de la vârsta de șapte anișorii; s-a stins și mătușă asta imediat după revoluția din 1989.

— Dar mama ei unde este?

— A murit când a născut-o pe ea.

— Unde o fi întâlnit-o Iorgu? a întrebat Cora.

— Ea este din Brașov, dar s-au întâlnit aici, în Constanța. E o poveste mai lungă. Important este că reușesc împreună să ducă o căsnicie strălucită și se iubesc, a încheiat Silvia.

Când Filia s-a apropiat de masa lor, discuția se terminase.

— Cum vă distrați? le-a întrebat aceasta.

— Bine, a răspuns Silvia, am bârfit și noi un pic, a completat ea, zâmbindu-i prietenos, până s-a îndepărtat din nou.

— Dragă, a avut noroc, a reluat doamna Suci. Dar eu consider că merită această situație de care se bucură. Este mai rău de altele. Multe fete nu se mai pot mărita astăzi, dacă nu au avere, zestre, iar ca să aibă și ele o căsnicie, sunt nevoite să se mărite, fie cu câta un bătrân și bogat, fie cu câte un sărac și să tragă toată viața lor targa pe uscat, înotând în lipsuri și în sărăcie.

— Ai dreptate, încuviință doamna Cora. Bine că nu am copii ca să mai am și astfel de griji.

— Eu am doi băieți și tot mă tem, intervine din nou doamna Zăgan. Cine știe peste ce pacoste vor da? Sper, însă, să reușească în afaceri sau să plece în Occident.

Farmecul acelei seri se găsea în deplină armonie cu frumusețea Filiei, care părea că înflorise după nașterea copilului, dar și datorită admirației celor din jurul său, de care era conștientă. Farmecul și delicatețea ei erau ca parfumul unei flori, fața îi era mereu zâmbitoare, iar rochia superbă. Iorgu o privea și-și zicea în gândi: „De-ar fi aici, acum, un pictor care să-i facă portretul. Este frumoasă ca Alice în Țara Minunilor, la fel de tânără și de frumoasă ca eroina aceluia basm”.

Pe terasă și în grădină era răcoare și o noapte minunată, fără vreo adiere de vânt. Razele lunii sporeau lumina cu argintul lor. În văzduh mirosea iod și iarbă proaspătă, iar dinspre peluza de lângă gard venea un parfum de crini care te îmbata.

Iorgu s-a apropiat încet de Filia, râzând, i-a luat mâna și i-a strâns-o, după care i-așoptit:

— Ești mai frumoasă ca niciodată!

Tace, apoi reia:

— Îți amintești prima zi când ne-am cunoscut la „Galeriile da Artă”

— Da, a răspuns ea zâmbindu-i tandru.

— Iată-ne soți și părinți în mai puțin de doi ani de

zile. Atunci te împotriveai, spunând: „Căsătoria? Nu este un lucru care trebuie discutat, dumneata nu mă poți înțelege nici pe mine, nici viața mea. Nici nu mă cunoști cu adevărat, faci o mare greșală, nu știi nimic despre mine! ”. Și nu te mai opreai. Iar eu ți-am spus: „Ceva știu, restul mi-l vei spune dumneata”. Și mi l-ai spus, iar eu m-am înduioșat, apoi te-am iubit și mai mult. Așa a fost.

— Hai să mergem de aici că ne cbsorvă invitații! a spus Filia, continuând să râdă fără să atragă atenția.

— Nu plecăm decât dacă-mi spui ce amintiri îți trezește ceea ce ți-am spus eu mai înainte.

— Îți spun. În ziua aceea am pornit să hoinăresc pe străzi, fără nicio țintă, încă din zorii zilei, după o noapte albă. Am mers pe jos de la gară și până la Casino, de unde am privit marea, stând pe banca de lângă statuia lui M. Eminescu. De acolo m-am întors spre centrul orașului, iarjn drum m-am oprit la Catedrală unde am intrat și m-am rugat. În centru, când am ajuns, am intrat la „Galeriile de Artă”. Nu mâncasem nimic de aproape 24 de ore și eram leșinată de foame, iar tu m-ai dus la o cofetărie, în loc să mă inviți într-un restaurant ca să mănânc mâncare. A trebuit să mă mulțumesc cu o prăjitură și un suc.

— Abia ne cunoșteam și n-am îndrăznit să te invit la restaurant, iar tu nu mi-ai spus că îți este foame.

— Puteam pe atunci să spun asta? Ți-am spus doar trei cuvinte: „sunt atât de nefericită!”, iar tu m-ai înțeles.

...Către miezul nopții, oaspeții au plecat pe rând, cu urările de „noapte bună” și invitații reciproce.

Au rămas nașii Cojocarul și Miron Staicu, care au discutat încă vreo oră, ca în familie.

— Ia ziceți, fraților, voi când vă căsătoriți!? li s-a adresat Iorgu lui Miron și Retei, care tocmai discutau ceva la un capăt de masă.

Amândoi au tresărit, surprinși de întrebarea lui directă și neașteptată.

— Păi, am vrea s-o facem în septembrie, răspunde Miron, privind întrebător spre Reta, care se îmbujorase la

față ca o codană.

— Atunci e bine. Grăbiți-vă, că timpul trece. Vă felicit că v-ați hotărât și hai să bem un pahar împreună ca să fie într-un ceas bun!

— Până acum ați tăcut, pezevenchilor, a spus Andrei Cojocar, făcându-le semn cu arătătorul.

În final au fost stabilite: data căsătoriei lor, nașii, precum și faptul că Reta să rămână în continuare, menajera familiei Vrabie.

Prin luna noiembrie Reta arăta tot mai îngândurată și privea spre Sorin cu jind de fiecare dată când îi dădea ceva de mâncare. Fii ia a observat-o de mai multe ori, iar într-o zi a abordat-o:

— Ce te frământă? La ce te tot gândești mereu?

— La nimic, a răspuns Reta, tresărind din visarea ei.

— Nu este adevărat! Te gândești la ceva foarte important. Tot așa arătai și în perioada în care ai consimțit să te căsătorești cu Miron. Nu cred că el ar fi cauza sau poate ați început să nu vă mai înțelegeți? Dacă nu vrei, poți să nu-mi spui.

Când a întors fața spre ea, Reta plângea.

— De ce plângi și nu-mi spui?

— Vreau să am un copil și-mi este tare frică.

— Asta era? Miron este da acord?

— Îmi zice de mai multă vreme, dar eu mă tem... Știi, nu am avut niciodată un copil și senzația aceasta îmi este străină. În urmă cu opt ani am făcut un avort și de atunci... Tu cum te simți ca mamă? a întrebat-o pe Fii ia, urmărindu-i ochii de parcă în ei ar fi căutat secretul vieții.

— Bine. Mă simt împlinită ca femeie.

— Dar când erai însărcinată cu Sorin?

— Ei, la început mi s-a părut ceva straniu, dar cu timpul m-am obișnuit. Mai greu mi-a fost în ultimele luni, când nu mă mai puteam apleca și trebuia să mă încălțezi Iorgu. Dar cel mai interesant pentru mine a fost faptul să știu că în interiorul meu trăiește o altă ființă, care

înseamnă o adevărată viață, care va ieși și va viețui alături de noi. Și cât am așteptat clipa!

— Cred că trebuie să fie minunat când știi că cineva face parte din tine, are ceva comun cu tine. Este de-a dreptul fascinant, deși consider că este o imensă responsabilitate și tare n-aș vrea să trec prin chinurile nașterii pentru ca să am acel miracol. Dar mai știi? Cât am fost tânără nu mi-am dorit copii. Poate a fost chiar mai bine că nu i-am avut, mai ales cu căsnicia mea care n-a mers. La început n-am putut obține post în oraș și am fost repartizată la o școală de la țară, iar când am revenit în oraș cu serviciul, m-am despărțit. Am câteva colege care au câte doi sau trei copii, dar acum și ele se plâng că copiii lor au crescut, s-au căsătorit, iar ele tot singure au rămas. Ca să ai copii trebuie să renunți la multe.

— De ce nu te-ai recăsătorit după ce te-ai despărțit?

— Nu mai voiam să văd bărbați în preajma mea. Apoi a venit revoluția și am rămas fără serviciu. Ne bucuraserăm că l-a omorât pe Ceaușescu și că va fi mai bine, dar mulți oameni sunt necăjiți și o duc chiar mai rău.

Trebuie să recunosc că eu am făcut tot ce am vrut în viață, așa cum mi-a trăsnit prin cap și nu regret.

— Dar la bătrânețe te-ai gândit? a întrebat-o Fii ia, ridicând o sprânceană.

— Nu prea m-am gândit până acum. Dar acum, când mă uit la tine și la Sorin, cred că ar fi bine să am și eu un copil pe care să-l iubesc și să mă iubească, să am și eu cu cine să vorbesc prin casă.

Dacă nu-l voi avea, voi putea foarte bine să fiu „bunica” fiilor tăi. Cred că mi-ar sta mult mai bine decât să fiu mamă.

— Eu cred că trebuie să te mai gândești.

— M-am tot gândit, dar sunt cam bătrână pentru a fi mamă. Am aproape 39 de ani.

Spre sfârșitul lunii Reta s-a dus în vizită la Silvia Zăgan, fosta ei colegă de școală. Simțea nevoia de un sfat mai competent de la o persoană de vârstă apropiată cu ea.

Silvia a văzut că Reta este mai tăcută, că nu se află tocmai „în apele ei” și a întrebat-o:

— Ce te frământă, dragă? Ai o figură pe care o au oamenii care se lovesc cu capul de pereți, dar când îi întrebi ce au, se străduie din răputeri să te asigure că totul este în regulă.

— Arăt chiar atât de rău?

— Da, de parcă ți s-au înecat corăbiile. Spune, ce ai?

— Nu știu de unde să încep, dragă Silvia.

— Te referi la căsătoria cu Miron?

— Căsătoria cu Miron merge cum se poate mai bine. Nu asta mă frământă. Mă gândesc dacă n-ar trebui să am și eu un copil, copilul meu și al lui Miron.

— Nu crezi că este cam târziu? Trebuia s-o faci mai de mult, când erai tânără și nu existau riscuri.

— Așa este, dar cu Radu, știi bine că n-a mers căsnicia și m-am temut să-l fac, am alergat și l-am avortat, iar după divorț n-a mai apărut un alt bărbat așa cum am vrut eu, să se potrivească cu mine. Adevărul este că m-am simțit mai bine să fiu singură.

— Ești cumva însărcinată sau te macină alt gând?

— Nu sunt însărcinată, dar o văd zilnic pe soția lui Iorgu cât este de fericită de când a născut copilul. Arată atât de bine, atât ea cât și copilul și scenele lor de familie mă tulbură, încât mi-aș dori și eu să am un copil. Și așa, Miron îmi tot zice să avem copilul nostru, dar mie îmi este frică de naștere.

— Nu știu ce să-ți spun. Ascultă-ți inima și fa cum crezi tu că este mai bine!

— Tu ce ai face dacă ai fi în locul meu?

— Mai întâi aș discuta problema cu soțul meu, cu toate că știu din capul locului că nici el nu poate avea toate răspunsurile, la fel ca și mine. Ce știu eu este, că în viață mai trebuie să și riști uneori. Drept să-ți spun - reia Silvia după o pauză scurtă de gândire - eu aș risca și l-aș face, abandonând toate discuțiile în legătură cu vârsta. Mai ales că Miron îți cere acest lucru, pentru tine ar trebui să fie un

îndemn. După cât te cunosc eu, tu vrei acest copil, dar ești prea speriată ca să recunoști asta pe față. Am dreptate?

— S-ar putea să ai, dar tot îmi este frică să-l fac.

— Ia-o încet. Nu cred să fie chiar atât de greu. Mie mi s-a părut curios faptul că vorbești despre „a avea un copil”, știindu-te înverșunată împotriva sarcinii.

— Deci, ce părere ai?

— Discută cu Miron toate aspectele problemei, vezi ce părere are și el despre consecințe și stabiliți de comun acord ce aveți de făcut în viitor! Hotărârea trebuie luată împreună.

Întoarsă acasă, Reta l-a găsit pe Miron în sufragerie, citind ziarul.

— Vrei să stăm puțin de vorbă amândoi? propune Reta.

— Desigur. S-a întâmplat ceva? s-a mirat Miron, lăsând ziarul pe masă.

— Am trecut mai devreme pe la Silvia și am discutat cu ea o problemă cu care nu mă descurc și mă simt atât de neajutorată, de nici nu știu sum să-ți spun.

— Hai, draga mea, spune-mi oricum că eu te înțeleg! Ce te frământă atât de tare?

— Știi, eu niciodată nu mi-am dorit să am copii, dar acum nu mai sunt atât de sigură în această privință... mă gândesc că se apropie bătrânețea și... ridică ea din umeri a nesiguranță. Dacă ție ți se întâmplă ceva, eu nu voi avea un copil cu tine, care să însemne ceva de la tine și asta ar fi foarte rău.

— Mă bucur că te îngrijorează astfel de lucruri, dar nu trebuie să dramatizăm. Ce să mi se întâmple mie? Despre viitorul nostru știi bine că am discutat, atunci am vorbit și despre copil, dar nu te pot forța. În final tu decizi ce trebuie să faci. Hai, nu mai fi supărată, că nu faci bine și lasă gândurile negre, a spus el zâmbindu-i.

— Tocmai despre asta voiam să discut cu tine.

— Deci, tu ești de acord să avem un copil? Vrei să-l faci?

— Da. Vreau să am copilul tău.

— Nici nu știi ce mare bucurie mi-ai făcut a exclamat Miron, luând-o în brațe și plimbând-o pe sus prin cameră. Îmi părea atât de rău când te vedeam îngândurată și pustiită în adâncul sufletului tău, a adăugat el, sărutând-o cu patimă în timp ce o lăsa jos.

— Aș vrea să-i dăruiesc copilului ceea ce nu am avut eu: un cămin, un tată, o mamă, o viață adevărată.

— Atunci, să ne apucăm de treabă a spus el, râzând.

— Trebuie să începem cu un consult la medicul ginecolog.

În toată perioada de când suntem împreună, n-am folosit nicio metodă contraceptivă și nu s-a întâmplat nimic. M-am gândit că s-ar fi putut produce o dereglare în organism în urma unui avort pe care l-am făcut acum aproape opt ani de zile.

— Mergem la medic și apoi vom mai vedea.

O săptămână întreagă s-au interesat amândoi care medic iar putea ajuta mai mult, însă s-au hotărât să plece amândoi la spitalul „Fundeni” din București.

Și-au luat concediu și au plecat hotărâți să afle adevărul. Sau instalat la hotel, și apoi a doua zi au mers la spital, unde, datorită numărului mare de pacienți, le-a venit rândul aproape de prânz. În cabinet au intrat amândoi, iar după ce au explicat motivul prezentării lor acolo, medicul a notat într-o fișă.

— Ați mai născut vreodată?

— Nu.

— Dar însărcinată ați mai fost?

— Da, o dată, acum opt ani, dar am avortat chirurgical.

— De atunci folosiți contraceptive? Pastile, sterilet?

— Da, am folosit pastile până în iunie anul acesta când le-am abandonat, dar nu reușesc să mai rămân însărcinată.

— Boli venerice ați avut? Herpes, tricomona, chisturi,

tumori, altele?

— M-a ferit Sfântul de așa ceva, a spus Reta speriată.

— Să vă fac acum o examinare preliminară pentru a mă asigura că nu există nicio infecție minoră care v-ar putea influența echilibrul. De acord?

— Da, a aprobat Reta, încet, înclinând din cap.

— Ciclul când urmează? Sper că vine regulat!

— Da. Îl aștept peste unsprezece zile.

— Testele le vom face în preajma zilelor ovulației, care, după toate semnele, va începe peste 2 - 3 zile. Mai întâi vom face analiza secreției uterine, după care vom folosi metoda cu ultrasunete pentru a afla cât de maturizată este foliculita. Abia la sfârșit vom măsura și grosimea mucoasei uterului, precum și testul spermei partenerului dumneavoastră.

Acum vă rog să vă dezbrăcați și să vă urcai aici, pe masă! La terminarea consultului, medicul a concluzionat:

— Văd că nu aveți protuberanțe, chisturi sau malformații. Vă vom lua puțin sânge pentru a face testul SIDA, precum și pentru a constata imunitatea la rubeolă.

Infecțiile, doamnă dragă, sunt foarte periculoase în aceste situații, uneori ele constituind cheia întregii probleme a fecundității femeii. Vă puteți îmbrăca. Pentru azi am terminat.

— Totul e gata? a întrebat Reta nedumerită.

— Da. Asistenta mea vă va da cele necesare iar în săptămâna următoare veți face testul de urină pentru a depista hormonul luteinotrop, care precede ovulația.

După aceea va urma soțul dumneavoastră căruia îi vom face un set de analize obligatorii în acest caz. Ce ziceți, domnule?

I se adresa medicul lui Miron, care aștepta în apropierea ușii ca să iasă din încăpere.

— Desigur, dacă sunt necesare, nu mă pot opune.

În săptămâna care a urmat Miron a suportat cu stoicism testele la care a fost supus. Din nou s-a completat

o fișă, la care el a răspuns puțin iritat și puțin dezgustat!

— Nu am avut tumori, sifilis, gonoree, herpes, infecții genitale, probleme de erecție sau alte boli pe care le-ați enumerat. Medicul a sesizat tensiunea și ostilitatea acestuia, dar n-a spus nimic, fiind obișnuit cu un astfel de comportament de la alți pacienți care acționaseră aproape la fel ca el.

I-a recoltat sânge pentru analizele impuse, apoi i-a palpat testiculele în căutarea eventualelor varicocele. La sfârșitul examinării medicale, Miron era deja epuizat și puțin nervos.

— Vom mai face o analiză ca să vedem cum se mișcă spermatozoizii. Poate rezultatele sunt bune și nu ne vor obliga să mai facem și testul de zahăr.

— Acesta ce mai este? întrebă Miron.

— Un test care ne arată dacă nu este înfundat vreun canal seminal. În acest caz ar fi nevoie de o biopsie sau de vasografie, dar nu cred.

— Ce trebuie să scoată în evidență analiza spermei, domnule doctor? întrebă Miron.

— Domnule Staicu, un bărbat apt pentru a procrea trebuie să aibă în spermă spermatozoizi între 4. 000. 000 și 2 00. 000. 000. Vedeți, dar, că limita minimă este de patru milioane pe milimetru. Mulți dintre ei nu sunt viabili.

Joia următoare când s-au prezentat, medicul le-a spus că toate testele hormonale făcute lui Miron sunt normale, necazul aflându-se la Reta.

— Doamna s-ar putea să aibă trompele înfundate, dar asta o vom putea ști abia după ce îi vom face o radiografie. Ce ziceți, doamnă, facem o încercare?

— Acum, dacă am început, mergem până la capăt, a fost de acord Reta, deși încă mai era speriată.

Radiografia i-a adus o oarecare speranță, iar medicul a fost prompt:

— Da, e numai o trompă înfundată pe care o putem rezolva cu un tratament medicamentos. E bine. Mă temeam de ceva mai grav și de necesitatea examenului

laparoscopic.

— Ce este laparoscopia? a întrebat Miron.

— Ei, o mică incizie în zona ombiliului. Prin ea se introduce un mic telescop cu ajutorul căruia se observă uterul și restul zonei respective, necesar pentru a se vedea unde este poziționat blocajul, dacă el există. Nu este o metodă prea dureroasă, dar mă bucur că nu este necesară.

La terminarea analizelor medicul i-a dat Retei un tratament pe bază de medicamente, însoțind rețeta de un program de administrare a lor.

Cei doi s-au întors acasă, dar viața lor s-a schimbat total de când au început să umble pe la medici. Se izolaseră complet de toți prietenii și cunoștințele, nu mai mergeau în vizite și nu mai primeau pe nimeni, totul era un coșmar, iaz Reta plângea din ce în ce mai des.

— Să sperăm că totul va fi bine, încerca s-o liniștească Miron, când o vedea supărată și plânsă.

— Nu știu dacă va fi bine. Dacă trupul meu e sterp?

— Asta nu se poate, doar ai avut un avort.

— A fost acum opt ani de zile, dar de atunci poate că organele genitale să fi îmbătrânit, să se fi sclerozat. Orice e posibil, explica Reta deznădăduită.

— Draga mea, vreau să te liniștești. Ar fi minunat să reușim, dar, în caz contrar, nu trebuie să ne facem atâtea probleme. Este minunat și faptul că ne avem unul pe celălalt și avem o viață plină înaintea. Suntem înconjurați de oameni pe care-i iubim, iar ei țin la noi. Deși ador și eu copiii, nu cred că trebuie să-l avem cu orice preț. Viața ta este mult mai prețioasă, iar pentru o obsesie nu trebuie să ne distrugem căsnicia, după ce abia ne-am unit.

— Ai dreptate, dar știi cât de mult îmi doresc să am copilul tău.

De mai multă vreme nu mai făcuseră dragoste iar Miron nu îndrăznea să se mai apropie de ea când o vedea așa de iritată.

Toată săptămâna se întâlneau acasă numai după ora 2 o, oo, mâncau în grabă ceva și ea se culcau, evitând să

mai discute ca altă dată, cu toate insistențele lui de a afla ce a mai făcut și cum se mai simte.

Într-o zi a trecut el de la serviciu pe la Iorgu, pe acasă și au plecat împreună, spre locuința lor, prilej cu care s-au oprit în parcul copiilor organizat în spatele Prefecturii. Pe alei erau mulți copii însoțiți de părinții lor, care vorbeau și râdeau.

— Uită-te la fetița aceea cu fesul roșu și codițe! l-a atenționat Reta.

— Este foarte drăguță. Arată ca în fotografiile din reviste.

— Deci, îți place? Eu aș vrea să avem un băiat, dar m-a părăsit orice speranță.

— Poate îl vom avea, trebuie numai să avem răbdare.

Starea Retei a mirat-o și pe Fii ia, care a întrebat-o într-o zi, pe când a intrat în bucătărie:

— Dar tu ce ai, soro? Nu vrei să mai treci deloc pe la mine, nu vrei să mai stai de vorbă cu mine chiar deloc?

— Am prea multă treabă, a încercat ea să se scuze.

— Lasă, că aceeași treabă o făceai și altă dată și nu erai atât de tăcută. De ce te închizi în tine? Spune ce te frământă, s-ar putea să te putem ajuta! Ai probleme cu Miron? Nu te mai ascunde!

— Nu. Cu Miron mă împac bine, eu sunt cauza, că nu mai am 19 - 20 de ani, ci aproape 40. Știi de când ne chinuim să avem un copil și rezultatul nu apare, încă.

— Asta era? Și acum vrei să te îmbolnăvești de nervi? Vrei să-ți pierzi sănătatea pentru asta? Doctorul ce spune?

— Că se va rezolva cu tratamentul.

— Și de ce nu ai răbdare să termini, mai întâi, tratamentul? Când te duci la control?

— Peste două săptămâni.

— Dacă-ți dorești copilul cu orice preț, acum se poate face și fertilizare „in vitro”.

— Doamne ferește! îmi este atât de frică, iar acest procedeu nu este chiar atât de sigur și...

...Teama Retei a fost zadarnică deoarece în săptămâna următoare ciclul menstrual nu i-a mai venit, iar la control când a ajuns, medicul i-a confirmat ceea ce știa deja: Reta era însărcinată pentru prima dată după opt ani de zile. I-a recomandat, însă, să ducă o viață cumpătată în toate și să evite eforturile mari, precum și nopțile pierdute.

Bucuria familiei Stancu a fost mare și Reta a căpătat culoare și bună dispoziție. Filia a aflat vestea chiar a doua zi după ce aceasta s-a întors de la medic.

— Ai văzut că s-a rezolvat? Răbdare îți trebuia și așteptarea ți-a fost răsplătită, i-a spus Filia. Mă bucur nespus de mult pentru voi. Ce zice Miron?

— El este în al nouălea cer. Mi-a spus să mă gândesc la un program de mămică și chiar să nu mai lucrez, dar nu pot să-l ascult.

— Pe la vreo 5 - 6 luni ar cam trebui să stai liniștită, să cauți mai des patul. Tu ai și o vârstă la care trebuie să te protejezi mai mult.

— Vom vedea atunci, dar acum sunt fericită.

— Iorgu zicea să dăm o petrecere luna viitoare, adică peste vreo zece zile. Ce zici dacă spunem că așteptăm un copil?

— Nu vin decât prieteni sau și afaceriștii ăia gomoși?

— Numai câteva familii pe care le știi.

— Păi, să vedem ce părere are și Iorgu, că Miron vrea să se laude că va avea curând un moștenitor.

— Dă-i un telefon lui Miron să nu se după. acasă, de la firmă, să treacă pe aici să te ia și mai discutăm cu ei diseară! Poate mai are și el vreo părere în legătură cu petrecerea planificată.

— Dar ce sărbătoriți?

— Ne întâlnim și noi să ne mai vedem la față. Dar dacă vreți, putem spune că sărbătorim „Izbânda voastră”, că este, într-adevăr, o mare izbândă, o realizare colosală.

Reta l-a sunat pe Miron, iar seara acesta a venit odată cu Iorgu. În aceeași seară totul a fost hotărât pentru sâmbăta următoare, la ora 15, 00.

La data și ora stabilită au sosit, pe rând, toți cei invitați și s-au așezat în salon unde s-au întreținut cu un coniac, apoi au fost invitați la masă, în sufragerie.

Filia purta o rochie de seară minunată, din mătase de culoare verde, având pe umărul stâng o broșă cu o perlă în centru și o floare de diamant, iar în urechi niște cercei de aur cu același fel de pietre prețioase. Pe umeri își pusese o tunică de catifea de aceeași culoare, peste care cădeau buclele ei aurii.

Avea ceva din grația unei regine, iar ochii ei exprimau timiditate și delicatețe, dându-i un aer strălucitor.

Era atât de frumoasă încât nimeni nu putea s-o privească fără s-o admire. Reta, care se afla lângă Iorgu, i-a șoptit, aproape stins:

— E foarte frumoasă. Sunteți o pereche minunată!

Filia plutea magic de la o masă la alta, discutând cu diferite grupuri și se părea că se afla totdeauna acolo unde era dorită, creându-le bună dispoziție și o rară iluzie.

Nu-și dădea seama cât era de remarcabilă în ținuta ei care era minunată de-ți tăia răsuflarea.

Iorgu nu se sătura niciodată de ea și nu voia s-o împartă cu nimeni. Mereu o lăuda cu dărnicie și o înconjura cu afecțiune pentru că era dragostea lui, ca o culme a unui vis lung și fericit. O știa că este inteligentă, capabilă, eficientă, șireată când trebuia și, pe deasupra, frumoasă.

Dar Filia nu prea dădea mare importanță calităților sale fizice, nici nu remarcase senizația pe care o provoca la simpla ei apariție.

Nicoleta și-a făcut apariția lângă Iorgu, ținându-l de mână pe Sorin-Andrei care era îmbrăcat într-un costum bej, asortat cu buclele numai inele de culoarea inului, încadrându-i fața luminoasă și ochii albaștri plini de generozitate și duioșie. Avea deja un an și cinci luni.

— Ce face băiatul lui tăticu'? l-a întâmpinat Iorgu.

— Bine. Am venit și eu să văd. Ce faci aici?

— Stau de vorbă cu oamenii. Hai, acum, du-te, că aici nu este loc pentru copii!

— Vreau să vorbesc cu mama, a insistat Sorin.

— Mai târziu, când va pleca lumea de aici.

I-a făcut semn Nicoletei, iar aceasta a ieșit pe ușă, mai mult trăgând de el, decât să meargă.

La petrecere, Filia o invitase și pe Lucia, fosta ei vecină de la garsoniera lui David, dar nu putuse să discute prea multe cu ea, datorită obligațiilor sale de amfitrioană. Discutaseră însă Reta și Nicoleta, care au invitat-o într-o cameră mai liniștită din casă.

— De când o cunoști pe Filia? a întrebat-o Reta.

— De când a venit în bloc la noi, în vara lui 1990. Atunci era atât de tânără și de drăgălașă. Eu știam că David, cel cu care se combinase, nu avea serviciu, avea un anturaj prost și ducea un trai suspect. Individul a profitat de lipsa ei de experiență și de candoarea ei. El nu o merita, dar a păcălit-o.

— Atunci era mai frumoasă chiar decât acum? a întrebat Reta, manifestându-și curiozitatea deschis.

— Da, era de o drăgălășenie rară, avea rotunjimile adolescenței și o anumită candoare. Acum este mai matură, chiar mai interesantă și este o femeie al cărui trup pare sculptat. Este foarte frumoasă!

— Eu o știu de când a adus-o Iorgu aici pentru prima dată, intervine Reta. Era sfioasă, retrasă, iar pe fața ei se citea suferința.

Abia după ce s-au căsătorit s-a schimbat total, radiind căldură, dragoste și fericire în toată casa. Noi ne-am împrietenit amândouă din primele zile. Când și-a adus aici bagajul, nu prea avea lucruri de îmbrăcăminte, dar acum are o garderobă de invidiat și totul este numai de bun gust.

— Mă bucur mult pentru ea, a spus Lucia.

Printre invitați se afla și doamna Eleonora Pascu, însoțită de Radu Stănescu. Prietenii îi spun Ella și așa o voi numi și eu în continuare. Era soție de marinar și avea tot ceea ce îi trebuie unei femei. Ella dădea formelor de viață

expresia sinceră a plenitudinilor ei. Ea turna numai în oțel trăirea sa de femeie, întrucât se bucura de o totală independență, obișnuind să strângă „buretele” vieții cu amândouă mâinile, conștientă de faptul că viața unei femei este prea scurtă pentru a se putea realiza. Avea în jur de 40 de ani și un aer distant, nepăsător, părând că suportă plictisită viața da fiecare zi. Multora li se părea inaccesibilă, nu și lui Radu cu care se cunoștea de ani buni. Câte un bărbat care o vedea cu figura ei impenetrabilă, o caracteriza repede: „o femeie frumoasă, dar e leneșă și proastă”.

Dar nu avea dreptate. Se vede că n-o cunoștea deloc pe **Ella**, care, cu ochii ei mari și negri, cu genele lungi și figura arogantă, reușea să paralizeze mulți bărbați. Aerul ei plictisit o prezenta ca pe o femeie trecută prin atâtea încercări încât acum, în afară de bijuterii situale, nimic nu mai avea putere să-i miște sufletul. Și surâsul pe care îl acorda destul de rar cunoștințelor sale era trist, lipsit de căldură, părând mai bătrân decât timpul însuși.

Aceștia o considerau „o târfă arogantă și bogată”. O vreme a stăruit cu privirea ei leneșă asupra lui Radu Stănescu, care i se părea o apariție dintr-un trecut nu prea îndepărtat, de care își aducea vag aminte, ca și de dragostea lor din vremea când ea era frumoasă, plină de viață, pe care o trăia adesea cu o dragoste violentă.

Înainte de a se căsători cu Pascu trăise o viață intensă, printre parteneri numărându-se și Radu. Acesta își spunea în gând: „Bravo ei!” când își amintea de escapadele lor, când se avântaseră împreună în tot felul de experiențe, deși niciunul dintre ei nu avusese prilejul să cunoască adevărata dragoste, totul se rezumase la curiozitate și dorințe senzuale ale căror satisfaceri trec repede.

Ellei îi plăcea la Radu zveltețea lui musculoasă, statura dreaptă și înaltă, părul negru, ondulat, linia viguroasă a cefei, nasul acvilin, buzele pline etc.

Pe Radu îl iubise, pe când cu soțul ei se prostituase.

Radu păstra în el forța pământului însuși, simplitatea

și frumusețea acestuia. Când s-au cunoscut ei, Ella ducea o viață modestă. Urmașe Școala pedagogică, dar nu profesase și se căsătorise cu acest ofițer de marină pe care nu-l merita. „Dacă nu s-ar fi căsătorit cu el, să aibă atâtea condiții ecelente, poate n-ar fi fost curvă”, ziceau cunoscuții ei.

Obosită, dezgustată și plictisită de toate, Ella ajunsese să nu se mai preocupe decât de plăcerile trupești. Nu avea copii, rămânându-i numai viciul și senzualitatea.

Dar Radu se înșelase în ultima vreme, deoarece extazul lor dinainte se pierduse, rămânându-le numai dorința și excitația. Era vorba de o împerechere mecanică, însoțită doar de gesturi animalice. Acum se gândea: „Poate n-am făcut bine, dar altă dată nu aveam timp să mă mai gândesc la astfel de lucruri”.

Recent se întorsese acasă de la Las Palmas, unde nava lor fusese arestată împreună cu tot echipajul, pentru datorii și trăise ca în iad aproape un an și jumătate fără hrană, medicamente, chiar și fără apă potabilă.

Dorea să fie câteva zile cu Ella, de parcă ar fi vrut să recâștige tot ce pierduse în acel infern care-i semnalizase astfel că viața este scurtă, nesigură și pleacă repede, poate într-o lună, o zi, un ceas...

I-a șoptit la ureche: „Eu plec. Te aștept mâine la ora 16.00 lângă Farul nou”. „Nu fi prost, așteaptă că plecăm amândoi, că sunt singură acasă aproape trei zile”.

A înclinat din cap și a rămas pe loc, plecând de la petrecere mai târziu, dar înaintea celorlalți.

La o masă, un grup de bărbați făceau teoria femeii. Totul începuse de la vestimentația femeilor:

— Cine este bruna aceea cu coc modern? a întrebat un domn roșcovan, în vârstă de 50 de ani.

— Vorbește încet! E doamna Vasiliu - cel cu faianța.

— Măi, dar e plină de însuflețire și încărcată de giuvaericele. Cu ochii ei scânteietori și ageri, nu scapă nimic din vedere. Și se umflă în pene, cu o mândrie nejustificată, înroșindu-se toată sub stratul de fard care-i

acoperă obrazul.

— Observ că are inele pe toate degetele.

— Da, iar la gât un lanț de aur de poți lega și câinele cu el, de care atârnă o cruce de aur în greutate aproape de jumătate de kilogram. Ce-ți este și cu femeile astea! mai adaugă el cu năduf...

Domnule, mulți bărbați n-au habar de ce fac femeile lor. Unele au conturi secrete, altele au rochii și bijuterii pe care nu le scot ca să nu le vadă soții lor, iar când o fac, tremură de frică. Iar soții nu reușesc, adesea, să deosebească o rochie nouă de alta veche sau să vadă că soția lui are alți cercei, broșe, inele, medalioane etc.

Păi, uită-te chiar aici, în această adunare! Sunt unele doamne îmbrăcate în niște rochii care mai mult le dezbracă. Altele se fardează țipător, altele sunt frumoase de la natură și n-au nevoie de atâta fard.

Priviți-o pe doamna Vrabie, amfitrioana noastră din aceasta seară! Nici nu mi-am închipuit că într-o singură femeie se poate îngrămădi atâta frumusețe și atâta splendoare.

Da, domnilor. Se zice că Dumnezeu ar fi lăsat o lege pentru femei, adică au dreptul să facă ceea ce face cea mai frumoasă dintre ele.

O fi așa, n-o fi?

— Dar tot așa se spune că trebuie să fii sigur numai de femeia de care te îndoiiești, iar de cea de care ești sigur, să te temi totdeauna. Excepție fac femeile care se unesc cu bărbați mai în vârstă mult decât ele. Asta înseamnă că au ajuns la capătul vieții lor de femeie; ele ajung aici numai după ce au uzat tot ce au avut mai feminin în ele.

Citeam undeva că Goethe a fost iubit de o femeie în vârstă de numai 17 ani, atunci când el avea deja 70 de ani și l-a iubit cu mult foc și ardoare. De aceea se pare că o parte însemnată a operei lui poartă pecetea dragostei lor controversate.

— Hai să mai bem un pahar de vin că doar ne aflăm la o petrecere, nu la înmormântare! îi îndemnă unul dintre

ei, ridicând paharul.

După ce au băut și au pus paharele la loc pe masă, un domn tânăr, aprins la față, a spus:

— Domnilor, marți am fost la înmormântarea unei rude, un bătrânel care a știut toată viața să trăiască bine. Feciorii lui, ca să-i facă fală mare, au adus trei popi să-i slujească, încât se încurcau între ei când trebuia să-și zică fiecare partea lui de cântare.

Dar ce am observat la ei, toți trei erau grași, rumeni și cu straie strălucitoare.

— Păi, cum să nu fie grași, sare altul, dacă pe lângă salariile plătite de stat – luate tot de la noi – ei primesc bani și alte bunuri direct de la enoriași, fie că este vorba de botez, cununie sau moarte?

— Domnilor, eu cred în Dumnezeu, deși nu prea am reușit să aflu cine este și unde locuiește, dar cred într-o forță supranaturală. N-am fost membru de partid pe vremea comuniștilor și nu sunt nici acum, dar la biserică nu mă duc pentru că n-am încredere în preoți.

— De ce? a întrebat o doamnă rotofee, dar, cam în vârstă, care ascultase la toate discuțiile lor aprinse.

— Pentru că ei umblă numai după avuții și după femeile frumoase. Sperie prostimea cu vorbe umflate și le cere să facă pomeni, să plătească slube bisericii chipurile ca „să-și curețe păcatele”, numai ca să le dea lor. De ce credeți că dau năvală atât de mulți să se facă preoți? Pentru că acolo salariile sunt mari și asigurate, ca și avantajele. Cine se duce acolo? Cei leneși, dar dornici să ducă o viață de huzur. Poate ați auzit glumele pe care le face poporul pe seama preotului? „Toată săptămâna popa stă degeaba, iar duminica cântă”.

— Prea exagerați, domnule! intervine prompt aceeași doamnă. Există destui preoți corecți, evlavioși, unii au chiar har de la Dumnezeu, care dau enoriașilor învățături bune. Dacă au salarii bune și alte avantaje, apoi tot noi la dăm pentru că suntem credincioși.

— Atunci, spuneți-mi, doamnă, de ce ei trăiesc în

huzur, în vreme ce propovăduiesc ca omul credincios să nu strângă averi pe această lume, să trăiască în sărăcie? La fel înfierează el și desfrânarea trupească pentru ca bărbații să se abțină, iar femeile dornice de bărbat să se ducă la ei. Nu i-ați văzut ce le fug ochii după femeile frumoase? Când vor să le ademenească, le spun celor care se smeresc și se rușinează că credința din suflet n-are nicio legătură cu păcatul trupesc, iar aceasta le este plăcut și sfinților. Cei cu părul alb obișnuiesc să spună femeilor să nu se teamă că sunt bătrâni, deoarece „prazul, deși este alb spre rădăcină, la capătul cu frunze este totuși, verde”, și alte bazaconii.

— Domnule, intervine altul, dumneata văd că știi foarte multe din comportările popilor, dar ar trebui să aplici proverbul: „Să nu faci ce face popa, ci ceea ce zice el”.

— Așa este, însă, prea exagerează.

— Eu nu mă duc la biserică niciodată - intervine un alt domn - dar am citit multe despre slujitorii Domnului. Înainte vreme călugării au fost cei mai cucernici din tagma bisericească, dar astăzi, ca ei mai există puțini rătăciți prin munți sau prin cine știe ce peșteri. Ei purtau sutană dintr-o țesătură aspră, sărăcăcioasă, încât prin ea se oglindea sufletul lor care nu căuta la cele pământești, când își acopereau trupul cu astfel de strai. Cei de astăzi își fac niște sutane largi, ca să-i încapă cât sunt de grași; stofa lor este de calitate superioară, scumpă, fină, cu căptușeli atrăgătoare și moi, iar pe piept își pun unul sau mai multe lanțuri groase din aur sau argint, lungi de un metru, terminate cu o cruce din același metal prețios în greutate de aproape o jumătate de kilogram. Nu se mai mulțumesc cu simboluri ca altă dată.

— Sunteți prea aspru cu ei! intervine din noi doamna. Ce vreți, să umble în zdrențe? Nici Iisus Cristos n-a umblat cu hainele rupte.

— Nu, doamnă, dar să nu afișeze ostentativ bogăția.

— Nu este ostentație, domnule, glumește altul.

Preoții vor să ne arate că trăiesc bine, fără lipsuri.

— Trăiesc bine, într-adevăr. Și s-au înmulțit în anii de după revoluția din 1989, încât nu li se mai știe numărul.

— Vezi-ți de treabă! Numărul lor, oricât ar fi de mare, îl știe precis Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, precum și cea a bisericii catolice. Mai rău este că s-au înmulțit îngrijorător de mult sectele religioase care au zăpăcit lumea fiind un mare pericol.

— Mai lăsați-i în pace pe preoți! intervine din nou, doamnă. De ei este nevoie la toate evenimentele vieții creștine. Noi suntem oile lor credincioase.

— Dar nu trebuie să-i ascultăm orbește. À-propos... știți că oile cele adevărate, cele din turme, au vedere scurtă și nu au nici mirosul dezvoltat? De aceea le prinde lupul cu atâta ușurință.

— Hai să vorbim despre femei! propune un bărbat cu o figură de om pus pe șotii. Dar s-o facem încet, să nu ne mai audă doamnele

Era puțin „turtit” de șampanie.

— Ce se poate spune despre ele? Le stă capul numai la dragoste și la toalete. Unele vor, dar nu știu ce vor.

— Pentru că femeia poate mai mult decât un bărbat. O femeie poate slei de puteri nenumărați bărbați, pe când mai mulți bărbați nu-i pot da de capăt unei femei. Un exemplu concret îl constituie prostituatele care au proliferat în toate orașele țării după 1989.

— Lasă-le naibii pe păcătoasele alea! Majoritatea lor sunt căptușite de SIDA și alte boli venerice. Eu consider că în acest caz sunt vinovați proștii de bărbați care le caută, apoi se îmbolnăvesc și le îmbolnăvesc și pe soțiile lor.

— Domnilor, în familie necazul nu vine de la acele prostituate în toate cazurile. Există femei care, deși au soți tineri, virili, sănătoși, nu se mulțumesc cu ei și își mai aduc și alți bărbați în patul bărbaților lor. Și nu toate se pot plânge că soții lor pleacă pe timp de șase luni sau un an precum navigatorii sau alții, iar ele riscă să se usuce până se întorc aceștia. Sau că soții lor sunt bătrâni, bolnavi sau

betegi.

— De ce le criticați atât de aspru? intervine un domn mai tânăr care a ascultat tot timpul. Luați în calcul și faptul că multe dintre acele doamne la care v-ați referit, sunt bine hrănite, bine îmbrăcate și odihnite, ceea ce determină să aibă și poftă care trebuie satisfăcute.

— Sunt de acord și cu asta, dar asemenea fapte se produc numai în familiile în care lipsește dragostea dintre cei doi soți, spune un domn în vârstă, ca o sentință.

— Domnilor, bârfiți mai abitir decât femeile, intervine doamna nemulțumită că sexul slab e atât de tare criticat. Dumnezeu a zămislit femeia mai slabă decât pe bărbat și la trup și la minte, poate. Eu, însă, o socotesc vinovată pe femeia care se oferă pentru bani, nu și pe cea care se dă din dragoste, desigur, nu cele cu sentimente prefabricate.

— Asta este mai goală la cap decât firul de trestie, deși are impresia că este mai deșteaptă decât N. Titulescu, îi șoptește un domn la ureche vecinului său, după care amândoi râd în hohote. Discreția e o problemă grea și încurcată.

Doamna observă și, chiar dacă n-a auzit ce a spus, a simțit nevoia să-i răspundă:

— Nu încerca să-ți măsoari puterile cu mine! Ia exemplul șoimului care nu se mândrește că a biruit o porumbiță!

La sfârșitul petrecerii toți au uitat discuțiile și au plecat veseli, prieteni și liniștiți, invitându-se reciproc să-și facă vizite.

Ținând cont de invitația Ellei, într-o zi Filia a hotărât să-i facă o vizită acasă. Astfel că, după ce a colindat câteva magazine, socotind că are suficient timp la dispoziție până când se întoarce Iorgu la masă, a trecut pe la locuința acesteia. În prag i-a apărut Ella în persoană, care a început:

— Drăguț din partea dimitale, doamna Vrabie, că ai venit să mă vezi, i s-a adresat pe un ton alintat, asemănător cu sfârâitul pisicii când toarce în voie pe

șemineu.

Nu credeam că mă vei vizita curând, știindu-te așa de ocupată, mai ales de când ai și copilul.

— Dimpotrivă, de când mă ocup numai de copil, am timp berechet. Copilul s-a mărit deja și poate rămâne acasă cu una din fetele din casă.

Filia arăta provocator de tânără în toaleta ei, proaspătă și răcoroasă, iar Ella o privea cu un zâmbet de falsă indulgență, gândind: „Cum face asta de reușește să-și păstreze frumusețea nealterată?” Invidia ei era mare.

Au discutat diverse, printre care și despre o nepoată a Ellei care – spunea ea – locuiește la un cămin al facultății la care învață, fiind dintr-o localitate din județ.

— E greu să locuiești la cămin, a spus Filia, care gustase și ea o astfel de viață în București.

— O fi, a replicat Ella cu superioritatea și zâmbetul celei care n-a fost niciodată într-un internat. Doar n-o s-o țin în casă la mine, a adăugat, iscodind-o pe Filia, despre care gândea: „E fără vârstă, de o frumusețe rară și subtilă. Și nu spune deloc cum face. Este mai nepătrunsă decât Sfînxul. Apele liniștite, sunt adânci, s-ar putea să fie o ființă misterioasă”.

Ella face parte din acea categorie de oameni care erau marcați de o impolitețe subtilă care-i face pe ceilalți să se simtă stingheriți și astfel se simt satisfăcuți pe seama sentimentelor altora.

— O cafea? i s-a adresat Filiei pe sub genele lungi și dese.

— Mulțumesc, dar am servit-o înainte de a pleca de acasă, iar acum te rog să mă scuzi, că mă așteaptă Iorgu cu mașina să trecem prin piața Carol, unde locuiește o rudă a lui. Altă dată poate stau mai mult. La revedere!

CAP. IV - DECLINUL LUI DAVID GORAN

Am văzut în partea întâia că David îi găsește Ricăi o gazdă pe strada Miron Costin la Vasilica Vlase – zis Sica, o prietenă a lui din perioada „descălecării” în Constanța, pentru a o scoate din garsonieră, dar s-o aibă aproape în

caz de nevoie.

Camera se găsea într-un imobil vechi, situat în apropierea pieței Grivița, unde se mai adăposteau și diferite persoane venite din țară pentru a-și vinde produsele în acea piață. Era o cameră întunecoasă unde soarele nu intra niciodată.

De la început Sica a luat-o sub oblăduirea ei, povestindu-i viața, apoi îndeletnicirile care aduc bani.

Dar orfana Rica suporta greu înserarea care-i aducea aminte de singurătate, când lumina piere, iar sentimentele nu rezistă plictiselii, se evaporă, se sting, precum focurile care nu mai au ce să ardă. Spectacolul vieții ei era sumbru și apăruse teribilul adevăr: era o persoană fără bani sau alte mijloace de existență, care trebuia să se descurce singură. Abia acum Rica își dădea seama că viața nu este ca în cărțile pe care ea le citise. Își spunea în gând: „Sunt nefericită”.

Sica n-o putea întreține la nesfârșit și s-a gândit s-o atragă la prostituție. La început i-a povestit câte ceva din viața ei: „După 1989 am rămas fără serviciu. La început m-am împotrivit oricărei oferte amoroase pentru că, încă, nu eram păcătoasă, dar lipsa banilor și, mai ales foamea, mă presau. Vreau să spun că pe atunci nu eram destul de păcătoasă ca să mă ticăloșesc de dragul violului, dar nici nu promisem din partea vreunui bărbat oferte de căsătorie ca să mă ispitească să mă așez la casa mea. A trebuit să intru și eu în branșa desfrânatelor, pândind bărbații dornici de sex.

După aceea, totul a venit de la sine, îmi luam locul pe stradă, bărbații mă căutau și am început să mă obișnuiesc cu acest mod de a câștiga bani. Asta e viața!”

La început Rica a refuzat această îndeletnicire, dar după ce s-a văzut nevoită să se întrețină singură, iar fără bani n-o putea face, s-a învoit să fie alături de Sica, a cedat viciului care pătrunde prin cel mai gros zid al cuviinței, dovadă că sărăcia poate învinge cele mai sfinte hotărâri cinstite.

Într-o atare situație, David a reprezentat pentru atmosfera ei înghețată, suflul dogoritor al unui bărbat tânăr și înfocat, care a reușit s-o ademenească cu mângâiere și cu vorbe dulci, determinând-o să uite de îndatoririle pe care i le impunea prietenia ei cu Fii ia. Astfel a uitat de prudența și de trecutul ei, dorind să capete o siguranță lângă David, bărbatul de care se atașase încă de când locuiau toți în garsonieră. Nu știa că odată va plăti scump naivitatea ei, pentru faptul că David o mințea cu nerușinare în legătură cu viitorul lor. Nu vedea în el decât bărbatul arătos, drăgălaș și amabil, așa cum și-l dorise în visele ei, deși el era josnic, egoist și nu urmarea decât s-o cucerească, Rica fiind pentru el doar o noutate, o nouă cucerire, nicidecum dragoste.

În sinea ei Rica avea remușcări că își înșală prietena și încerca să amâne relația cu David, însă acesta insista, spunând că o va alunga pe Filia.

— Ce va spune ea despre mine? Doar suntem bune prietene.

— Nu va spune nimic. Ea trebuie să plece, zicea David, într-adevăr Filia a plecat de la el, așa cum am văzut mai sus, datorită comportării lui execrabile. O preferase pe Rica, noutatea lui, care avea trupul tânăr și frumos și ochii mari plini de candoare, care-l priveau precum ochii căprioarei care îl dojenește pe vânătorul ce a rănit-o din răutate.

Când David a adus-o în garsonieră să locuiască cu el, Rica, deși istovită și rușinată de ocupația ei provizorie, se bucura că nu mai are de plătit chirie și se simțea ușurată de povara străzii unde era obligată să stea noaptea pentru a agăța bărbați. Nu-i plăcea acest mod de viață, dar o făcea din lipsa altor mijloace decente de existență, acceptând de nevoie, mitocănia unor bărbați care aveau un comportament și un limbaj brutal, care o iritau.

Îi era recunoscătoare lui David pentru că o salvase din acea mocirlă și-i era total devotată.

Ziua dar mai ales nopțile, David lipsea de acasă, iar

Rica rămânea singură, cu gândurile ei. Adesea îi sunau în urechi cele auzite de la femeile cu care își petrecea nopțile pe la diferite colțuri, așteptându-și „clienții”:

„Pe bărbat – zicea câte una – să-l umilești, să-l dobori la pământ și să-l calci în picioare.

Să nu-i dai nicio atenție, prefă-te că nu-l bagi în seamă. Lasă-l să fiarbă în zeama lui! Abia atunci ai să vezi cum te caută el peste o vreme și se gudură ca un cățel, cerându-ți iertare”.

Orfană de părinți, Rica crescuse într-un orfelinat de lângă București și era avidă de iubire. Sperase și ea că David va avea gândul cel bun și se vor căsători, să aibă și ea familia pe care nu-a avut-o niciodată. Dar într-o zi, când a adus vorba despre situația lor, acesta i-a răspuns iritat:

— Poți crede orice despre mine, dar nu mă pune în legătura cu căsătoria. Nu suport însurătoarea. Dragostea (iubirea) și însurătoarea sunt la îndemâna celor bogați, care nu duc grija zilei de mâine.

— Și cu mine ce se va întâmpla?

— Vom trăi amândoi cât va merge, apoi...

Deci, Rica aștepta ceva ce nu va veni niciodată și era mai conștientă ca oricând de faptul că viața te înșfacă și te târăște în vârtoare, îți împlinește destinul ființei tale, fără să știi ce se va întâmpla cu tine mai târziu.

Simțea, din instinct, că nu va avea o conviețuire ușoară cu David, dar nu avea unde să se ducă. Umbla prin casă de colo – colo, ca o ființă vinovată și având o expresie care parcă își cerea mereu scuze. Avea o mină care semăna cu aceea a unui câine bătut care nu mai îndrăznește să fie prietenos, iar sficiunea i se citea pe față.

Există pe lume oameni sortiți durerii, care sunt mereu total nefericiți. Rica era una dintre ei.

Într-o seară, când David se pregătea de plecare la întâlnirea eu prietenii, Rica a îndrăznit să-l întrebe:

— Unde stai tu toată noaptea, dacă ajungi acasă în zori?

— Ce te interesează pe tine? Banii nu vin singuri. Ar fi bine să nu mai pui întrebări altă dată, a spus el iritat, apoi a ieșit pe ușă, trântind-o.

Îl supărase. Deși în glasul ei nu era decât suferință și dezamăgire. Voise să știe pe unde umblă mereu, neglijând-o.

Se contura clar faptul că el nu era de casă, nu voia căsătoria, asta nu-i plăcea; nu-i plăcea să fie încătușat și nimic din ceea ce presupunea o căsnicie nu-i plăcea.

Deși Rica era o fată plăcută, frumoasă, gospodină, el o plăcuse numai fizic și în pat.

Acum înțelegea ea că David se temea de această responsabilitate, semn că nu crescuse mental destul, iar conviețuirea lor nu era decât o prefăcătorie, o sursă de dezamăgiri și suferințe. Înțelegea, de asemauea, că nu-l cunoscuse suficient, poate chiar deloc. Totul fusese ca un joc în care ea pierduse.

O necăjea și faptul că zilnic se ferechezuia în baie când pleca la jocul de cărți sau la întâlnirile cu prietenii, dar banii îi ținea la el pe toți, dându-i câte o sumă mică pentru a face piața.

Oboseala și lehamitea o împiedicau să se mai lupte cu lipsurile și cu sărăcia. O parte din sufletul ei ar fi dorit să plece și să nu-l mai vadă pe David, dar unde să se ducă? Pâinea cea de toate zilele depindea tot de el, chiar dacă iubirea pentru el era deja în reflux.

Când era acasă dimineața, în fața unei cești cu cafea, el o întreba:

— Tu de ce nu râzi niciodată?

— Pentru că nu am motive serioase s-o fac.

La acest răspuns el se crispa la față, în loc să se intereseze de ce este supărată, ce gânduri amare îi zbuciumă sufletul?

Într-o după-amiază, David a invitat-o la restaurantul din cartier. Ea s-a îmbrăcat cu o rochie roșie, decoltată până în dreptul sânilor, pantofi tot roșii și o panglică roșie de mătase care-i ținea părul adunat. Lui David îi plăcea

cum arată și se simțea mândru și important în rolul masculului dominant.

Rica se așezase pe un scaun lângă perete și rămăsese nemișcată, cu mâinile adunate în poală, întocmai ca un copilăș bine crescut adus într-o cameră unde erau numai persoane adulte.

El a vrut să se ridice de la masă pentru a-l căuta pe chelnerul din sector care nu mai venea.

— Te rog să nu mă lași singură!

— Lasă, dragă, că nu te mănâncă, nu te mai teme atâta de ei! Dintre toți cei pe care-i vezi, puțini sunt oameni cu bani, restul sunt săraci precum șoarecii de biserică, dar se încred și ei, că nu le ajungi cu prăjina la nas.

— Uită-te la doamna de lângă fereastră!

— Da, aceea blondă, aprobă David. Are inele pe toate degetele de la mâini, iar la gât două lanțuri groase de poți lega boul cu ele, terminate cu un medalion și celălalt cu o cruciuliță masivă care-i stă între țâțe.

Degeaba își afișează bogăția ostentativ, tot țoapă rămâne, miroase a țarancă de la o poștă.

Rica stătea și privea, ascultând îngrijorată. Fața ei rotundă, cu nasul în vânt, luminată de albastrul blând al ochilor și de surâsul prietenos al buzelor ei trandafirii, atrăgeau atenția că ea se bucura, încă, de sănătate și de tinerețe, dând la iveală un șirag de dinți albi, regulați și sănătoși. Era o ființă, frumoasă, care tenta bărbații.

— Este frumoasă cu toate aceste bijuterii prețioase, a suspinat Rica, ea fiind lipsită chiar și de un inel.

— Mie nu-mi place. Așa arată turcoaicele împopoțonate, înainte de nuntă, de către viitorii lor soți. Iar tu nu ai altă treabă decât să te zgâiești la ea, în loc să mănânci?

— Mă uitam și eu cum este gătită. Dar bărbatul de lângă ea seamănă cu un țăp cu barba aia.

— În sfârșit, bine că ai observat și tu acest lucru.

David n-o lua în oraș decât foarte rar, în restul

timpului petrecea cu Paul și George în câte o cârciumă, iar noaptea la jocul de noroc în diferite locuri unde acesta se organiza. De multe ori el câștiga bine și de o parte din câștig beneficiau și cei doi, din care cauză îl lăudau.

Odată, aflându-se în restaurantul „Doi cocoși”, Paul încearcă să-l surprindă:

— Ghici cu cine m-am întâlnit ieri în magazinul „Tomis”?

— Cu cine? Cu cine? Băi, spune, te rog, că nu ghicesc!

— Cu Filia. Era îmbrăcată trăsnet. Totul era pe ea elegant și frumos. Aveți ceva vreme de când v-ați despărțit?

— Mai mult de trei luni de zile, confirmă David. Știu că trăiește cu un om cu bani. Bănuiesc că o duce bine, dar nu-mi pare rău și poate nu m-a uitat de tot. E drept că o regret uneori pentru că era o femeie atentă cu mine și se interesa sincer de viața mea, chiar suferea odată cu mine. Filia mă iubea cu o dragoste blândă și durabilă care depășea simpla senzualitate. Cred că a suferit cumplit atunci când i-am spus că n-o iubesc și că o prefer pe Rica.

— Asta așa este, bărbate, îi ia Paul apăra Filiei. Are și ea orgoliu de doamnă, o fi chiar foarte supărată pe tine, dacă zici că te-a iubit atâta. Mie mi s-a părut că avea o figura veselă, senină. Să știi că tot frumoasă a rămas. Are niște trăsături delicate, iar razele soarelui îi cădeau pe păr, făcându-l să scânteieze ca aurul; fața și brațele ei erau de o frumusețe uluitoare. Nici nu știi ce ai pierdut, băiete, o doamnă rafinată.

— Ai vorbit cu ea? a întrebat David precipitat.

— Nu. Am privit-o din spate când ieșea din magazin. M-am gândit că mă va respinge și am evitat-o.

— Ce să-i faci? Ale tinereții valuri! Plăcerile simțurilor sunt cele mai violente și cele mai desăvârșite, iar eu le-am dat frâu liber și n-am decît să trag ponoasele.

Filomena era, într-adevăr o femeie frumoasă fără cel mai mic defect, iar perfecțiunea ei fizică îl umplea de un

respect plin de admirație, făcându-l să se simtă nedemn, motiv pentru care n-a îndrăznit s-o abordeze. Paul continua s-o iubească în taină pe Filia.

— Le-ai schimbat și tu! a intervenit George.

— Ce să fac și eu dacă mă plac fetele? a spus David, râzând în hohote. La început Filia, acum Rica... Pot spune că le-am iubit pe amândouă, dar n-am vrut să mă însor cu niciuna din ele. Cum aş arăta eu om însurat, mai ales că nu le pot asigura un trai liniștit? Așa, mai trăiesc și eu cu ele o vreme, apoi... Poate și Rica mă iubește, dar nu o consider bună decât în pat.

— Da, dar dintre ele, Filia este de departe cea mai „țesală”, o lauda Paul. E frumoasă foc, o femeiușcă „suculentă” și are o față ovală și roză ca zmeura, plină de viață și de plăcere.

— Mă, Paule, mă, tu o iubești mă, zice George.

— Da, mă, o iubesc, dar degeaba că o are altul.

...Era limpede că David avea o neclintită convingere că este un mare seducător, al cărui destin îl hărăzise să cucerească inimile femeilor. De acum el nu mai căuta să muncească supunându-se „sortii” sale pline de bunăvoință. Îi convenea că Rica stătea acasă și nu vorbea mult, nu-l hăituia cu gelozia ei, deși era o ființă nefericită care lăncezea în taină, preferând să-l lase să facă ce vrea și prefăcându-se că nu știe ce face el.

A ajuns acasă târziu, în noapte. Rica dormea cu mâinile peste pled, părul revărsat pe pernă, iar fața ușor îmbujorată, cu gura întredeschisă.

A privit-o o vreme cum doarme. Lumina veiozei îi colora pleoapele în culori purpurii, împodobite cu franjurile genelor închise. „Doamne. Dumnezeu, cât este de frumoasă! Cât de bună, de gingașă și de părăsită este!” se gândea el. Despre el nu îndrăznea să spună că este leneș, egoist și nerecunoscător.

Într-o duminică după-amiaza, David se plictisea în casă, dar bani nu avea să poată ieși cu prietenii ca, de obicei, deoarece cu două seri în urmă jucase cărți și

pierduse totul, ba rămăsese și dator câteva sute de mii de lei.

— Îmbracă-te și hai să mergea în oraș! îi propune el Ricăi care spăla vasele în bucătărie.

— Păi ziceai că nu ai bani?!

— Mergem să ne plimbăm, să vedem lumea.

— Bine, dacă spui tu. Termin imediat.

Când au ajuns în centru, au coborât din autobuz și au pornit pe bulevardul „Tomis”, privind vitrinele magazinelor.

— Dacă am avea bani, cât de fericiți am fi! a spus Rica, oftând în timp ce privea obiectele expuse. Câte ne trebuie!

— De exemplu tu ce ți-au dori? o întreabă David.

— Un set complet de tacâmuri ca cel din colțul vitrinei.

— Eu aș intra în magazinul de alături și ți-aș alege o haină frumoasă de blană. Vine iarna și ți-ar prinde bine.

— Pe care ai alege-o? a întrebat Rica râzând.

— Pe aceea albă. Cred că este foarte călduroasă.

— Ai gusturi alese, dar aceea este o blană de vulpe polară.

Nu contează. O vrei? Sper să-ți placă și să nu mă refuzi?!

— Dar știi cât costă? O avere.

— Nu contează cât costă, prețul nu mă interesează. Acum lasă-mă, cel puțin, să-mi imaginez că sunt în situația să-mi pot permite să-ți ofer ceea ce îți dorești. Consideră că eu nu sunt mai prost decât alții.

— Mai prost nu te consider, dar te rog să nu te superi dacă eu nu vreau o asemenea blană.

— Ba trebuie s-o vrei. Insist s-o accepți, iar mâine voi trimite contabilul cu mașina s-o achite și să ți-o aducă.

— Mulțumesc, scumpule! Ce darnic ești! a continuat ea să zâmbească. Pentru tine ar fi nimerit paltonul acela albastru cu guler de astrahan gri-cenușiu și cu nasturii

sidefați. S-ar asorta de minune cu blana mea de vulpe argintie. Știi, desigur că vulpea are o blană deasă și rezistentă pentru că trăiește în acele zone reci?

Ce zici de palton?

— Da, merge, încuviință David.

— Și costumul acela maron cu dungile verzi. Sau celălalt bej cu dungile vișinii. Ambele sunt foarte frumoase.

— Da, da. Iată și niște rochii de seară excelente. Pe oricare ai îmbrăoa-o, pe tine ar veni perfect și ai putea fi confundată cu Lady Diana, cea pe care n-o place Charles.

— Rochia este splendidă, într-adevăr și o pot refuza mai greu, dar dacă și tu te vei purta ca Charles?

David n-a răspuns și atunci Rica a reluat:

— Este splendidă, dar cu cât sunt eu înnebunită după ele, cu atât trebuie să recunosc că nu am parte să le port, a spus oftând din nou și figura i s-a întunecat de o părere de rău persistentă.

— Ce lucru ciudat și nedrept! a exclamat el. Să iubești o femeie, dar să fii sărac și să nu-i poți oferi nimic, în afară de iluzii! Nici măcar o plăcere cât de mică.

— Nu-ți mai face probleme, știi că e doar un joc!

Ajunși în fața unei vitrine plină cu bijuterii expuse, David a continuat jocul:

— Vezi brățara aceea din briliante din colț? Este pe mărimea încheieturii de la mâna ta stângă.

— La care te referi?

— La aceea de sub colierul de aur de pe suportul albastru. Cel care are deasupra lui inelul cu piatra aceea mare în mijloc.

— Îmi plac toate, mai ales inelul, dar este prea larg pentru degetele mele destul de subțiri.

— Degetele tale sunt fine, lungi, subțiri, dar putem găsi înăuntru un inel pe măsura lor. Dar, ca să nu fie nevoie de vreo modificare, mai bine luăm colierul care se potrivește pe oricare gât, indiferent de mărime. Ție ți-ar veni tocmai bine, ți-ar ajunge până între sânii tăi rotunzi și

frumoși și s-ar potrivi cu gâtul tău de lebădă și ochii de mărgear.

— Lasă-te păgubaș, mai bine!

Coborând în piața Ovidiu, după ce au trecut pe lângă magazinele de tricotaje, s-au îndreptat spre bulevardul Marinarilor pentru a se înapoia la stația de troleibuz de la poarta nr. 2 a portului.

— Hai să ne oprim la Agenția de voiaj TAROM și să vedem unde vom putea pleca să ne petrecem concediul de odihnă! Mergem în Hawaii sau în Texas? propune David, privind panourile generos colorate din vitrină.

— Accept plecarea, numai dacă mă duci în Malibu, la Copacabana sau la Miami.

— Te-aș putea duce pe Coasta de Azur, unde este cald.

— Hai, mai bine, în Veneția, dacă tot ne-am hotărât să nu plecăm de pe continentul Europa! Acolo poate facem o plimbare cu gondola, vizităm orașul, statuile celebre, catedrala, pe care le-am văzut doar în poze.

— Dar dacă plouă și acolo?

— Atunci renunțăm la Italia și mergem în Orient, unde este întotdeauna soare, cald și bine.

— Tare mi-ar fi plăcut să putem merge, a suspinat David.

— Lasă, dragule, că am visat destul pentru azi. Să-i lăsam pe bogați cu banii, bogățiile și posibilitățile lor de deplasare, iar noi să ne rugăm lui Dumnezeu să ne țină. sănătoși, chiar dacă suntem săraci.

...Când scriu acum aceste rânduri, îmi vine în minte o pățanie de-a mea din anul 1960, care nu este prea departe de jocul cu iluziile celor două personaje.

Abia venisem din armată, după ce satisfăcusem stagiul militar și încă nu aveam serviciu. Petrecusem la părinți și în Constanța câteva săptămâni, apoi am plecat la Călărași, unde locuiam cu soția. Ne grăbeam pentru că așteptam un răspuns la o scrisoare pe care o adresasem Ministerului Transporturilor, urmând a mă imbarca pe

unul din vapoarele NAVROM.

Primisem de la tatăl meu o sumă de bani, iar până la plecarea trenului, am trecut prin magazine de unde am cumpărat unele obiecte pentru casă. Soția a văzut undeva un material frumos de rochie și m-a întrebat:

— Ce zici, îl iau?

— Desigur, dacă îți place foarte mult, am încuviințat eu. Vânzătoarea a măsurat materialul, la tăiat, l-a împachetat, ne-a făcut bonul, pe care eu l-am achitat la casă, apoi am ieșit în stradă bucuroși de achiziție. Dar, verificând restul și punând alături ceilalți bani ce ne mai rămăseseră, am constatat că suma de care dispuneam nu ne mai ajungea să cumpărăm două bilete pe distanța Constanța-Călărași.

— Ce facem? am întrebat-o pe soție.

— Nu știu.

— Eu nu mai pot merge la rude să cer alți bani pentru că nu-mi pot motiva lipsa de chibzuință. Am făcut o mare greșală cumpărând mai multe obiecte, fără să oprim, mai întâi, suma necesară pentru tren.

— Încerc să mă descurc eu, a spus soția, dispărând înăuntru, în magazin. Când a revenit la mine, afară, a spus doar atât:

— Hai să mergem! Am rezolvat-o.

— Ce ai făcut?

— Păi, ce puteam face? Din rochie am făcut fustă, iar acum avem banii de tren și ne mai rămân câțiva.

CAP. V. - RETA NAȘTE UN BĂIAT. PETRECEREA.

Prin luna mai, Reta făcea față sarcinilor menajere din ce în ce mai greu, iar Fii ia a sfătuit-o să stea acasă și să se protejeze pentru a nu avea surpriza să piardă copilul. În locul ei a fost angajată temporar, Maria Predoi, soția unui salariat al firmei lui Iorgu.

Din când în când Fii ia o vizita acasă, la apartamentul lui Miron, situat pe strada Soveja, pentru a se informa cum duce sarcina.

— Merg lunar la medicul de familie și-mi spune că evoluiază bine sarcina, dar mă simt și eu bine, spune Reta. Nu prea pot să stau degeaba, în rest...

— Lasă, că ai muncit destul, acum e bine să te menajezi cât mai mult. E bine să nu faci eforturi.

— Mă tem de ziua când va trebui să nasc.

— Nu-ți face probleme! E drept că prima naștere este un pic mai dificilă, iar travaliul este mai lung și mai greu, dar sunt medici buni, care te ajută să treci peste pragul mai dificil.

Acum eu îți vorbesc nu din experiența mea proprie, deoarece mie mi s-a făcut operație cezariană, dar am văzut tot felul de cazuri la maternitate și am discutat cu multe femei care au născut atunci.

— Îmi este tare frică, Filia.

— Nu te mai gânde la asta. Mănâncă bine, plimbă-te și fa gimnastică, fără să te forțezi! Când îți va veni vremea să naști, voi fi acolo, lângă tine.

— Când mi-l aduci pe Sorin să-l văd?

— Poate săptămâna viitoare venim toți la voi, în vizită.

— Vă aștept cu drag.

Timpul a trecut, iar la începutul lunii august, Reta se simțea din ce în ce mai greu, nu mai putea suporta căldura și mânca din ce în ce mai puțin, cu toate îndemnurile lui Miron care-i reproșa că, dacă nu mănâncă, va naște un copil rahitic.

De câteva săptămâni începuse dilatarea și scurtarea cervixului, iar când se ridica din pat și făcea un pic de efort, avea senzația că au început contracțiile.

Se plictisise stând în pat și ar fi vrut să umble, dar se temea din ce în ce mai mult să nu piardă copilul, întrucât fusese avertizată în acest sens.

Miron îi era de mare ajutor când venea acasă, deoarece ea nu mai putea face nimic singură, în afară de deplasările până la baie și înapoi în pat. Fii ia venea la ea mult mai des, dar până la urmă i-a împrumutat-o pe

Nicoleta, care a stat cu Reta o săptămână înainte de a fi dusă la maternitate.

— Am adus-o pe Nicoleta pe care am rugat-o să stea eu ține până vei merge la maternitate, a anunțat-o Fii ia. Eu sper că vă veți înțelege foarte bine.

— Îți mulțumesc! Cred să ne împăcăm bine, deoarece Nicoleta e o dulceață, a confirmat Reta, privind spre aceasta din urmă cu o mișcare interogativă din cap.

— Au început durerile? mai întreabă Filia.

— Încă nu, dar mă simt umflată ca un burduf și în spate simt o apăsare pe coloana vertebrală.

— Ei, se apropie. Cred că Miron e mulțumit?

— Da, el mereu mă alintă și mă încurajează, zicând că merită efortul. Știu și eu? îmi este frică să nu-mi facă cezariană, așa cum ai pățit și tu, dar va fi așa cum vrea Dumnezeu.

— Desigur. Trebuie să avem încredere în El.

A doua zi, pe înserat, Reta a început să se simtă rău. Miron era plecat după marfa la Galați, iar acasă cu ea nu se afla decât Nicoleta, care nu o putea ajuta decât cu o compresă udă la cap și cu o cană de apă.

— Sună la salvare! îi spune Reta.

— Nu este mai bine să sun mai întâi la familia Vrabie? întreabă Nicoleta.

— Bine, sună!

— La apelul telefonic, Filia și Iorgu au sosit într-un sfert de oră cu mașina lor.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat-o Filia.

— Mă doare tare abdomenul și jos! a răspuns Reta.

— Încep contracțiile. Așa mă durea și pe mine. Ai răbdare, că sunt dureri trecătoare și stai cât mai comod! a adăugat ea, așezându-i mai bine pernele sub cap.

Durerile s-au repetat, iar Reta nu se mai putea abține să nu țipe.

— Te-aș duce eu la spital, s-a oferit Iorgu, dar nu crezi că ar fi mai bine să chem salvarea? Au medic, targă,

aparatură medicală etc.

— Cheam-o mai repede că mor! s-a văitat ea.

Salvarea a sosit repede, iar medicul care a consultat-o a spus că încă nu este gata, dar o vor lua la maternitate pentru a fi sub supraveghere calificată.

Când s-a văzut dusă pe targă, pe obrajii Retei au apărut șiroaiele de lacrimi.

— Dacă mor? spunea ea privind spre Iorgu.

— Nu mori, vezi-ți de treabă! Uite, mergem și noi cu tine acolo.

După ce a plecat salvarea, au urcat în mașină Iorgu și Fii ia, mergând în urma lor. Pe Reta au introdus-o într-o cameră de travaliu, unde au așezat-o în vederea pregătirilor pentru naștere. A rămas cu ea Fii ia, iar Iorgu a plecat acasă. Durerile s-au repetat din ce în ce mai dureroase, până la ora patru în zori, când a fost din nou consultată de medicul de gardă, care li s-a adresat asistentelor sale:

— E gata. Pregătiți-o și aduceți-o în sala de nașteri cu targa pe roțile!

— Nu mai pot! striga Reta, cerând ajutor Filiei, care o ținea strâns de mână.

— Ai răbdare că mări este puțin și scapi! o încuraja ea, continuând să-i șteargă fața și ochii cu batista.

Părul Retei era ud și lipit de cap, iar gura i se uscaseră de atâta efort.

Ajunsa în sala de nașteri, a fost luată de pe targă și așezată direct pe masa specială. Medicul i-a ridicat picioarele pe suport, unde le-a fixat, apoi a acoperit-o cu un cearșaf. La capul ei a trecut o asistentă care a prins-o de umeri. Medicul a început s-o îndemne:

— Împinge! încă o dată! mai tare!

— Nu mai pot! țipa Reta. Of, mor!

— Nu mori! Hai, împinge din nou! Așa!

La un moment dat, Reta a dat semne că leșina, dar nu a fost decât un fel de epuizare, după care a început să

împingă iar.

— Hai! încă o dată! Hai, că mai ai puțin și scapi! o tot îndemna doctorul care o presa pe abdomen.

La ora cinci dimineața Rata a născut un băiat vioi, de 3, 9 oo kg, cu ochii căprui și smocuri de păr negru pe cap. Țipetele lui puternice au trezit-o pe mamă din leșinul în care căzuse.

— Aveți un flăcău frumos, doamnă, îi șoptește asistenta.

— Da? întreabă Reta, încă amețită. Unde este?

— Aici. Îl împachetează moașa.

— Iată-l, doamnă, spune moașa, ridicându-l pe copil. Reta era sleită de puteri și nu prea realiza ce se întâmplă cu ea, dar râdea și plângea, în același timp.

A fost dusă într-o rezervă unde a adormit imediat. Filia a rămas lângă patul ei pe un scaun, așteptând să se trezească. Abia pe la ora opt s-a trezit și se simțea bine.

— Ai făcut ochi, soro? a întâmpinat-o Filia zâmbind. Ai văzut că n-ai murit? Ai un cavaler de care poți fi mândră. Nu-ți pot spune cu cine seamănă, dar este frumos. V-ați hotărât ce nume îi puneți?

— Miron zicea că dacă este fetiță, s-o botezăm Anca, iar dacă e băiat să-i zicem Mihai.

— Orice nume îi dați, noi vi-l botezăm.

— Cred că da. Of, că greu mai este să aduci pe lume un copil! a mai spus Reta, clătinând din cap într-o parte și cealaltă.

Mai târziu a intrat asistenta, ducându-l în brațe pe Mihai, pe care i l-a pus în brațe Retei să-l alăpteze.

Avea lapte suficient, iar micuțul sugea voinicește, până când s-a oprit și a adormit cu sfârcul țâței în gură.

L-au mai privit o vreme cum doarme, apoi a fost dus în pătucul din salonul noilor născuți.

— Miron nici nu știe, a spus Reta cu părere de rău. El crede că mai durează vreo două săptămâni.

— Bucuria lui va fi și mai mare când va afla că aveți

un cavaler frumos, iar tu ești sănătoasă, a spus Filia, sărutând-o pe frunte.

— Du-te și tu acasă, că ești obosită! Ai stat aici, cu mine, toată noaptea.

— Mă duc. Mai trec mâine pe la tine. Poate vine și Miron din deplasare. Venim toți, mai puțin Sorin-Andrei. Cât se va bucura Sorin când îl va vedea pe Mibai!

Așa s-a întâmplat. Miron a primit vestea a doua zi pe la prânz când s-a întors la firmă cu marfa, iar Iorgu a fost primul care i-a dat vestea cea mare.

— Pot să mă duc acum la ea, la spital?

— Poți, dar eu și Filia stabilisem să mergem pe la ora 16, oo. Dacă vrei să aștepti până atunci, mergem acasă la noi, mâncăm, apoi plecăm împreună la Reta.

— Cred că este mai bine așa, s-a învoit Miron.

La ora stabilită, Iorgu, Filia și Miron intrau pe ușa salonului în care era repartizată Reta. Aceasta tocmai îl alăpta pe Mihai, prilej de a fi văzut de toți, care îi felicitau pe fericiții părinți.

Miron a sărutat-o pe soția lui, i-a dat florile și i-a mulțumit pentru curajul și efortul de a-l aduce pe lume pe Mihai. Cu acest prilej s-au înțeles cu familia Vrabie să-i fie naș copilului.

La aproape o lună de zile de la nașterea lui Minai, acesta a fost dus la biserică și botezat.

— Ar fi bine să dăm o petrecere săptămâna viitoare, ca să ne mai vadă lumea, că sunt aproape șase luni de zile de când nu ne-am mai distrat, a propus Iorgu.

— Putem s-o dăm la noi, în apartament, a spus Miron.

— E mai mult loc aici și mai aproape de sol, a răspuns Iorgu, iar pentru masă comandăm totul și aducem câțiva ospătari ca să servească. E bine?

— E foarte bine! au încuviințat Reta și Filia deodată.

Sâmbătă, la ora stabilită, au început să vină invitații, care, pe măsură ce soseau, erau îndrumați în salon, unde erau așezate pe mese apetitive, coniac, licheur și chiar

țuică de cazan.

— Cine este blonda aceea durdulie și împopoțonată? Întrebă doamna Panțuru.

— Doamna Ella Pascu, soția unui marinar.

— Dar cealaltă, tot blondă, îmbrăcată într-o rochie verde pal?

— Amfitrioana noastră, doamna Vrabie, răspunde Reta.

— Eu n-am văzut-o până azi, o știam numai din cele spuse de fiul meu, Pamfil. Într-adevăr este foarte drăguță, parcă ar fi coborâtă din basme. Nu degeaba îi tot dă târcoale Pamfii, adăugă ea gânditoare. Este adorabilă, a mai spus aproape în șoaptă. „Ce fel de soție va lua Panfil? El mă ascultă, e docil, dar nu-i pot dicta dragostea inimii. Și apoi are o mare teamă de femei. Ar putea fi un soț plin de respect și delicatețe, dacă ar întâlni o femeie aleasă, iubitoare, dar de unde să mai iei astăzi o asemenea femeie? Acum a revenit obiceiul să se impună căsătoriile politice sau de rang, care le sufocă voințele și-i duc la disperare pe tineri”, se gândea doamna Panțuru.

— Așa este, confirmă doamna Suci, care era lângă ea.

— M-ați auzit?! a tresărit aceasta.

— Da. Soacra are auzul fin, încât poate auzi orice foșnet de la mare depărtare. Se zice că are și ochi la spate.

Este o femeie adorabilă doamna Vrabie și are un soț bun. Iar Panfil, fiul dumitale, o iubește ca un disperat.

— Se vede a fi o femeie demnă și cu capul pe umeri, încât nu poate fi niciun pericol pentru familia ei.

În celălalt colț al salonului câteva doamne dezbăteau același subiect. Doamna Silvia Zăgan tocmai spunea că este sigură că doamna Vrabie este o femeie foarte serioasă.

— Poate să fie, dar dacă el tot insistă, cine știe ce se poate întâmpla? Băiatul este seducător și cam lipsit de scrupule, de aceea mă tem pentru familia ei spune doamna Zisu. Panfil este foarte atent de câte ori se află în preajma

ei dar și ea mi se pare că se simte încântată că tânărul îi dă atenție specială. Noi am dus existențe plictisitoare, iar acum apare această pasăre a paradisului, care-i scoate din minți. Oamenii sunt geloși și toți o apreciază.

— Iar noi, femeile, vrem s-o ocărâm de invidie, dovadă că ne simțim mai urâte și mai neajutorate, intervine cu glasul ei răgușit, doamna Ella Pascu.

— Nici chiar așa. Hai, mai bine, să ne ridicăm noi la nivelul ei și să nu mai bâfim! a spus doamna Silvia.

Eu o cunosc bine pe managera lor. Îmi este prietenă bună, am fost colege de școală și mi-a spus că doamna Vrabie pleacă de acasă de fiecare dată când Panfil își anunță sosirea la ei. Ele amândouă discută orice, fără rezerve. Într-o zi i-a spus: „Draga mea, jur că nu-l iubesc pe acest Panfil și nici nu mă interesează de fel, dar nu pot să nu-i vorbesc civilizat, cu decență. Voi încerca să discut cu mama lui, poate ea are mai multă influență asupra fiului, pentru a stopa acest bâlci. Cred că dânsa va înțelege cum se cuvine situația, deși, nu știu de ce, nu prea îndrăznesc să abordez acest subiect cu ea... poate tocmai că îi este mamă”.

— Exagerează și tinerii ăștia, sare cu vorba Ella Pascu. Ei se cred vrednici de toate femeile pe care le văd. Tocmai de aceea dragostea lor nu este statornică.

— Dar și femeile beneficiază o vreme de o brumă de frumusețe care se ofilește repede, odată cu trecerea anilor. Treptat apar zbâzciturile, ajungând să arate mai rău ca o slujnică care se spetește muncind fizic. Se întâmplă ca cele care sunt frumoase la trup să fie certate cu cinstea, din care cauză umblă după bărbați cum umblă umbra după om, zice o doamnă mai în vârstă. De aceea eu cred că o femeie care vrea să trăiască în pace și înțelegere cu bărbatul ei din casă, trebuie să fie smerită, răbdătoare, ascultătoare și, mai presus de toate, cinstită.

Cinstea este comoara cea mai de preț a oricărei femei deștepte. Cu o asemenea soție și cel mai depravat bărbat se rușinează să mai facă fapte nedemne de o

căsnicie corectă. Cele care fac altfel, să suporte consecințele, pentru nestatornicia lor. Soția trebuie să fie cel mai de preț dar al bărbatului ei, care să se bucure de acest respect.

— Poate mai e câte o femeie care-și dă numai trupul, nu și sufletul – intervine Ella – pe care îl păstrează pentru bărbatul său. Ea știa cum procedea cu bărbații.

— Nu sunt prea sigură că le mai poți separa, după ce trece o vreme și intervine obișnuința, răspunde cea în vârstă, privind-o cu oarecare suspiciune.

— Aveți dreptate. Poate tocmai de aceea unele nici nu vor să se mai mărite, pentru a nu mai suporta degradarea inerentă care survine în timpul căsătoriei, precum și slăbiciunile care-i dau târcoale.

— Acum cele mai multe se ofilesc de tinere și se degradează în umbra celei mai vechi meserii.

După ce toată lumea a trecut în sufragerie pentru masă, toate discuțiile au încetat, fiind reluate la desert, pe grupuri.

— Am o fată în casă – începe un bătrânel sclivisit, dar trecut de 60 de ani și destul de stafidit – o cheamă Petruța.

— E un nume frumos, domnule, ce vă deranjează?! spune un altul mai „verde” decât el.

— Recunosc că este, dar altceva am vrut să vă spun. Fata vrea să se mărite și-mi face mereu apropouri, iar eu consider că e ridicol, deoarece între noi e o diferență de 40 de ani.

— Dar dumneata o iubești? Iubirea înseamnă înălțarea sufletului, iar dumneata, cred că ești numai tulburat; fiind prins într-un vârtej din cauza acelei tinere, care plesnește de sănătate și miroase a busuioc și levințică.

— Ce să vă spun? Deși sunt conștient de faptul că e ridicol și nu știu ce ar avea de spus sufletul meu sufletului Petruței, sunt nebun după ea, nu alta.

— Ești ca un taur în caiduri, dar cu timpul îți va trece. Te-ai gândit ce vei face când se vor termina toate?

Petruța dumitale va rămâne o femeie tânără, rătăcită lângă un om în vârstă și nu prea o vād să stea și să te oblojească, mai mult ar fi dispusă să aștepte să mori. Tinerețea, domnule, își are iuțea ei și a sângelui, precum și o vigoare care nu poate fi mințită, că altfel se răzbună. Nici nu știi câtă noblețe au femeile care, pe lângă tinerețe și frumusețe, mai au și creier. Mai gândește-te!

— Ei, ce poate fi? O încurcătură fără importanță, fără o valoare morală, zice bătrânul, dând din mână de parcă ar vrea să îndepărteze un rău.

— E fâșneț bătrânul și hotărât, șoptește altul.

— Se ține bine, apreciază vecinul acestuia. Uită-te la doamna Bivolaru, cea de lângă ușă! Este o femeie tare cum-secade, iar prezența ei nu trezește nicio emoție, în afară doar, de uimirea că în această lume mai există bărbați care caută să se însoare cu femeile. Este calmă, blândă, și cugetă tot timpul la ceva ceea ce știe numai ea, deoarece nu se ostenește să dea la iveală nimic. N-a fost înzestrată cu o minte strălucită, dar nici cu frumusețe sau talente, pe care le dau o educație mai aleasă, dar visează și pare să fie fericită în lumea ei.

— Aveți dreptate. Celelalte femei, însă, sunt preocupate de toaletele lor sofisticate și de fizicul atrăgător. De-ar ști ele cât de puțin mișcată este inima bărbatului de gâteliile noi și costisitoare ale femeilor și ce lipsă de interes are el pentru calitatea stofelor sau mățăsurilor, pânzeturilor în culori stridente și buline colorate!

— Poate că femeia se îmbracă frumos numai pentru propria ei mulțumire și, eventual, pentru a produce invidie în rândul semenelor ei?! Femeia are minte scurtă, dar destulă ca să poată mușca.

— Este posibil, dar adesea exagerează.

După servitul mesei, majoritatea invitaților au ieșit pe terasă și în grădină. Filia s-a apropiat de doamna Panțuru, care încă nu ieșise din sufragerie și i-a șoptit:

— Vă deranjează dacă vreau să discutăm o problemă?

Dar nu aici, hai în camera mea!

— Cu plăcere, draga mea, a răspuns aceasta, urmând-o pe Filia pe coridor, apoi în cameră, unde s-au așezat în fotolii.

Discuția a pornit-o tot doamna Panțuru:

— De când ești căsătorită cu domnul Iorgu?

— De aproape trei ani de zile.

— Totuși ai multe cunoștințe. Fiul meu. Panfil, pe care l-ați invitat aici mai des, îmi spune că toată lumea te adoră.

— Exagerează, cred. Mi se pare că dumnealui idealizează oamenii pe care îi cunoaște. Cel puțin în mine dânsul vede o ființă imaginară.

— Nu cred. Panfil este un om lucid, nu cred că are iluzii, mai ales în legătură cu dumneata. Necazul lui este că te iubește cu tot sufletul. Să știi că sunt la curent cu toată această poveste.

— Tocmai de aceea am ținut să discut cu dumneavoastră această problemă. Sper că nu este nevoie să-mi aduc motive în apărare sau să mă justific. Eu i-am acceptat prietenia oficială, dar el nu face diferența între prietenie și iubire, care este imposibilă între noi. Vă rog să mă credeți că n-am făcut nimic ca să-l încurajez, nici să-l cuceresc. Din toată povestea aceasta nu poate rezulta decât nefericirea lui. Știu că în asemenea cazuri totdeauna se consideră vinovată femeia, care, chipurile, ar putea să pună capăt acestor porniri, dar ea nu vrea. Să știți că nu este cazul meu, însă nici nu vreau să fiu brutală cu fiul dumneavoastră. Vă rog să mă ajutați! Nu vreau să am discuții cu soțul meu pe această temă neplăcută pentru mine.

— Te cred, draga mea. Îmi cunosc fiul foarte bine și voi încerca tot ce se poate pentru a evita lucrurile neplăcute, ca o mamă care-și iubește fiul și îi vrea binele. Te asigur că nu te-ai înșelat. Panfil te iubește cu adevărat, așa cum n-a iubit altă femeie. Dumneata ești căsătorită și vrei să-ți aperi căsnicia, de aceea te înțeleg și consider că

faci bine, încercând să eviți orice neajuns. Dau crezare fiecărui cuvânt pe care l-ai rostit aici și îmi dau seama că n-ai nicio vină în situația care s-a creat.

— I-am spus aceste lucruri și soțului meu de teamă ca să nu creadă altceva și să avem probleme în căsnicie, cu toate că el nu este gelos pentru că mă cunoaște și are încredere deplină în mine. Dar mai știi ce poate gândi?

— Fii liniștită! Săptămâna viitoare Panfil va pleca la București să-și ia în primire postul la Ministerul Industriilor și toată această tevdură va înceta, iar cu timpul îi va trece și lui. Voi discuta cu el tot ce mi-ai spus imediat ce vom ajunge acasă, a mai spus doamna Panțuru, ridicându-se de pe fotoliu, apoi alăturându-se celorlalți invitați.

Filia se simțea ușurată după această discuție. Rezolvase una din problemele dificile pentru ea, deși îi părea rău că tânărul va pleca deznădăjduit. Era mulțumită că doamna Panțuru o întâmpinase cu o expresie de efuziune care părea să radieze mai multă lumină decât căldură. Cu toate acestea, simțea că respiră mai ușor și a pornit veselă printre invitați să-și facă datoria da gazdă. Când a ajuns lângă Iorgu, l-a tras de mână și l-a invitat în sufragerie.

— Am discutat cu doamna Panțuru și i-am spus tot în legătură. cu Panfil, a spus ea precipitată. Mi-a promis că va lua toate măsurile pentru a înceta comportarea lui. Zice că pleacă la un minister în București săptămâna viitoare.

— De ce ai făcut asta?

— Nu voiam să avem discuții amândoi.

— Draga mea, eu am încredere în tine, mai ales de când știu câte ai pățit cu David. Acum sper că ești vindecată.

— Pot spune că sunt imună la valul unei pasiuni bruște și involuntare, iar în viitor nu voi mai simți nimic pentru nimeni. Pe atunci habar nu aveam despre căsnicie și am suferit groaznic. Am plătit totul foarte scump, dar acum sunt fericită și nu mai vreau nimic.

S-a apropiat de Iorgu și l-a sărutat, spunând:

— Să nu mă părăsești niciodată! N-aș mai putea suporta.

— Nu, atâta timp cât acest fapt va depinde numai de mine, a răspuns el. Hai afară, că ne așteaptă oaspeții!

Iorgu era îmbrăcat decent, cu un costum bej, subțire, pantofii bine lustruiți. Era un bărbat frumos, atrăgător, manierat, previzibil în stil și gusturi. Zâmbea prietenilor ca și Filiei, amintindu-și de ziua în care o întâlnise, la Galeriile de Artă.

Reta, care îl observase, s-a apropiat de el și i-a atins mâna, spunând:

— Faceți o pereche minunată amândoi.

După aceea s-a dus lângă Filia. Lui Iorgu îi plăcea să le vadă împreună, una tânără, iar cealaltă matură, puternică, cu părul aproape alb. Reta o îndrăgise foarte mult pe Filia, care îi răspundea cu efuziune și tandrețe la sentimentele ei. Deși era ruda lui Iorgu, ea o considera ca pe o soră adevărată de care nu avusese parte. De câte ori discutau despre copiii lor, Filia în spunea:

— Dragă, pentru că Sorin este mai mare decât Mihai al vostru, tot am impresia că și eu am mai mulți ani decât tine.

CAP. VI - CEARTA DINTRE FILIA ȘI IORGU.

David avea din ce în ce mai multe insuccese la jocul de cărți și tot mai puțini bani în buzunar, dar nu renunțase la obiceiul lui de a-și cheltui ultimul ban cu prietenii săi prin cârciumi.

— De când n-ai mai văzut-o pe Filia? l-a întrebat Paul într-o zi când se aflau amândoi la un pahar.

— De la nunta lor, adică a ei cu omul bogat! Am mai întâlnit-o odată în fața stației de autobuz de la farmacia Miga.

— Și n-ai vorbit cu ea?

— Ba da. I-am spus atunci că mi-ar fi plăcut să storc niște bani de la omul ei, că duc lipsă, dar ea mi-a spus că nu poate fura banii de la el, trebuie să justifice ce face cu

ei. Atunci m-am enervat și am zis: „Poate că ai dreptate. Unii se despart greu de bani, o simt ca o mare jertfă, așa sunt toți oamenii dotați cu simțul ordinelor și al bogăției, pe când risipitorii, așa ca mine, simt o generoasă bucurie când dăruie și o manie neînțeleasă de a risipi, întotdeauna bogății întorc lesne spatele unui biet cerșetor, pe când cel sărac, când are, dă tot. Așa fac și eu.

— Tocmai din această cauză nu ai. Jocul de noroc te va duce la răpă într-o zi, Davide!” a zis ea.

— Eu m-am întâlnit joi cu ea lângă fosta librărie „Cartea Rusă”, vis-à-vis de poșta. Măi, băiete, s-a schimbat mult! E frumoasă ca regina aia a Egiptului, zice Paul.

— Care măi? Regina din Saba?

— Aha, aia, mă! Era elegantă și mergea cu un băiețel de mână în vârstă de doi-trei anișori, parcă era un îngerăș cu cârlionți blonzi și obrajii bucălați.

— Ai vorbit cu ea? Îl întrebă David.

— Puțin. Bună ziua! Ce mai faci? Și cam atât.

— O duce bine cu vrăbioiul ei. ăla are bani. Într-o zi mă gândeam să-i dau un telefon și să-i fac o vizită, poate reușesc să obțin niște bani de la ea, dar mai aștept.

— Nu crezi că se supără bărbatul ei dacă află?

— El stă mai mult pe la firmă, m-am interesat de asta.

— Să nu-i faci greutăți femeii.

— Mare brânză! a spus David. În zefleMEA, apoi a chicotit.

În continuare, pentru a nu intra prea mult în intimitatea

Filiei și s-o tulburăm, s-o lăsăm să povestească ea atât cât crede necesar:

„Mă afluM într-o zi la cumpărături pe la magazinele de pe strada Ștefan cel Mare, când m-am pomenit strânsă de braț. Am întors privirea și am văzut-o pe Rica. Era slaba, parcă un rău nevăzut îi ștergea culorile și strălucirea obrazului, întocmai ca de pe o frescă murală.

Odată cu arămiul pielii îi dispăruse și prospețimea, iar după ce îi stinsese zâmbetul de pe buze, îi întunecase și privirea.

— Bună! Ce faci, Rica?

— Bună! Ce să fac? Mă plimb pe stradă, te-am văzut de departe și am vrut să te văd mai bine. Îmi place cât de bine arăți.

— Dar tu nu cumva ești bolnavă?

— Nu. Sunt supărată și trăiesc în lipsuri. Îmi poți da niște bani împrumut? N-am mâncat nimic de două zile, că David n-a venit acasă, iar bani nu-mi lasă niciodată, că asemenea obicei n-am mai văzut la nimeni.

— Dar unde umblă zănatecul?

— Nu știu. A venit Paul și l-a luat joi dimineața, iar astăzi este sâmbătă și tot nu s-a întors.

Am scos din poșetă 500.000 lei pe care i-am dat.

— Nu-ți pot da mai mult pentru că trebuie să fac niște târguieli pentru casă.

— Ți-i dau când vine el, a spus Rica, mulțumindu-i.

— Lasă că eu mai am.

— Mulțumesc din inimă, a repetat ea, apoi și-a luat la revedere, grăbind pasul spre magazinul alimentar din apropiere.

Când am rămas singură m-am gândit: „Cât de tristă era! Nu mai semăna deloc cu cea care a venit la mare, în garsonieră, în urmă cu aproape trei ani de zile. Poate este bolnavă sau poate arată astfel din cauză că este nehrănită? zicea că David pleacă mereu de acasă, dar bani nu-i aduce. S-ar putea să se ocupe de furturi sau droguri. Sau poate se duce la o altă femeie, cât e de nesățios? Cert este că pe ea o lasă să rabde de foame, așa cum făcea și cu mine. Dar atunci avea bani, încât mergeam mai des la restaurant unde beam, mâneam, dansam.

Asta până când am adus-o pe Rica în Constanța, după care m-a neglijat zi de zi, până când m-a abandonat. Noroc că l-am întâlnit pe Iorgu, dragul de el, care este un om bun, iar la început am încercat să-l resping ca o prințesă

mofturoasă, deși știam bine în ce mizerie trăisem ultimele luni în garsoniera lui David, pe care continuam să-l iubesc, păcătoasa de mine”.

Când am ajuns acasă, i-am povestit tot lui Iorgu:

— M-am întâlnit în oraș cu Rica, fosta mea prietenă și am stat de vorbă. I-am dat niște bani împrumut, că o duce greu de tot cu David care nu vine acasă zile în șir.

Arată foarte rău, parcă ar fi bolnavă. Și ce fată frumoasă era! îmi aduc aminte că în primele zile când a venit ea în Constanța, am fost împreună la restaurantul „Zorile” unde am mâncat, am dansau și am băut coniac și șampanie. Rica s-a îmbătat și a adormit în TAXI, iar acasă nu s-a putut trezi.

„Fata asta este un colet înecat în alcool – a spus David – o voi duce pe umăr că este destul de ușoară și tristă, iar tristețea nu trage greu la cântar”.

A deschis portiera mașinii, a luat-o întocmai ca pe un colet, a așezat-o pe umăr și a dus-o în garsonieră, așezând-o pe pat îmbrăcată. „Te-ai cam întrecut cu gluma, domnișoară! Ai băut coniac cu paharul de vin. Acum vei face nani îmbrăcată.

Îți voi pune și un bilet, „Atenție! Fragil!” a mai adăugat el în glumă. Rica doar mișca buzele, dar nu se înțelegea ce spune, decât „lasă-mă!” Când i-am spus a doua zi, n-a crezut, spunând că zic așa din răutate.

— Și până la urmă ți l-a suflat pe David, a spus Iorgu.

— Da, cea pe care o consideram ce mai bună prietenă.

Iorgu nu m-a întrebat câți bani i-am dat Ricăi, dar nici eu nu i-am mai spus.

În altă zi m-am pomenit cu Rica acasă la mine. Venise să se scuze că nu mi-a adus banii deoarece David tot nu a adus acasă niciun ban.

— Lasă, dragă, că noi nu ducem lipsă. La plecare i-am mai dat 300.000 de lei, pe care i-a luat, rușinându-se.

Cât timp a stat la mine mi-a povestit că David o tratează cu răceală, mai multă atenție îi dă Sicai de câte

ori trece pe la ei, încât simte o înrâncenare în suflet contra lor.

— Cred că David nu se mai simte satisfăcut cu mine, vechea lui nevoie de a mai fi împreună a slăbit. Este tot mai neliniștit de la o vreme. Îi place Sica, deși este o prostituată, vulgară.

De fapt a fost prima lui prietenă când a venit el în Constanța. Asta mi-a povestit ea când locuiam împreună pe strada Miron Costin. S-ar putea să fie Sica sau o altă femeie, spune Rica, suspinând. Dacă este ea, este o prefăcută amabilă. Nu știu cum face de are atâția bani și s-a îmbrăcat foarte bine.

Într-o zi venise la noi, spunând că a venit să mă vadă, dar la câteva minute a intrat în casă David, care a tresărit și tot corpul lui a fost străbătut de un val cald care i-a înroșit obraji. Îi urmărea toate mișcările corpului când aceasta se deplasa prin cameră parcă plutea, nu mergea, devenind pentru el o adevărată provocare, iar pentru mine un semnal de alarmă. Îl vedeam cum îi privea părul ca mătasea și ceafa cu pufulețul și şuvițele fine de păr. La plecare David a condus-o până jos, la scara blocului, iar când a revenit în garsonieră m-a întrebat:

— De ce a venit Sica?

— Nu mi-a spus. Credeam că ți-a spus ție.

— Nu mi-a spus nimic, a răspuns el aproape în șoaptă și cu oarecare indiferență, apoi, după o pauză, m-a întrebat:

— Dar tu de ce taci toc timpul?

— Dar ce vrei să-ți spun?

— Parcă aștepti ceva sau pe cineva, ca Penelopa pe Ulise să se întoarcă de pe mare. De astăzi te botez Penelopa, că ești mută.

— Ce-ți veni?

— Dacă te porți ca ea. Ce este cu atâta muțenie?

— Aștept să-mi spui tu ce ai făcut, pe unde ai fost atâtea zile. Eu ce să-ți spun de aici, din casă? Că nu am bani să fac mâncare, la piață n-am mai fost de săptămâni,

iar întreținerea n-am plătit-o.

— N-am niciun ban, dar văd eu ce voi face până la urmă, a spus el, după care s-a îmbrăcat să plece iar.

...Ar fi trebuit să-mi pară bine că i se întâmplă ei acum, dar eu sunt proastă și miloasă și o compătimeam.

Peste vreo două săptămâni a sunat la telefon David.

— Alo! Sunt David.

— Da, ce dorești? i-am răspuns.

— Te rog să vii până la restaurantul „Zorile”, că vreau să discutăm ceva foarte important! Te aștept înăuntru o jumătate de oră, a spus el cu un glas misterios.

M-am îmbrăcat și am plecat imediat, temându-mă să nu se fi întâmplat ceva cu Rica. Toată viața am fost o ființa slabă, dominată de unele minți mărginite, care mi-au luat sficiunea drept neghiobie, iar blândețea drept prostie. Asta mi s-a întâmplat, poate, și din cauză că am trăit mai mult printre femei. Abia când am intrat în viață am început să am mai multă siguranță, după ce am constatat că doar 2% dintre bărbații bine îmbrăcați sunt și manierați și culti.

David nu era dintre ei, dar mă domina încă. Poate avea dreptate Iorgu că atâta vreme cât David se afla în Constanța, el constituia o ispită pentru mine. Pe Iorgu îl pot trece în orice moment în categoria celor 2%, fără a putea fi învinuită de părtinire sau de subiectivism. El are mintea desfundată, cugetul drept, duce o viață cinstită și curată, iar inima lui este caldă și iubitoare.

Afară începuse să plouă, iar taxiul a oprit aproape de intrarea în local. Prin fereastră l-am văzut pe David stând la o masă și privind ploaia. Mă aștepta nerăbdător, iar din lipsă de ocupație și de bani, bătea cu degetele darabana pe tabla mesei pe care nu se aflau decât o solniță și o scrumieră.

Era puțin nervos și își rodea unghiile, fiind în prada unei mari frământări.

— Bună! Ce s-a întâmplat? l-am întrebat curioasă.

— Te rog să-mi dai și mie niște bani!

— Asta era? câți îți trebuie? l-am întrebat după un

timp de gândire.

Inițial n-am vrut să-i dau deloc.

— Două milioane, a spus el dezinvolt.

— Ești nebun.

— Te rog! Am o mare datorie și mă execută „gealații”. Îți promit că ți-i înapoiez luna viitoare.

— Am deschis geanta și am verificat. Aveam 1.600.000 lei.

— Îți dau 1.500.000 lei, nu am mai mult.

— Hai să bem un pahar și să mai discutăm!

— Nu pot. Mă grăbesc să mă întorc acasă.

Am luat alt TAXI și m-am înapoiat acasă, gândindu-mă dacă n-am greșit dându-i acei bani. Dar cât am stat eu în stradă să aștept un TAXI, David a ieșit fluierând din local, îndreptându-se spre centrul orașului. Banii primiți de la mine îi dăruiseră voia bună și încrederea pe care ți-o oferă ori de câte ori ești în pană, banii gheață. Se știe că lipsa lor pune în încurcătură cele mai alese spirite.

Altă dată David m-a sunat la telefon și mi-a spus direct:

— Am nevoie de niște bani. Te aștept la Miga pe la 11, oo.

— Bine. Vin că și așa vreau să cumpăr ceva pentru copil. Voi fi acolo la ora unsprezece.

Când am ajuns acolo, David împreună cu Rica, mă așteptau aproape de ușa farmaciei.

— Ai adus? m-a întâmpinat el puțin nervos.

— Da. Poftim 500.000 lei.

— Numai atât? s-a burzului el.

— Data trecută ți-am dat 1.500.000 lei. Crezi că la mine este fabrică de bani? Ce ai făcut cu ei?

Rica îl privea uimită. Ei nu-i dăduse niciun ban.

— Joci iar jocuri de noroc. Asta este.

— Stai liniștită, prostuțo! Nu vorbi până nu știi despre ce aste vorba! Nu știam că pe lângă aice defecte pe care le ai, mai ești și zgârcită.

La aceste vorbe am simțit că leșin. Mi-am revenit greu și am vrut să-l pălmuiesc acolo, în plină stradă.

— Deci, eu fur banii de la un om cinstit și ți-i aduc ție ca să poți supraviețui, iar drept răsplată, tu mă jignești, iar banii nu-i duci acasă, ci la vechile îndeletniciri. Să-ți fie rușine! M-am convins că ești un mare escroc.

— Ce sunt? a întrebat el, neînțelegând bine ultimele vorbe.

— Ești un nerecunoscător, un egoist, un iresponsabil și un escroc. Să nu îndrăznești să-mi mai ceri bani!

— Te rog să nu te superi pe mine, dar... să spună Rica!

— Rica? Tu și prietena mea Rica? Voi ați fost amărăciunea mea. Îmi pare rău dar de azi am terminat.

— Da, toate se termină odată, ce să-i faci?

— După părerea ta, asta merit?

Le-am întors spatele și am plecat în sus pe bulevardul Tomis, apoi am oprit un TAXI, cu care m-am întors acasă plină de indignare. Știam că David mă invidia pentru noua mea situație prosperă și nu-i convenea că trebuia să-mi ceară bani. Dar el se consola repede și nu se mai gândea o vreme nici la viața pe care o ducea, nici la nesiguranța în care trăia.

Din câte mi-a spus Rica altă dată, după ce am plecat eu, ea l-a dojenit pentru purtarea lui grosolană față de mine:

— De ce ai jignit-o? E o făptură blândă și generoasă.

— Ce știi tu? Tu ești prea îndatoritoare și nu cunoști lumea așa cum o cunosc eu. Filia trebuie să învețe să-și cunoască lungul nasului. Eu am hrănit-o un an de zile.

— Dar ea n-a spus nimic rău, doar te-a atenționat că nu-ți mai poate da bani în viitor. Nu merita să te porți atât de brutal cu ea, care ne-a ajutat mereu. Ce ai făcut cu un milion și jumătate pe care ți i-a dat?

— Treaba mea. Am plătit o datorie, a recunoscut el. Nu-i mai lua apărarea atâta! Omul ei are destui bani.

— Dar nici ea nu poate fura de la el ca să-ți dea ție.

— De ce nu poate?

— Își periclitează viața de familie. Are o familie de invidiat și o casă! Ce n-aș fi dat și eu să am acest noroc?

— Știi fabula aia cu vulpea care spunea că strugurii sunt prea acri? În realitate erau prea sus.

— Știi, dar ea are strugurii în mână, pe când eu...

— Da, banii. Banul este un minunat element de împăcare și armonie între oameni, filosofa David.

Rica îl privea și suferea, văzându-l pe David atât de egoist și de nepăsător, dar se simțea stingheră și nu avea cui să se spovedească

...Au trecut aproape două luni de zile și David a uitat incidentul de la farmacia Miga. Avea din nou nevoie de bani și știa că îi va obține, până la urmă, de la mine. Așa că a venit acasă la mine, apropiindu-se tiptil de gard. Eu eram în grădină și udam cu stropitoarea niște flori pe care le răsădisem. M-a atenționat cu un ciocănit în grilajul gardului și l-am observat. I-am deschis poarta și l-am invitat în casă.

— Ești foarte frumoasă în rochia asta care are imprimate pe ea toate florile câmpului. Arăți ca o bijuterie.

— Mulțumesc! Hai înăuntru!

— Scuză-mă că te deranjez, dar nu te rețin mult!

— Spune repede ce vrei?

— Bani, Filia. Nu mai am nimic de mâncare, iar eu nu pot să mai fac rost de ei, că lucrurile s-au schimbat și...

— Atunci te-ai purtau ca un monstru. Toate s-au dus, dar tare aș vrea să nu ajung să te disprețuiesc.

— Pentru mine ar fi ultima lovitură. Să știi că o ducem greu.

I-am dat din nou bani, Soo. oco lei pentru că mi-a fost milă.

Nu știu de ce, după atâta vreme și câte suportasem de la el, totuși prezența lui mă tulbura, făcând să mă bântuie năvalnice aduceri aminte. Știam că aste leneș și

nu-și va căuta un loc de muncă pentru a-mi restitui banii, dar nu-mi mai păsa.

— Îți îngropi viitorul în mizerie, David, i-am spus. Apucă-te de o muncă serioasă și lasă viața ușoară și câștigurile efemere!

— E cam târziu și nu știu dacă mai pot.

— Încearcă, poate reușești să te salvezi! Rica ce face?

— E acasă, necăjită și ea de aceste lipsuri.

— Să știi că acum nu te mai urăsc pentru cele ce mi-ai făcut, dar nici nu te regret. Poate a fost mai bine că s-a întâmplat așa, altfel aș fi fost o nenorocită cu o viață distrusă de care ești singurul vinovat, așa cum știi foarte bine. Îmi reproșez, de câte ori îmi aduc aminte, că am fost tare nesăbuită atunci când m-am încrezut în tine. Pe atunci nu știam că inima ta era închisă pentru mine. M-am înșelat amarnic în privința ta. Și ce speranțe îmi pusesem eu în acea relație cu tine! Credulitate prostească de femeie fără experiență.

David se foia pe scaun, semn că voia să-și ceară iertare pentru comportarea sa execrabilă, dar socotea că ar fi doar o împăcare copilărească. Știa bine că făcuse greșeli care nu pot fi iertate și nenorociri care nu se pot uita, cu atât mai mult, nu mai puteau fi reparate nedreptățile.

A încercat, totuși, un gest:

— Știi, Fii ia, eu te rog să mă...

— Lasă scuzele! Sunt tardive. E drept că eu nu m-aș fi gândit niciodată că mă vei părăsi și mă vei lăsa să culeg roadele amare ale neștiinței mele, în loc să mă primești la pieptul tău, făcându-mi, din dragoste, o pavăză. Dar voi, bărbații, nu sunteți capabili de acest curaj al spiritului care acceptă deschis nenorocirea. Mi-am dat seama repede că visul tău nu era la fel ca al meu. La mine curajul era stimulat și întreținut de dragoste. Eu pășeam semeață și încrezătoare la adăpostul colosalei mele greșeli. Poate aceasta a fost consecința romanelor de dragoste citite de

mine în adolescență, care dau inimii entuziasm pentru prima ființă iubită pe care o întâlnești. Dar tu nu mă iubeai și ai procedat brutal ca un satrap, iar eu a trebuit să suport consecințele. Păcat că a trebuit să dureze un an de zile până când m-am trezit!

Mi-am analizat toate faptele. Vina mea socotesc că a fost aceea de a nu fi putut să-ți plac mai mult timp. Sau poate dragostea mea a fost plicticoasă și obositoare pentru tine, un bărbat care iubeai independența și plăcerile. Plecai și veneai acasă când voiai, pentru că fusesesi învățat să fii liber, să faci ce vrei și să nu dai socoteală nimănui. Acum bucură-te de această libertate răscumpărată pe seama existenței mele. Mă întreb de ce nu ai acționat mai devreme? Îți doresc din inimă să fii fericit! Ia banii și pleacă! Și te rog să nu mai vii pentru că îmi produci neplăceri în familie! Consideră că este ultima noastră întrevedere!

— Da. Mulțumesc! a mai spus David, încurcat, pășind pe ușă afară.

De atunci nu l-am mai văzut luni de zile.

Despre vizita lui David și despre bani, Iorgu cred că a aflat de la personalul din casă, care constituie, în toate cazurile „inchiziția” care judecă totul. Este îngrozitoare această inchiziție a slugilor...

Astfel că a început să mă bănuiască, în mod cu totul nejustificat, că îl înșel cu David. Așa că pe cerul fericirii lui declarate de atâtea ori, apărură din nou norii îndoielilor pe care le cunoscuse cu Iuliana, prima lui soție. Trăia cu sentimentul că David se furișase pe scara din dos a casei sale și îi amenința liniștea.

— De ce ești supărat? l-am întrebat când s-a așezat pe pat lângă mine.

— Pot fi vesel și să privesc, cu inima ușoară, când aflu că soția mea mă înșală?

— De unde ai mai scos-o și pe asta?

— Ce caută David în casa mea? Poate accepta un om ca soția lui să-l împartă cu altul fără să devină gelos? Dacă

tu crezi că poate, atunci nu ai pic de suflet. Speram că totul s-a terminat între voi în ziua în care te-ai mutat la mine, dar constat că nu este așa. Dacă știam cât de amară îmi va fi viața după ce descopăr acest adevăr, te-aș fi ocolit de la început. Spune-mi, cel puțin, că totul s-a terminat!

— Ce să se termine, dragul meu? Ce îmi ceri să fac?

— Nu mai face pe naiva! Îți cer să renunți la el pentru totdeauna, să nu-i mai dai banii mei. De ce nu vrei să înțelegi că acum ești soția mea și nu vreau să-mi faci numele de rușine cu acel neisprăvit care te-a abandonat, semn că nu te-a iubit și a plecat cu alta? a spus el, aproape fără să respire. Nu merită sacrificiul tău.

Mă privea cu ochii lui migdalați, din care răzbătea o tristețe blândă.

— Pot să spun și eu ceva?

— Spune odată! Răspunde la ce te-am întrebat!

— Dragul meu, jur că nu te-am înșelat niciodată, nici cu David și nici cu altcineva. Singurul lucru adevărat este că le-am dat bani câteodată. O duc greu și mi-a fost milă de Rica, pentru că este un copil orfan și n-a avut nicio bucurie în viață. Și apoi, am plătit, într-un fel, o parte din datorii. Știi că am locuit și eu acolo un an de zile fără serviciu și fără bani.

Recunosc că l-am iubit cândva pe David, dar asta a rămas în urmă, de domeniul trecutului. Mă feresc din calea lui cât pot, deci nu trebuie să-ți mai faci griji. El trăiește cu Rica, pe care zice că o iubește. O duc și ei greu o perioadă de timp și am zis să-i ajut. Greșeala mea a fost că nu ți-am spus, însă m-am temut că te vei împotrivi.

— Nu știam că poți fi atât de brutală cu cei care te iubesc. Mă gândesc că la început încă îl mai iubeai pe David și nutreai dorința de a-l avea lângă tine. Dacă mai continui să te vezi cu el, parcă te văd făcând copii pe care să-i înregistrezi pe numele meu, că doar suntem căsătoriți.

— De ce cauți să mă insulti? l-am întrebat plângând.

— Te insult? Eu credeam că te bucuri când cineva îți laudă virtutea fizică, așa cum fac eu în momentul de față.

Adu-ți aminte că la începuturile căsniciei noastre, când făceam dragoste, acționai cu gândul la David, considerându-l prezent în pat cu noi, deși te aflai în brațele mele!

...La auzul acestor vorbe am tresărire și m-am întrebat: „Doamne, de unde știe?”, apoi mi-am adus aminte că așa au stat lucrurile și i-am dat dreptare în gândul meu.

— Taci? a reluat el după o pauză în care aștepta de la mine un răspuns. Fii sigură că David nu-ți dorește sufletul, ci trupul și banii pe care îi primește de la tine. Dacă te-ar fi iubit, fii sigură că ar fi renunțat la băutura și la jocurile de noroc și s-ar fi apucat de o treabă serioasă din care să câștige bani ca să se poată întreține. Vezi bine că el se mulțumește cu statutul de parazit, mare seducător de femei, iar tu îți arunci fericirea pe fereastră cu amândouă mâinile, ca un om inconștient, suspinând toată viața după un om pe care nu-l vei putea înțelege niciodată. Îi dai bani omului care te-a dezonorat, apoi te-a părăsit. Nu pot să mai înțeleg nimic. Îmi închipui ce haz face el cu prietenii lui la un pahar prin cârciumi.

A tăcut din nou, după care, scuturând din cap, a reluat:

— Ai trăit cu el în acea perioadă a promiscuității și a imoralității de care este capabil, dar acum potolește-te! Lasă-l să-și poarte singur de grijă! Nu ți se pare că banii pe care îi dai lui sunt și ai mei? Te surprinde faptul că știu atâtea lucruri și că îți pot ghici până și gândurile? Îmi pare rău că te-ai schimbat atât de mult de când ești soția mea. Nu mai ești acea ființă neajutorată, blândă și fermecătoare pe care am luat-o de soție cu atâta drag. Și pentru ce faci toate astea? Pentru că iubești o himeră. Acest David este un om ratat care nu va fi niciodată în stare să se întrețină măcar pe el, dar și o soție, Află că eu nu voi plăti liniștea căminului meu, lăsându-te pe tine să faci ce vrei. Sunt nevoit să recunosc că am încheiat un târg din care se pare că am ieșit păcălit. Asta a fost căsătoria cu tine. Întotdeauna te-am apărat datorită dragostei pe care ți-o port, dar văd că tu sari calul și nu pot accepta.

Îți aduci aminte când te-am cerut în căsătorie?

— Da, i-am răspuns. A fost o mare cinste pentru mine. Eram așa de emoționată, încât mi se uscaseră gura.

— Iar acum îmi faci necazuri. Nu poți să renunți la un om care ți-a produs numai suferințe, un om slab, dezmațat, fără o țință în viață. M-am gândit că este posibil ca tu să stai cu mine pentru bani, iar cu el ai stat de plăcere, dacă tot îl mai dorești. Făgăduiala ta de la începutul căsătoriei noastre înțeleg că a fost pentru a scăpa cât mai repede de sărăcie. Îți spun un lucru pe care aș vrea să-l ții minte: femeile nu apreciază un lucru decât în ziua când l-au pierdut definitiv. Poate că este numai vina mea că te-am iubit, te-am ocrotit, te-am apărut și te-am răsfățat cu haine, bijuterii și tot ce ți-ai dorit. Am avut încredere în tine, iar tu mi-l pui în cârcă mereu pe David, care nu este decât un catâr pe post de cal de rasă, pe care oricât l-ai țesăla și înzorzona, tot catâr rămâne. Să-ți mai spun ceva: Frumusețea – care oricum este trecătoare – și hainele nu fac o doamnă dintr-o femeie căreia îi lipsesc multe trăsături de caracter. La fel și banii, creează largi posibilități, dar nu dau strălucirea necesară celui căruia îi lipsește fondul.

— Dacă mă consideri atât de păcătoasă, de ce m-ai luat de soție? l-am întrebat printre lacrimi.

— Am crezut că te vei schimba în bine. Mi se păruse că ți-ai dat seama cât ai suferit „acolo” și...

N-a mai terminat fraza, ci a făcut doar un semn larg cu mâna. Eu însă, analizând pașii pe care îi făcusem împreună, știam că mă iubește și-mi vrea binele, rușinându-mă în sinea mea că nu-l pot iubi și eu la fel de mult, așa cum îmi doream.

După discuția avută a plecat la firmă. Devenise distant față de mine, a mâncat la bucătărie și apoi s-a culcat în camera pentru oaspeți, unde eu n-am îndrăznit să intru pentru a nu se supăra și mai tare. Plângeam în camera mea și aș fi vrut să mă bată, dar să se împace cu mine.

Dimineață l-am așteptat și i-am spus:

— Te rog, Iorgu, nu mai fi așa! Să știi că eu te iubesc și că m-am schimbat și...

— Cine, tu? Știi proverbul cu lupul și cu năravul. Sau pe cel cu leopardul, oricât te-ai strădui să-i scoți petele de pe blană, el tot leopard rămâne în comportare și obiceiuri.

În ceea ce privește iubirea pe care tu mi-ai refuzat-o, i-o voi da, în totalitate lui Sorin-Andrei.

— Chiar dacă tu nu mă crezi, să știi că te iubesc și că îmi pare rău de cale întâmplată. Te vei convinge cândva că m-ai judecat greșit.

— Îți pare rău? Asta nu rezolvă problema.

Cuvintele lui Iorgu m-au făcut să tresar. Mi se părea că în spatele meu mă privește o fantomă din umbră. Mă întrebam „Acesta o fi sfârșitul?” Ce-i mai pot spune ca să mă creadă? Să-i cer iertare sau să-i promit că voi renunța să-l mai ajut și să mai am vreo legătură cu David? În piept simțeam că mă apasă o suferință adâncă.

Mă gândeam: „Dacă îl pierd pe Iorgu, pierd totul: casă, prieteni, cunoștințele lui care deveniseră și ale mele și care nu știau tot adevărul despre mine, despre viața și copilăria mea. Dar lor nici nu le pasă de mine. Numai Iorgu însemna pentru mine siguranța zilei de mâine, iar fără el eu nu însemn nimic. Cum să părăsesc această casă cu tot ce se află în ea? Am fost o smintită ajutând pe David, iar acum trebuie să plătesc”.

Mi-am adus aminte de discuția avută cu Iorgu în legătură cu divorțul lui de Iuliana: „Nu mi-a plăcut niciodată să lipesc cioburile sparte și să consider vasul ca nou, apoi, tot restul vieții să-i văd crăpăturile. Poate dacă așa fi fost mai tânăr așa fi făcut-o, dar la 35 ani nu merită” - mi-a spus el atunci.

Oare ar putea să renunțe el și la Andrei-Sorin pe care îl adoră? Atunci i-am spus:

— Nu-ți este milă de Sorin?

— Dacă va fi nevoie să iau o măsură, Sorin va crește și va înțelege situația, după care va putea hotărî singur cu

cine va rămâne.

— Nu se poate! am țipat eu, gâfâind ca un prihor.

În acel moment, Andrei a deschis ușa speriat și a întrebat:

— Ce este, mamă?

— Nimic, nimic, fiule, i-am spus eu, aplecându-mă spre el și sărutându-l. El era comoara inimii mele.

L-am privit pe Iorgu muștrător. Avea și el fața roșie ca bujorul, iar pielea îi lucea de rouă transpirației în bătaia razelor soarelui care pătrundea prin perdele.

Sentința fusese dată. L-am așteptat până târziu în noapte, dar Iorgu nu s-a întors acasă, rămânând la firmă să doarmă. Mi-am simțit inima prinsă în cleștele unei dureri arzătoare, ca atunci când pierzi un lucru prețios. Pe loc am simțit că nu mă voi putea împăca niciodată cu gândul acelei pierderi, am deschis larg fereastra și am privit afară. Noaptea cerul era senin, iar un covor de stele clipea aidoma zvâcnirilor inimii mele. În centru, Steaua Polară stătea triumfătoare și atentă, iar în jurul ei se rotea Carul Mare, îndreptându-se spre răsărit.

Plecarea lui Iorgu îmi zdrobise inima. Mă gândeam că totul s-a sfârșit. În cei trei ani fusese în viața mea prea multă lumină, ca să nu vină acum și întunericul. Viața alături de Iorgu se derulase lină, ca o apă unduitoare, iar acum trăiam zile de beznă, fără să întrezăresc măcar o rază de lumină. „Oare este posibil ca iubirea adunată în cei trei ani de căsnicie să se fi risipit atât de repede și odată a cu ea și trăinicia familiei?” mă întrebam.

Panica mă sufoca, iar inima îmi bătea în piept ca un ciocan. Ajunsesem la capătul puterilor, dar trebuia să-mi urmez drumul și să pun stavilă suferinței insuportabile. M-a podidit plânsul și fața îmi ardea, dar adierea unei brize mi-a mângâiat obrajii încălziți de lacrimile cărei brăzdau și se adunau sub bărbie.

Am stat așa toată noaptea, privind întinderea senină și strălucitoare a cerului, de unde se iveau zorile. Gândurile îmi alergau cu ani mulți în urmă, rostogolindu-se

amețitor și făcându-mă să re trăiesc scene din viața mea, pe care le crezusem de mult uitate. Mi-am adus aminte de copilărie, de școală, de tușa Saveta, apoi de ziua când am venit la Constanța și l-am întâlnit pe David. Cât mă amăgisem cu gândul că Duvid mă iubește! Aceasta fusese numai greșeala orbirii mele, a inimii și a minții. Fusesem slabă și mă lăsasem condusă de promisiunile lui, apoi umilită și lăsată pradă durerii și suferinței, care nu însemnau numai o ispășire. Iorgu avea dreptate.

Iorgu îi era superior lui David din toate punctele de vedere, ceea ce îmi sporea, tristețea și mă făcea să mă gândesc și mai indignată la situația prin care trecusem.

Gândul la Iorgu mi-a trezit sentimentul de dragoste și mi-a adus un fel de speranță și veselie în suflet.

Melancolia nu m-a părăsit nici în cursul zilei, poate și din cauză ca afară sufla vântul. Mă tot gândeam ce voi face cu Andrei-Sorin fără bani? Are doar doi ani și nu i-am pus niciun ban deoparte pentru el. Cum vom trăi după plecarea noastră de aici? Că nu mă gândeam să mă despart de copil, în ruptul capului. Toată ziua am fost deprimată. După amiază cerul s-a înseninat, iar vântul și-a schimbat direcția spre nord, risipind norii și făcând să apară, din nou, soarele, ale cărui raze au adus căldura și a dat vremii un aspect de vară.

Influențată de aspectul vremii am hotărât să ies din casă și să mă plimb puțin pe malul mării pentru a prinde putere și să-mi liniștesc ochii pe întinderile de ape.

L-am îmbrăcat pe Sorin și am ieșit în curte. Din salon se auzea o melodie. M-am oprit și am ascultat cu atenție. Nicoleta noastră cânta din toată inima „A plecat un tren din gară”.

...” E mult de când ne-am cunoscut. Dar te iubesc ca la-nceput. În visu-mi te revăd soldat în trenul cu care ai plecat.

Mi-a fost aseară dor de tine și-am adormit cu tine-n gând.

Visam că ai plecat, visam că m-ai lăsat plângând”.

„Iată cum vibrează inima ei tânără de dragoste pentru iubitul ei care a plecat să-și satisfacă stagiul militari” mi-am zis în gând.

Ce frumoasă e dragostea când ești fericit!

— Hai, mami, să mergem! i-am zis copilului.

— Da, unde mergem?

— Să ne plimbăm pe malul mării, să vedem pescărușii.

Ne-am plimbat pe mal și am privit marea care se vedea până departe, la orizont. Niciodată nu mă atrăsese marea atât de mult cu priveliștile ei, cu aerul cald și plin de iod care se degaja întotdeauna după ce trece furtuna. Datorită stării în care mă găseam tânjeam după liniște și libertate. Cât de mult îmi lipsea Iorgu! Nimeni în jurul meu nu mă putea ajuta să înlătur îndoielile care-mi bântuiau sufletul.

Știam că Iorgu e puternic, calm, hotărât și nu glumește cu viața, ba își pusese în gând s-o biruie de vreme ce destinul și Dumnezeu i-au hărăzit-o, pe când eu trăiesc la fel ca majoritatea oamenilor de rând, urmărind scopuri mărunte, fără să caut să dezleg problemele vieții.

În urechi îmi răsunau cuvintele lui Iorgu: „Ce-ți poate oferi David de la jocul de noroc? Bani. Bani se duc, norocul seacă, iar după ce îi va dispărea și aureola romantică, ai să-l vezi așa cum este el în realitate, un bărbat banal, fără un viitor stabil asigurat, destul de egoist, atras de câștiguri și incapabil să te întrețină”.

„Ce să fac?” mă întrebam. Pot pierde totul într-o clipă. La un moment dat am încercat să-mi alung gândurile și bănuielile înspăimântătoare, zicând: „ducă-se naibii de gânduri, că pot înnebuni din cauza lor”. Dar neliniștea tot nu mă părăsea.

Pe cerul limpede se mai vedeau câțiva norișori albi, pufoși, iar în larg, abia distingându-se cu ochiul liber, pluteau două yole cu pânzele albe întinse, la oarecare distanță una de cealaltă.

— Hai acasă, pușor! i-am spus copilului.

- Hai să mai stăm puțin, că nu e noapte! s-a rugat el.
- Să mergem acasă că poate a sosit tăticu’.

Cât de cald mi s-a părut atunci cuvântul „acasă” și cât de ademenitor mi-a răsunat el în auz! De atunci el mi-a rămas cel mai drag dintre cuvinte pentru că eu mergeam acasă la noi, la Iorgu, la mine acasă.

Când ne-am apropiat și am văzut casă, bătaile inimii mi s-au întețit. Involuntar am început să număr pașii care mă despărțeau de scara de piatra de la intrare.

Mă întrebam: ce aveam să găsesc acolo? Casa parcă mă privea cu prietenie cu zidurile ei albe și ferestrele pe care soarele aplecat spre asfințit le lumina, reflectând jarul lui incandescent.

Mi-a venit în gând expresia feței lui Iorgu și cuvintele pe care le-a spus la plecare: „Dragostea pentru tine este în sufletul meu și dănuie acolo încă din ziua în care te-am întâlnit pentru prima dată. Această emoție stă acolo mereu trează dar zbuciumată, călăuzindu-mi gândurile. Dar după cele petrecute, prefer să stau singur”.

Urmașe o tăcere apăsătoare, apoi a părăsit încăperea supărat, trântind ușa fără să mă mai învrednicească cu vreo privire, care m-ar fi făcut fericită cu toată durerea mea. Dar a refuzat să mi-o dăruiască, iar acea suferință continua să mă sufoce. Am intrat în casă și am constatat că Iorgu nu venise, deși trecuseră patru zile de la plecarea lui. Ce aveam de făcut altceva decât să aștept și să mă gândesc, cu capul căzut în piept și cu mâinile în poală, unde mi se încrucișau spasmodic, încât au început să-mi curgă iar lacrimile. Mă așteptam la despărțire și la o viață grea, când din lipsa banilor și a unei situații materiale corespunzătoare să nu-mi pot crește copilul, iar acest gând mă făcea să tremur de griji și de nesiguranță.

În acea seară l-am luat lângă mine pe Sorin și i-am citit dintr-o carte cum a fost dus Samuel de către mama sa la preotul cel mare pentru a-i sluji lui Dumnezeu. Când am terminat, copilul m-a întrebat:

- Pe mine când măduci la preot?

— Măine, dragul meu.

L-am luat și l-am strâns în brațe, apoi l-am sărutat. Semăna foarte mult cu Iorgu și iar au început să-mi curgă lacrimile, gândindu-mă ce vom face dacă trebuie să ne despărțim.

— De ce plâangi, mamă? m-a întrebat el.

— De bucurie că am un fiu atât de bun și de frumos.

— Vrei să mă. Iași să dorm cu tine?

— Da, i-am răspuns, aranjându-i perna ca să doarmă.

Mă simțeam o femeie învinsă care, plecându-și fruntea la pământ, se supunea sorții cu umilință. Aveam o oarecare vină și trebuia s-o ispășesc. Am adormit târziu.

A doua zi de dimineată l-am îmbrăcat pe Sorin, l-am luat de mână și am plecat la biserică. Când am intrat, corul de copii înălța spre cer imnuri de slavă către Dumnezeu, iar sufletul micuțului meu se înfiora de fericire pe măsură ce asculta această melodie măreață.

Mi s-au împăienjenit ochii de lacrimi, privindu-l cât de atent și de extaziat era.

Ne-am întors acasă în jurul prânzului, iar în timpul când mâneam., Sorin îmi spunea ce văzuse acolo.

— Acum taci și mănâncă! îi spuneam.

— Mai mă duci de preot?

— Te duc duminica viitoare - „dacă voi mai fi aici”, mi-am spus în gând.

În așteptarea lui Iorgu, am continuat să am îndeletniciri pașnice, îndeplinindu-mi cu conștiinciozitate, îndatoririle față de casă și față de copil, ca o mamă blândă și iubitoare.

Mă frământau, totuși, gândurile negre. Analizându-mi situația dificilă în care mă aflu, socoteam că viața este o loterie care dăruiește unora belșug și rufărie fină, iar altora mizerie, zdrențe, traiul prin boschete și hrană de la ghețele de gunoi. De ce oare? Există atâția oameni cu studii superioare care o duc greu după schimbările petrecute în societatea noastră și sunt nevoiți să

slugărească altora - poate chiar incuți - dar care au pus mâna pe bani ori pe averi dubioase, servindu-se de împrejurările vieții.

Gândul mi-a fugit la David și Rica, pe care eu îi ajutasem cu bani și-mi căpătasem beleaua cu Iorgu. E drept că și ei trăiseră de pe o zi pe alta, iar banii pe care-i primeau de la mine nu le ajungeau prea multă vreme. Însă lui David nu-i place munca, fiind obișnuit să trândăvească la fel ca orice parazit. Cu ce vor trăi ei?

Ce mare diferență este între acești doi bărbați! Iorgu are o fire hotărâtă, cinstită și generoasă, este un om echilibrat și poate chiar mă iubește, încât mă rușinez îndoindu-mă de el. Dar are dreptate numai în parte, pentru că nu este justificată temerea lui în legătură cu David.

Trebuie să-l conving de asta și promit să mă schimb total. Îi admiram zâmbetul lui condescendent și plin de demnitate, comportamentul lui delicat, manierat și om de lume. Eam pătrunsă de aceste adevăruri și tocmai de aceea mă temeam că relația noastră s-ar putea sfârși, iar în inima mea simțeam un clocot care mă sfâșia și-mi amplifică tristețea.

Mă întrebam la ce-mi folosește mie frumusețea și puterea de fascinație pe care se spune că o am asupra bărbaților, dacă n-o pot exercita asupra singurului om care mă interesează. De ce nu are Iorgu încredere în mine? Oare el crede că sunt flușcuratică și pe măsură ce crește admirația bărbaților față de mine, eu reacționez imediat la atenții, elogii, iubire, precum o floare privită de razele soarelui. Ar fi groaznic să creadă așa ceva. Iar eu îi spun că se înșală de această dată. Cum să fac să-l pot convinge că nu-l mai iubesc pe David, că totul a rămas doar o tristă amintire?

Mă simțeam speriată și cu inima strânsă, întocmai ca atunci când stai pe buza craterului unui vulcan care ar urma să erupă din clipă în clipă. Cum să-l fac pe Iorgu să pătrundă cu mintea lui ascuțită în zonele mele confuze pentru a vedea cât am suferit înainte de a mă cunoaște el

și cât de amărâtă sunt de când a plecat el?

Îmi este rușine și acum când îmi amintesc clipele în care făceam dragoste cu Iorgu, la începutul relației noastre, iar eu mă gândeam la David, pe care încă îl mai iubeam.

Când își dădea seama că „a rămas singur”, se crispa și se supăra. Dar nu zicea nimic deoarece eram soția lui și formam o familie.

Pe un logodnic îl poți înșela în pat, dar pe soțul tău este mult mai greu pentru că prefăcătoria trupului cere multă pricepere pe care eu nu o am. Pe atunci mă orbea, încă, dragostea lui David. Ce păcătoasă și dăunătoare poate fi și dragostea asta pe care o cântă poezii! Îl consideram comoara mea cea mai de preț și aș fi fost în stare să trec și prin zid pentru a ajunge în brațele lui.

Dar cine era acest David? Am aflat cu durere în suflet, ce caracter are. Când l-am întrebat odată ce gând are cu Rica, mi-a răspuns simplu: „Cum să mă leg la cap cu ea pe sărăcia asta? Pentru mine a fost doar o perioadă de bucurie”.

Așa fusesem și eu pentru el, tot „doar o perioadă de bucurie” din lungul șir de bucurii care alcătuiau calvarul vieții sale aflată acum în derivă. David știa să acopere cu fraze iscusite cea mai lașă resemnare în fața decăderii, a sărăciei și chiar în fața vieții.

Și cu toate acestea, gândurile mele îndărătnice mai alergaseră o vreme spre el și spre amintirea acelei veri în care eu venisem la Constanța și-i căzusem în capcană.

Cu Iorgu totul a fost altfel. El a fost și rămâne bărbatul manierat, serios și sincer, care a ghicit ce se ascundea în vestimentația mea simplă. Pentru că nu are încredere în femeile care-i depun ușor armele la picioare, a studiat, a insistat și a reușit în relația cu mine. Totdeauna între noi au existat raporturi demne, îmi cercetam sufletul, gândurile și sentimentele, silindu-mă, cu toată energia mea, să aduc pe drumul sigur al bunului simț pe aceea care rătăcise în deșertul nesfârșit al imaginației și al

dragostei neîmplinite.

De acum eram sigură că fusesem îndrăgostită ca o proastă de David care nu mă merita, amăgită de fizicul lui și vorbele mieroase de la început Sărmană fată naivă și fără minte, care nu fusese în stare să mă gândesc nici măcar la propriul meu interes!

Reta își reluase vechea ocupație de menajeră în casa noastră și își aducea copilul cu ea. Mihai împlinise aproape un an de zile și se simțea bine împreună cu Scrin, care îi dădea toate jucăriile lui și-l iubea foarte mult. Adesea dormeau amândoi în camera lui Sorin, la orele de prânz, iar când Reta termina treaba plecau acasă.

La masa de prânz rămâneam mai mult timp de vorbă cu Reta, care mă compătimea pentru cele întâmplute, fiind foarte apropiată cu sufletul față de mine. Pentru că trecuse și ea printr-un divorț cu primul său soț, știa bine prin ce zbucium trece o femeie.

Din camera copilului a ieșit Sorin care s-a oprit în prag.

— Mamă, mă lași să mă duc afară?

— Da, dar mai întâi să te îmbrac. Să ai grijă să nu te murdărești pe hăinuțe!

— Da, mami, a răspuns el vesel, apoi a zbughit-o pe ușă, trecând prin coridor și de acolo afară, trântind toate ușile care au salutat astfel prin pocnete ieșirea lui la joacă în curte.

Am privit în urma lui îndelung, așa cum procedează toate mamele care nu au decât un singur copil.

Întoarsă în cameră, am reluat discuțiile cu Reta.

— Iorgu n-a venit acasă de cinci zile, am spus eu.

— Doarme acolo, la firmă. Mi-a spus Miron că stă mereu supărat și nu iese din birou decât când este ceva prea important. Credeam că a plecat pe undeva.

— Păi, are bani, pașaport și oricând poate pleca, chiar și din țară. I-ar mai trebui doar bagajele.

— În privința bagajelor nu trebuie să-ți faci griji, că poate cumpăra tot de ce are nevoie, a fost de părere Reta.

— Cine știe?

Ascultând-o pe Reta vorbind astfel, îmi simțeam tot trupul cuprins de o sfârșeală cumplită, iar inima lovită de o mare deznădejde. Bine că n-a luat și copilul acolo, la firmă, cum obișnuia înainte.

— Chiar dacă-l lua, nu-l putea ține mult, spune Reta cu siguranță în glas. La vârsta lui, Andrei-Sorin are nevoie de îngrijire, hrană, schimburi, somn regulat.

— Asta-mi mai trebuia, să-mi ia și singura mângâiere ce mi-a mai rămas.

Reta și-a trezit din somn copilul, l-a îmbrăcat și au plecat acasă. Am condus-o până la poartă, iar din curte m-am întors cu Sorin, care s-a făcut lejer și a început să se joace pe covorul din camera lui cu mașinuțele. Îl priveam din prag cât era de preocupat, imitând zgomotul produs de motorul ambalat al unei mașini normale.

Noaptea am adormit iar târziu, cu gândul la Iorgu, tot întrebându-mă când se va întoarce. Dimineața, când am dat perdeaua la o parte, m-am mirat când am văzut revărsatul zorilor, cu raze trandafirii colorând cerul în partea de răsărit.

În singurătatea mea casa nu mi se mai părea ca altă dată, un castel fermecat din basme. Gândul că Iorgu este supărat pe mine mă asasina, deși afară totul era plin de viață. Grădina plină de flori și pomii plini de rod peste care rouă sclipea în bătaia razelor soarelui blând nu mă mai încântau ca la început. Ce se întâmpla cu mine? Cu noi?

— La micul dejun Reta mi-a spus:

— Nu crezi că ar trebui să te duci la firmă, să-l cauți?

— Nu pot face asta. Iorgu este o ființă mândră și s-ar putea să se simtă jignit că o fac. Tot așa de bine s-ar putea să mă creadă falsă sau mai știu eu cum...

— Sună-l la telefon!

— Nu știu ce să fac.

Reta a închis fereastra, iar după ce au dispărut zgomotele, m-a cuprins o emoție puternică aproape să-mi taie răsuflarea. Mă hotărâsem să-l sun la telefon. Socoteam

că mai este o ultimă tentativă în care îmi puneam nădejdea de a mai cuși să aducem pacea și fericirea în căminul nostru, pe care le considerasem definitiv pierdute cu o clipă mai înainte. Am ridicat receptorul și am format numărul de la firmă. A răspuns el.

— Alo! Da.

— Ascultă, dragul meu! l-am luat eu direct. Tu nu mai ai de gând să te întorci acasă? Înțelege odată, pentru Dumnezeu, și vino acasă că am mare nevoie de tine! Te aștept să vii cât poți de repede, iar dacă poți să și zbori, zboară!

Nu știu cum a primit el acest mesaj, dar în mod sigur era glasul unei femei disperate care ar fi atârnat deasupra unei râpe adânci, agățată și susținută doar de o firavă rădăcină care a străpuns piatra unei stânci.

Deși pe moment Iorgu nu mi-a răspuns, în niciun fel, strigătului meu de disperare, peste o jumătate de oră s-a întors acasă. Aceasta mi-a dovedit că atunci când în sufletul disperatului pâlpâie o licărire de speranță, iar fibra rădăcinii este trainică, ea te poate susține și nu te va lăsa să cazi în prăpastie, fără posibilitate de întoarcere. Pentru acest gest de om judecat și cu inima l-am apreciat foarte mult pe Iorgu, iar de atunci îl prețuiesc, îl stimez și îl iubesc din toată inima.

Când s-a întors acasă l-am văzut pe fereastră, dar n-a venit direct la mine, ci s-a oprit în bucătărie unde a discutat cu Reta.

— Cum a fost? a întrebat-o el, arătând spre camera noastră prin mișcarea capului.

— Rău, a răspuns aceasta cu glas scăzut, din care răzbătea mâhnirea. Filia este o ființă foarte sensibilă și a suportat greu acest șoc destul de mare, care a marcat-o profund, a adăugat ea înăbușindu-și glasul într-o șoaptă confidențială. A fost chiar bolnavă și a suferit mult, încât m-am temut să nu rămână bolnavă și pe veci nefericită. Norocul ei este că a fost înzestrată cu uimitoare resurse interne care au ajutat-o să treacă peste acest prag

psihologic.

— Dar, în general, cum se simte?

— Acum se simte mai bine. Ieri a fost cu Sorin pe malul mării de mână, iar când s-au întors am avut o discuție mai lungă cu ea, pe care am continuat-o și azi, după care s-a hotărât să te sune la telefon. Te rog să te porți frumos cu ea.

Când i-am auzit pașii pe coridor, am ieșit în prag să-l întâmpin, cu fața palidă, ochii măriți de spaimă și inima zvâcnindu-mi puternic în piept. Fericirea mi-a năpădit sufletul.

— Bine te-am găsit! a spus el.

— Bine ai venit! i-am răspuns încet. Să intrăm în sufragerie pentru că vreau să-ți spun ceva!

M-a urmat docil. Ne-am așezat în fotolii, iar eu am început cu glas tremurat:

— Te-am așteptat ca să-ți cer să-mi dai voie să plec. Nu iau nimic cu mine, în afară de valijoara cu obiectele personale pe care le-am adus atunci când m-am mutat aici. N-am avut nici bani, nici zestre, dar acum am un copil pe care cred că am dreptul să-l iau pentru a trăi alături de mama lui, care i-a dat viață. Atât îți cer. Nu vreau să fii supărat pe mine.

Iorgu mă privea uimit. Avea în ochi suferință și mi se părea că acei ochi din care culesesem numai iubire încă din ziua când i-am pășit pragul casei și fusesem amândoi cu sufletul plin de fericire, acum exprimau durere și parcă nu mai păstrau decât milă pentru mine, ceea ce mă făcea să mă simt pierdută, aducându-mă în pragul disperării. Mă cuprinsese o agitație febrilă și o totală neîncredere în noua situație creată, dar m-am stăpânit și am așteptat răspunsul lui. Când a plecat supărat, a trântit ușa și n-a auzit în urma lui răsuflarea mea suspinată și tânguitoare, asemănătoare cu chemarea cerbului împotmolit în smâncurile din mlaștini până la coarnele care abia îl mai țin la suprafață. A plecat, fără a se întoarce din drum și fără să întoarcă capul spre mine

— Te privesc și nu-mi vine să cred. Dumnezeu rânduiește în case sărace să se nască, din când în când, suflete mari. Tu ești unul dintre ele și te rog să mă ierți că m-am îndoit de tine, dar din cele ce aflasem, mi-am văzut căsnicia în pericol și situația mi s-a părut cu atât mai amenințătoare, cu cât am aflat că îi sunt înălțate atâtea imnuri iubirii, dându-i chiar nume de trandafiri. În ultima vreme ne mergea prea bine, deși toată lumea știe că FURTUNA este o doamnă capricioasă, deci trebuia să mă aștept să intervină și unele neînțelegeri în căsnicia noastră. Dar acum totul a trecut, nu-i așa? Ce să-i faci? Proverbul din bătrâni glăsuiește că „puțină fiere strică multă miere”.

Să știi că m-am gândit mult la tine în aceste cinci zile cât am stat departe și nu ne-am văzut. Chipul tău trist și supărat mi-a stăruit mult în fața ochilor, întunecând celelalte imagini ale figurii tale vesele de mai înainte. Mi-a părut rău că am plecat și te-am lăsat așa.

Cuvintele lui m-au făcut să privesc altfel omul din fața mea care era greu încercat, dar îmi dădea încredere că schimbarea era de bun augur, făcându-mă să cred că perioada critică a crizei de care mă temusem atât de mult că va însemna sfârșitul căsniciei noastre, trecuse.

De acum puteam să trag nădejde că viața își va urma curgerea ei firească în casa noastră.

Nu m-am putut abține să nu plâng cu lacrimi lungi.

— Mă bucur mult că te-ai întors și nu mi-ai reproșat nimic. Te rog să mă ierți pentru cele întâmplate! Îți promit că nu se vor mai repeta niciodată, am adăugat încet. De asemenea, te rog să nu mai fi supărat pe mine, deoarece în viață sunt și lucruri cu care nu te poți lupta.

Iorgu avea o fire miloasă și nu suporta să mă vadă plângând, deoarece – spunea el – lacrimile mele îi aduceau aminte de suferințele prin care trecusem eu înainte de a fi împreună cu el. Aceste amintiri îl torturau, făcând și mai copleșitoare compasiunea lui pentru mine.

— Sunt profund mișcat de comportarea ta, rămâi,

totuși, o enigmă pentru mine în multe privințe. Te iert din toată inima pentru că te iubesc și pentru că îmi place profilul tău frumos, feciorelnicul aer dat de gura ta întredeschisă care se cere sărutată. Ai și calități destule de care am ținut seama întotdeauna. Vino în brațele mele! a spus el, ridicându-se în picioare și deschizându-și brațele lui vânjoase.

L-am privit cu drag, dar ochii mei triști și obosiți parcă implorau iertare. M-am ridicat și eu și m-am lipit de pieptul lui, exclamând: „Of!” O simplă exclamație care exprima ușurare, iar odată cu ea am simțit cum îmi arde fața și în inimă îmi înflorea, timid, speranța.

— Ești mai puternică decât mine, Filia, mi-a spus Iorgu, îmbrățișându-mă strâns, cu un zâmbet larg pe față. Așa se întâmplă când inima este plină de fericire, toate se blochează. Capul nu mai raționează, iar ideile te părăsesc.

Am stat mult îmbrățișați și ne-am sărutat. Niciunul dintre noi nu vorbea deoarece fericirea revederii ne îneca; nu ni se auzeau decât respirațiile amestecate. Mă abandonasem total în brațele lui, dornică să-l simt cât mai aproape, după ce îl așteptasem atâtea zile cu sufletul la gură. De bucurie și de recunoștință, vărsăm lacrimi care se prelingeau pe umărul lui.

— De ce plângi?

— De fericire, i-am răspuns. Cred că te iubesc mult mai mult decât înainte.

— Este o adevărată încântare să te aud vorbind astfel.

Amândoi ținuserăm ochii închiși, ca atunci când ar fi fost cufundați în beție. Ne-am îndepărtat puțin unul de celălalt, iar eu i-am spus:

— Puteai crede, oare, că nu te iubesc? zâmbindu-i printre lacrimi.

— Și eu te iubesc foarte mult, dar nu înțeleg de ce mă necăjești în ultima vreme.

— Poate e de vină viața tristă pe care am dus-o eu.

— Tristă a fost și a mea într-o perioadă, dar dintre

toate, cele mai rele sunt singurătatea și neînțelegerile conjugale. Credeam că tu ai reușit să înțelegi asta.

— Da. Să știi că am înțeles și tocmai de aceea am rămas aici să te aștept, dorind să fiu lângă tine. De astăzi nu am de gând să mai plec, dar asta, bineînțeles, dacă nu mă alungi.

— Mă bucur să aud toate aceste vorbe, a spus Iorgu, suspinând de tandrețe. Vezi tu, femeile își bat joc de noi când spunem că le iubim. Eu îți voi spune că ești atât de frumoasă și îmi ești tare dragă.

— Îți mulțumesc încă o dată, dragul meu! Cei care au puterea să dojenească în tăcere au la îndemână un mijloc mult mai bun decât cuvintele. Prin mișcarea ochilor și a buzelor ei spun mai multe decât ar fi în stare să audă urechea, adică acele stări sufletești care se feresc să ia calea sunetelor.

— Dar, de obicei, sunt și stări de spirit care se întâlnesc în momente nepotrivite, când unul nu simte ce simte celălalt, caz în care armonizarea sentimentelor lor este aproape imposibilă. În aceste cinci zile mi-am dat seama că în sufletul tău s-a dat o luptă crâncenă.

— Da, am confirmat eu. Și am învins, încât pot să-ți promit că o asemenea faptă nu se va mai repeta. Ai avut perfectă dreptate, am hrănit o himeră, dar totul s-a terminat.

— Mă bucur să aud asta. Aveam impresia că vrei să abuzezi de dragostea și de bunătatea mea, folosindu-te de târgul pe care l-am făcut căsătorindu-ne amândoi.

...În acest timp eu îmi luam hotărârea în gând: „Jur să-mi iubesc soțul, să-i fiu supusă și să-l fac fericit; voi căuta să evit tot ce ar putea trezi gelozia și suspiciunea”.

Acum nu mai aveam motiv să mă mai plâng de viață.

Tinerețea mea avea un rost, iar forța mea morală avea o hrană sigură. I-am promis solemn că voi rupe orice legătură cu David, el reprezentând trecutul, la care am sperat prosteste o vreme.

...Reta, care venise la ușă cu intenția să mă întrebe

ce fel de garnitură să adauge la friptură, a auzit discuția mea cu Iorgu și m-a admolestat în sinea ei: „Ce inimă nobilă are Iorgu și cu câtă neobrăzare s-a jucat Filia cu sufletul lui! Of, altele dacă ar avea un bărbat ca el, cu o astfel de inimă, ar fi în stare să meargă și pe sârmă”.

Văzând că discuția se prelungea, Reta a plecat înapoi la bucătărie, în vârful picioarelor, după cum mi-a mărturisit.

— Te iubesc, dragul meu, i-am repetat eu plângând din nou, cu gândul la căsnicia noastră, pe care o consideram un popas în viața zbuciumată pe care o dusesem, dar care fusese un nespus balsam de dulce alinare pe care o voiam să fie definitivă și fără poticniri. După starea pe că ne-o creasem în acele momente fericite, simțind căldura de la pieptul lui Iorgu, mă convinsesem clipă de clipă că reușisem să arunc în sufletul lui o ancoră destul de solidă, capabilă să reziste celor mai puternice furtuni ale vieții. El îmi întărea convingerea că mă iubește, iar eu îmi propusesem să-l iubesc pe el peste măsură.

Privindu-l din nou, am observat că are fața gravă și tace, arătând ca un antreprenor de pompe funebre. Această stare s-a risipit și l-a pufnit râsul, când m-a văzut îngrijorată din nou.

— Ce este cu tine? l-am întrebat

— Într-adevăr, nu-l regreti pe David?

— Nu. Și te rog să fii sigur de hotărârea mea.

— Eu cred că ceea ce spui ar trebui să recunoști și cu inima, nu numai cu mintea. Niciodată n-am putut aprecia la tine adâncimea sentimentelor pe care le aveai pentru el. Știam numai că îl preferi, deși sunt sigur că el nu te merita și nu merita dragostea ta. Face de rușine numele de om și de cavalier. S-a purtat oribil cu tine, iar pentru Rica nu prezintă nicio garanție în viitor. Un bărbat trebuie să-i ofere întotdeauna unei femei o casă mai bună decât cea pe care a părăsit-o și să fie fericit că a putut face acest lucru. Astăzi pot să recunosc că o vreme am fost gelos pe acest David, atunci când te afișai cu el și cu cei doi prieteni ai lui

la „Zorile”. Îl vedeam că își dădea aere, avându-te a lui, proprietatea lui. Încă de atunci te urmăream și spuneam că el nu te merită și-mi părea rău că nu ți-o puteam spune ție personal. Recunosc că am așteptat cam mult.

Dar astăzi, când m-am întors, a fost suficient să-mi apară în prag, ca să simt o înviorare, o primenire, ca o apă vie care-mi spală toată zgura supărării și suferinței mele.

— Mă bucur mult când te văd fericit și aflu că la această fericire am contribuit și eu puțin. Mă temeam că nu vei mai fi așa cum te cunoscusem eu: jovial, cu seninătate în ochi, cu felul sincer și direct de a privi și de a-ți mărturisi gândurile și sentimentele și cu glasul tău grav pe care-l îndulcește zâmbetul sincer și deschis care-ți luminează fața. Așa îmi este cel mai ușor să te recunosc.

— Așa sunt eu? Nu știam. Dar văd că te pricepi să descrii fața și caracterul omului.

Iorgu nu știa și restul și anume că eu vedeam în el, de această dată, mai mult ființa pe care începusem s-o iubesc cu toată făptura mea și cu tot sufletul m-au încălțat. Trăiam senin și deplin bucuria împăcării, iar de atunci nu-mi amintesc să fi făcut vreodată ceva care să-l supere. A trebuit să se producă acea întâmplare neplăcută ca destinul meu să-mi ofere posibilitatea să repar răul pe care i-l pricinuise în urma ajutorului dat lui David, greșală pe care am regretat-o nespunând de mult. Acum mă liniștisem și mă bucuram din tot sufletul că puteam să-i întorc dragostea celui care mi-o dăruise cu prisosință până atunci. Începusem să-l iubesc pe Iorgu, dar mai aveam un singur regret și anume, că timpul zboară prea repede și parcă nu-mi ajunge să trăiesc alături de el. L-am îmbrățișat din nou, l-am sărutat cu patimă și i-am spus:

— Te iubesc, dragul meu. Să nu te mai îndoiești niciodată de acest sentiment al meu! Mi-a fost greu altă dată s-o spun.

— Și eu te iubesc! mi-a răspuns Iorgu, strângându-mă la piept cu tandrețe. Când plecasem supărat de acasă și m-am hotărât să dorm la firmă nu simțeam niciun fel de

entuziasm, ci numai descurajare, deși plecasem cu gândul să-ți servesc o lecție, începuse să-mi pară rău, mai ales că mă obișnuisem să te văd în fiecare seară, când mă întorceam de la firmă. A fost greu, cele cinci zile mi s-au părut o eternitate pentru că nu mai concepeam să trăiesc fără tine și Andrei-Sorin. Eram cu inima strânsă când vedeam că viitorul mi se arată, din nou, în față ca un pustiu sfâșietor și gol. Mă simțeam obosit de parcă aș fi fost un navigator care a străbătut mări nesfârșite ani de zile, înfruntând furtuni, primejdii și privațiuni, iar când abia am reușit să ajung aproape de intrarea în rada unui port pentru a mă adăposti împreună cu nava, un vânt năprasnic stârnit împotriva mea, mă împinge din nou spre larg, umplându-mi inima de spaimă. Aveam senzația că nu voi mai putea înfrunta singurătatea de această dată și acea stare de disperare m-a făcut să plâng de durere.

...Ceea ce-mi spunea el mă înduioșase.

Era pentru prima oară când înțelegeam bine ce anume mă făcea să-l iubesc. Era surâsul lui care apărea și dispărea cu atâta ușurință și iuțeală, la care se adăugau bunătatea și blândețea, trupul lui zvelt, dar musculos și puternic, grija pe care el mi-o acorda mie și copilului, faptele lui, totul îl pune pe lorgu al meu într-o lumină favorabilă.

La un moment dat l-am surprins că mă privea cu un interes sporit. Am insistat să-mi spună la ce se gândește, dar a răspuns cu greutate: „Încerc un fel de invidie și de rușine pentru tinerețea ta

(eram cu 12 ani mai mică decât el), pentru frageda ta tinerețe care îți crează o aură înjur. Ce bine ar fi fost să mai fiu de vârsta ta!”

În cuvintele lui aproape șoptite am deslușit cât l-a costat să le rostească. I-am răspuns pe loc:

— Pentru mine ești la fel de tânăr, dar dacă n-ai mai repeta gestul de a mă părași, aș putea suporta mult mai ușor și aș înfrunta orice primejdie alături de tine.

Te înțeleg și îți promit și eu să nu te mai părăsesc.

— Îmi promiți?

— Da, a răspuns hotărât, strângându-mă în brațe.

Simțeam din nou bucuria în piept și transformarea ce se produsese în viața noastră. Fusese seara promisiunilor de ambele părți. Dar angajamentul meu privitor la relația cu David, pe care-l luasem în fața lui Iorgu, a căpătat în cugetul meu valoare de sentință definitivă, așa cum se pronunță la tribunal. Aceasta pentru că devenisem, pe loc, conștientă de felul cum va trebui să arate viața mea, care nu-mi mai aparținea în bună măsură. Aveam o familie, un soț, un copil și lor le datoram multe.

În ceea ce privește trecutul cu micile și marile lui înfrângeri, mai mult cu dureri decât cu bucurii, aveam datoria să-l dau uitării pentru totdeauna. Mi-a fost de ajuns să-mi lumineze în față o scânteie pentru a privi cu alți ochi noua situație și calea pe care trebuie s-o urmez.

După această meditație eram bucuroasă de hotărârea luată și îmi simțeam inima ușoară, încât îmi venea să zbor, iar dacă aș fi avut aripi, cred că aș fi făcut-o cu multă plăcere.

Iorgu s-a aplecat și m-a ridicat în brațe, pornind spre dormitorul nostru, în timp ce eu amușisem, legănată de pașii și vorbele lui, frântă de bucuria atât de mult așteptată, lăsându-mă pradă visării. Ajunși în încăpere, m-a depus pe patul moale și primitiv și-a așezat capul pe pânțele mele înfierbântate, apoi s-a ridicat și și-a lipit de mine trupul său voinic, după care ne-am sărutat până când n-am mai simțit decât greutatea trupului său deasupra mea și neantul fericirii depline.

— Ce mult te-am dorit! a spus el, după ce a revenit de la baie.

— Și eu. Acum sper să fie totul altfel.

— Îmi era dor de vorba ta, de pașii tăi de dans, de soldurile tale calde, care se leagănă în mers, de mâinile tale care știu să dezmierească tot ce atingi cu ele, inclusiv obiectele din casă, care par să cânte după aceea.

De atunci, în fiecare dimineața când Iorgu pleca la

firmă, începeam să doresc sosirea grabnică a serii pentru a se întoarce acasă să fim iar împreună.

— Ce ai făcut cât timp am lipsit?

— Ce puteam face? M-am ocupat de Sorin, am plâns de m-am umflat și am scris o scrisoare rudelor mele de la Tânavă, pentru a tatona terenul, să-mi dau seama dacă mă pot întoarce acolo, pentru început. Nu le-am spus nimic despre pățaniile mele pe aici. Aștept răspunsul lor.

Destinul nostru, al oamenilor, seamănă mult cu cel al plantelor cu rădăcinile adânc înfipite în pământ și oricât ai vrea, este cu neputință să le smulgi. Când am scris scrisoarea, mi-am adus aminte de anii copilăriei pe care am petrecut-o acolo, la bunici și iar am mai tras o porție de plâns. Nu prea îmi pot da seama ce m-a atras să vin la Constanța, poate marea și acest oraș fremătând de viață și de pasiuni vijelioase, mai aprige decât orice furtună! După plecarea ta simțeam că nu mai avea rost să rămân aici, în oraș.

— Eu credeam că știi de ce ești aici. Pentru mine, pentru Sorin, pentru familia noastră.

— Da, dar atunci îmi era greu să gândesc astfel. Mă gândeam că orice explicație ți-aș fi dat, n-ai fi crezut-o și nu m-ai fi luat în seamă și atunci am hotărât să tac și să te las să te convingi singur că nu am greșit deloc în ceea ce privește viața noastră intimă. Acum știu că ești al meu și nu te voi lăsa altelei să mi te ia.

Iorgu m-a lipit strâns de el, m-a sărutat, apoi s-a aplecat și a sunat-o pe Reta la bucătărie. Aceasta și-a făcut apariția în dreptul ușii și a bătut ușor. Când a primit permisiunea să intre, a deschis ușa larg, râzând cu toată fața:

— Bravo vouă! Eu vă aștept să veniți la masă, iar voi stați tolăniți în patul mirilor, ziua în amiaza mare.

— Doamnă Reta Savu, te rog să faci două lucruri! spune Iorgu solemn: dai telefon la firmă și-l aduci aici pe Miron, apoi pregătești o masă festivă!

— Sărbătoriți împăcarea? Bine faceți. Era și timpul să

lăsați copilăriile, că nu faceți decât să vă necăjiți. Masa este pregătită, mai rămâne să-l sun la telefon pe Miron, a spus ea zâmbind și privind în jurul lor. Camera se încărcase de vibrații neobișnuite, iar eu eram îmbujorată și priveam spre covorul de pe podea puțin jenată.

Când a venit Miron, noi ne aflam deja la felul al doilea. Era bucuros că ne vede iar împreună și am petrecut până seara, când au plecat ei acasă.

Începuse să meargă totul normal în căsnicia noastră de parcă strălucea soarele dogoritor de vară pe cerul senin și binefăcător. Iorgu se comporta cum nu se putea mai bine. Încerca să-mi facă unele farse, iar eu mă lăsam păcălită, în mod intenționat, pentru a-i face lui plăcere și pentru a-i auzi glasul baritonal și râsul plăcut pe care-l afișa când vedea că a câștigat. Când venea acasă îl lua pe genunchi pe Sorin și-mi făcea în necaz că este al lui. Atunci Sorin îl privea curios și întreba:

— Dar mămica nu mai are copil? E săracă?

— Ce dacă nu are? Să-și facă altul dacă vrea, îi răspundea Iorgu, continuând gluma.

Împreună cu ei zilele treceau repede. Viața mi se părea tot mai luminoasă și uneori mă speriam că simt atâta fericire care se adunase în viața mea, în inima mea care suferise destul încă din copilărie.

Îl priveam jucându-se cu Sorin și mă gândeam că niciodată nu cunoscusem un bărbat mai bun decât el și un suflet mai iubitor ca al lui. Involuntar lacrimile au părăsit ochii și s-au prelins pe obraji. M-am întors cu spatele la ei, prefăcându-mă că așez o carte în bibliotecă și mă gândeam: „Prin ce zbucium am trecut amândoi timp de cinci zile! Poate este adevărat ce se spune despre căsniciile destrămate, că ele ar fi rezultatul concesiilor făcute între soți, care fac existența de nesuportat precum boala? Dar voința este elementul principal al reușitei, de vreme ce cu ajutorul ei poți învinge orice greutate, indiferent de împrejurări”.

Iorgu îmi povestise starea lui când se afla la firmă

supărat și nu putea dormi noaptea: „Eram neliniștit și invidiam viața peștilor care se rostogolesc în voie în apă, simțindu-se mângâiați din toate părțile, pe când eu trebuia să fiu supărat, cu inima zdrobită și lipsit de mângâitre. Mă întrebam dacă tu ai cunoscut și alți bărbați în afară de acest derbedeu ce se crede Don Juan”.

La un moment dat s-a făcut liniște, iar Iorgu s-a apropiat tiptil de mine.

— Ce este cu tine? De ce nu-mi răspunzi?

— Nimic. Visam cu ochii deschiși. Iartă-mă! dar n-am fost atentă.

— Cel puțin a fost un vis frumos?

— Nu prea, dar promit să fie.

— M-aș bucura pentru tine și pentru noi toți. Ce zici dacă plecăm să ne plimbăm puțin prin parc? Abia ne mai trece timpul până pregătește Reta masa și ne mai răcorim și noi un pic.

— De acord! i-am răspuns, zâmbind.

Iorgu era infinit superior lui David, inclusiv în felul cum știa să respecte gândurile celuilalt.

— Știi, tu când zâmbești, faci gropițe în obraji ceea ce dă chipului tău un aer de bunătate, făcându-te și mai delicată. Uneori când te ascult, fiecare cuvânt al tău mi se pare o melodie plăcută, îmi spunea Iorgu, mângâindu-mi suvițele de păr care-mi cădeau pe umeri.

Cum să nu iubești un astfel de bărbat?

Am plecat în parcul „Tăbăcărie” ținându-l amândoi de mână pe Sorin-Andrei, care sărea și rămânea suspendat între noi. Ne-am plimbat până spre seară, iar în ultima parte ne-am odihnit pe o bancă. În apropierea noastră, pe o altă bancă, stăteau doi tineri – un băiat și o fată – care aveau un tranzistor de la care venea o melodie de dragoste cunoscută, având o oscilație largă și veselă. După ce am ascultat-o, am râs amândoi.

Soarele era spre asfințit. Iorgu s-a ridicat de pe bancă și mia întins mâna ca să mă ajute să mă ridic, spunând:

— Hai să mergem! Am stat destul. Iată ce frumos s-au colorat acoperișurile caselor din bulevardul Mamaia, dincolo de lac! Casa noastră nu se vede, dar o știu că este dincolo de strada Locot. Economu.

— Da, e foarte frumos. Natura a fost mereu darnică.

Într-adevăr, copacii din parc parcă erau două mase enorme vineții pe cerul însângerat. Pe alei s-au aprins becurile, iar lumea se rărise.

În răcoarea plăcută se auzea bâzâitul discret al tânțarilor. Am ieșit din parc și am luat un TAXI care ne-a dus acasă, în cuibușorul nostru liniștit și drag.

CAP. VII - VIZITA RUDELOR FILIEI DE LA TÂRNAVA.

Când ne-am întors din parc am găsit în cutia de poștă scrisoarea de la Târnava. Îmi scria verișoara mea, Teodora, care, după ce îi prezenta pe toți ai lor îmi aducea critici pentru faptul că nu le-am dat niciun semn de viață atâția ani de zile. Mai departe îmi povestea ca unchiul Gheorghe a murit, că mătușa Maria este sănătoasă și spune că îi este dor de mine. Despre ea scria că s-a căsătorit cu un bărbat bun, care este preot la ei în sat și este mai mare cu trei ani decât ea. (Teodora avea 30 de ani).

„Poate vrei să știi câte ceva și despre Sânziana – spunea ea mai departe – este căsătorită cu un om bun, se numește Ion Greavu, este funcționar la Ministerul Comerțului. Au împreună doi copii, de 6 ani și respectiv de 4 ani (Cornel și Felicia) și locuiesc în București, Cartierul Pajura, str. I.P. Pincio nr. 58, B1.B.4, ap. 13. Ți-am dat adresa lor în ideea că poate ai drum prin capitală și poți să-i faci o vizită, că doar sunteți verișoare, aveți aceeași vârstă și v-ați iubit înainte”.

La urmă îmi cerea să le scriu mai des și să le dau amănunte despre viața mea.

Am rămas pe gânduri. Nu mai văzusem pe nimeni dintre rude de aproape șase ani de zile, de când murise mătușa Saveta. Încercam să le reconstitui fizionomie, dar nu reușeam, cu toată strădania mea.

Mi se făcuse dor de ei, de toți și tare aș fi vrut să-i

mai văd și să mai fim împreună o vreme.

Iorgu a observat că sunt îngândurată și s-a apropiat încet de mine, întrebându-mă:

— Scrie ceva de rău? Te văd preocupată.

— Nu. Verișoara mea, Teodora, mi-a trezit nostalgie. Dacă vrei poți s-o citești, i-am spus, întinzând spre el mâna cu scrisoarea.

— Nu este nevoie, te cred. Îți este adresată ție.

În luna iulie le-am scris din nou, de această dată cu acordul lui Iorgu de a-i invita pe toți la Constanța. Mi-a răspuns mai întâi Teodora, apoi Sânziana, dar de venit au venit mai târziu, abia la sfârșitul lunii iulie. Eram singură acasă cu copiii. Reta era la piață, iar Nicoleta plecase până la o croitoreasă. În fața porții a oprit un TAXI din care au coborât cele cinci persoane mature însoțite de doi copii. Șoferul a claxonat strident și am ieșit la poartă.

— Bine ați venit! i-am întâmpinat eu.

Nu-i cunoșteam pe cei doi bărbați, nici copiii care se țineau de mână. Dar cum ați încăput atâția în mașină? i-am întrebat.

— Înghesuiți, după cum vezi, a răspuns mătușa Maria Visu, verișoara mamei. Zice dânsul - și arată spre șofer - că acuma, vara, e nevoie mare de taxiuri și nu le găsești la tot pasul. Ginerii mei or vrut să mă lase să viu singură, dar eu m-am băgat peste ei în mașină. Cum să viu singură cu atâta bagaj? spunea ea privind în jos unde se aflau două damigeni și o straiță ce se poartă pe la Târnava.

— Cred că glumești, mătușă! am spus eu.

— Ba nu. No, nepoată, dar greu te află omul. Să știi că eu nu gândeam că te putem găsi aici, într-un oraș mare. Văd pe aici multe că-și domnești, iar a voastră e faină, pe la noi sunt și așa și așa, dar nu sunt atât de înghesuite ca la voi, aici, că doar le știi și tu. Are omul casă, magazia, fânarul, grădina și fâneța din poiată, apoi cotețele de porci și păsări, e loc larg.

Am făcut cunoștință, ne-am îmbrățișat și apoi i-am condus în casă. Și aici mătușa și-a adus aminte de obiceiul

de acasă și a încercat să se descalțe la ușă, pentru a nu călca pe covoarele întinse pe podele. N-am lăsat-o să se descalțe și ne-am așezat în salon, după ce și-au lăsat bagajele.

— Cum ați făcut de ați venit toți odată?

— Apoi, ce ne-am gândit noi de-acasă? - a început mătușa Maria. Le scriem la București că venim la ei, în drum spre Constanța, ei se pregătesc, iar peste o zi-două plecăm cu toții. Așa am făcut și văz că a fost bine.

— Dar domnul unde este? întrebă Sânziana.

— La firmă. Avem un magazin alimentar.

— Și ești singură acasă? intervine și Teodora.

— Nu. În camera copiilor se joacă doi cavaleri. Menajera, care-mi este prietenă bună, rudă cu soțul meu, se află la piață, iar camerista s-a dus până la croitoreasă. Le veți cunoaște pe amândouă, că trebuie să sosească din clipă în clipă.

— Ai doi copii, nepoată? se miră mătușa Maria, gratulându-mă cu un zâmbet larg, cu subînțeles.

— Numai unul. Celălalt este al menajerei.

Nici n-am terminat explicațiile că s-a deschis ușa și în prag au apărut cei doi ștregari cu fețele roșii.

— Ce ați făcut acolo? l-am întrebat pe Sorin.

— Ne-am jucat. Am făcut trânte, a răspuns el, privind curios spre noii veniți.

— Cel mare este Sorin-Adrei. Are cinci ani. Celălalt este Mihai și împlinește trei ani luna viitoare, i-am prezentat eu, fără a uita să le spun și lor cine sunt oaspeții noștri, după care i-am dus înapoi în cameră, de această dată însoțiți și de copiii Sânzianei, Cornel și Felicia. Te rog, Sorin, să le arăți și lor jucăriile și să vă jucați frumos, până când se așază masa

— Îmi dai voie să pornesc trenulețul?

— Da, însă să ai grijă să nu mai cadă de pe șine.

— Nu mă așteptam să accepte așa de ușor Cornel și Felicia, mai ales, să se joace împreună, a intervenit Ion

Greavu, soțul Sânzianei.

— Apăi, dragă Nelu, copiii își găsesc oriunde prieteni când e vorba de jocurile vârstei lor, spune mătușa Maria.

Mai târziu l-am sunat pe Iorgu la firmă și i-am spus că avem oaspeți de departe.

— De unde? m-a întrebat el.

— De la Târnava.

— Deci, au reușit să vină până la urmă?

— Da, Ai multă treabă acolo?

— Treaba nu se termină niciodată, dar o las și voi veni la prânz la masă. Ești mulțumită?

— Foarte! Te pup!

— Și eu te pup și nu uita că te iubesc!

M-am întors la oaspeții mei de suflet și am continuat să sporovăim, până când ne-a anunțat că masa este servită în sufragerie.

Între timp le-am arătat în ce camere vor locui pe timpul șederii la noi și i-am ajutat să se instaleze. Când a venit Iorgu, le-am făcut prezentările, apoi am trecut toți la masă. Iorgu a turnat în pahare coniac, dar mătușa Maria a protestat:

— Eu nu beau gălbejeala aia! Am adusă palincă așa cum se face pe la noi. Du-te, Tudorișo și adu aici dimigeana ca să vadă domnul că n-am cărat-o până aici degeaba! Să aduci și vinul! a mai spus tușa Maria.

Tudorișo a ieșit și s-a întors imediat cu două damigeni.

— Asta-i țuca noastră de Târnava! a spus tușa Maria, ridicând paharul. Toți au ciocnit și au șuiert după aia.

— Este bună, dar prea tare față de cea care se face pe aici, în Dobrogea, a recunoscut Iorgu. Nu suntem obișnuiți.

— Bună-i, dar vinul este și mai bun, adevărată împărtășanie, nu-i așa Popo? Are o putere de numa-numa și-ți spală până și sufletul de păcate! i se adresează ea ginerei lui său, Petre Simion, soțul Teodorei, care este preot

într-un sat vecin cu Târnava.

— Aşa-i mamă soacră, numai că e puțin și se gată prea repede, răspunde el. Nici n-apuci să afli bine gustul.

— Apâi, de se gată, dar știi că împărțășania se gustă, nu trebuie să-ți țină de foame sau de sete.

— Zicea domnul Filiei că pălınca noastră-i prea tare. Apâi, așa se face pe la noi, prin Ardeal. Dacă nu-i tare, atunci se zice că nu-i de fală în sat.

...Mătușa Maria se apropia de vârsta de 55 de ani. Era o femeie șatenă cu ochii cenușii și fața mică, nu prea frumoasă, dar avea o fire blândă de mamă consacrată. Deși era mărunțică la trup, era totuși bine clădită. Întotdeauna a muncit în grădină, la câmp sau în pădure, precum și în gospodăria ei plină de orătării, dar munca o fortificase. Deși nu prea frumos, chipul ei avea o drăgălășenie luminată de acea simplitate care se poate întâlni numai pe fețele oamenilor buni și cinstiți. Era tipul femeii de la sat care nu pregetă la muncă, poate și de aceea arăta cu mai mult de zece ani pentru vârsta ei adevărată. Dar ei nu-i păsa de felul cum arăta; atât fizicul cât și portul ei din Ardeal îi erau indiferente cum arătau, fapt pentru care prietenele ei o iubeau și o prețuiau pentru că era mereu veselă, o femeie deosebită.

— Am muncit tăt anul, spunea ea. Acuma mă hodin până când se coace cucuruzul. Cred că am și eu dreptul să-i fac o vizită nepoatei mele, care m-a învrednicit cu așa pomană de invitație ca să văd și eu Marea Neagră.

Iorgu prețuia mult simplitatea, iar prezența mătușii mele îl entuziasma, făcându-l să prefere aceste mici distracții între rude, acelor spectacole pline de ifose și behăituri pe care trebuia să le suporte atunci când avea invitate persoane simandicoase. La aceste întâlniri doamnele se tolăneau în fotolii făcându-și vânt cu câte un evantai și bârfeau pe toată lumea, adesea uitând cine au fost unele dintre ele, iar domnii, cu unele excepții, discutau numai de afaceri sau de politică, adesea atacând noul guvern instalat la cârma țării.

Către sfârșitul mesei, Sânziana, care se afla cu scaunul lângă mine, m-a întrebat:

— Când te-ai căsătorit?

— Cu șase ani în urmă, i-am răspuns.

— De ce nu ne-ai dat nicio veste atâtea ani?

— La început viața mea, aici, la Constanța, n-a fost tocmai roză, dar despre asta poate vom vorbi altă dată.

— Domnul s-a purtat urât cu tine?

— Nu. Iorgu este un bărbat extraordinar, un om bun pe care, dacă-l pui la rană, te vindeci. Alta a fost situația care m-a făcut să cred că am atins pragul spre moarte. Am simțit atunci că mi-a murit tinerețea, dar Dumnezeu mi l-a trimis pe Iorgu să mă salveze. E o poveste lungă.

— Despre tinerețe, draga mea, pot spune și eu că mi-a cam trecut, că doar suntem amândouă de aceeași vârstă, dar în familie o duc bine cu Nelu și n-am ce să-i reproșez.

— Necazurile mele au fost înainte de a mă căsători cu Iorgu. Cu el o duc foarte bine, nu am motive să mă plâng, avem tot ce ne trebuie și un copil superb.

— Dacă nu vrei să-mi povestești, renunț, spunea Sânziana, dându-se bătută, apoi a schimbat vorba:

— Cum ai reușit să te acomodezi la Constanța cu oamenii, cu viața, cu marea?

— M-am acomodat repede și-mi place aici.

— Într-adevăr, vara-i fain aici. Ai soare, mare, briza și iodul care se simte în aerul cald, dar am auzit că iarna-i urgie, nu este blândă ca în Ardeal, la noi.

Ion Greavu și Petre Simion care se aflau în fața noastră, pe partea opusă a mesei, ascultaseră și ei o parte din discuție; deși nu auzise totul, Petre a intrat în discuție, spunând:

— Clima Dobrogei are avantajul că pe femeile urâte le face frumoase și interesante, iar celor frumoase le sporește frumusețea.

— Vara, tot litoralul Mării Negre este plin de lume care vine din toate zonele țării, la care se adaugă turiștii

străini. Nici nu apucă să se cunoască între ei și se despart, explică Iorgu.

— Dapăi, cum să reușească într-un timp atât de scurt? sare Sânziana. Noi locuim în București de aproape trei ani de zile și n-am reușit să ne cunoaștem toți vecinii cu care locuim pe aceeași scară a blocului, dar aici, unde este atâta viermuială de oameni...

Greavu, soțul Sânzienei vorbea foarte puțin și numai când era necesar. Era un om interesant, care știa să spună lucruri pline de interes, într-un fel captivante și pline de miez, iar ce spunea el, nu plictisea niciodată.

L-am observat de mai multe ori privindu-mă discret, și am intuit ce gândea, dar într-o zi mi-a spus-o chiar el, fără să se sfiască, mai mult pentru a mă flata: „Să știi, verișoară, că îmi place mult de dumneata. Dacă te-aș fi cunoscut înainte de a mă căsători cu Sânziana, te-aș fi luat și te-aș fi dus la capătul lumii. Ai o grație care scapă definiției să știi că nu te flatez! Sunt mândru că te am printre rudele mele.

Iorgu i-a sesizat privirile insistente, dar s-a prefăcut că nu observă. Asta pentru că era foarte sigur de mine pentru a-și face probleme

Timp de două săptămâni rudele mele mi-au fost oaspeți dragi. Am mers de multe ori cu ei la plajă la Mamaia, iar într-o duminică i-am dus pe toți până la Mangalia cu două mașini. Sesizasem că ei tot vorbeau de litoralul din partea de sud a Dobrogei.

Într-o zi, pe când ne aflam în salon în fața unei cești de cafea, mătușa Maria le-a spus tuturor ce fel arătam eu când eram mică, acasă la bunica din Târnava.

— Îmi amintesc când au adus-o în sat peste ape, că la noi fuseseră atunci inundații mari. N-avea decât o lună de zile de viață. Bunică-sa o hrănea cu lapte de vacă și de oi mai târziu, până s-a făcut mare. Toată ziua alerga pe pajiști și pe imașuri ori pe malul Tâmavei împreună cu astea două fiice ale mele. Călăreau caii pe deșelate, iar noi ne temeam că le va trânti și le va omorî. Erau toate trei niște zgâtii.

Filica n-a fost frumoasă de la început, așa cum a fost mama ei. Dar uite că a crescut mare și fără mamă, că acum este o mândrețe de doamnă.

Pe vremea aceea nu știa ea ce este fermecător și ce este primejdios. Noi ne-am dat seama că sufletul unei ființe nu trebuie lăsat neștiutor, iar când a venit Saveta, sora mamei Filicăi, în concediu de la Brașov, a plecat, dar a luat-o cu ea. Acolo a dat-o la școală și a învățat atât de mulți ani, încât ne speriaserăm că nu se mai oprește.

Saveta i-a fost ca o mamă. De la tatăl ei n-a pretins nimic, dar nici el nu s-a interesat de fată.

Pe noi ne-a mirat cum a reușit Saveta s-o crească pentru că ea n-a avut copii și nu avea experiență și nici pregătirea pentru viață a unei femei cu familie, numai experiența ei proprie. Iar pentru ca să crești și să educi un copil îți trebuie multă știință, strădanie și răbdare.

A crescut-o frumos, păcat că n-a trăit să se bucure de ea!

În altă zi, tot la masă, dar pe terasă afară, Nelu Greavu m-a întrebat Ș

— Îți mai aduci aminte de unul Traian Zaharia? zicea că a făcut doi ani de cursuri la o școală postliceală în București, unde ați fost colegi. I-am arătat scrisoarea pe care ne-ai trimis-o și a spus că te știe bine - a completat Greavu tabloul expunerii sale.

— Cu Traian am fost colegă de bancă, iar câteva luni am fost și prieteni. Pe atunci îmi spune chiar că mă iubește, dar în iunie 1990 ne-am despărțit și de atunci nu l-am mai văzut.

— A făcut facultatea de comerț, iar de doi ani de zile lucrează în minister, cum s-ar spune suntem colegi de serviciu. Află că în 1995 a moștenit o rudă aflată în Australia, foarte bogată - el spunea ceva de un frate al mamei lui. Atunci a plecat să-și preia moștenirea, după care a mers la Paris unde a dat peste o profesoară, tot româncă plecată în Franța imediat după 1989. S-au căsătorit, dar el încă nu s-a stabilit în Franța. A rămas tot

în Ministerul Comerțului.

— Să fie sănătos! i-am spus. Dacă îl îatălnești, te rog să-i transmiți această urare din partea mea!

— Așa voi face, m-a asigurat Greavu. Îi voi spune că ești căsătorită în Constanța și ești fericită, a adăugat apoi.

— Să știi că sunt foarte fericită! am spus, privind spre Iorgu cu fața luminată de zâmbetul meu sincer, în timp ce în gând îmi rosteam hotărârea „Voi fi pentru Iorgu o soție desăvârșită pentru că are un suflet mare, bun și iubitor și mi-a întins la timp mâna care să mă scoată din mlaștina în care căzusem și începusem să mă scufund”.

Altă dată, stând în grădină, Greavu și Petre discutau despre mine, dar prin fereastra deschisă, protejată de perdea, am auzit aproape toată discuția:

— Ce vârstă crezi că are Fii ia? întreba pastorul.

— Este de aceeași vârstă cu Sânziana care a împlinit 28 de ani în aprilie, răspunde Greavu.

— Pare mai matură, dar este plină de grație și arată mai bine decât toate femeile pe care le-am văzut pe plajă în toate zilele de când am venit. Are o ușurință nemaipomenită în mișcări.

— Este fermecătoare, într-adevăr, este de acord Greavu. Și cât de amabilă poate să fie cu toată lumea! Când intră în salon parcă se umple toată camera de viață și de lumină, iar parfumul ei vine ca dintr-un coș plin cu fiori proaspete. Este la fel de distinsă ca și regina Cleopatra a Egiptului.

— Dacă te referi la interpreta filmului, aceea este Liz Taylor și sunt de acord că este la fel de frumoasă ca și ea, îi completează descrierea pastorul, care adaugă imediat; Știe să se îmbrace cu gust și n-ar fi deloc rău dacă le-ar învăța această artă și pe doamnele noastre.

Aprecierile lor mă măguleau, dar îmi sporeau încrederea în mine, fără a mă face îngâmfată.

...Cu câteva zile înainte de plecarea lor de la mare, am avut o discuție de suflet mai lungă cu mătușa Maria:

— Îmi amintesc când am venit la Târnava după

moartea bunicii. M-am dus direct la bucătărie, din obișnuință ce mi se formase în copilărie, de a o găsi mereu în bucătărie, dar încăperea era întunecată, iar acolo nu se afla nimeni. Totul era vechi și ponosit, lăsat în paragină.

N-am avut parte nici de tușa Saveta, cu toate că am iubit-o întotdeauna ca pe propria-mi mamă pentru că mi-a dat dragostea ei și m-a crescut cu drag și înțelepciune. Când am împlinit 18 ani, mi-a spus: „Draga mea, ai ajuns acum la vârsta când poți avea un gând și o taină a ta. De astăzi te las să-ți judeci singură faptele, dar te rog să nu-mi zdruncini încrederea pe care o am în tine. Vreau să adaugi la cele ce te-am învățat eu, experiența ta proprie de viață, iar viața să te găsească pregătită, înarmată cu o bogată experiență pozitivă, ca să poți da singură răspunsuri marilor întrebări și probleme care ți se vor ivi în cale. Aș dori ca eu acest prilej să poți da personalității tale cel mai sincer și trainic contur”.

...O auzisem de mai multe ori discutând cu Maxim, prietenul ei apropiat, despre mine și modul cum mă vedeau ei că mă dezvolt. Maxim îi spunea că am devenit domnișcură, că sarafanul meu îmi scoate în evidență formele trupului, că bascul nu mai reușește să-mi acopere buclele cu care se joacă vântul și că tinerețea îmi iese prin stofe, la fel și tușa Saveta spunea că piciorul meu a crescut, devenind picior de femeie, cu fermitatea tinerească și arcuirea măiastră cu care m-a înzestrat Creatorul și mama care era la fel de frumoasă. La auzul acestor vorbe plângeam în camera mea de ciudă că n-am cunoscut-o pe mama și-i duceam dorul, simțindu-i lipsa. Mă doare și acum faptul că nu am cunoscut-o pe mama.

— Durerea nu-ți va dispărea ușor, a spus blând mătușa Maria. Îți trebuie timp și este destul de greu să înduri. Vei trăi în fiecare zi cu durerea în tine, dar trebuie să mergi mai departe și să te gândești la voi și la copil. Durerea ta va păli până la urmă, dar va rămâne cicatricea sufletului.

— Cred că în viață plătești un preț pentru tot: pentru bune, pentru rele, pentru vise, pentru coșmaruri etc., am

spus.

— Așa este, mamă! Toți plătim. Dar tu ești bună, Filica, mamă, ai sufletul fiert în miere.

— Poate nu eu, dar Iorgu este bun ca mierea.

— Așa este. L-am văzut de aproape în aceste zile. Are o fire blajină, are bucurie și zâmbet de om fericit. E un lucru bun, că asta ține bătrânețea la distanță.

— El este un om hotărât. Când m-a cerut de nevastă, mi-a spus de la început: „Eu nu sunt genul de bărbat care doar se distrează cu o femeie. Vreau să ne căsătorim, să avem copii și o familie bine organizată în care să se dezvolte armonios, mândri de cei doi părinți ai lor”.

...Mătușa Maria era sprintenă ca arginul viu. Femeie modestă, dar avea păreri decente despre viață și conduită, care erau ascunse îndărătul unui văl tradițional, aproape mistic, de la care nu abdică niciodată, nici vorbă să mai accepte imixtiunile altcuiva.

În ziua când au plecat ei, în casă a rămas un gol imens, de parcă mi-au plecat toate amintirile și tot trecutul, din care reușisem să reconstitui o parte cu ajutorul lor.

— Aveți adresa noastră. Să veniți la noi, la București! Vă așteptăm de sărbătorile Crăciunului! a spus I. Greavu în timp ce urca valizele în portbagajul mașinii.

— Avem un apartament drăguț, a completat Sânziana.

— Sau puteți veni la noi, la Târnava! a strigat Teodora, că nu plecăm nicăieri de sărbători.

— Chiar așa, nepoată. Vino să mai vezi odată locurile unde ai copilărit! No, hai și-om mere! i-a îndemnat mătușa Maria „că dacă pierdem trenul, să știți că-i mare bai! Straița mea ați luat-o? a mai întrebat ea în timp ce se închidea portiera mașinii.

După plecarea lor, am intrat în casă cu Iorgu.

— Ce părere ai despre rudele mele?

— O părere bună. Ion Greavu este un bărbat interesant, cu ochelarii lui cu ramele metalice aurite, prin

care îi sclipesc pupilele ochilor, dar mi s-a părut un pic cam gras, pe când Sânziana este o bomboană, transparentă precum e cristalul, plină de cordialitate și este un izvor de bunătate omenească. Tieodora, când o privești ai senzația că ar fi creolă, cu tenul ei maroniu – mai ales de când a făcut și plajă – ochii catifelați, în general este o brunetă deosebită. Mi-a plăcut la ea felul în care se exprima, dovedind o franchețe cuceritoare; spunea direct tot ce gândea, fără a pune frâu limbii, însă și fără a vulgariza în vreun fel.

Pastorul pare instruit, dar uneori o cam ia razna, exprimând chiar și unele idei absurde, deși profesia lui ar trebui să-i tempereze elanul. Numai mătușa Maria îl mai liniștea. Ea mi-a plăcut în mod deosebit pentru că aduce echilibrul, înțelepciune, cinste și curățenie sufletească. I-am descris bine?

— Foarte bine. Ei sunt singurele mele rude de când m-am născut. Acolo, la Târnava am deschis ochii, avându-i în jurul meu pe ei și acea natură minunată. După ce am plecat din sat, locuind la Brașov cu mătușa Saveta, mă întorceam numai în vacanțe, iar în anii de liceu am preferat să fac drumeții în munți cu mătușa sau cu colegii mei.

— De ce spui că ei îți sunt singurele rude? Nu ne ai pe noi? Pe mine pe Andrei-Sorin și poate...

— Da, așa este, voi sunteți ai mei, dar ele sunt singurele rude din partea mamei mele, singura legătură de sânge pe linie maternă. Asta am vrut să spun.

CAP. VIII - UNCHIUL ZANFIR PRODAN - SPANIOLUL

Vremea continua să fie deosebit de frumoasă pe litoral, iar Iorgu și-a luat câteva zile libere pentru a se însori la malul mării împreună cu familia sa. Observase că după plecarea rudelor, Filia pierduse toată veselia și pofta de viață. O înțelegea și nu încerca să-i atragă atenția.

După micul dejun i-a propus să plece toți trei la plajă, dar Filia s-a hotărât greu.

— Nu prea am chef de nimic și apoi trebuie să-l luam și pe Mihai pentru ca să n-o deranjeze pe Reta de la treabă.

— Îl luăm și pe el. Abia are Sorin companie.

În final, au plecat la Mamaia, instalându-se în fața hotelului Rex, unde Iorgu a făcut un cort din bețe și un cearșaf, iar lângă el a întins alte cearșafuri.

Copiii s-au apuca imediat de lucru, construind castele de nisip, cu ajutorul lopățelelor și căldărușelor aduse de acasă în sacoșa lui Sorin. Mihai se împrietenise cu o fetiță și se jucau pe nisip cu pietricele colorate pe care le aducea Filiei, din când în când, i le punea în palmă, apoi i le lua și pleca iar în locul unde se juca fetița.

— Ce joc complicat joacă copilul ăsta! spune Iorgu, privindu-l cum aduce pietricelele, pe care apoi le ia înapoi.

— Are numai trei ani și numai el poate înțelege de ce face asta, explica Filia. Copiii au comportări interesante, dar noi, cei maturi, nu putem pătrunde în lumea lor.

Când copilul s-a întors cu o altă pietricică, Filia a observat că are pielea înroșită pe spate și pe umeri.

— Vino aici, sub cort, Mihai! l-a strigat ea.

— Nu! a răspuns el, îndepărtându-se râzând.

— Lasă-l să se joace! a intervenit Iorgu.

— Mă tem să nu facă insolație. Ar fi bine să-i duci în apă, apoi să-i țin o vreme în cort, poate adorm amândoi.

I-a luat de mână să a intrat cu amândoi în apă unde s-au bălăcit câteva minute apoi i-a șters cu prosopul și i-a așezat pe pledul din cort, dându-le să bea „Cola”.

— Dacă dormiți puțin, când vă sculați vă cumpăr înghețată, le-a spus Filia, dar n-a reușit să-i adoarmă și atunci i-a lăsat să-și continue joaca.

Iorgu o privea discret și se gândea: „este o soție și o mamă bună, dar încă mai suferă de pe urma necazurilor din copilărie. Venirea rudelor sale n-au făcut decât să-i readucă în memorie o parte a trecutului”.

Ea privea întinderile de ape și visa cu ochii deschiși.

— La ce te uiți?

— La orizont, acolo unde marea devine mai albastră de parcă cerul ar coborî în ea, a răspuns Filia.

— Mie mi se pare că ești tristă.

— Numai un pic melancolică, dar nu este de vină locul sau clima de aici, ori împrejurimile, care sunt superbe. Sunt un pic tristă de golul pe care mi l-a lăsat plecarea rudelor mele care, parcă au luat cu ele și trecutul meu.

Iorgu vedea în ochii ei blânzi o lumină nouă, ceva neînchipuit de trist, dar care încerca să deschidă porți spre el, pe care se revărsa dragostea pentru el. Totuși sesiză acel „ceva” dureros, profund omenesc și rugător în privirea ei, un fel de nefericire care solicita milă, mângâiere, alinare și înțelegere.

— Nu pot să te văd tristă, iubito!

— Îmi trece, nu-ți face probleme! E doar o refulare a atâtor suferințe trecute de care mi-am adus aminte, dar când ești lângă mine uit de toate. Mi se pare chiar, că tot trecutul meu se topește ca zăpada sub razele soarelui.

— Ar trebui să trăim și să ne bucurăm de clima blândă, de băile în mare, de strălucirea și căldura soarelui. Cred că ar fi mai bine să te aduc la malul mării și noaptea ca să vezi cum devine fosforescentă și poți vorbi cu ea prin intermediul valurilor care se lovesc de mai și freamătă, parcă șoptesc.

— Ce frumos spui! i-a zâmbit Filia, sărutându-l. Ar fi trebuit să te faci poet pentru că știi să visezi frumos.

— Dar să vezi câte știu să spun despre iubire! zice el.

Filia îl privea și în minte i-a venit din nou David, cu care făcea comparație: „este mult prea jos față de Iorgu”. Revenindu-și l-a invitat pe Iorgu să continue:

— Te rog să spui mai departe despre iubire!

— A, da. Iubirea este un sentiment nobil, dar uneori crează grave probleme celui pe care ea îl lovește. Dar, asemenea situații se pot ivi atât la femei, cât și la bărbați. Când dragostea se naște în pripă, lipsind prudența

necesară, poți greși, iar greșeala se repară foarte greu în acest caz.

— Te mai gândești la Iuliana?

— Nu. Am depășit de mult această fază, a pronunțat el cu o crispare, dar imediat a zâmbit, privind pielea fină și satinată de pe umerii și pieptul Filiei.

— Acum, când te cunosc mai bine, pot spune că tu meriți ceva mai bun decât ea. Ești un om bun, un om minunat, care ai multe de dăruit, iar din cele ce mi-ai spus, am tras concluzia că nu ți-a adus decât suferință și durere în suflet. Ți-o spun ca una care a suferit poate și mai rău.

— Îți mulțumesc că mi-o spui! Și ai dreptate.

— Da, da, e groaznic atunci când iubirea îți întuneacă judecata, iar consecința nu este decât suferința și durerea care te însoțesc peste tot, ziua și noaptea, devenind de nesuportat.

— De aceea nimeni nu trebuie să-și lase fericirea la discreția hazardului, fără să intervină cu nimic, că apoi are surprize neplăcute, încheie Iorgu, luând-o cu mâna de după umeri.

După o vreme, a reluat:

— Privește cele două fete care se întorc din apă!

— Da, sunt foarte frumoase! spune Fii ia, studiindu-le. Tinerețea lor răspândește un farmec dulce, stăruitor, iar sânii dezgoliți amplifică vraja dragostei. Poate tocmai de aceea roiesc bărbații în jurul lor, ca fluturii la lampă sau ca „muștele la miere” - cum zicea mătușa Saveta.

— Toți sunt trufași și desfrânați până la unul. Cu toate că ele au împruținat atât de mult costumul de baie, reducându-l la niște petecute triunghiulare în față, eu cred că nu trebuie să se rușineze prea mult, deoarece au ce arăta, Mai gravă este comportarea acelor mame care fac nudism împreună cu copiii lor.

— Asta n-am putut-o suporta nici eu, a spus Filia. Sau femeile care umbră goale sau își acoperă goliciunea cu „aer țesut” - o pânză subțire de nylon - parcă ar fi egiptecele, pe vremea faraonilor.

Filia a rugat-o pe o vecină de cearșaf mai în vârstă să-i supravegheze pe Sorin și Mihai, apoi a plecat în apă împreună cu Iorgu, unde s-au zbenguit ca niște copii, apoi s-au întors cu trupul și costumele de baie ude, stând în picioare să se zvânte.

Sorin și Mihai construiau de zor castele de nisip, iar jocul lor era atât de dezlănțuit, dând impresia că le-a cuprins întreaga fire.

Filia s-a așezat pe cearșaf, reluându-și gândurile în timp ce contempla marea. Iorgu s-a așezat lângă ea, dar n-a spus nimic, lăsând-o să viseze în liniște.

— Aș vrea să zbor acolo sus și să mă pierd printre nori - a spus ea deodată.

— Poți să te urci în avion și să zbori unde vrei. Dar ce te-a apucat?

— Nu cu avionul, a răspuns Filia privind cerul pe care plutea un grup de norișori albi. Aș vrea să zbor cu aripile mele proprii.

— Bine-ar fi să putem zbura! Și eu am visat în copilărie să am aripi, să zbor, dar n-am putut zbura decât cu avionul.

— Eu vreau să plutesc în văzduh cu aripile mele și de acolo să văd lumea. Nici cu avionul n-am fost vreodată, de aceea nu știu dacă e bine, e frumos, este periculos?

— Este foarte frumos, mai ales când treci printre nori, treci deasupra lor, sus de tot și de acolo cerul este senin și nu vezi decât soarele. Zborul poate fi și periculos, dacă ai prilejul să se producă incidente tehnice la avion sau alte fenomene naturale, dar fascinația pe care o simți privind de sus pământul cu orașele, satele, apele, pădurile, vine să compenseze toate neajunsurile. Omul și-a dorit dintotdeauna să zboare în văzduh, dovadă că are o teribilă sete de libertate.

— Eu aș vrea să zbor sus de tot și acolo să mă pierd printre planete și să...

— De acum nu te mai las eu să te pierzi - a întrerupt-o Iorgu - pentru că am nevoie de tine. Poate într-o zi vom

zbura undeva cu avionul.

Au tăcut amândoi o vreme, iar Filia l-a privit drept în ochi, căutând în ei acea licărire de zâmbet pe care el i-o dăruia de fiecare dată cu o amabilitate prudentă, dar cu nespusă veselie.

— Hai acasă! l-a rugat ea, privindu-l duios.

— Cheamă copiii și hai să mergem! Azi e prea cald, poate mâine va fi mai domol soarele.

Când au ajuns acasă au găsit pe masă o scrisoare Paravion, adresată lui Iorgu. Acesta a luat-o, a deschis-o și, după ce a citit-o, a spus:

— Are dreptate!

— Cine? a întrebat Filia, care dezbrăca copiii.

— Unchiul Zamfir - spaniolul, mă ceartă că nu i-am mai scris de mult, dar la ultima scrisoare nici el nu mi-a răspuns.

— Poate n-o fi primit-o. Sau s-o fi răătăcit undeva.

— E posibil. Văd că nu amintește nimic din cele scrise atunci de mine.

— Ce scrie?

— Că i-a murit soția. Îmi cere părerea dacă ar face bine în cazul că ar reveni în țară. Amalia, soția lui era o femeie foarte frumoasă, de aceea o regretă el atât de mult. Acum a rămas singur cu Mario, fiul lui în vârstă de 17 sau 18 ani, nu-mi aduc bine aminte.

— Înseamnă că a iubit-o mult, dacă suferă atât de mult pierderea ei.

— Da. Era o femeie cu pielea albă, niște ochi mari și negri care străluceau sub pleoapele ei grele, un păr bogat și negru ca abanosul. Mario îi seamănă ei în totalitate.

— El nu mai are nimic aici, în țară, nu-i așa?

— Nu, dar acolo are o casă pricopsită în Sevilla, iar dacă o vinde, ia suficient pe ea ca să poată cumpăra două la fel ca a noastră. Până s-ar aranja ei, ar putea sta la noi o vreme, abia m-aș achita, în parte, de datoria față de el, cât am lucrat în Sevilla și am locuit în casa lor.

Iorgu i-a scris, iar la sfârșitul lunii septembrie au sosit la Constanța. Din taxiul care au coborât unchiul Zamfir și Mario, au dat jos șase geamantane.

După ceremonia primirii, cei doi au fost instalați în camere, apoi invitați în salon unde au stat de vorbă.

— Cu ce ați venit? Cu trenul? Cu avionul? l-a întrebat Iorgu pe Zamfir.

— Cu avionul până la București, apoi cu altul până pe aeroportul Mihail Kogălniceanu, de unde ne-a adus un autocar până la Agenția TAROM, iar de acolo cu taxiul până acasă la tine, a răspuns Zamfir cu un accent destul de spaniol, nimerind mai greu cuvintele românești.

— Ce-ai făcut cu casa de acolo?

— Am vândut-o. De fapt am lichidat toate afacerile. M-am hotărât să vin definitiv în țară, dar nu știu cum se va acomoda Mario aici, în România. Și mie îmi este foarte greu pentru că nu mă pot împăca cu moartea Amaliei. Am lăsat-o singură acolo. Cred că și eu mi-am încheiat existența pe acest pământ. Singura preocupare care mi-a mai rămas este să-i asigur un viitor lui Mario.

— Vorbești copilării, unchiule! intervine Iorgu. Cum poți spune la vârsta de 65 de ani că ți-ai încheiat existența, când dumneata te tragi dintr-un neam în care nimeni n-a trăit mai puțin de 75 de ani.

— Dar mama ta nu s-a dus la 61 de ani? Ce mai ai de zis?

— Ea a fost o excepție. Doctorii au spus că a avut cancer.

— Nici eu nu sunt scutit să am ceva, susține în continuare Zamfir cu încăpățănare.

— Dacă vrei, te poate consulta un medic. Avem destui la Constanța și sunt foarte buni, numai să-mi spui. Dar eu te văd om sănătos, iar fizicul te arată mult mai tânăr decât vârsta pe care o ai.

— Am împlinit deja 63 de ani. Este suficient pentru un bărbat, dar Mario abia are 18 ani și mai are destul de tras până când se va descurca singur.

— A terminat liceul? intervine Iorgu, din nou.

— Da, dar va trebui să urmeze și o facultate ca să aibă o pregătire completă și sigură într-un domeniu practic.

— Avem multe facultăți în Constanța, va putea alege.

Mai târziu Reta i-a invitat la masă în sufragerie și nu mică le-a fost mirarea când Mario s-a declarat foarte mulțumit de mâncarea românească, spunând că este mai bună decât cea din Spania, pe care avusese el ocazia s-o încerce.

Câteva săptămâni s-au comportat, ca niște veritabili oaspeți. Iorgu i-a dus odată la firma lui și le-a plăcut.

Zamfir discuta cu Filia ca doi prieteni buni, de parcă s-ar fi cunoscut de mult, iar acum reluau o conversație întreruptă de puțină vreme. Aprecia mult grija pe care aceasta le-o purta, precum și confortul asigurat, la care se adăugau și mâncărurile românești de care uitase de când plecase din țară, deși la început îi simțise acut lipsa.

— Când ai plecat din România? l-a întrebat Filia într-o zi.

— În anul 1972. Am dus-o greu pe acolo la început. Abia în 1973, când m-am căsătorit cu Amalia, viața mea s-a schimbat. Ea avea atunci vârsta de 24 de ani și avea casa ei, deși era necăsătorită, iar eu aveam aproape 40 de ani.

Ne-am iubit mult amândoi, a spus el cu vocea tremurată, apoi pe obraji i-au apărut lacrimile. A scos din buzunar batista și și-a șters ochii, rușinat.

Scuză-mă, dar nu mă mai pot abține! Mi-e dor de ea.

Filia îl găsea deseori stând la fereastră de unde privea afară, în grădină, pierdut de parcă trăia în permanență într-un vis, cufundat în trecut. Avea o minte ascuțită, dar fizicul lui trăda un suflet chinuit, rănit de moarte.

— Cum era soția dumitale? îl întreba ea.

— Era o femeie de statură potrivită, dar foarte frumoasă, cu o piele albă, doi ochi mari negri, niște gene lungi, un nas drept și o gură ca o fragă. Părul ei era negru

și îl purta într-un coc modern. Totdeauna purta pălărie când ieșeam undeva cu ea. M-aș întoarce din nou în Spania, numai să pot fi împreună cu ea. Avem amintiri frumoase, pot spune că am trăit 25 de ani frumoși.

— Unde să te mai duci acum? Ce să mai faci acolo, dacă ea nu mai este? l-a întrebat Filia.

— M-aș duce înapoi în Spania. La Sevilla sunt fete frumoase care dansează cu castaniete și cântă prin grădinile de pe malul Guadalquivirului, luptele cu taurii, florile de portocal, broboadele de dantelă și orașul Toledo cu picturile lui El Greco, acel pictor al sufletului. Mai sunt acei mauri care voiau cândva să stăpânească lumea. Da, da. Spania cu castelele lor cu creneluri dantelate.

Tot acolo s-a născut și „Legenda pescărușului albastru” care spune că atunci când masculul obosește, femela zboară sub el ca să-l sprijine, așa este și femeia cu bărbatul.

În septembrie și începutul lunii octombrie, în Sevilla totul e plin de veselie și vrajă, iar plimbarea pe străzi e o încântare.

Peste tot te învăluie umbrele catifelate și toată căldura Spaniei. Să vezi Alcazarul, dansatoarele din Ariana, să bei vin de Malaga și să mănânci struguri de Alicante, apoi să străbați platourile arse de soare, venind de la Castillia la Madrid, unde te poți opri la muzeu pentru a admira tablourile pictate de Goya și Velásquez.

— Dar dumneata ești un cunoscător și un romantic.

— Poate. Este singurul loc în care sufletul meu ar dori să se afle. Să mor și să fiu îngropat lângă ea pentru a ne putea „depăna” amintirile. Ei îi plăceau foarte mult luptele cu taurii și mereu mă țara după ea în arenă, până când am ajuns să le îndrăgesc și eu. Of! Am iubit-o mult și greu am depășit șocul atunci când a murit.

Mario îi seamănă la toate. Ce să mai spun? El este singurul nostru copil. A suferit și el destul de mult, iar când i-am spus să venim în România, s-a bucurat.

— Dar dumneata ești șaten, pe când Mario este

brunet, are sânge spaniol.

— Are el și sânge românesc. De la mine a moștenit curajul, munca și ambiția. Mama lui nu prea era ambițioasă, dar avea o fire blândă, plăcută și-i plăcea să trăiască.

...Într-adevăr Mario era ambițios, nici vorbă de acea lene meridională. Crescuse frumos deoarece practicase mai multe sporturi în Spania, atât în școală, cât și la diferite cluburi sportive. Avea un trup athletic și devenea tot mai chipeș odată cu trecerea timpului, arătând ca un adevărat bărbat. Părul lui negru și cârlionțat îi acoperea fruntea iar ochii la fel de negri păreau că privesc înăuntru, asemenea privirii maurilor. Deși avea alură de toreador, vorbirea îi era mai calmă.

A învățat repede românește, reușind să se descurce în problemele obișnuite, folosind cuvintele mai uzuale.

Pe măsură ce se învechea șederea lor la Constanța, Mario devenea tot mai tăcut, mai circumspect, iar Fii ia nu-și putea da seama dacă el este mulțumit de modul cum este tratat în casa lor, dacă ține la ei...

Într-o zi Zamfir discuta cu Iorgu în sufragerie:

— Ai făcut o alegere foarte bună, nepoate, însurându-te cu Filia. Îmi place și n-ai niciun motiv să roșești.

Este o femeie deosebit de frumoasă, este de treabă, are o inimă de aur, este curajoasă, harnică și plăcută, așa cum este și vinul negru fiert cu scorțișoară. Poate mai are multe alte calități pe care nu i le-am observat eu, ca să i le scot în evidență.

— Mulțumesc, unchiule! a răspuns Iorgu.

După ce l-a bătut cu palma pe umăr, Zamfir s-a dus la fereastră și a rămas dus pe gânduri, cu privirile pironite pe straturile de flori de toamnă. Probabil se gândea tot la Amalia. Deodată s-a întors spre Iorgu și l-a întrebat:

— Ce zici dacă cumpăr un magazin?

— Ce profil? Alimentar, îmbrăcăminte, electronică?

— M-am gândit la electrocasnice.

— Este foarte bine. Cine se va ocupa de el?

— Eu. Pe Mario îl dau la facultate; aş vrea a să facă una practică, de management sau comerţ.

— Să ne interesăm, unchiule!

— Pe urmă vreau să cumpăr un apartament, aici, în zonă, în apropierea voastră.

— Asta este ceva mai uşor de făcut, că se vând mereu apartamente.

— Mă gândeam să plecăm înapoi în Spania, dar...

— Nu, tată! a spus Mario hotărât. Rămânem aici! Mario intrase în încăpere fără să fie observat de cei doi, care erau absorbiţi de discuţia lor aprinsă.

— Acest pământ al României pe care te-ai născut tu, acum este şi al meu şi nu vreau să mai plecăm de aici. Ce să fac în Spania? Să-mi amintesc mereu de mama, că este în mormânt?

Trebuie să ne facem un rost aici şi să uităm de Spania, pe care, poate o vom vizita mai târziu, ca turişti.

— Dacă tu vrei aşa, vom face aşa, fiule, a încuviinţat Zamfir, încercând să zâmbească forţat, dar şi destul de trist. Tocmai discutam cu Iorgu că m-am hotărât să cumpăr un magazin de electrocasnice şi un aparcament prin apropiere, ca să ne mutăm la casa noastră. Ce zici?

— Este foarte bine! Trebuia s-o facem mai demult.

În primăvară Iorgu a găsit un magazin micuţ în apropierea firmei sale, pe care proprietarul îl vindea deoarece se mutase în Tulcea. L-a cumpărat Zamfir Prodan cu un preţ convenabil, iar după ce l-a pus la punct şi l-a dotat cu cele necesare, a adus frigidere, aspiratoare şi alte obiecte de uz casnic, începândi apoi să vândă.

În aceeaşi lună a cumpărat şi un apartament compus din două camere, pe strada Unirii, în apropierea complexului alimentar şi s-au mutat, luându-şi ca menajeră pe doamna Preda, pe care o avusese Fii ia în perioada în care născuse Reta.

Vânzările au mers slab la început, dar, pe măsură ce au devenit cunoscuţi, treaba a început să meargă şi a apărut şi profitul, modest şi el. Mario ajuta permanent la

aprovizionare, iar Zamfir vindea în magazin.

— Ce fel de rudă ești tu cu unchiul Zamfir, a întrebat-o Fii ia într-o zi pe Reta, când stăteau singure acasă.

— Mama mea a fost verișoară cu mama lui Iorgu și cu Zamfir, iar eu cu Iorgu suntem veri de-al doilea, daci el îmi este un fel de unchi după mamă. Nu prea mă pricep la descrierea rudeniilor, iar pe Zamfir l-am cunoscut puțin. Când era el în țară, eu eram mică, apoi a plecat vreo 25 de ani prin străini și îl și uitasem. N-ai văzut că nici el nu-și mai amintea de mine?

— Înseamnă că sunteți rude, totuși.

— Da, după părinți, a încuviințat Reta.

...Fii ia și Iorgu treceau pe acasă pe la Zamfir de câte ori aveau ocazia, iar după ce aceștia din urmă și-au instalat și telefon, comunicarea li s-a ușurat.

— Vino duminică la prânz pe la noi, unchiule! i-a spus Iorgu într-o zi. Mai discutăm și noi liberi, că la serviciu totul se rezumă la lucruri precise, adesea tehnice. I-al și pe Mario, că vreau să-l întreb ceva!

— Mario este plecat la Târgoviște, după marfa și nu se întoarce decât marți.

— Atunci vino dumneata!

— Da, voi veni, a răspuns Zamfir bucuros.

Duminica stabilită a fost sărbătoare în casa familiei Vrabie. Reta a gătit numai bunătați deoarece urma lăsata secului, după care începea postul Paștelui.

În timpul mesei, Iorgu i-a făcut, o invitație oficială:

— Duminica viitoare este ultima zi în case ne mai putem permite să ne ghiftuim, apoi se lasă sec și începe - după calendarul Ortodox - postul Paștelui. Noi vrem să dăm o mică petrecere aici, la care vor fi invitați câțiva cunoscuți, unii sunt chiar oameni de afaceri. Vrei să vii și dumneata cu Mario?

— Vin, nepoate, a răspuns Zamfir, dar eu nu-i cunosc și să nu vă încure. Cine știe?

— Atunci vă așteptăm la masa de prânz.

— S-a făcut.

La petrecere au venit numai câteva familii cunoscute, dar și-au mai adus cu ele și câte un bărbat necunoscut. Mario și-a adus o prietenă pe care o cunoscuse la o discotecă într-o seară. Aceasta era studentă în anul întâi la facultatea de Drept din cadrul Universității Ovidius. Amândoi erau tineri și frumoși, încât au atras atenția tuturor imediat ce au intrat în salon.

— Cine este blonda aceea? a întrebat-o doamna Suciu pe

Filia.

— Este prietena celui tânăr, a răspuns Filia, care o cunoștea de mai înainte, când o adusese Mario la ei. Fata este fiica unei farmacistice din oraș, se numește Iolanda Petcu și este studentă în anul I la Drept.

— E foarte frumoasă, dar nu-i cunosc părinții. De fapt acum sunt zeci de farmacii în oraș și multă lume nouă, de unde să-i mai știi. Dar băiatul? o iscodește doamna Suciu.

— Este nepotul lui Iorgu. A venit împreună cu tatăl său din Spania. Mama lui a murit și ei s-au întors în România. Tatăl lui este cel cu costum negru, părul alb și cravata albă care stă lângă fereastră.

— Nu prea îi seamănă flăcăul. Deși e foarte chipeș.

— Seamănă foarte mult cu mama lui.

— Dar și fata, Iolanda - cum îi zici dumneata, are dulceață în priviri, grație în gesturi și o amabilitate febrilă, semn că posedă o educație aleasă, este de părere doamna Suciu, care clatină admirativ din cap și nu-și mai ia ochii de la fată, studiindu-i gesturile și brăcămintea.

— Sunt de aceeași părere. Iolanda are un farmec exotic. Nădăjduim că se vor căsători în curând, a adăugat Filia, rămânând pe gânduri.

După un timp a spus, aproape în șoaptă, mai mult pentru ea

— Amândoi sunt frumoși, sănătoși, fără griji, amintindu-ne de anii noștri tineri care se duc.

— Ei, doamna Vrabie, dar dumneata ești, încă, foarte

tânără, de ce spui asta? o ceartă doamna Suciuc cu vocea-i blajină.

Depinde cum îşi simte anii fiecare. Poate nici eu nu am motive să mă plâng deocamdată, dar anii trec peste noi şi nu se mai întorc, ne rămân doar amintirile...

— Nostalgii! Lasă-le bătrânilor! Dumneata bucură-te de viaţă şi trăieşte-o din plin, că ai toate condiţiile! Nu le mai lua în seamă! a mai spus ea, admirându-şi rochia de catifea de culoarea chihlimbarului, dar cu gândul tot la anii tineri pe care i-a trăit din plin, fiind nelipsită de la baluri, serate şi reuniuni tovărăşeşti.

Când au trecut în sufragerie pentru a mânca şi au văzut masa încărcată, doamnele au exclamat:

— Ce aveţi de gând cu atâta mâncare?!

— Vreţi să ne gheartuiţi? O să ne îmbolnăvim! a spus Silvia Zăgan, care se aşezase în faţa lui Iorgu.

— Nu te speria! a intervenit Iorgu glumind, este tot ce avem în casă, că de mâine începe postul şi trebuie să mâncăm mai puţin consistent. Unii, ar fi bine să rabde pentru a mai reduce colesterolul şi obezitatea.

S-a făcut linişte şi fiecare a privit în farfurie, mâncând cu poftă, fără a se mai gândi la colesterol.

După primele feluri de mâncare, în capătul mesei s-a încins o discuţie aprigă despre politici poate şi datorită celor câteva pahare de băutură.

— La mine în bloc am nişte vecini care au fost mari activişti pe la P.C.R. Să ştiţi că nici ei nu sunt mai fericiţi decât noi; trăiesc la fel şi tot aşa se comportă.

— Şi-au pierdut funcţiile! sare altul mai ţâfnos. Acum, când nu mai au poziţia socială privilegiată, se simt ca peştii pe uscat, fără aripi. Odată cu omorârea cuplului Ceauşescu, la 22 decembrie 1989, au pierdut tot. Nu-i plâng eu pe ei. Unii au bani şi destule bunuri agonisite şi se descurcă destul de bine. E drept că dintre ei o duc greu cei care nu prea au şi nici nu sunt în stare să muncească cu capul sau cu braţele.

— Ai să te miri, dacă îţi voi spune că unii dintre ei s-

au apucat serios de afaceri, intervine Marcel Suciu cu vocea lui cântată. Au chiar și acțiuni în bănci sau la diferite societăți comerciale.

— Păi, atunci, înseamnă că nu este departe vremea când își vor bate joc de bieții oameni săraci și năpăstuiți pe care îi vor pune să muncească pentru ei. Vor fi tot ei șefi - patroni - cum li se spune acum, a încheiat țâfnosul, scoțând un oftat, apoi a adăugat: tot ei vor fi la putere.

— După 89 mulți nomenclaturiști s-au luptat, cu toate fibrele încordate, să recâștige pozițiile pierdute; unii s-au ales cu locuri în parlament, în guvern, prin administrație, dar alții s-au lăsat păgubași, considerând că este sub demnitatea lor să mai aștepte ceva și s-au mulțumit să trăiască din pensii și ei ca toți ceilalți.

— Domnilor, cu acțiunea „Cuponiada”, ne-a tras pe sfoară guvernul condus de Văcăroiu. Eu sunt acționar la Șantierul Naval din Constanța și m-am înscris la ei, gândind că este o firmă importantă, dar am luat papară, ca un prost. Niște șnapani care au condus-o atâția ani, au falimentat-o, profitând ei de salarii mari, au cumpărat mașini luxoase și birotică sofisticată, iar nouă nu ne-au dat niciun leu dividende de când ne-am înscris la ei, motivând că lucrează în pierderi.

— Nu ești singurul păgubit, îl liniștește altul. Astăzi peste tot întâlnești escroci care și-au pus banii în bănci străine sau românești, sau i-au tezaurizat. Sunt mulți bani proveniți din distrugerea vechilor întreprinderi de unde și-au luat partea fiecare dintre cei care au făcut-o, pentru că nimănui nu-i pasă de bunurile comune. Ne mai mirăm că unii s-au îmbogățit peste noapte, că au 4 - 5 mașini, vile somptuoase și case de vacanță. Eu sunt de acord ca omul să fie bogat, dar nu accept hoția. Bogăția s-o facă omul cu brațele și cu capul lui, cu sudoarea lui, fără înșelătorii, fără escrocherii cum au făcut unii care au ajuns să falimenteze chiar și băncile.

— Țștia, de care vorbești dumneata, sunt oameni curajoși, domnule! intervine altul, au dat „tunuri”, s-au

îmbogătit repede, apoi s-au dat la fund și așteaptă vremuri mai bune. Ei vor fi cei care-i vor exploata pe bieții oameni care, deși sunt culți și au muncit cinstit o viață, dacă n-au ajuns încă la pensie, vor munci pentru ei. Lasă că nici cei care au obținut pensia nu se bucură de o situație mai bună pentru că pensiile sunt mici și nu acoperă cheltuielile de hrană, întreținerea de la blocuri etc., care-i face să trăiască în mizerie.

— La fel de greu, poate chiar mai greu, o duc țăranii de la sate, câți au mai rămas. Se află într-o situație de plâns. Datorită desființării S.M.A.-urilor, au rămas fără utilaje agricole, fiind nevoiți să „zgârie” pământul, ca în urmă cu o sută de ani, cu câte un plug rudimentar, tras de câte un cal slăbănog, câte o vacă sau chiar măgar. Dacă abia zgârii solul, cum să faci agricultură performantă? Mai mult, țăranii adevărați, cei care erau gospodari, s-au stins, unii n-au mai apucat să-și primească pământul, dar l-au primit copiii lor, care trăiesc în orașe, fără a se interesa ce se seamănă pe pământul dat unor asociații, așteptând doar banii ce li se cuvin toamna după recoltare.

Privind la el, cei care au rămas în sate, se gândesc cum să facă și ei să fugă la oraș, se ducă mai bine, ca primii, iar uneori o și fac, lăsând agricultura în paragină.

— Ai dreptate. Mulți oameni au intrat în orașele mari de când nu se mai aplică legea 68/76 care interzicea intrarea și șederea în anumite condiții. Așa că acum sunt prea mulți în oraș care nu muncesc, dar vor să mănânce, iar pentru că foamea e groaznică, ei recurg la hoții, la crime, prostituție, droguri, măbind numărul paraziților.

Crește insecuritatea socială și a bunurilor. Au apărut, din nou, cartierele rău famate prin orașe, cum erau înainte de război Piața Chiliei, Medeea, Coiciu, Tăbăcărie etc, unde nu poți întârzia seara. Abia fuseseră stârpite faptele rele prin Decretul 324/1957, care pusese capăt violenței, iar acum revin asemenea fapte.

— Domnilor, guvernanții nu sunt capabili să găsească soluții marilor probleme sociale. Vedeți dumneavoastră, de

câte ori fac grevă muncitorii din diferite fabrici, dar, mai ales muncitorii care se află într-o atmosferă de încordare permanentă, asemănătoare cu un fitil căruia i s-a dat foc și arde, iar oamenii din zonă stau și așteaptă cu sufletul la gură ca flacăra să detoneze explozibilul amplasat în locul știut.

— Frumoasă femeie este gazda noastră! spune domnul Marcel Suci, pentru a schimba subiectul discuției.

— Marcele, Marcele! zice un domn în vârstă, făcându-i semn cu arătătorul. Ce hoț ești! Parcă n-ai ști că femeile frumoase își întrețin frumusețea cu rouă complimentelor bărbaților, a spus el rar, subliniind cu multă îngrijire cuvintele.

— Da, dar răutățile femeilor frumoase au o permanentă scuză - continuă Suci - ele nu pornesc din gelozie.

Nu știu dacă ați avut ocazia să urmăriți femeile care se ocupă de afaceri? spune un alt domn. Ele au o tărie și o rezistență necunoscută bărbaților, deși se știe că ele ar trebui să aibă o fire duioasă, să fie manierate, iubitoare, simțitoare, cu grijă deosebită de copii etc. La ele dragostea este înlocuită cu interesele materiale care adesea împing spre relații care au la capătul strădaniilor chiar corupția.

O doamnă care n-a scos un cuvânt toată ziua, nu s-a simțit bine când a auzit cele spuse despre femei și a intrat în discuția bărbaților, spunând cu voce tare:

— Poate domnul are dreptate într-o măsură oarecare, dar eu cred că este mai demnă o femeie care se zbate, decât una care nu face nimic și mai are și o mie de defecte.

Cunosc o familie de „vază”, aici, în oraș. El conduce un imperiu în branșa de afacei în care acționează cu mână forte și cu minte ageră, dar nu este în stare să exercite această putere și asupra soției sale, care este o antipatică, o răzgâiată și o egoistă, plină de o răutate, care pândeste din interior pe fiecare persoană care nu-i convine ei.

Nimeni n-a răspuns, iar doamna a încercat să

zâmbească, însă nu i-a reușit decât o tentativă jalnică și, observând că n-o susține nimeni, își mută greutatea de pe un picior pe celălalt, întocmai ca un cal de curse aliniat să ia startul.

Spre seară toți au plecat veseli, buni prieteni, adresându-i mulțumiri familiei Vrabie.

Alții, mai bine dispuși, spuneau fără ocol: „A fost foarte bine, să ne mai chemi!”

Magazinul mergea destul de bine, iar Zamfir era mulțumit. Hotărâse ca în toamnă Mario să se înscrie la Facultatea de Drept, iar el să se descurce cu cei trei salariați pe care îi avea. Începuse să pună bani de-o parte pentru a se extinde. Cu Iorgu se vizita des și toți erau mulțumiți.

În 21 noiembrie Zamfir s-a simțit rău și n-a putut să se mai deplaseze la firmă, iar menajera lor a chemat doctorul de familie.

— Trebuie să te internăm în spital câteva zile pentru a face analizele necesare ca să vedem de ce suferi! a hotărât dr. Lungu.

— Cum să mă internați? Am treabă la firmă! a protestat el.

— Deocamdată lasă firma și caută-ți sănătatea, că nu mai ai vârsta de 20 de ani! Firma nu pleacă nicăieri de acolo.

A fost spitalizat patru zile, dar analizele făcute n-au arătat decât că are un pic de colesterol și glicemia puțin peste normal, în rest manifestările vârstei: reumatism și oboseală.

— Trebuie să te odihnești! i-a spus doctorul, privindu-l cu o oarecare suspiciune, dar și cu milă.

— Păi, nu pot. Cine să meargă la firmă în locul meu?

— Nicio firmă! a spus doctorul, sentențios. Vrei să faci icter și să mori? l-a speriat acesta, deși nu era adevărat.

Zamfir a rămas în pat două săptămâni, iar sănătatea lui când se îmbunătățea, când era mai rea.

Iorgu și Fii ia, uneori și Reta, îl vizitau destul de des pentru a vedea cum evoluează starea lui, dar plecau mereu supărați de modul cum se prezenta acesta. Lângă patul lui găseau o infirmieră care îl supraveghea și-i aplica un tratament de întreținere prescris de medic, ceea ce îi îngrijora.

— Oare să fie atât de bolnav și dr. Lungu nu vrea să ne spună? a fost de părere Filia. N-ar fi bine să discuți cu el pentru a afla amănunte și adevărul despre boala lui?

— Voi discuta cu el chiar mâine, a încuviințat Iorgu.

Și a discutat, iar dr. Lungu a fost sincer și i-a spus:

— Domnule Vrabie, unchiul dumitale nu are nimic clinic. Este bolnav de dor și de singurătate.

— Asta poate fi o cauză serioasă?

— Foarte serioasă. Duce la depresie și, în final, la refuzul de a mai trăi. El a pățit ceva care l-a afectat foarte mult și nu poate uita, se frământă neconținut.

— Da, i-a murit soția anul trecut. El a iubit-o foarte mult. La început a vrut să se întoarcă în Spania, unde este ea înmormântată.

— Asta este cauza. Suferă de un dor profund care îl afectează. Infirmiera m-a informat că refuză sistematic hrana. Omul care trăiește singur se poate sălbătici, poate uita să vorbească și chiar poate muri de boala singurătății și de dor. Cei în vârstă sunt mai predispuși la această stare.

Într-o dimineață Filia privea afară prin fereastra deschisă și a observat trecând pe stradă o procesiune funebră, care-i amintea de moartea mătușii Saveta. „Viața este trecătoare.

Am și eu 29 de ani și o parte din viață mi s-a scurs odată cu tinerețea mea pe care, parcă nici n-am simțit-o”, se gândea ea”. Ce-o face unchiul Zamfir?”

După amiază, când Iorgu a venit să mănânce, au discutat despre el și au mers să-i facă o vizită pentru a afla cum se mai simte. Întrebată, infirmiera le-a răspuns în șoaptă:

— Este din ce în ce mai grav. A fost aici doctorul Lungu și abia a plecat de o oră, după ce l-a consultat amănunțit. Fișa arată că totul este normal, dar...

— Doctorul ce părere are? a întrebat Filia.

— Zice că este deja pe panta coborâtoare și se „duce”. Eu cred că ar fi bine să chemăm preotul, să nu fie prea târziu.

— Da, a fost de acord Iorgu. Voi trimite pe cineva să-l anunțe și să-l roage să vină chiar acum.

Au rămas amândoi pe loc. Zamfir îi privea absent, dar nu le mai răspundea la întrebări. Când se apropia Iorgu de fața lui nu schița niciun gest, de parcă nu l-ar cunoaște.

Preotul a intrat în încăpere și a încercat să-l spovedească, dar nu i-a răspuns. I-a dat ultima cuminecătură, apoi a spus vorbele cerute de ritual și a plecat. Zamfir a rămas în aceeași poziție cu fața în sus și mâinile deasupra pledului care îl acoperea până la piept, privind în tavan. După circa un sfert de oră a închis ochii și, treptat respirația i s-a rărit, apoi o pace de nepătruns i s-a așternut pe față și o mulțumire totală a pus stăpânire pe tot trupul, dând impresia că radia din toate trăsăturile chipului său. A mai tras o dată aer în piept și s-a stins.

— Gata! A murit, i-a anunțat infirmiera, care-i ținea mâna pe venele de la mâna stângă. Pentru siguranță i-a pus în dreptul gurii și nasului o oglindă, care nu s-a mai aburit.

— Se vede pe chipul lui că este mulțumit și liniștit pe veci, constată Iorgu cu glasul stins și ochii încețoșați de lacrimi.

Filia plângea și ea, ștergându-și mereu ochii.

— A trebui să-l anunțăm pe Mario la magazin! a spus ea în șoaptă.

— Trec eu pe la el în drum spre serviciul de pompe funebre. Trebuie să comand sicriul și toate cele trebuitoare pentru înmormântare. Tu rămâi aici până vine Mario! a adăugat Iorgu, ieșind pe ușă grăbit.

Filia l-a condus până la intrarea în apartament, unde

au mai schimbat câteva fraze.

— Arată senin și mulțumit că a murit pe pământul în care s-a născut, a spus Filia.

— Cât a colindat prin lume și tot acasă și-a găsit sfârșitul.

— Mulțumirea de pe chipul lui s-ar putea să fie pentru faptul că a plecat să se întâlnească cu Amalia. Cine poate ști secretul sufletului omenesc în afară de Dumnezeu. Unchiul Zamfir a fost singurul frate al mamei mele. Deși se zicea că este aventurier, eu l-am apreciat pentru că a știut să trăiască și să rămână tânăr, apoi a îmbătrânit cu demnitate. A iubit-o nespus de mult pe Amalia și înclin să-l cred pe dr. Lungu, că a murit cu dorul de ea sau cum se spune pe la noi: „a murit de inimă rea”.

— Du-te și să nu întârzii mult! l-a îndemnat Fii ia.

La un sfert de oră după plecare lui Iorgu, a apărut și Mario, care se cunoștea că plânsese pe drum și se străduia din răputeri să ascundă acest fapt.

Mario a acceptat moartea tatălui sau într-un mod ciudat, fără a da la iveală vreo emoție, dar se putea vedea că poartă o masca peste un clocot de durere. În aproape doi ani de zile, a pierdut ambii părinți și-i era destul de greu.

Treptat s-a resemnat că nu mai este nimic de făcut și că trebuie să ia viața în piept singur. Împlinise 19 ani, iar Iorgu îl considera deja un bărbat matur, în toată firea.

Se schimbase mult în ultima vreme, încât silueta lui era mai atrăgătoare, mai virilă și pielea mai arămie.

Discutând cu Iorgu, a ajuns la concluzia că trebuie să-și înmormânteze tatăl după ritul ortodox chiar dacă Mario fusese născut catolic.

La biserică, apoi la cimitir, privea sicriul cu tatăl său, iar pe chip i s-a așternut o mare blândețe. Numai la groapă, când au început să-l acopere bolovanii de pământ, zgomotul lor l-a trezit din visare și din ochi i-au alunecat lacrimi care se prelingeau pe obraji. Sub genele lui lungi și dese de spaniol, ochii negri ca murele și strălucitori, erau

acum încețoșați de lacrimi. Deodată a tresărit, de parcă ar fi fost scuturat de o grea apăsare și i s-a adresat lui Iorgu:

— Trebuie să mergem mai departe! dar n-a explicat ce semnificație dădea cuvintelor respective.

Filia și Reta plângeau lângă ei cu suspine. Iorgu a încercat să le liniștească spunând:

așa se derulează viața. Unii mor acum, alții mai târziu, fiecăruia îi vine rândul când i se împlinește sorocul. Liniștiți-vă, nu mai puneți totul la inimă pentru că riscați să vă îmbolnăviți!

La o săptămână după înmormântarea lui Zamfir, între Iorgu și Mario a avut loc următoarea discuție:

— Ce ai de gând să faci cu facultatea?

— O abandonez. Trebuie să mă ocup de magazin, așa cum a vrut tata. Mai târziu poate voi face și o facultate.

— Mă gândeam să găsim pe cineva care să-l conducă cât îți vei urma tu studiile.

— Nu. Nimeni nu-l va putea conduce ca mine. Poate că mă voi căsători cu Iolanda, dacă mă mai vrea așa cum sunt acum. Dacă nu, voi vedea ce am de făcut. Trebuie să dovedesc că sunt în măsură să-mi port singur de grijă.

CAP. IX - PRĂBUȘIREA LUI DAVID GORAN

David continua să aibă insuccese la jocurile de noroc. Pierdea foarte des, iar sumele împrumutate nu le mai putea restitui. Fiind prins cu cărți măsluite, a fost bătut și a zăcut în pat două zile. Atunci ar fi avut chef să sfârșească cu viața și deșertăciunea ei, care i se părea atât de nefolositoare și lipsită de mulțumire precum și de viitor.

Pe Rica n-o mai prețuia ca la început, iar pe Fii ia o invidie pentru poziția pe care o ocupa, având o situație materială bună și stabilă, pe când el se chinuia cu „sabia lui Damocles” deasupra capului. Uneori, când își aducea aminte de potlogăriile lui, își zicea în gând: „Dacă ești vinovat, atunci tremură ca în situația când în spatele scaunului tău stă călăul care urmează să te trimită în neant”.

În copilăria sa David duse o viață modestă alături

de mama sa, dar nu se gândise niciodată că va ajunge să nu aibă ce să mănânce. Nu era în stare să creadă că aceasta i s-ar putea întâmpla chiar lui. Își amintea ce-i spusese în pușcărie un deținut mai vârstnic: „Oamenii se omoară între ei pentru că le lipsesc banii cu care să-și procure hrana, deoarece foamea este cel mai aprig dușman al omului”.

Vrând să încerce o cale cinstită pentru a câștiga bani, într-o zi s-a dus la o firmă de produse alimentare din oraș, hotărât să accepte orice muncă, chiar pe cea de paznic. Portarul firmei, om de vreo patruzeci de ani, l-a îndrumat spre biroul administratorului. A bătut la ușă, apoi a intrat. Pe fotoliul din spatele biroului plin cu dosare și ziare, sedea un bărbat gras cu părul cânepiu, fața umflată de grăsime, care îi ascundea niște ochi spălăciți și șireți; pe piept îi atârna un lanț gros de aur.

— Bună ziua! a spus David, punând mâna pe spătarul scaunului din fața lui, așteptând să i se spună să șadă.

— Ce dorești? l-a întrebat omul de pe fotoliu.

— Aș vrea să mă angajez, adică aș vrea să lucrez.

— Ce știi să faci?

— Nimic, în afară de munca brută. Sau pază.

— Ai cazier? Adică ai trecut pe la „Facultatea lui Dospinoiu”?

David n-a răspuns imediat.

— Ai făcut pușcărie? a spus insul cu glasul mai hotărât, de această dată.

— Da, a răspuns David aproape în șoaptă.

— Atunci, roiul Crezi că am chef să pun aici paznic la oi un lup ca tine? a fornăit el pe nas, după care a început să râdă, amuzându-se de cele rostite.

De aici a ieșit ca un câine bătut. Vedea că nu are șanse să ocupe o funcție bună, dar nu dorea nici să se angajeze la muncă grea, să sape șanțuri, să care saci, să ducă roaba etc.

Întors acasă, s-a așezat pe un scaun la fereastră și privea afară. Rica s-a dus lângă el să-l întrebe de ce este

supărat.

— Am fost să mă angajez în muncă și nu mă primește nimeni, pentru că am „cazier”.

— Eu știam că este restricție numai pentru funcțiile de conducere și de gestiune, și-a dat părerea Rica.

— Doar nu vrei să mă duc să car fiare sau saci în spinare! s-a rățoit el, făcând-o să se îndepărteze.

A privit-o în vreme ce se gândea: „ce-ar fi s-o trimit să facă prostituție? Astea câștigă bani buni”.

— Nu ne rămâne altceva de făcut, decât să te duci din nou la Sica, pe str. Miron Costin, zice el, privind-o galeș, dar ridicând din umeri a neputință.

— Cum să mă duc? Să trăiesc din nou în mizeria aia? s-a văicărit Rica, pe ai cărei obraji au apărut lacrimile.

— Trebuie! Tu nu vezi că nu avem niciun ban? De unde vrei să-ți mai aduc? Nu mai pot merge la jocurile de noroc. Cel puțin pentru o vreme. Te rog să te duci, iar când voi găsi eu alte posibilități, vei sta iar acasă!

— Sunt o ființă nenorocită! se lamenta Rica și plângea în hohote. Trebuia să prevădă că tu nu mă iubești, și că la mijloc n-a fost decât ambiția ta de a mă avea. Mă simt pierdută și dezonorată, îmi pare rău că i-am produs atâtea neazuri Fii ieii, cea mai bună prietenă a mea, care mă iubea ca pe o soră, dar din cauza ta am devenit nedemnă de încrederea și de stima ei.

Abia acum înțeleg o dată în plus că ești egoist și josnic. Tu nu iubești pe nimeni, a mai spus Rica.

— Las-o naibii pe Filia că și așa o alungam pentru a fi cu tine, care ai un trup mai grațios ca al ei și mi-ai plăcut mai mult. Și n-o mai plânge atâta pe ea care a ajuns în lumea bună, că nu-i mai ajungi cu prăjina la nas.

Rica s-a refugiat în bucătărie unde a plâns toată ziua. S-a tot gândit ce să facă: „Părea că este îndrăgostit de mine, în schimb, comportarea lui dovedește tocmai contrariul. Îl înțeleg tot mai greu pe măsură ce trece timpul. De ce m-a adus aici să stau cu el, dacă acum se poartă astfel? Totul pare nefiresc. Concluzia ar fi că nu mă

mai vrea, iar dacă refuz să-l ascult, cu siguranță mă va alunga și atunci ce voi face? Unde să mă duc?!”

David a rămas neînduplecat în hotărârea lui și astfel, în dimineața următoare, Rica și-a luat cu ea o sacoșă în care ducea câteva schimburi și a pornit-o spre gazda din str. M. Costin să practice vechea „meserie”.

Când a ajuns acolo a găsit-o pe Sica dormind, obosită după

O noapte de „lucru”.

— Ce este cu tine? a întrebat-o Sica.

— M-a trimis David din nou în stradă.

— Lasă, că ne descurcăm noi! a încurajat-o aceasta.

Și s-au descurcat, practicând „meseria” care le aducea bani pentru haine, chirie și hrană.

Rica a început chiar din acea zi, pe la ora 17, 00, dar a fost dezamăgită de bărbatul pe care l-a adus în cameră. Acesta avea vârsta până în patruzeci de ani, dar fizicul lui nu era deloc atrăgător. Cum au ajuns în cameră și el a văzut patul, a început să se dezbrace cu rapiditate, apoi a strâns-o în brațe cu furie, înfiorat de poftă și gâfâind, a așezat-o în pat. Ea ședea cu ochii închiși și-l privea printre pleoapele abia dezlipite; îi vedea dinții lați și buzele groase și lipicioase care începuseră să-l atingă pielea fină, lăsându

1 senzația trecerii melcului, în timp ce răsuflarea lui încinsă, care-i trecea pe lângă obraz, o dogorea. Simțea un dezgust care o determina să se crispeze și să i se împotrivească, dar omul era zdravăn și o domina, astfel că ea n-a reușit decât să elibereze un suspin. Se simțea neputincioasă, goală, scârbită, cu sufletul prăbușit brusc într-o beznă adâncă.

O rușine fără margini îi dogorea obrații și o scârbă adâncă, nesfârșită, îi pustia simțirea. Dar trebuia să facă rost de bani care să-i ducă lui David, pe care începuse să-l urască pentru că o exploata în acest mod ca un demon crud sub a cărui putere căzuse și nu putea decât să rămână lângă el, din lift) să altor posibilități. Omul i-a pus banii pe masă, apoi a plecat. În cameră s-a așternut o

tăcere de moarte, iar Ricăi îi vâjâiau urechile. Acele șoapte ale tăcerii o cutremurau, aducându-i sufletul la buze. A stat o vreme nemișcată pe pat pentru a se reculege, apoi a fost brusc cuprinsă de o spaimă, de parcă ar fi descoperit în trupul ei semnul unei boli fără leac. Avea senzația că se scufundă încet-încet în smârcurile unei mlaștini adânci. S-a ridicat amețită de pe pat, căutând ligheanul și cana cu apă. Simțea nevoia să iasă la aer curat și la răcoare, gândindu-se că ar fi mai bine să fugă în noapte, undeva în necunoscut, de unde să nu se mai întoarcă niciodată.

Toate acestea și altele, i le-a povestit Filiei odată, când aceasta i-a făcut o vizită.

...În „cuibul” ei de suferință, Rica continua să se gândească. Viața ei, care promitea să fie liniștită și îmbelșugată în garsoniera lui David, sfârșea în acea cameră, în josnică robie, ca într-o închisoare sărăcăcioasă. Câte femei îndură această sclavie! Apoi, treptat, ele se ofilesc fără niciun fel de glorie și se scufundă într-un anonim total.

Uneori stătea la fereastră și privea afară gândind mereu: „Sunt străină și nemângâiată. De ce voi fi venit eu să mă ofilesc aici, la malul mării?”

Inima ei era zdrobită, însă David nu-i dădea importanță, considerând-o doar un organ de fabricație locală care poate suporta orice.

Când se mai liniștea, încerca să se mângâie cu gândul că poate așa a fost creată și orânduită lumea: unii au succese care se datorează adesea unei întâmplări, alții au ranguri care pot fi accidente strămoșești, alții au noroc să câștige la LOTO sau cine mai știe cărui fapt îl datorează. Nu lipsesc, însă, cei care trebuie să robească și să trăiască în mizerie și lipsuri. Fiecare cu soarta lui.

Într-o seară, în fața gării, s-a pomenit cu David, care i-a cerut banii.

— Numai atât? Erau doar 2 oo. 000 lei.

— Da, mi-am făcut rondul, dar n-am mai găsit niciun doritor. Poate mai târziu.

— Nu cauți suficient. Mai trec pe la tine mâine de dimineață, a spus el, apoi a dispărut în beznă.

— Măgarul! a răbufnit în urma lui o altă prostituată care văzuse acea scenă oribilă și auzise toată discuția.

— Nu-l cunoști, Olga! a încercat Rica să-i ia apărarea. Este un om bun, dar acum se află în mare strâmtoare.

— Îmi ajunge cât am văzut - i-a răspuns „colega” ei.

Pe lângă ele a trecut în acel moment o altă prostituată mai în vârstă, care auzise și ea cele discutate.

— Al meu mă și bate când vine beat acasă și nu se mulțumește doar să-mi la banii, a mai spus ea, apoi a plecat.

...Mai târziu, s-a apropiat de cele două un bărbat înalt, în vârstă de 55 - 60 de ani, care avea un trup masiv, părul argintiu și lucitor, care-i dădea un aer venerabil chipului său pe care se vedea o piele fragedă ca de copil. Purta ochelari de distanță, în spatele cărora ochii săi se mișcau cu iuțeală, iar în privirea sa ascuțită se citea o licărire de veselie și suspiciune, în același timp. Vorbea fluent cu o voce modulată și un ton vesel, măgulitor.

— Care dintre voi este liberă? a întrebat el cu un râs răgușit, ca un nechezat, după ce a privit în jur. Era râsul pe care îl poți auzi la oamenii activi, bine clădiți și puternici, care sunt feriți de necazuri și suferințe.

Olga s-a gândit să i-l lase Ricăi, dar s-a răzgândit repede și a răspuns:

— Eu, dacă nu te superi.

— Ei, dar dacă eu o prefer pe ea?! a răspuns el, în prezența celor două femei, unelte sigure ale diavolului. Și tu îmi plăci puțin, dar nu-ți pot da satisfacție în această seară - a continuat el cu nonșalanță.

— Ești nepoliticos, laș și mitocan! l-a admonestat Olga pe loc.

— Ce să-ți fac, dacă mie îmi place colega ta?!

— Ești un om de care nu se poate lipi nicio ocară pentru că ești nesimțitor! i-a strigat Olga, care se simțea jignită în orgoliul ei. Nu ești în stare să apreciezi o femeie

frumoasă cu care să te porți politicoș și tandru.

— Dacă te consideri atât de frumoasă, află că eu prefer noaptea o stelută mai modestă de pe bolta cerului în locul lunii celei mai luminoase.

— Ești un prost! a strigat Olga spre el.

— Asta pentru că o spui tu, a încheiat el discuția cu Olga, în care nu vedea decât o femeie care voia să i se bage în suflet cu dea sila. A luat-o de braț pe Rica și au plecat.

— Unde mergem? a întrebat ea speriată, căutând sprijin la Olga, ca pe niște cârje și se muta de pe un picior pe celălalt de parcă stătea pe jăratic.

— Nu ai un adăpost, undeva? La mine acasă nu te pot duce. Cred că bănuiești de ce?

— Rica l-a dus în „hogeacul” ei și al Sicăi. Noroc că Sica lipsea, rămânând la o navă din port cu niște arabi, ca de obicei. A suportat acuplarea cu bătrânelul cel isteț și sprinten, care i-a adus și banii pe care trebuia să-i dea lui David a doua zi. Simțindu-se obosită, a rămas acasă.

El, însă, nu a venit dimineața, așa cum a spus și atunci s-a îmbrăcat și s-a dus ea la garsoneră. L-a găsit dormind. De câte ori se întorcea acasă la el, Rica era obligată să facă dragoste cu el, precum și să suporte să îndeplinească diferite alte obligații, care nu-i făceau nicio plăcere și pentru care nu primea niciun cuvânt de mulțumire din partea lui. Îl privea și ea cu coada ochiului gândindu-se câtă diferență este între cel pe care-l îndrăgise la început și acel David care era în realitate, dar nu avea nici curajul, nici persoana căreia să-i mărturisească aceste gânduri. Privind prin garsonieră, în minte îi revenea Fii ia, care a adus-o acolo prima zi când a sosit în Constanța, prietena pe care ea o înșelase pentru acel om care nu le merita pe niciuna dintre ele. Tot gândindu-se, Rica a intrat într-o stare de reverie și de melancolie.

Multă vreme a fost nevoită să-și câștige astfel existența și să-l mulțumească și pe David care nu era decât

un parazit, un trântor leneș și profitor.

Orice inimă care ar fi știut situația ei s-ar fi înmuiat. Rica, acea ființă suavă și pustiită de durere și deznădejde, făcea cu multă greutate, față zbuluciumului sufletesc și vărsa lacrimi amare. De câte ori se întorcea la el în garsonieră îl implora să facă ceva, dar s-o scape, s-o cruțe de acele josnicii care o storc de vlagă și-i pustiesc de tot sufletul. El o privea și nu-i dădea nicio speranță, continuând să vadă mereu o sclavă în această făptură simplă, supusă și credincioasă, această ființă plătândă pe care pretindea că o iubește.

— Nici nu-ți închipui cât mi-am dorit să am și eu o casă, un adăpost unde să mă întorc cu drag! Iar tu continui să mă trimiți să fac ce nu-mi place, spunea Rica.

— Fii atentă! Ți dau frâu liber, după cum vezi, dar să nu uiți că am zăbale sigure și pinteni! o speria David, dar nu-i spunea nimic care să-i ușureze situația.

...În primăvară, când Rica i-a adus un milion de lei, David a zâmbit zeflemitor și i-a spus să-i păstreze pentru a face cu el menajul casei.

— Mi-a revenit norocul, a anunțat-o el. Câștig ceva mai bine în ultima vreme. Ce să-i faci? Alte locuri, alți oameni, alte posibilități, a spus el răsând mulțumit.

De astăzi poți să rămâi acasă, să te ocupi de gospodărie, de noi și atât.

— Ți mulțumesc din inimă! i-a spus ea, aplecându-se și i-a sărutat mâna întocmai ca unui stăpân.

Speranțele ei creșteau și inima se bucura față de noua situație. Devenise mai veselă și mai vioaie.

David, o lua în oraș când avea bani mai mulți și o ducea la restaurant, împreună cu nelipsiții lui prieteni, Paul și George. Ziua rămânea și David cu ea acasă, dar nopțile continua să lipsească la fel ca mai înainte.

Aștepta să-i spună și ei David într-o zi că se vor căsători, să aibă copiii lor, familia lor, dar zadarnic. Prin luna august a rămas însărcinată, dar nu i-a spus lui decât la începutul lunii octombrie, crezând că îl va determina să

ia o hotărâre pozitivă pentru amândoi, însă el a reacționat dur, certând-o de ce a fost „toantă” și n-a avut grijă să se ferească.

Abundența de bani și distracții n-a ținut prea mult, astfel că Rica a simțit acut lipsurile din casă și s-a îmbolnăvit grav. Vecina lor, Lucica, a găsit-o într-o zi căzută pe preșul de lângă ușă și a ajutat-o să intre în cameră, apoi a ajutat-o cu un ceai și ce a mai putut face.

I-a dat telefon Filiei și i-a spus despre Rica, menționând: „David n-a dat pe acasă de aproape o săptămână”. Aceasta din urmă s-a alarmat gândindu-se că David ar putea fi arestat de Poliție pentru diferite fapte dubioase de care nu-l credea străin. De Rica îi era milă și se gândea să facă ceva pentru ea, în amintirea prieteniei lor și pentru statutul ei de orfană.

Când a venit Iorgu acasă să mănânce la prânz, Fii ia l-a abordat cu prudență:

— Ne-am înțeles să fim cinstiți unul cu celălalt și eu nu vreau să trec alături de acest legământ nici cu o centimă. Vreau să știi tot ce fac sau am de gând să fac.

— Ce năzbâtie ți-a trăsnet prin cap și crezi că este necesar acordul meu? a întrebat-o Iorgu.

— Rica este bolnavă grav, iar derbedeul de David a lăsat-o în casă și a plecat. Lipsește de aproape o săptămână de zile. M-a sunat Lucica, vecina lor, pe care o știi.

Mă gândesc să nu fi făcut păcătosul vreo faptă rea și l-o fi arestat Poliția. Aș vrea să fii bun și să mă lași să-i fac o vizită după-amiază!?

— Nu am nimic împotrivă, poți merge liniștită.

— Mulțumesc! Voiam să știi înainte de a pleca.

Filia a sunat întâi la apartamentul Luciei pentru a se informa mai bine de situație, apoi a mers la Rica, pe care a găsit-o în cămașă de noapte, trasă la față și abia se putea deplasa dintr-un loc în altul prin cameră.

Aerul era îmbâcsit în garsonieră, dovadă că nu mai fusese de multă vreme aerisită.

— Ce faci dragă? De ce stai în pat?
— Sunt cam bolnavă, a răspuns Rica încet.
— De când n-ai mai ieșit din încăperea asta?
— De vreo trei zile, de când m-am întors de la pâine.
— David pe unde este?
— Nu știu. Nu l-am mai văzut de o săptămână.
— Își face de cap pe undeva sau a pățit ceva?
— Nu știu, că mie nu-mi spune nici ce face, nici pe unde umblă. Dar eu cred că se ocupă cu fapte dubioase împreună cu Paul și George.

— Pe tine ce te doare? De ce suferi?
— Mă doare tot corpul, de parcă sunt bătută. În toamna aceasta mi-a recidivat și ulcerul și uneori mă doare atât de tare, încât leșin.

— Spune-i lui David să te ducă la doccor!
— I-am spus, dar el amână mereu, și așa îl văd destul de rar, iar atunci nu aduce niciun ban. Până acum am amanetat niște obiecte personale, apoi am luat din casă niște tacâmuri de argint, dar banii s-au dus.

Lumina becului din tavan cădea pe fața Ricăi, pe care o arăta albă, peste care îi cădea în șuvițe un păr încălcit, nepieptănat de multă vreme.

Filia o privea și se gândea: „Ce frumoasă era Rica în primele zile când am luat-o de la gara Constanța și am adus-o în această garsonieră: ochii vioi, nasul în vânt, gura mică cu buzele cărnoase, șolduri frumoase, rotunde și brațele pline, acoperite de o piele satinată, iar acum este gălbejită și ochii ei înfundați în orbitele mărginite de cearcăne adânci, vinete. Parcă pe ei i-am lăsat într-o lume din care am făcut și eu parte, intrând apoi, în altă lume care mi-a adus liniștea și bucuria de a trăi. Ce bărbat bun este Iorgu și cât de mult îmi merită și iubirea! El este un bărbat adevărat, pe când David...

— Tot n-ați pus pe ușă numele și numărul apartamentului? a întrebat-o Filia.

— Nu vrea David. Zice că nu ține neapărat să-l

găsească lumea.

M-am săturat atât de mult de viața asta, încât îmi vine să-mi pun capăt zilelor - a continuat Rica și lacrimile au început să-i brăzdeze fața.

— Nu trebuie să disperi, încercă s-o îmbărbăteze Filia.

— Într-o zi m-am dus în bucătărie, am deschis fereastra și am privit în jos, măsurând, din ochi, distanța. Am apreciat că este suficientă ca să mor, sărind de la fereastră, abia s-ar termina tot calvarul vieții mele.

Răcoarea zorilor mi-a mângâiat obraji și am tresărit, amânând pentru o vreme acest gest.

Măinile Ricăi erau mult subțiate și avea degetele îngălbenite de nicotină.

— De când fumezi, dragă? a întrebat-o Filia.

— De doi ani de zile.

— Ce țigări fumezi de ai mâinile așa galbene?

— Carpați fără filtru, dar mai des fumez de care găsesc.

— De ce zici că te-ai săturat de viață? Nu te împaci cu

David?

— Nu. Eu fac economie de la orice cât pot, nu-mi permit să-mi cumpăr îmbrăcăminte sau încălțăminte, iar pe el nimic nu-l interesează. Tot ce câștigă cheltuie prin restaurante cu prietenii lui, ceea ce mă roade amarnic. Toată noaptea umblă pe un știu unde, iar dimineața când vine acasă intră în baie și fluieră sub duș, dovadă că este foarte bine dispus. Ziua doarme, iar seara se pregătește, din nou, de plecare, pieptănându-se îndelung și îmbrăcându-se cu cele mai bune haine care să-i pună în valoare frumusețea. Câteodată venea Paul să-l ia de acasă, iar când acesta insista mai mult pe lângă el, David mă lua în oraș și pe mine. Nu puteam refuza pentru că imediat îmi zicea că nu ascult de bărbat. E drept că uneori îmi convenea și mie să-i însoțesc, mă mai distrăm și eu, mai vedeam lume și uitam, pentru o vreme, de supărare și de

plictiseala zilelor în care nu ieșeam din casă.

Mergeam de obicei la restaurantul de aici, din cartier, iar când ajungeam în centrul orașului, mă ducea la „Zorile” pentru că știa că-mi place să privesc marea de sus, de pe mal, atât în timpul zilei, cât și noaptea. Dar acolo ajungeam rar, numai când reușea David să câștige o sumă mai mare. Și nu se lăsa până n-o termina toată.

— Unde crezi tu că ar putea să fie David de atâtea zile?

— Sigur, nu știu, dar bănuiesc că poate fi la Sica Vlase. Ei doi se cunosc de când a venit David în orașul Constanța. Mi-a spus Sica, atunci când locuiam cu ea în cameră, că l-a agățat încă de la sosire, când ieșea din gară; l-a dus acasă la ea și de atunci au rămas prieteni. Ea continuă să ne viziteze, dar niciodată nu spune de ce a venit.

Odată a stat numai cinci minute și, văzând că David lipsește, a plecat. Pe aleea blocului s-a întâlnit cu el și au dispărut printre blocuri. I-am văzut pe fereastra de la bucătărie.

Când îl găsește acasă, stă de vorbă mai mult cu el și fumează împreună. Eu îi las și plec la bucătărie. Obişnuiește să-i ceară mereu țigări.

— N-ai o țigară? zice ea.

— Poftim! răspunde el, întinzându-i tabacherea.

Ea scoate tacticoasă o țigară, o aprinde cu bricheta pe care o ia din fața lui, de pe masă, apoi suflă fumul pe nas și pe gură.

— În tabacheră mai sunt două. Mai ai și altele?

— Nu. Astea sunt ultimele, răspunde și își scoate și el o țigară pe care o dansează printre buzele lui cărnoase.

— Păcat! Acestea îmi plăceau și mie, zice ea, jucându-se cu flacăra brichetei. Nu vrei un foc, bătrâne?

David nu răspunde, dar se apleacă deasupra flăcării și își aprinde țigara, pufăind, continuând să zâmbescă provocator partenerei sale de fumat.

— Ești geloasă? o întreabă Fii ia.

— Nu mai pot suporta asta acum cu certitudine dar de când sunt cu el am suportat atâtea, încât simt că îmbătrânesc de-a binelea, deși, în realitate, abia am împlinit 28 de ani. Pe zi ce trece mă îndoiesc tot mai mult că aş putea fi vreodată fericită alături de el. Nu am avut parte până acum decât de jertfa, supărare și de durere, dar le-am suportat pe toate pentru că nu am unde să mă duc, iar el știe acest lucru și își bate joc de mine.

Totdeauna când mă culc, mă tot întreb: „De ce sunt singură pe lumea asta? De ce nu am și eu părinți, frați și alte rude, ca toată lumea” și adorm plângând. Când David e acasă și caut să discut cu el lucruri serioase, mă ia în zeflema și nu mă pot apăra în niciun fel și sufăr mult. Sunt avidă de iubire pentru că nu am avut parte nici măcar de iubirea maternă ca alți copii.

— Știi bine că și eu am trecut printr-o situație asemănătoare cu a ta, dar trebuie să sperăm în mai bine.

— Da, dar este nefiresc să-ți fie drag cineva care-ți răspunde prin ură. Și totuși asemenea paradoxuri sunt posibile. Cel puțin în cazul lui David toate acestea se confirmă. El nu iubește pe nimeni. Când ai plecat tu din garsonieră pe David nu l-a încercat niciun fel de amărăciune, iar când a văzut că-ți este bine cu omul cu care te-ai căsătorit, te-a invidiat foarte mult că ai pătruns în „lumea bună”.

La plecare Filia i-a lăsat Ricăi o sumă de bani pentru a se întreține o vreme, iar când se afla, deja, în autobuz se gândea la Rica cu blândețe și milă, compătiment-o pentru situația grea pe care o traversa. O iertase pentru toate cele petrecute cu ani în urmă.

Ajunsa acasă, l-a găsit pe Iorgu citind ziarul în așteptarea sosirii ei.

— Ce face prietena ta, Rica? a întrebat-o el.

— Este destul de bolnavă, iar neghiobul de David nu s-a întors acasă de vreo săptămână de zile. I-am dat niște bani să-i cumpere vecina ei, Lucica, câte ceva de mâncare. Sper că nu te superi?

— Nu mai ești supărată pe ea pentru trecut?
— Nu. Am ierat-o. Mă gândesc ca Apoate a făcut bine. Dar îmi pare așa de rău de ea! Arată ca o stafie.
— Draga mea, nu-ți mai face sânge rău pentru alții!
— De ea îmi este tare milă, pentru că este orfană, ca mine.

...Cu banii de la Filia și cu ce mai găsisese prin casă, Rica a pregătit o masa „festivă” deoarece era ziua de naștere a lui David, pe care o sărbătoriseră în fiecare an. L-a așteptat toată ziua, dar el nu a apărut decât la ora 22, oo, după o absență de o săptămână.

Ea își pusese multe speranțe în schimbarea comportării lui față de casă, chiar așteptând s-o ia în căsătorie.

— Ai venit singur? Paul și George n-au venit cu tine?

— După cum vezi, a răspuns David în silă.

Rica era hotărâtă să afle sursa indispoziției lui și a insistat cu întrebările:

— Îi mai așteptăm sau pun să mâncăm?

— Nu-mi este foame, a răspuns el sec.

— De ce ești așa supărat? Astăzi este ziua ta de naștere și te-am așteptat toată ziua să vii, să-ți urez la mulți ani! iar tu vii tot supărat. Ce ai?

— Paul și George au fost arestați de Poliție.

— Da ce-au făcut?

— Sigur, nu știu. Ceva furturi, nu știu exact.

— Sper că tu nu ai niciun amestec în asta?!

— N-am, nu te-ngrijora!

Rica se temea de faptele lor dubioase de mai multă vreme, iar această veste a fost de natură s-o sperie și să-i întunece orice speranță. Aștepta explicații în tăcere, cu o figură tristă, străduindu-se să fie calmă, deoarece nu avea curaj să se arate nerăbdătoare în fața lui.

— Ce fac eu dacă ți se întâmplă ceva? Nici nu suntem căsătoriți cel puțin, a adăugat, apoi, în șoaptă.

— Ce-ți trebuie căsătorie? Eu nu-ți pot dăruia decât

prietenie și un adăpost aici. Nu sunt în stare de mai mult. Credeam că ai priceput asta în atâția ani.

Nu i-a mai răspuns nimic, vărsând lacrimi în tăcere, în timp ce se gândea: „el nu mă poate iubi și nu mă poate hrăni, cum să se mai și căsătorească cu mine? Poate tocmai de aceea mă trimite, cu atâta ușurință să fac rost de bani, vânzându-mi trupul altor bărbați? Ce va urma? se întreba ea cu spaimă. Care va fi viața mea în viitor?”

În acest timp David fuma și păstra o tăcere care o încremenea de teamă. N-o speria atât de tare furia lui, cât hotărârile lui mute care puteau produce efecte asupra ei. Acele decizii bruște pe care le lua în legătură cu ea.

David nu avea o „ancoră” care să-l fixeze într-o familie. Îl știa „ușemic”, avea relații și eu Sica Vlase și se temea că pe ea o putea abandona oricând.

Într-o noapte s-a întors bătut rău de tot, cu răni pe față, ochiul drept tumefiat și doi dinți din gură lipsă.

Rica l-a îngrijit și l-a oblojit, dar abia după câteva zile i-a spus că a fost prins cu cărțile măsluite – de fapt singura lui metodă de a câștiga – iar partenerii lui de joc s-au răzbunat pe el.

David era priceput să-i păcălească pe parteneri: la început juca pe o miza mică și pierdea, pentru a-i atrage și a-i încuraja, apoi mărea treptat miza, folosindu-și talentul de a ascunde cărțile sub mânecă și câștiga sume mari. Lui îi plăceau și femeile, chiar dacă erau ale altora, precum și băuturile și țigările fine. Adesea făcea cinste în restaurant prietenilor, până termina toți banii. Nu se mai gândea că acasă nu sunt bani nici pentru a cumpăra pâine.

Când i s-au vindecat rănilor, David n-a mai mers la jocul de cărți, dar cu banii pe care-i găsisese, scotocind prin buzunare, cumpăraseră o țuică ordinară din care bea mereu și mirosul ei persista în toată casa.

Rica l-a rugat să nu mai bea și să meargă să-și caute undeva un loc de muncă, dar el motiva că nu se poate angaja din cauză că are cazier.

— Caută și tu o altă muncă, unde nu se cere cazier!

— Ce muncă? Am eu față să car roaba sau să sap la șanțuri? răspundea el cu țăfnă.

— Dar cât ai să stai și să lenevești? Ai făcut în casă un miros insuportabil. Totul pute a țuică.

— Pute? Dacă nu-ți convine, poți pleca! E casa mea.

— Voi placa, a spus Sica plângând.

— Pleacă odată! i-a strigat el cu vocea groasă, în timp ce se îmbrăca să plece în oraș.

Rămasă singura în garsonieră, Rica și-a adunat cele câteva lucruri pe care le avea și le-a pus într-o față de masă, s-a îmbrăcat, după care i-a scris un bilet pe care l-a lăsat pe masă, cu următorul conținut:

„Am plecat. Îți mulțumesc pentru anii de sclavie pe care i-am petrecut cu tine, ani în care mi-ai zdrobit inima și sufletul! Tu n-ai iubit pe nimeni”.

Rica.

Rica parcă devenise infirmă. atât era de neajutorată. David o mutilase sufletește, fără vreo speranță de a-și mai reveni. Ce pacoste a căzut pe capul meu! a spus ea gâfâind.

Cu legătura în spinare iese din casă, pune cheia sub preș și pleacă spre vechea ei gazdă de pe strada Miron Costin. La ora aceea nu mai circulau autobuzele și s-a hotărât să meargă pe jos, traversând parcul de lângă pod. Sufletul ei înfierbântat primea un nou șoc. Sarcina ei intrase în cea de a patra lună, iar pruncul îi clocotea în pânțe. Îi tremurau picioarele și mâinile de oboseală, dar a tras aer în piept și și-a continua drumul spre gară. Ajunsă în parc, în apropierea fântânei arteziene, s-a așezat pe o bancă pentru a se odihni, iar de aici nu s-a mai oprit decât la gazda din M. Costin, sleită de puteri. Peste tot era întuneric, dar ea cunoștea ușa și a bătut încet, apoi ceva mai tare. Lumina dinăuntru s-a aprins și în prag a apărut Sica. Aceasta venise acasă de puțină vreme și încă nu adormise.

— Ce-i cu tine, dragă, la ora asta?

— M-a izgonit din casă David.

— De ce?

— Pentru că am refuzat să mai fac „trotuarul” și i-am spus să nu mai bea.

— Chiar nu mai vrei să primești bărbați? a întrebat-o Sica, îngrijorată pentru ea, să nu-i cadă pe cap s-o întrețină.

— Nu. Sunt însărcinată în luna a patra.

— Vai de capul tău! Ești chiar foarte nenorocită. Și ce vei face?

— Nu știu. Trebuie să mă gândesc, dar, te rog să mă găzduiești o vreme, până-mi găsesc în altă parte!

— Bine. Poți sta aici, dar nici eu n-o duc pe „roze”.

În zilele următoare David a primit o telegramă de la Galați în care o vecină îl anunța că mama lui este grav bolnavă și s-ar putea să moară. Cu bani împrumutați de la Lucia, vecina lui de la etaj, a placat la Galați. Acasă a găsit-o pe marna sa în pat, iar lângă ea pe vecina care îi trimisese telegrama. Văzând-o, David a avut un șoc puternic, urmat de o stare de nedumerire, crezând că a murit deja, dar nu murise. La auzul vocii lui a deschis ochii și a întors încet fața în direcția lui.

— De ce zaci, mamă? a întrebat-o el.

— Am cancer, fiule. Cancer la ficat și colon.

La auzul acestor vorbe, mintea limpede a lui David s-a cutremurat, el devenind buimac și neajutorat ca un copil, cu ochii încețoșați de lacrimile care i se prelingeau pe față.

— Nu mai plânge, fiule! Credeam că nu mai vii, ca să te mai văd odată înainte de a părăsi această lume.

David a căzut în genunchi lângă pat, îngropându-și fața în așternutul mamei și o striga printre lacrimi „Unde pleci, mamă?”

— Ridică-te și stai aici, lângă mine! l-a îndemnat ea.

S-a ridicat și s-a așezat pe pat, luându-i mâna într-ale lui.

Era o mână muncită, pe degetele căreia nu fusese pus niciun inel, în afara verighetii de la căsătorie, din

metal alb, pe care n-a scos-o niciodată.

David și-a șters lacrimile și a ieșit afară din cameră să discute cu vecina. Ofta ca un exilat care-și revedea patria.

— Este cancer, cu adevărat? a întrebat-o el.

— Da, i-a răspuns aceasta printre lacrimi. Ieri a avut dureri mari și am chemat preotul s-o împărtășească, crezând că moare până seara, dar te-a așteptat să vii. Doctorul mi-a spus că nu mai durează 24 de ore, dar iată că a rezistat și astăzi.

— Mulțumesc! i-a spus David și a intrat din nou în camera mamei sale.

— De când știi de boala asta, mamă?

— De anul trecut.

— Și de ce nu mi-ai scris?

— N-am vrut să te mai necăjesc și pe tine. Am tot sperat că nu este ceva grav și va trece, da' n-a fost așa.

David continua s-o privească printre lacrimi. Îi vedea fața trasă care arăta ca o mască mortuară, cu buzele vinete și încleștate. Mama îl privea cu ochii ei negri și oboșiți, dar încărcăți de iubire pentru unicul său fiu. De dragul lui suferea în tăcere, fără să se vaite sau să geamă.

— Cu ce te-ai hrănit, mamă?

— Cu ceai, dar de câteva zile nu pot să mănânc nimic pentru că vomit mereu un lichid maroniu asemănător cu cafeaua, deși eu n-am mai băut cafea de luni de zile.

— Așa este - confirmă vecina, care intrase în camera între timp - vomită un lichid gros, care are un miros greu. Cred că este amestecat cu sânge, îi șoptește ea la ureche.

— De ce n-au operat-o? întreabă el tot în șoaptă.

— Doctorul a zis că este inutil. Cancerul s-a generalizat, a cuprins ficatul, stomacul și intestinele, încât nu mai este nimic de făcut - i-a răspuns femeia, plângând.

În noaptea care a urmat, mama lui David a murit, iar medicul a fost chemat, a constatat decesul și a lăsat pe masă certificatul constatator. Însmormântarea a avut loc a

doua zi, iar cu trenul de noapte, David a plecat înapoi la Constanța, să fie departe de amintirea dureroasă a mamei sale.

Își simțea sufletul zbârcit și singuratic. Nici pe tatăl său nul cunoscuse, deoarece murise înainte ca el să împlinească vârsta de un an de zile. Se înecase în Dunăre. Mama lui David nu se mai recăsătorise. Ea îi fusese singurul suport material și moral în viața de copil și de adolescent, reușind să înfrunte viața și lumea împreună. Prin plecarea ei în lumea de dincolo, David simțea un gol profund în viața lui.

Ajuns la Constanța, s-a autoclaustrat în garsoniera sa, nedorind să vadă pe nimeni, evitând orice contact cu lumea. Datorită durerii, dar și lipsei hranei, avea halucinații. Zilele treceau, dar pentru el se amestecau într-un conglomerat amorf. Nu-și mai amintea ce făcuse, cu cine vorbise, dacă îl mai vizitase cineva în ultima vreme. Era un fel de uitare de sine, o alunecare din zona conștientului. Suferea atât de dureros, încât obiectele din jurul său își pierduseră realitatea.

Nu se știe dacă a închis ușa de la intrarea în garsonieră, cert este că într-o zi l-a găsit Lucia pe covorul de pe hol, aproape de ușă. Tot ea l-a ajutat cu câteva farfurii de supă, care l-au pus pe picioare, după care a început să iasă să se plimbe prin apropierea blocului.

...Rica o ducea greu. pe lângă sarcină, s-a îmbolnăvit și de o răceală, iar medicul i-a prescris un tratament antibiotic pe bază de pastile. Ea cunoștea o farmacistă de o vârstă apropiată, căreia i-a spus că nu poate dormi noaptea și ar dori ceva pentru somn. Odată cu medicamentele de pe rețetă, farmacista i-a dat și diazepam, explicându-i cum să le ia, pe ore, înainte sau după mese etc, dar atrăgându-i serios atenția să nu le amestece și să nu mărească doza.

Atenționarea acesteia i-a sunat în ureche ca un clopoțel și, după o zi de gândire, a pus în practică tocmai ce nu trebuia să facă. Dar aceasta o voi explica mai jos.

*

...În deplasările mele pe străzile din oraș am văzut adesea prostituate care se postează la colțurile intersecțiilor, în fața intrărilor în gară, în restaurante sau în fața marilor magazine, ca să nu mai amintesc de cele care-și fac veacul pe liniile de centură la dispoziția soferilor.

Odată treceam pe bulevardul Tomis, iar la colțul cu strada N. Vodă am văzut una micuță și cam nețesălată, cu fața tencuită strident, avea ochii frumoși, negri și privirea languroasă și pasionată, fața ascuțită spre bărbie, iar pielea de culoarea fildeşului patinat. Aștepta cu nerăbdare apropierea bărbaților, cu care - a dovedit repede - intra foarte ușor în vorbă. La un moment dat, pe lângă ea a trecut un bărbat, care n-a băgat-o în seamă, lăsând impresia că n-a observat-o dar după 30 - 40 de pași s-a întors spre ea și i-a spus ceva, ce eu n-am putut înțelege, deoarece vorbea de parcă scuipa vorbele. Fata l-a respins dar cu niște reacții imprevizibile, însoțite de gesturi și cuvinte vulgare.

Mai jos, lângă restaurantul „Pescarul” era alta, tot de aceeași meserie, o fată oacheșă, mică de statură, cam plină, ca să nu spun grasă, îmbrăcată cu o fustă lucrată cu multă economie de material, completată cu o bluză care-i lăsa gol abdomenul rotund. Părul ei negru stătea pe cap năvalnic, greu de stăpânit, căzând peste obraji roșii ce încadrau o gură mare și cărnoasă, roșie și ea, apoi doi ochi negri pofticioși și vulgari.

Vulgaritatea ei sfidătoare te amuza când o priveai dar te și îngrozea când știai cu ce se ocupă. Îi priveam pleoapele încărcate de rimel negru care se terminau spre tâmpile cu riduri prost mascate sau au fost uitate că trebuie tencuite și ele.

Unele au noroc, altele mai puțin sau deloc, după cum sunt de tinere, frumoase, îmbrăcate și știu să-și vândă „marfa”.

M-am oprit în parcul de lângă Prefectură și m-am

gândit: „Viața există peste tot și ea trebuie trăită, mai degrabă, decât să scrii despre ea. Poate că mulți oameni o trăiesc cu adevărat, pe când eu mă mulțumesc cu contemplări pasive și constatări de fapte mai bune sau mai rele. Asta nu mă face să râd, ba, dimpotrivă...”

*

Se pare că Rica nu se putea împăca cu meseria de prostituată – deși unele o laudă și se îngheșuie s-o practice – din care cauză a preferat să evadeze din viață.

Amintindu-și de spusele farmacistei (să le iei la timp, ai grijă să nu le amesteci și să nu mărești doza că e periculos), Rica și-a luat geanta în care și-a pus toate medicamentele și a plecat pe stradă, plimbându-se fără nicio țintă.

Când începuse să se însereze, a coborât scările de la plaja „Modern”, oprindu-se din loc în loc să privească marea de sus. Lacrimile ei neplânse băteau sub gene, cerându-și dreptul să iasă, în timp ce trupul ei sfârșit nu era departe de cel al omului disperat, care vrea să se înece. Vastitatea întinerii de ape o făcea să suspine în timp ce pe deasupra mării trecea un elicopter care făcea să vibreze văzduhul.

Ultimii pescăruși care se pregăteau de culcare se îndreptau încet spre portul „Tomis”, plutind ca niște fulgi.

Ajunsă pe nisipul umed, Rica a scos din geantă medicamentele și a luat o doză, la-ntâmplare, câte i s-au nimerit în pumn, apoi a continuat să meargă pe lângă apă spre Nord.

Din sens opus s-a întâlnit cu un bătrân, echipat pentru pescuit, cu tolbă și cizme de cauciuc, însoțit de un câine comunitar.

S-a oprit din nou, a scos medicamentele și le-a vărsat în palmă, apoi le-a înghițit pe toate deodată, după care pașii ei au lăsat urme împleticite când pe nisip, când în apa subțire de la mal.

Când s-a întunecat, Rica a fost găsită căzut [în apa mării cu capul în apă și o parte a corpului pe nisip, de

către doi tineri care se plimbau pe mal.

— Privește! Privește! a strigat fata. E un om în apă.

— Ai dreptate! a spus tânărul care s-a aplecat deasupra celei căzute în apă, căreia i-a ridicat ușor capul și a încercat s-o ridice de jos. După o vreme a renunțat.

— E o femeie moartă. Să anunțăm Poliția! a fost de părere fata, care părea speriată.

Au grăbit pasul și au ajuns pe mal, iar de la un telefon public au sunat la Poliție, care, împreună cu procurorul, au făcut cercetarea.

Medicul legist a constatat că femeia era însărcinată în luna a patra, iar decesul s-a datorat asfixiei prin înec și intoxicare cu medicamente.

„Dacă nu se îneca, putea fi salvată deoarece nu trecuseră mai mult de două ore de la ingerarea medicamentelor” explicase medicul procurorului.

Întrucât nu avea nicio rudă sau cunoștință, Rica a fost înmormântată în cimitirul municipal din zona Anadalgioi în zona gropilor în pământ.

Ziarele locale au scris despre această tragică moarte, iar Filia și Lucia au fost la funeralii, fără vreo participare efectivă, doar ca privitori.

Când Lucia l-a descoperit pe David în garsoniera lui, deprimat, buimăcit și lihnit de foame, i-a adus și ziarul unde era scris articolul privind moartea Ricăi. Acesta l-a citit plângând, fiind cuprins de o mare durere. I se deschisese zăgazul lacrimilor pe care nu le mai putea opri, curgând șiroaie pe trupul zbuciumat. Îi dispăruse rațiunea și coerența vorbelor, iar trupul îi trepida de suspine. Cu capul plecat, umerii lăsați, fața strâmbă și udă de lacrimi, nu mai reușea să le șteargă cu batista, pe care o mai folosea doar pentru a-și acoperi gura ca să-și înăbușe cuvintele de jale.

Plângea din toată inima, semn că o iubise pe Rica, deși o tratase uneori ca pe o sclavă, dând dovadă de răutate și inconștiență. Poate plângea și pentru mama sa care murise recent, iar suferința încă nu-l părăsise.

Se considera vinovat de moartea ei pentru că o alungase la un exces de nervi, deși o știa însărcinată.

Dintr-un apartament se auzea o melodie veselă, care îl pătrundea pe fereastră, dar nu reușea să-i îndepărteze durerea și să obțină uitarea lacrimilor, dimpotrivă, David se cufunda dincolo de amărăciune, prin suspine sfâșietoare și prin hohote de plâns. Rica ar fi putut constitui familia lui, deși săracă, dar era a lui, după ce o pierduse pe mama care-l adusese pe această lume.

Visa că ar fi tatăl unei fete care îi seamănă și se joacă pe covorul din încăpere; este blondă, cu ochii albaștri și seamănă cu el; părul ei este legat cu o fundiță roșie care strălucește în lumina becului. Parcă îi aude vocea de clopoțel când strigă la el: „Tata! Tata!” Dar dacă era băiat?

Se gândea că dragostea lui a fost pedepsită pentru că a abandonat-o, inițial, pe Filla.

Degeaba căuta acum un umăr pe care să plângă, nu găsea, deși el era un tip de om care nu putea suferi.

Rica nu se plânsese la nimeni despre necazurile ei, cu excepția Filiei, căreia nu-i spusese decât o parte din ele. Ea le ținea ascunse, suportând zilnic urmările greșelilor ei și ale lui David, cu smerenie și blândețe, de parcă anume fusese creată de Dumnezeu pentru a îndeplini rolul de victimă. Privind-o, n-ai fi putut bănui căta umilitoare suferință putea îndura ea în adâncul sufletului.

David era deprimat și se gândea la propria-i existență și la marile speranțe cu care pornise în viață și pe care i le spulberase trecerea sa prin penitenciar. Fusese o viață pe care o va răscumpăra cu deziluzii amare.

Cu acest prilej a simțit destul de acut că și el este muritor ca toată lumea, supus suferinței și durerii. Prin minte i-au trecut fulgerător o serie de discuții și trăiri împreună eu Rica, iar ochii i s-au umplut de lacrimi.

„Viața nu este decât o permanentă trudă și trebuie acceptată așa cum accepți și schimbarea vremii”, se gândea el.

Deși auzise că moartea este o poartă spre o altă viață, acea viață veșnică, el tot nu voia să pătrundă în acea viață, perspectiva morții umplându-l de groază. Ce era pozitiv în concepția lui? Tocmai faptul că devenise conștient că avea 35 de ani, iar toți acești ani îi irosise în zadar.

Zăcea în garsonieră ca un câine bătut. Din când în când se întorcea în pat ca o buturugă uscată, înnegrită de ploi și vânturi.

Într-o zi s-a ridicat din pat și s-a apropiat de fereastră, observând că afară era o zi minunată, cer senin și soare strălucitor. S-a îmbrăcat și a pornit spre centrul orașului, dar a ajuns, involuntar, la malul mării, unde aflate că a fost găsită Rica moartă. Acolo a plâns din nou și către prânz s-a îndreptat spre strada Ștefan cel Mare.

S-a bucurat tare când a întâlnit-o pe Fii ia de mână cu Sorin-Andrei, care umbla prin magazine după târguieli.

Aceasta l-a întrebat:

— Am auzit că ai fost la Galați, unde ai o iubită cu care intenționezi să te însori?!

— Da. Mă însor. Atât mi-a mai rămas de făcut, că în rest le am pe toate, a răspuns el supărat.

— Vrei să spui că nu-i adevărat?

— Trebuia să merg acolo pentru că a murit mama.

— Condoleanțe! Îmi pare rău, n-am știut.

— Mulțumesc! a răspuns el cu un zâmbet forțat. A dus-o greu și mie nu mi-a spus nimic. În ultima vreme a fost bolnavă și a trăit din mila vecinilor, iar aceștia, când m-au văzut la înmormântare, m-au privit strâmb.

— Cea avut?

— Cancer generalizat la colon, ficat, stomac.

Filomena îl privea și observa pe fața lui acea expresie de indiferență pe care o ara un jucător de poker care a reușit să facă o cacealma. Ea îl văzuse și în alte împrejurări când sufletul lui oțelit de griji și lipsuri dobândise brusc înțelepciunea și răutatea unui tigru.

— O duc greu, Fii ia, a spus el în final. Dacă vrei, te rog să-mi dai niște bani, că de câteva zile rabd ca un câine de foame.

Fire miloasă, Filia a desfăcut geanta și i-a dat o sumă de bani pentru care el i-a mulțumit de multe ori.

— Știi că Rica a murit? l-a întrebat ea.

— Da, mi-a spus Lucica.

— A murit ca un câine pe malul mării și a îngropat-o Primăria orașului, ca pe toți oamenii necunoscuți și ai nimănui.

— Atunci eram la Galați, a mințit el.

— Știai că Rica era însărcinată?

— Da, mi-a spus, dar n-am crezut-o. Apoi a plecat de la mine și n-am mai știut nimic de ea.

— De ce n-ai ajutat-o să scape de sarcină, dacă tot nu aveai de gând s-o ai de soție?

— Pentru că a plecat și... acum îmi pare rău... nici nu știu unde este mormântul ei, poate mi-l arăți tu!

— Nu pot, dar te va ajuta Administrația Cimitirului.

— Mă voi duce mâine acolo.

— Păcat de ea! Fusesse orfană, crescută la un orfelinat de pe lângă București. Nu avea pe nimeni pe lume.

— N-am știut, a răspuns David, privind în pământ.

— Multe n-ai știut tu, David Goran. Ție nu ți-a păsat decât de persoana ta egoistă. Rica era o fată cinstită și nu merita să te porți astfel cu ea. Cu ce s-a făcut ea vinovată ca s-o alungi?

— Dar n-am alungat-o, a plakat ea, s-a apărat David, deși știa că realitatea a fost alta.

— Știi și tu proverbul „un câine nu pleacă de acasă, de la stăpânul lui, de codru bun”. Apărarea ta nu are suport, este lamentabilă. Când am întâlnit-o pe stradă, luna trecută și am discutat cu ea, arăta la față de parcă ar fi zăcut în spital de o boală grea. Era suptă, cu cearcâne în jurul ochilor, iar privirea lor nu mai semăna cu cea privire

veselă cu care venise în Constanța cu câțiva ani în urmă. M-a mișcat profund acea metamorfozare în rău a bieteii femeii. Unde s-au dus frăgezimea, neastâmpărul și dorința ei de viață? Mă durea inima la gândul că o găseam atât de schimbată față de cum o știam mai înainte. Cât trebuie să fi suferit ea, să recurgă la gestul de a-și lua viața! O ai pe conștiință, David! Eu o chemasem din București ca s-o salvez de singurătate și în loc s-o salvez, a ajuns pe mâna ta, care ai dus-o la pieire!

— Cu tine a fost frumos, dar... a îngăimat David.

— Cu mine? Ce a fost între noi, totul a fost o gravă eroare pe care o regret profund. Ai profitat de inocența mea, apoi mi-ai întors spatele ca un laș, combinându-te chiar cu cea mai bună prietenă a mea. Dar soarta v-a pizmuit fericirea, schimbând-o într-o întâmplare dureroasă. Și asta tot din vina ta, om nestatornic și nesimțitor, care ai adus în existența ei nu bucuria, ci lacrimile.

David plângea și continua să-și privească pantof îi.

— Acum de ce mai plângi? Nu crezi că este prea târziu? Totul s-a sfârșit și trebuie să te arăți tare, că doar ești bărbat în toată firea.

— Ai dreptate, numai că nu prea pot, după cum vezi. Când soarta m-a pedepsit odată, n-am avut înțelepciunea de a mă stăpâni, apoi m-a cuprins brusc deznădejdea și de atunci a început prăbușirea mea. Știu că nu sunt mai bun decât alții, dar...

— Acum de ce te mai temi?

— De remușcări. Remușcarea este otrava vieții.

— Leacul remușcării este căința. Încearc-o!

— Nu cred. Singurul leac ar fi îndreptarea, dar nu știu dacă mai am puterea necesară în mine ca să mă îndrept. E târziu și eu

— Dacă te străduiești cu râvnă, s-ar putea ca, în câțiva ani, să reușești să te îndrepti. Depinde numai de tine.

S-au despărțit și David a plecat spre casă îngândurat

de cele ce-i spusese Filia.

Și-a cumpărat ceva de mâncare de la un magazin alimentar, apoi s-a dus acasă, închizându-se iar în garsoniera care țipa de singurătate.

Așa l-a găsit Sica Vlase, care l-a vizitat într-o zi. Când a văzut-o intrând pe ușă, David s-a simțit năpădit de un sentiment cald. „Poate la ea e speranța mea?” se gândea el.

— Bună! Am auzit că ești bolnav, a spus Sica, mestecând o gumă străină.

— Am fost, dar mi-a trecut.

— Am venit să te văd și plec. Ai nevoie de ceva? a adăugat ea repede, cu trufie, privind în altă parte.

Văzând-o atât de indiferentă, speranța arzătoare care-l stăpânise la început, se frânse brusc.

— Credeam că te-ai întors la mine, a spus el încet.

— Te înșeli. M-am fript odată cu tine și-mi e de ajuns. Dar tu n-ai început să faci ceva serios din care să-ți câștigi existența? a întrebarea, ca să schimbe subiectul discuției care nu-i plăcea.

Îl privea în ochi și aștepta răspunsul lui, care întârzia.

— Am încercat, dar nu mă primește nimeni...

— De ce? Probabil ai antecedente penale?

— Da, a răspuns David, tot în șoaptă.

Parcă, se temea să nu fie auzit de vreo persoană interesată să-i facă rău, completând prin ridicarea din umeri a neputință.

— În cazul acesta este mai greu. Eu lucrez acum la o fundație pentru ajutorarea persoanelor defavorizate.

— N-ai aflat acolo un loc și pentru mine? Paznic.

— Eu sunt acolo mică, neînsemnată, dar mă voi interesa și te anunț. Numai că nu prea cred să te angajeze dacă ai fost la pușcărie... a mai spus Sica, pe gânduri.

— Cred că te descurci bine acolo?

— Da. Mă bucur că am scăpat de chinul să tot umblu

pe stradă, fie ziua, fie noaptea și să-i suport pe toți bătăranii.

— Desigur, aprobă David, mecanic.

— Ar fi bine să te apuci și tu de o treabă serioasă și să-ți schimbi viața.

În timp ce vorbea, David o privea cu interes. O știa din anul 1990 când a venit el în Constanța, prima prostituată cu care a făcut cunoștință când a coborât din tren. Sica avea acum 32 de ani, dar arăta mult mai în vârstă, deoarece se veștejise de tot în escapadele ei nocturne, care-i lăsaseră un aspect tem, de o rigiditate lemnoasă.

— Știi că a murit Rica? o întrebă David.

— Nu. Chiar mă întrebam de ce nu s-a mai întors să-și ia niște obiecte cu care s-a refugiat la mine atunci când a-i alungat-o. Credeam că o găsesc aici.

— A murit, dar atunci eu eram la Galați.

— Ce făceai la Galați?

— A murit mama și am fost la înmormântare.

— Da, da. Uitasem că tu ești din Galați, a spus Sica, privindu-i trupul împrăștiat care se afla abandonat pe fotoliu ca un obiect părăsit, rătăcit de mult.

— Sica, tu te pricepi să tălmăcești visele?

— Nu. Dar ce vis ai visat? a fost ea curioasă.

— Se făcea că mă aflu undeva, pe malul unei ape și intrasem într-o zonă cu nisipuri mișcătoare. Când am simțit că mă scufund, m-am întina pe burtă și am început să strig după ajutor, dar nu mă auzea nimeni. Treptat, picioarele mi s-au dus la fund, iar nisipul m-a învăluit până la pânze, apoi până la piept; am reușit să-mi scot mâinile deasupra capului și am început să răcâi nisipul cu degetele, chinându-mă să mă sprijin în coate pentru a mă ridica, dar nisipul mi-a ajuns la umeri. Am început să plâng înăbușit, în hohote, dar nisipul mi-a ajuns la gură și mi se mai vedea numai fața, după care mi s-a umplut și gura cu nisip și treptat acesta m-a acoperit de tot, făcând beznă în jurul meu, ca o noapte pe fundul oceanului.

— Ai multe păcate, concluzionează Sica. Și cum s-a terminat? îl întrebă ea, neputându-și stăpâni curiozitatea.

— Pe mal a apărut o femeie care mi-a aruncat o funie lungă pe care am prins-o cu mâna rămasa afară, apoi m-a tras sus, pe mal.

— Tot o femeie. Fii atent de acum, că tot de la o femeie ți se va trage și moartea! îl sperie ea.

— Sper să nu fii tu acea femeie.

— Nici gând. Te anunț că m-am căsătorit cu un arab, Rașid Eroi, care are niște afaceri grozave aici, în oraș și în port. De azi îmi poți spune Doamna Rașid.

Ei îi plăcea să poarte acest nume asemenea unui belciug petrecut prin nas. Era o schimbare față de meseria de prostituată. Dar Sica îi plăcea să se joace cu primejdia, deoarece se pricepea să-și tragă cu agerime capul din laț.

Rașid, însă, nu s-a dovedit prea ager nici prevăzător cu ea. De multe ori s-au ciorovăit amândoi deoarece el îi cerea să se îmbrace ca musulmancele din țara lui și să nu mai meargă la serviciu, să stea acasă. Îi promitea că într-o zi așa va face.

Când Eroi era plecat în port cu treburi, fugea și ea de acasă să-și viziteze prietenii. Între ei nu se punea problema dragostei, ci a poftelor trupești. Numai că de câte ori Sica începea ceva nou, devenea deosebit de iritabilă, înțocmai ca un cal de curse frematând la start. Nărilor începeau să-i palpite ca ale unei iepe pur-sânge, tropăind înainte de începerea cursei.

— Plec! l-a anunțat Sica, brusc. Ai grijă de tine! E păcat să-ți irosești viața, a adăugat când s-a apropiat de ușă ca să părăsească garsoniera. Poți muri singur aici.

— Dacă tu n-ai vrut să ne căsătorim amândoi.

— Ce căsătorie putea fi aceea cu tine? Poate cu alta?

— Ochii lui David se îndreptau rugători spre ea și se gândea: „Să-i cer bani?”, dar se jena.

Intuind ce ar vrea, Sica a scos din poșetă o bancnotă de loc. 000 lei. și i-a pus-o pe masă, scuzându-se:

— Nu am mai mulți la mine.

- Îți mulțumesc! Ți-i voi înapoia cu prima ocazie.
- Vom mai vedea, a spus ea, luându-și rămas bun.
- Îți mulțumesc încă o dată! Nu mai aveam deloc.
- Nu-mi mulțumi atâta! Doar ne știm de mult.

Suferința lui David țâșnea la suprafață, iar Sica observase că el este distrus. Când a ieșit, se gândea: „Ăsta se va distruge de tot, ca un copil năzuros”.

— La revedere! i-a strigat David din pragul garsonierei.

În următoarele zile, David s-a hotărât să meargă la cimitir pentru a afla mormântul, iar cu ajutorul unui om de la Administrația locului a aflat ceea ce dorea: o grămadă de pământ și o cruce din lemn dat cu baiț pe care scria numele celei care i-a fost amantă și sclavă - Valeria Vâlsan.

Ochii i s-au umezit când prin memoria sa s-au perindat, pe rând, principalele scene din viața lor de cuplu. A aprins o lumânare, apoi s-a ridicat și a pornit pe aleea dintre cruci, până când a ajuns la criptele cu cruci și capace de marmură, pe care a citit tot felul de mesaje de adio scrise de rudele morților, care-și luau adio de la părinți, frați, iubite sau prieteni. Peste unii trecuseră deja un număr de ani, însă durerea rămăsese tot vie. David îi compătimea sincer, cu gândul la Rica și la mama lui de curând „plecate” dintre vii.

A ieșit din cimitir obosit și zdrobit sufletește și a pornit pe jos spre centrul orașului, bântuit de gânduri negre.

Zilele s-au scurs una după alta, iar banii de la Sica s-au terminat. Nu îndrăznea să-i ceară bani Filiei, mai ales după ultima discuție avută cu aceasta.

Își făcea veacul prin centrul orașului, tentat uneori să se apuce de cerșetorie, dar nu îndrăznea să ceară, pentru a nu fi hulită trecătorii care l-ar fi văzut atât de tânăr. Și-a lăsat barba să-i crească și pe cap și-a pus fes din lână, pe care l-a găsit la o ghenă de gunoi. În parcul de lângă Prefectură a văzut mai mulți oameni la fel de zdrențăroși și neîngrijiți ca și cei care cerșeau pe la colțul străzilor, în

fața magazinelor sau a bisericilor.

Pe banca pe care se așezase el s-a așezat un bătrânel foarte modest îmbrăcat, destul de murdar, încât lucea murdăria de pe haina lui din fâș și mirosea neplăcut.

David a intrat în vorbă cu el despre frigul de afară, despre locul unde se adăpostește bătrânul, unde mănâncă, dacă cerșește etc. Așa a aflat multe și s-a mirat când a auzit că sunt oameni care locuiesc în canalele termice, dormind pe pleduri așezate pe ciment de-a lungul țevelor.

— La care cantină ziceai că mănânci? l-a întrebat el pe bătrânel, prefăcându-se dezinteresat, la început.

— Știi unde a fost restaurantul „Pescăruș”?

— Nu.

— Peste o oră se servește masa și mergem acolo împreună, dacă ții neapărat să mănânci o mâncare caldă. Nu e cine știe ce, dar e ceva. Ce pretenție poți să ai de la o cantină a săracilor cum asta aceasta?

— Deci, Cantina săracilor? repetă David ca pentru el.

— Nu-i zice așa! îl corectează bătrânul. Este o cantină de ajutor social, patronată de Primăria locală.

Bătrânul îl privește mai atent pe David și, clătinând semnificativ din cap, continuă:

— Te văd destul de tânăr și bun de muncă și nu cred să te primească. Dar spui și tu că ai peste 50 de ani. Va fi mai greu când va trebui să prezinți actele pentru dosar.

— Ce dosar?

— Se face un dosar, cu toate actele, cu ancheta socială care trebuie să stabilească că n-ai casă, masă, alte venituri sau suferi de boli grave și multe altele...

— Dar azi pot să mănânc acolo? N-am mâncat nimic de luni, recunoaște David. Nu am pe nimeni, nici serviciu.

— Da. Ne descurcăm noi astăzi! îl asigură bătrânul, privindu-l încă odată cu interes. Poate nu este pe acolo niciun șefuleț, iar cu bucătăresele ne descurcăm noi până la urmă. Dacă te întreabă câți ani ai, spui mai mulți, că nu te caută de acte în buzunare!

La ora stabilită și cu instructajul făcut, David a pășit pragul Cantinei de ajutor social, urmându-l ideaproape pe bătrân, au trecut printre mese și s-au așezat la rând cu câte o tavă în mână fiecare.

— Văd că astăzi n-au mai pus pe mese varză tocată sau castraveți acri, observă bătrânul. Erau buni la fasole, că aici, pe lângă ciorbă, aproape în fiecare zi se dă fasole cu ciolan.

S-au îndreptat cu tăvile în mâini la mesele dinspre fereastră și au început să mănânce cu lăcomie, tot ce au primit. David s-a dus la ghișeul unde încă se mai servea fasole și a cerut a doua porție, umilindu-se:

— Domnită, aș mai vrea o porție de fasole.

Doamna în halatul alb imaculat care era bine încins pe formele-i darnice, cu fața lată și roză din cauza căldurii din bucătărie, dar și de sănătate, al cărei bust impunător nu lăsa să se închidă nasturii de sus, l-a privit o vreme, apoi i-a răspuns:

— Ce crezi că ești singurul care cere supliment? Până terminăm de servit vin o sută să ceară, dar supliment nu avem. V-ați făcut prea mulți care cereți pomană. Nu pot să-ți dau porția altuia care esce la fel de flămând.

Văzând situația în care se afla și recunoscându-și ratarea, David s-a resemnat și a plecat. Trecuse, deja, pragul umilinței.

Afară s-a despărțit de noul său „prieten” de sărăcie și a plecat acasă. Ajuns în garsoniera sa, după ce s-a spălat pe tot trupul, s-a așezat în pat și a căzut pe gânduri: „Aici nu mai pot trăi. Mă cunosc toți cei de la care câștigam bani, iar mulți ar fi în stare să mă omoare, muncă brută nu pot eu să fac, iar pentru altele mai ușoare am „barieră”. Of, că tare greu mai atârnă la cântar cazierul ăsta! Ce ar fi dacă plec la București? Este oraș mare, capitala țării, lume multă, unde poți să te ascunzi fără să mai dea peste tine nici Poliția, nici cei pe care i-ai păcălit la cărți? Sau să plec înapoi la Galați, unde mai am și niște cunoscuți, foști colegi sau prieteni. Acolo mă știu cam mulți, trebuie să fac

ceva, altfel mor de foame pe aici. Dar ce fac cu garsoniera și cu cot ce este în ea? Nici nu pot s-o vând, că este a statului, iar eu nu sunt aici decât chiriaș. Cât de sărac sunt!”

...În ziua când Filia s-a întors de la înmormântarea Ricăi, l-a găsit acasă pe Iorgu, care venise la masa de prânz.

— Ce este mutra asta? a glumit el, luând-o în brațe.

— Vin de la înmormântarea Ricăi, a răspuns ea și sunt dată peste cap de tot.

— Când a murit?

— În urmă cu trei zile. Au găsit-o pe malul mării, în dreptul Casei Căsătoriilor, cu capul în apă și trupul pe mal.

— A aruncat-o cineva? Poliția ce a spus?

— Medicul legist a spus că era intoxicată cu medicamente și a căzut singură în apă. Săraca de ea, era însărcinată în luna a patra.

— David ce a făcut? Cum a ajuns ea acolo?

— Plecase de vreo câteva săptămâni de la el. Eu cred că el a alungat-o. Dar când Rica s-a sinucis, David era plecat la Galați să-și înmormânteze mama care a murit de cancer.

— Hai să ieșim undeva după amiază! a propus Iorgu.

Au mâncat, s-au îmbrăcat, iar în timp ce Iorgu scotea mașina pe poartă, Filia îl îmbrăca pe Sorin-Andrei.

— Unde mergem? l-a întrebat Filia când au urcat în mașină.

— La pădurea de lângă Basarabi, ca să fim în mijlocul naturii și să respirăm aer curat.

Au ajuns pe șoseaua ce duce la Cernavoda, iar în Basarabi, la intersecția cu șoseaua ce duce la Ostrov, au virat la stânga, au trecut peste podul rutier care traversează canalul Dunăre-Marea Neagră și au ieșit spre pădure.

La un loc de parcare Iorgu a oprit mașina, au coborât toți trei și au intrat în pădure, fără a se depărta prea mult

de locul unde rămăsese mașina.

Aerul era curat, copacii miroseau a rășină, iar cei de foioase își legănau frunzele în vânt foșnind întocmai ca poalele unei rochii de tafta. În ramurile copacilor fâșâiau păsările așezate în stoluri sau perechi.

Pe deasupra lor, destul de jos, au trecut în zbor câțiva fazani cu zbaterea rapidă a aripilor.

— Tati, uite ce păsări frumoase! a strigat Sorin-Andrei enzutiasmat de zborul jos și precipitat al fazanilor.

— Țștia sunt fazani, tăticule, i-a răspuns Iorgu, dar sunt mai buni fripți decât să-i privești. La ce te gândești? a întrebat-o pe Filia, care era tăcută și cu privirea pierdută undeva, departe.

— La viața asta care nici nu știm bine ce este.

— Nu mai fi supărată! Să-i dăm uitării pe ceilalți și să ne preocupăm de noi, de viața noastră, să ne iubim cât, încă, mai este vreme. Știi și tu că nu putem rămâne veșnic tineri?! Vremea trece pe nesimțite și odată ne trezim bătrâni, când părerile de rău nu ne mai ajută.

— Ai dreptate, dragul meu. Iar din moment ce ne-am dat seama că nu putem trăi unul fără celălalt, cred că suntem datori să ne iubim și să ne facem traiul cât mai suportabil.

— Și mereu să ne iubim, a adougat el zâmbind.

— Da, mereu să ne iubim, a întărit Filia, întorcând spre el o față zâmbitoare.

— Când iubești cu adevărat nu ai rezerve.

— Știu asta mai de mult, aprobă ea.

— Hai să ne întoarcem acasă, că se înserează! le-a propus Iorgu. Tot mai bine este la noi acasă.

...În altă zi, Iorgu și Fii ia umblau prin magazinele de pe strada Ștefan cel Mare, iar în apropierea pasajului denivelat din strada Mihai Viteazu, s-au întâlnit cu David, care a rămas surprins când i-a văzut.

Filia era frumoasă, cu părul ei auriu ondulat, cu ochii albaștri și o ținută semeață, ca de regină într-o rochie nouă

de culoarea piersicii și o geantă de aceeași culoare. David îl cunoștea pe Iorgu de la nunta lor, la care fusese invitat și s-a simțit obligat să-i salute.

— Bună ziua! a spus David puțin sfios și rușinat de ținuta lui necorespunzătoare.

— Bună ziua! i-au răspuns cei doi.

— Ce mai faceți? li s-a adresat din nou David.

— Bine. Am venit în centru să facem niște cumpărături.

— Dar tu ce ai pățit de ești în starea asta de plâns? a intervenit Filia, fără menajamente.

— Mănânc mai puțin în ultima vreme. Sunt singur și mă descurc mai greu. Ați auzit că Rica a murit? i se adresează el lui Iorgu.

— Da, mi-a spus Filia, a răspuns acesta sec.

— Cred că „mă duc” și eu cât de curând.

Naturaletă cu care David rostise aceste vorbe l-au șocat pe Iorgu, care s-a simțit dator să-l îmbărbăteze, dându-i curaj să vorbească lejer.

— Nu dispera! Oricând o poți lua de la capăt.

— Nu știu de la care capăt s-o mai iau. Aș vrea să plec la Galați și să mor acolo, printre ai mei. Nu știu ce instinct tainic m-a împins să mă întorc iar la Constanța după câte mi s-au întâmplat? Acum simt că sfârșitul îmi este aproape și trebuie să fac ceva.

— Ce te-a apucat de ești tot cu moartea în minte? l-a întrebat Iorgu. Moartea nu are importanță, așa că uită de ea! Va veni atunci când îți este scris.

David era slab și înalt, dar, deși fusese un bărbat corpolent, acum arăta uscat și veștejit, iar pielea îi forma crețuri pe gât, fața acoperită de o barbă mare, hainele ponosite și roase în genunchi și la coate, mâinile neîngrijite. Pleoapele îi cădeau moi peste ochii săi căprui destul de tulburați, care se fereau să-i întâlnească pe ai celor doi interlocutori ai săi. Vorbea destul de neconvingător.

Toate acestea arătau că David se prăbușise prea jos, iar imaginea lui era suficientă pentru a-ți produce durere.

Filia îl studia și îl caracteriza în gând: „este instabil, sordid și insignifiant. Pe el l-am iubit eu, oare? Iorgu avea dreptate, David nu va putea oferi niciodată o familie și un teren sigur unei femei. Câtă diferență e între ei! Iorgu este un bărbat cu multă demnitate masculină, om serios, pasional, sigur de el, nu se mlădie în bătaia vântului”.

...S-au despărțit de David și s-au îndreptat spre locul unde parcase mașina.

— Iese la iveală adevăratul lui fond, spune Iorgu.

— Îl urăști?

— Deloc. Ce am au cu el? Este atât de înduioșător, încât mă mir de ce l-ai iubit tu?

— Pentru motivele pe care ți le-am mai spus.

După o tăcere scurtă, Filia reia discuția:

— Arata atât de rău pentru că o fi luat iar bătaie de la jucătorii de cărți pe care-i păcălește cu cărți măsluite.

— Probabil a „mușcat mai mult decât poate înghiți” iar greșelile se răzbună întotdeauna!

Sfârșit

CUPRINS

PARTEA I CONTEAZĂ MULT SĂ AI PĂRINȚI, DAR SĂ TE ȘI IUBEASCĂ

CAP. I - TÂRNAVA - COPILĂRIA MEA. MĂTUȘA SAVETA 3

CAP. ÎI - PLEC LA MARE. DAVID - MAREA DEZAMĂGIRE 11

CAP. III - VALERIA VÂLSAN - PRIETENA ȘI NECAZUL MEU 39

PARTEA A II-A IORGU VRABIE - UN OM. DEOSEBIT

CAP. I - LINIȘTEA FAMILIEI ESTE O BINEFACERE

66

CAP. ÎI - CĂSĂTORIA CU IORGU. NUNTA 114

CAP. III - RETA ÎȘI ÎNTEMEIAZĂ O NOUĂ FAMILIE...

134

CAP. IV - DECLINUL LUI DAVID GORAN 160

CAP. V. - RETA NAȘTE UN BĂIAT. PETRECEREA 170

CAP. VI - CEARTA DINTRE FILIA ȘI IORGU 182

CAP. VII - VIZITA RUDELOR FILIEI DE LA
TÂRNAVA 218

CAP. VIII - UNCHIUL ZANFIR PRODAN -
SPANIOLUL 230

CAP. IX - PRĂBUȘIREA LUI DAVID GORAN 251